

Bundel – Commissie Samenleving van 8 oktober 2026

- 1 Opening
- 2 Vaststellen van de agenda
- 3 Vaststellen van de behandelvoorraad
 - Concept behandelvoorraad 8 oktober 2026
 - Lange Termijnagenda commissie Samenleving 8 oktober 2026
- 3.1 Brede ondersteuning gedupeerden toeslagenaffaire
 - Dossier 5506 voorblad
 - Raadsbrief voortgang brede ondersteuning toeslagenaffaire
 - Brief bij samenvatting evaluatie brede ondersteuning buurtteams
 - Samenvatting evaluatie brede ondersteuning buurtteams
- 3.2 Sociale mediaverslaving en mentale druk onder Utrechtse jongeren
 - Dossier 5507 voorblad
 - Beantwoording SV2026 nr 108 over Sociale mediaverslaving en mentale druk onder Utrechtse jongeren
 - Raadsbrief scenario's mentale gezondheid en suïcidepreventie
- 3.3 Debat dak- en thuisloosheid, maatschappelijke opvang en beschermd wonen
 - Dossier 5422 voorblad
 - Raadsbrief terugblik Koudweerregeling 2025–2026
 - Raadsbrief Voortgangsrapportage Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen Q2 2026
 - Raadsbrief ETHOS telling dak- en thuisloosheid 2026
 - MV Geen plek onder de zon: neemt Utrecht ook hitte-maatregelen voor kwetsbare groepen?
 - MV Houd de KWR onvoorwaardelijk
- 3.4 Beeldvormings-traject Stemmen uit Overvecht
 - Agenderingsmemo Stemmen uit Overvecht
- 4 Lijst Toezeggingen/moties
 - Motielijst Samenleving 8 oktober 2026
 - Toezeggingenlijst Samenleving 8 oktober 2026
- 5 Lijst ingekomen stukken
- 6 Raadsvoorstel Verordening huisvesting scholen gemeente Utrecht
 - Dossier 5368 voorblad
 - Raadsvoorstel verordening huisvesting scholen gemeente Utrecht
 - Verordening huisvesting scholen gemeente Utrecht
 - Verslag OOGO 10 juni 2026
- 7 Debat over EU asiel- en migratiepact en ongedocumenteerde mensen
 - Dossier 5391 voorblad
 - Raadsbrief Stand van zaken na beëindiging Landelijke Vreemdelingenvoorziening (LVV)
 - Raadsbrief Gevolgen kabinetsbeleid op Asiel en Integratie
 - Raadsbrief Ongedocumenteerden Lokale landelijke en Europese updates
 - Raadsbrief Strafbaarstelling Illegaal Verblijf
 - M02 Stop de strafbaarstelling van mensen zonder verblijfsstatus, bescherm Utrechtse inwoners (AANGENOMEN)
 - M424 Voorbereiding op lokale gevolgen van het EU Migratie- en Asielpact 2026 (AANGENOMEN)
 - Technische sessie Europees Asiel- en Migratiepact _ met bronnen

Raadsbrief verlengen en ophogen asielopvanglocaties

Raadsbrief Verlenging en toekomstige ontwikkeling van de asielopvanglocatie aan de Biltsestraatweg

92

Concept-behandelvoorraad van de commissie Samenleving, vast te stellen op de commissievergadering van 8 oktober 2026

	Titel	Soort	Ontvangen	Beleids- terrein	Beschrijving	In commissie	Behandel- duur
3.1	Brede ondersteuning gedupeerden toeslagen-affaire	Agen- dering	9 sept. 2026	Jeugd (brede onder- steuning gedupeerden toeslagen- affaire valt hieronder)	De agenderende fracties willen met elkaar en de wethouder in debat over de voortgang van de verbeteracties in de ‘Brede Ondersteuning Toeslagenaffaire’. Bij de agendering willen ze ook de uitgevoerde evaluatie van Buurtteamorganisatie Sociaal Utrecht en Lokalis betrekken, als ook de reflecties op de voortgang vanuit de lotgenotengroep(en) en andere belanghebbenden. Het gaat hen dan om de volgende vragen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Is de voortgang van de verbeterde aanpak voldoende, gelet op de afspraken hierover zoals vastgelegd in de raadsbrieven en de nieuwe beleidsregel? 2. Worden wel alle gedupeerden nu voldoende bereikt? 3. Wat is mogelijk nog extra nodig voor gedupeerden, gelet op het aflopende karakter van de brede ondersteuning? Geagendeerd door: Gert Dijkstra, Bernadet Veer (EenUtrecht), Matthijs Kleij (GroenLinks-PvdA), Iskender Şimşek (DENK), Dustin Kolleman (VVD), Lisa Kuijs (D66), Sven Oorschot (JA21), Lylika Jonkman (Student & Starter), Sjaak van Bommel (Partij voor de Dieren), Noura Oul Fakir (BIJ1)	10 dec. 2026	90 min.
				Aanbod van de wethou- der	Aanbod van de wethouder: In de brief van 25 juni jl. hebben we aangeboden om een werkbezoek over de hersteloperatie toeslagenaffaire en de daartoe behorende brede ondersteuning die wij als gemeente uitvoeren te organiseren. Omdat de brief nu wordt geagendeerd voor de commissie van eind november/begin december zouden we voor het debat een technische sessie willen aanbieden waarin we de raads- en commissieleden graag meenemen in de opdracht die de gemeente heeft en hoe we daar uitvoering aan geven.	Is er voldoen- de steun? Rib-avond 3 dec.	60 min.
3.2	Sociale media- verslaving en mentale druk onder Utrechtse jongeren	Agen- dering	18 sept. 2026	Volks- gezondheid (Groen)	De agenderende fracties maken zich zorgen over mentale druk en sociale mediaverslaving onder Utrechtse jongeren. Structurele financiering voor de aanpak ontbreekt en de financiering en inzet op suïcidepreventie loopt af. Zij willen hierover met het college in gesprek; hoe wordt voorkomen dat een effectieve aanpak wegvalt op het moment dat die hard nodig is en welke keuzes legt het college voor om continuïteit na 2027 te borgen? Geagendeerd door: Ellis te Riele (CDA), Floor van Twuijver (D66), Alessia Gigliotti (BIJ1) Hester Assen, Pim Rooymans (GroenLinks-PvdA), Gert Dijkstra (EenUtrecht),	26 nov.	65 min.

					Lars van Rooij (Student & Starter), Sven Oorschot (JA21), Kirsten Alblas (ChristenUnie), Jelle Vintges (VVD)		
3.3	Dak- en thuisloosheid, maatschappelijke opvang en beschermd wonen	Afronding debat 24 sept. Uitnodiging van de wethouder		Opvang (Sienot)	<p>Het commissiedebat van 24 september is niet afgerond; de wethouder heeft een begin kunnen maken met zijn reactie op de commissie.</p> <hr/> <p>Geachte raadsleden, woordvoerders maatschappelijke opvang & beschermd wonen, Op 12 mei 2026 heeft in de regio Utrecht de ETHOS-telling plaatsgevonden. Graag nodigen wij u, samen met uw collega's uit de U16 regio, uit voor een technische sessie op 10 december 2026 waarin de uitkomsten van dit onderzoek worden toegelicht.</p> <p><i>De ETHOS-telling</i></p> <p>Met de ETHOS-telling is onderzocht hoeveel mensen in onze regio dak- of thuisloos zijn. Daarbij zijn niet alleen mensen in de maatschappelijke opvang in beeld gebracht, maar ook minder zichtbare vormen van dak- en thuisloosheid, zoals mensen die tijdelijk bij vrienden of familie verblijven, noodgedwongen op een camping wonen of overnachten in een auto of andere tijdelijke verblijfslocaties. De regio Utrecht heeft deelgenomen aan dit landelijke onderzoek om meer inzicht te krijgen in de aard, omvang en kenmerken van dak- en thuisloosheid. Deelname aan het onderzoek maakt onderdeel uit van de Regionale Aanpak Dakloosheid U16 2024-2030. Over de voorbereidingen en voortgang van het onderzoek bent u eerder geïnformeerd via de raadsbrief van april 2026.</p> <p><i>Programma</i></p> <p>De landelijke onderzoeksresultaten worden op 9 december 2026 gepubliceerd door Hogeschool Utrecht. Naar aanleiding daarvan verzorgen de onderzoekers tijdens deze technische sessie een toelichting op de onderzoeksmethode en presenteren zij de belangrijkste resultaten voor onze regio. Daarnaast is er volop gelegenheid om vragen te stellen.</p> <p>Datum: donderdag 10 dec. 2026, 13.30-15.00 uur (90 min.), locatie: online, via teams</p> <p><i>Aanmelden</i></p> <p>Wij verzoeken u vriendelijk om via ethos@utrecht.nl door te geven of u aanwezig zult zijn. Wij hopen u op 10 december te mogen verwelkomen.</p>	Cie. 10 dec. Kennis-nemen van de uitnodiging	55 min.

					<i>Noot van de griffie:</i> het is een uitnodiging aan de raden van de U16, dus niet alleen aan de Utrechtse raad. Een besluit van de commissie is daarom niet nodig.		
3.4	Beeldvormings- traject Stemmen uit Overvecht	Technische sessie / keuken- tafelge- sprekken	24 sept. 2026		<p>Eerder is in een brede, informele werkgroep met betrokkenheid van o.a. GroenLinks-PvdA, UtrechtNu!, D66, EenUtrecht, CDA, ChristenUnie, Student & Starter, Volt, DENK, VVD en JA21 de behoefte uitgesproken om met inwoners van Overvecht in gesprek te gaan en naar hun zorgen te luisteren.</p> <p>Zij stellen daarom voor een beeldvormend traject aan te gaan, bestaande uit een uitgebreide technische bijeenkomst en keukentafelgesprekken in klein verband. Het doel daarbij is om met meer kennis en inzicht een beter debat te kunnen voeren, op een nader te bepalen moment.</p> <p>Vanwege de raakvlakken met Samen voor Overvecht wordt dit voorstel voor het traject 'Stemmen uit Overvecht' in de commissie Samenleving ingebracht, waarbij woordvoerders van andere commissies nadrukkelijk ook worden uitgenodigd.</p> <p>Als eerste wordt het college verzocht een uitgebreide technische sessie te verzorgen waarbij ook partijen uit de wijk worden uitgenodigd. Om die reden wordt tevens voorgesteld deze sessie bij uitzondering fysiek plaats te laten vinden.</p>	Instemmen met uitgebreide, <u>fysieke</u> technische sessie op do.avond 10 dec. 2026	120 min.

Debatten die al in de planning staan

	Titel	Beleidssterrein	Ontvangen	Beschrijving	Eerder besluit, in commissie:	Behandelduur
	De staat van het Utrechtse mbo	Mbo	18 juni 2026	<p>Na onderzoek van het onderzoeksbureau Verwey Jonker over stagediscriminatie en de jaarlijkse voortgangsrapportage van het mbo-uitvoeringsplan willen de agenderende fracties in debat met als doel de Utrechtse stagediscriminatie aanpak te bespreken en hiervoor oplossingsrichtingen voor verbetering te geven. Ook willen zij de jaarlijkse voortgangsrapportage van het mbo-uitvoeringsplan bespreken. Zij willen een debat in Q3 of Q4 2026.</p> <p>Agenderende fracties: Jelmer Becker (GroenLinks-PvdA), Gijs Toussaint (D66), Ellis te Riele (CDA), Lars van Rooij (Student & Starter), Noura Oul Fakir (BIJ1), Iskender Şimşek (DENK), Arvid Dam (UtrechtNu!), Frederik Bullens (EenUtrecht)</p>	26 november	90 min.
	Toenemend drugsgebruik in Utrecht	Drugs	18 juni 2026	<p>Uit meerdere onderzoeken blijkt dat het (hard)drugsgebruik in Utrecht toeneemt. Tegelijkertijd bezuinigt de gemeente fors op verslavingspreventie. De fracties van CDA, ChristenUnie, JA21 en DENK willen in debat met het</p>	26 november	45 min.

		(valt onder volksgezond- heid) (Groen)		college over de gevolgen hiervan voor de volksgezondheid en over welke maatregelen genomen kunnen worden om deze trend tegen te gaan. Agenderende fracties: Job van den Broek (CDA), Derk van Bergen (ChristenUnie), Sven Oorschot (JA21), Iskender Şimşek (DENK)		
--	--	---	--	--	--	--

LANGE TERMIJNAGENDA COMMISSIE SAMENLEVING 8 OKTOBER 2026

[illegible]

LANGE TERMIJNAGENDA COMMISSIE SAMENLEVING 8 OKTOBER 2026

[illegible]

LANGE TERMIJNAGENDA COMMISSIE SAMENLEVING 8 OKTOBER 2026

Onderwerp	Beleidsveld	Portefeuille houder	Planning aanbieden aan raad	Fatale termijn Raadsbesluit	Datum aangeboden	Beoogd kwartaal cie procedur eel	Beoogd kwartaal cie inhoudeli jk	Beoogd kwar-taal raadsbe hande-ling	Aange boden /Gest opt	Toelichti ng wijziging planning	Toelichting in geval van gestopt	Toelichting fatale termijn
over studentenvoorzi eningen (Sport)												
Raadsbrief Subsidieverorde ning, Cultuurnota 2029-2032	Cultuur	Wethouder Groen	2027 Q1									
Raadsbrief Regeling Risicovolle Projecten (inclusief Berlijnplein)	Cultuur	Wethouder Groen	2026 Q4		28-09-2026				Aange boden			
Raadsbrief Publicatie Uitgangspunten notitie Rijnenburg	Cultuur	Wethouder Groen	2026 Q4		28-09-2026				Aange boden			

LANGE TERMIJNAGENDA COMMISSIE SAMENLEVING 8 OKTOBER 2026

Onderwerp	Beleidsveld	Portefeuille houder	Planning aanbieden aan raad	Fatale termijn Raadsbesluit	Datum aangeboden	Beoogd kwartaal cie procedur eel	Beoogd kwartaal cie inhoudeli jk	Beoogd kwar-taal raadsbe hande-ling	Aange boden /Gest opt	Toelichti ng wijziging planning	Toelichting in geval van gestopt	Toelichting fatale termijn
middelen Tussen de Rails												
Raadsbrief additionele horeca bij broedplaatsen	Cultuur	Wethouder Groen	2026 Q4		28-09- 2026				Aange boden			
Nota Sekswerkbeleid	Sekswerk	Wethouder Eerenberg	2026 Q4				2026 Q4	2027 Q1		2026- 04-22: zie raadsbrie f Kwartaal overzicht VG novembe r 25- februari 26 (24 februari 2026		

LANGE TERMIJNAGENDA COMMISSIE SAMENLEVING 8 OKTOBER 2026

Onderwerp	Beleidsveld	Portefeuille houder	Planning aanbieden aan raad	Fatale termijn Raadsbesluit	Datum aangeboden	Beoogd kwartaal cie procedur eel	Beoogd kwartaal cie inhoudeli jk	Beoogd kwar-taal raadsbe hande-ling	Aange boden /Gest opt	Toelichti ng wijziging planning	Toelichting in geval van gestopt	Toelichting fatale termijn
										verstuurd) waarin is aangegeven dat de beleidsnota sekswerk in Q4 2026 wordt aangeboden aan de raad. 2025-10-28: Het opstellen van de		

LANGE TERMIJNAGENDA COMMISSIE SAMENLEVING 8 OKTOBER 2026

Onderwerp	Beleidsveld	Portefeuille houder	Planning aanbieden aan raad	Fatale termijn Raadsbesluit	Datum aangeboden	Beoogd kwartaal cie procedur eel	Beoogd kwartaal cie inhoudeli jk	Beoogd kwar-taal raadsbe hande-ling	Aange boden /Gest opt	Toelichti ng wijziging planning	Toelichting in geval van gestopt	Toelichting fatale termijn
										beleidsn ota heeft vertragin g opgelope n. De planning is dat de nota in Q1 2026 aan de raad wordt aangebo den. 2025- 02-27: Was Q1 2025, wordt Q3		

LANGE TERMIJNAGENDA COMMISSIE SAMENLEVING 8 OKTOBER 2026

Onderwerp	Beleidsveld	Portefeuille houder	Planning aanbieden aan raad	Fatale termijn Raadsbesluit	Datum aangeboden	Beoogd kwartaal cie procedur eel	Beoogd kwartaal cie inhoudeli jk	Beoogd kwar-taal raadsbe hande-ling	Aange boden /Gest opt	Toelichti ng wijziging planning	Toelichting in geval van gestopt	Toelichting fatale termijn
										2025. De beleidsnota legt de meest recente besluiten en ontwikkelingen vast. In februari is de APV over kleinschalige locaties en darkrooms vastgesteld. Nu		

LANGE TERMIJNAGENDA COMMISSIE SAMENLEVING 8 OKTOBER 2026

[illegible]

LANGE TERMIJNAGENDA COMMISSIE SAMENLEVING 8 OKTOBER 2026

Onderwerp	Beleidsveld	Portefeuille houder	Planning aanbieden aan raad	Fatale termijn Raadsbesluit	Datum aangeboden	Beoogd kwartaal cie procedur eel	Beoogd kwartaal cie inhoudelij k	Beoogd kwar- taal raadsbe hande- ling	Aange boden /Gest opt	Toelichti ng wijziging planning	Toelichting in geval van gestopt	Toelichting fatale termijn
combinatiefunct ies cultuur 2027-2030												
Collegevoorstel en raadsbrief herziening beleidsinstrume nten ondersteuning amateurkunst	Cultuur	Wethouder Oosters	2026 Q2									
Aanpassing re- integratieverord ening Participatiewet in Balans	Werk en inkomen	Wethouder Voortman	2026 Q2	16-07- 2026								De wet school naar duurzaam werk is ingegaan per 1-1-2026. De wijziging van de verordening met dit besluit gaat daarom in met

LANGE TERMIJNAGENDA COMMISSIE SAMENLEVING 8 OKTOBER 2026

Onderwerp	Beleidsveld	Portefeuille houder	Planning aanbieden aan raad	Fatale termijn Raadsbesluit	Datum aangeboden	Beoogd kwartaal cie procedur eel	Beoogd kwartaal cie inhoudeli jk	Beoogd kwar-taal raadsbe hande-ling	Aange boden /Gest opt	Toelichti ng wijziging planning	Toelichting in geval van gestopt	Toelichting fatale termijn
												terugwerkende kracht per 1-1-2026. Het is daarom wenselijk om deze zo snel mogelijk in te laten gaan zodat er een gedegen juridische basis is voor het toekennen en niet toekennen van voorzieningen in het kader van de wet school naar duurzaam werk. Fatale

LANGE TERMIJNAGENDA COMMISSIE SAMENLEVING 8 OKTOBER 2026

Onderwerp	Beleidsveld	Portefeuille houder	Planning aanbieden aan raad	Fatale termijn Raadsbesluit	Datum aangeboden	Beoogd kwartaal cie procedur eel	Beoogd kwartaal cie inhoudeli jk	Beoogd kwar-taal raadsbe hande-ling	Aange boden /Gest opt	Toelichti ng wijziging planning	Toelichting in geval van gestopt	Toelichting fatale termijn
												termijn is daarmee geen 'harde' termijn, maar wel wenselijk.

Commissie Samenleving

Dossiernummer 5506
Vergaderdatum 8 oktober 2026
Agendapunt 3.1
Titel Brede ondersteuning gedupeerden toeslagenaffaire

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Samenleving	8 oktober 2026

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	J. Jousma	Datum	25 juni 2026
E-mail	j.jousma@utrecht.nl	Kenmerk	34206471
Type brief	Voortgangsbrief	Onderwerp	Brede ondersteuning toeslagenaffaire
Bijlage(n)	3 (1 aangehecht)	Beleidsveld	Werk en Inkomen

Geachte leden van de raad,

Tussen 2005 en 2019 is bij een groot aantal ouders de kinderopvangtoeslag onterecht stopgezet door de Belastingdienst. Daarbij is gezinnen ongekend onrecht aangedaan. De jarenlange onterechte beschuldigingen van de Belastingdienst en de impact van de terugbetalingen hebben grote schade aangericht. In 2020 is daarom de hersteloperatie kinderopvangtoeslag gestart.

Het rijk werkt aan financieel herstel en heeft gemeenten gevraagd brede ondersteuning te bieden aan gedupeerde ouders en hun kinderen, om hen te steunen bij het maken van een nieuwe start. De primaire uitvoering van de brede ondersteuning ligt in Utrecht bij de buurtteams. Zij werken in de brede ondersteuning op diverse vlakken samen met andere partners binnen en buiten de gemeente.

Sinds februari vorig jaar is er veel gebeurd omtrent onze ondersteuning aan toeslagenouders en hun kinderen. Een groep gedupeerden uit de lotgenotengroep heeft vorig jaar via een signaalbrief en een zwartboek hun onvrede over de ondersteuning geuit. Naar aanleiding daarvan hebben we verschillende acties in gang gezet. Ook uw raad heeft via debatten en moties verbeterpunten meegegeven waar we mee aan de slag zijn gegaan.

In het commissiedebat van 15 januari 2026 hebben wij toegezegd ([1116](#) en [1121 nummer vijf](#)) uw raad in het tweede kwartaal van dit jaar te informeren over de voortgang van de verbeteringen voor de brede ondersteuning aan gedupeerde toeslagenouders en hun kinderen. In deze brief geven wij een overzicht van de stand van zaken sinds de vorige [raadsbrief van 9 december 2025](#), de stand van zaken op de toezeggingen uit het commissiedebat van 15 januari en de aangenomen moties uit de raadsvergadering van 29 januari, wat we de komende periode nog gaan doen en hoe wij uw raad in de toekomst periodiek zullen informeren.

We hebben aan een aantal gedupeerden uit de lotgenotengroep gevraagd om mee te lezen op deze brief, met de vraag of zij zich hierin herkennen. De reacties op en ervaringen met de benoemde verbeterinterventies lopen uiteen. Hieruit blijkt de diversiteit aan ervaring, tevredenheid, verwachtingen en individuele behoeften onder gedupeerden, zoals die ook uit de onafhankelijke evaluatie van de buurtteams blijkt. Van positief en zeer herkenbaar, tot neutraal en herkenbaar, tot kritisch en weinig herkenbaar. Op basis van hun aangegeven blijvende aandachtspunten en punten die belangrijk zijn voor het vervolg hebben we de brief her en der aangescherpt en gekozen voor andere bewoordingen.

Datum 25 juni 2026
Ons kenmerk 34206471

Kenmerk

Wat hebben we sinds de vorige brief gedaan

In de raadsbrief van 9 december 2025 hebben wij uw raad geïnformeerd over de stand van zaken op de verbeterpunten van de brede ondersteuning. Sinds die tijd hebben we de inzet voor de versterking en verbetering van de brede ondersteuning verder uitgebreid.

Implementatie beleidsregel en nieuwe werkwijze

Na de vaststelling van de beleidsregel en de nieuwe werkwijze voor de brede ondersteuning hebben we deze in het eerste kwartaal van dit jaar geïmplementeerd bij de buurtteams en de gemeente. In de nieuwe werkwijze zijn de ervaringen uit het zwartboek, de verbetering van communicatie richting gedupeerden, de aanpassing van het afwegingskader, de uitgangspunten eigen regie, en de concretere omschrijving daarvan, en menselijke maat meegenomen. Hiermee hebben we uitvoering gegeven aan de moties 'M38 [Afwegingskader brede ondersteuning](#)', 'M39 [Eigen regie](#)' en 'M40 [Herstel vertrouwen met goede uitvoering brede ondersteuning](#)'.

Buurtteammedewerkers en ervaringsdeskundigen zijn hiervoor opgeleid. We hebben processen en systemen op de nieuwe werkwijze aangepast en geïnfomeerd. Ouders en kinderen hebben we op diverse manieren geïnformeerd over de inhoud van de beleidsregel en de nieuwe werkwijze, zodat deze ook voor hen helder zijn en zij weten wat zij kunnen verwachten.

De nieuwe werkwijze volgens de beleidsregel is op 1 maart jl. ingegaan en de implementatie daarvan heeft veel inzet in korte tijd van de buurtteams gevergd. Met deze kaders hebben we een noodzakelijke koerswijziging van de uitvoering van de brede ondersteuning ingezet. De kaders moeten zowel voor ouders en kinderen als voor medewerkers van de buurtteams voor meer duidelijkheid, richting en verbetering van de brede ondersteuning zorgen.

Resultaten onafhankelijke evaluatie buurtteams

In het debat van 15 januari jl. is de [toezegging 1116](#) gedaan de resultaten van de evaluatie van de buurtteams met u te delen. De uitkomsten van de evaluatie geven een genuanceerd beeld van de ervaringen van medewerkers en gedupeerden. Een meerderheid van de gedupeerden geeft aan goed geholpen te zijn vanuit de brede ondersteuning, een aanzienlijke minderheid heeft die ervaring niet en benoemt verbeterpunten. In de verbeterpunten zien we een belangrijke lijn die overeenkomt met zowel ervaringen vanuit het zwartboek als de verbeterinterventies die afgelopen periode zijn ingevoerd met de nieuwe beleidsregel en werkwijze. De evaluatie bevestigt het belang van het werken met een duidelijk kader voor brede ondersteuning. Met de implementatie van de nieuwe beleidsregel en werkwijze hebben we daarmee een belangrijke stap voorwaarts gezet voor gedupeerden en medewerkers.

De evaluatie laat ook zien dat verdere versterking en ondersteuning van het vakmanschap en deskundigheid van de professionals bijdraagt aan het verbeteren van de brede ondersteuning. De buurtteams hebben naar aanleiding daarvan het opleidingsprogramma van medewerkers uitgebreid en doorontwikkeld. Ook wordt de caseload brede ondersteuning over minder medewerkers verdeeld, waardoor er een kleinere groep meer ervaren medewerkers is.

Voor de evaluatie van de buurtteams heeft een onafhankelijk bureau eenmalig breed en anoniem ervaringen opgehaald, bij toeslagenouders en hun kinderen en bij buurtteammedewerkers, via een enquête en verschillende diepte-interviews. De uitkomsten hiervan leest u verder in de bijlagen bij deze brief.

Vervolg op implementatie beleidsregel en evaluatie buurtteams

Met de implementatie van de beleidsregel, de nieuwe werkwijze, de communicatie daarover richting gedupeerden en de versterking van het vakmanschap en deskundigheid van de medewerkers zijn we er nog niet. Het is een koerswijziging die een stevige basis voor een betere uitvoering van de brede ondersteuning voor alle gedupeerden biedt. Het vraagt een andere manier van werken van medewerkers, waar tijd voor nodig is om dat goed in de praktijk toe te kunnen passen. We zijn daar op dit moment volop mee bezig en we blijven hier aandacht voor houden. Tegelijkertijd zit er verschil in ervaring en tevredenheid per gedupeerde. De meerderheid voelt zich goed geholpen, maar er is ook een groep voor wie dat niet of minder geldt. Dit brengt ook verschil in behoeften en verwachtingen richting de gemeente en de buurtteams. Voor deze groep hebben we dan ook meer inzet en maatwerk

Datum 25 juni 2026
Ons kenmerk 34206471

Kenmerk

te plegen in de communicatie over en uitvoering van de brede ondersteuning. Ook daar blijven we aandacht voor houden. De komende periode leggen we dan ook de nadruk op verdere verankering, doorontwikkeling en bijstelling waar nodig van de nieuwe werkwijze in de uitvoering.

Samen met gedupeerden en ophalen van signalen

We volgen nauwgezet of de ingezette verbeteracties het beoogde effect hebben. Hiervoor betrekken we zowel ouders en kinderen, waaronder de lotgenotengroep, als ervaringsdeskundigen intensief. Om zo vroegtijdig inzicht te hebben in structurele signalen en aan de hand daarvan periodiek te beoordelen hoe de uitvoering van de brede ondersteuning verloopt en of er verbetering of bijstelling nodig is.

Zo hebben we verschillende manieren van structureel contact met gedupeerde ouders en kinderen ingericht. In dit contact vragen we hen naar hun ervaring met en tevredenheid over de brede ondersteuning en mee te denken over diverse thema's binnen de brede ondersteuning. Deze inbreng en signalen benutten we voor het verbeteren van de kwaliteit, uitvoering, voortgang van en communicatie over de brede ondersteuning. Dit doen we via het bestuurdersoverleg, themagroepen, communicatiemiddelen zoals het informatieblad, de periodieke nieuwsbrief, en de website van de gemeente en via de Ervaringwijzer. Met de Ervaringwijzer halen we elk kwartaal signalen op bij gedupeerden. In de periodieke nieuwsbrief gaan we breed aan alle gedupeerden communiceren welke structurele verbeterpunten en punten die goed gaan, we zien in de signalen via de Ervaringwijzer, en wat we daarmee gaan doen. Op welk moment we uw raad hierover informeren leest u onderaan deze brief onder 'Informeren over de voortgang van de brede ondersteuning'.

Daarnaast steunen we gedupeerden met het opzetten van nieuwe steunpunten voor lotgenotencontact. Zo ondersteunen we de initiatieven 'de Huiskamer', 'het Actiehuis', en 'Konnekt' dat specifiek voor kindgedupeerden is, en staan we hierover in contact met de initiatiefnemers.

Hiermee hebben we uitvoering gegeven aan de motie ['M36 Samen met gedupeerden'](#) en toezegging 1121 nummer drie ['Contact lotgenotengroep'](#) en nummer vier ['Ervaringwijzer'](#). Meer gedetailleerde informatie over welke inspanningen en resultaten op dit onderwerp zijn geleverd sinds de vorige brief vindt u in de bijlage bij deze brief.

Daarnaast borgen we de permanente betrokkenheid en inzet van ervaringsdeskundigen bij de brede ondersteuning, zowel op casusniveau als bij de (door)ontwikkeling van beleid en uitvoering. Dit doen we door hun ervaring, inzicht en de signalen van gedupeerden die bij hen binnenkomen te betrekken bij het verbeteren van de brede ondersteuning. Hiermee hebben we uitvoering gegeven aan de moties ['M39 Eigen regie'](#) en ['M40 Herstel vertrouwen met goede uitvoering brede ondersteuning'](#).

Wat we hierin nog gaan doen in het derde tertaal van dit jaar, is het huidige bestuurdersoverleg omvormen tot een periodiek signalenoverleg. Hierin bespreken een aantal gedupeerden uit de lotgenotengroep, een ervaringsdeskundige, de gemeente, de buurtteams en de wethouder diverse onderwerpen. We gaan hier gericht structurele signalen over de uitwerking van het beleid in de praktijk en de uitvoering van en communicatie over de brede ondersteuning ophalen en bespreken. Aanvullend kunnen hier ook bredere signalen binnen de herstelopgave toeslagenaffaire, die de brede ondersteuning raken, besproken worden. Voor de structurele signalen die via het ombudslotet binnenkomen betrekken we de ombudsman. Hiermee hebben we uitvoering gegeven aan de motie ['M41 Signalenoverleg'](#).

Rechtsbescherming

We maken de klachten- en bezwaarprocedure voor de brede ondersteuning beter vindbaar en laagdrempeliger toegankelijk en de communicatie over de klacht- en bezwaarroutes naar gedupeerden verbeteren we. Hiermee helpen we toeslagenouders en hun kinderen extra bij een klacht of bezwaar. We hebben de lotgenotengroep gevraagd hierin met ons mee te denken. Daar zijn geen aanmeldingen voor gekomen en daarom gaan we dit nu verder inrichten met de ervaringsdeskundigen. De doorlooptijd van de klacht- en bezwaarroute is nu zo snel als mogelijk. We bouwen in de bezwaarroute een tussenstep in met een vorm van (pre)mediation. Voor de klachtroute bouwen we ook een tussenstep in die gezien kan worden als informele klacht. Hiermee hebben we

Datum 25 juni 2026
Ons kenmerk 34206471

Kenmerk

uitvoering gegeven aan de moties '[M34a Rechtsbescherming](#)' en '[M40 Herstel vertrouwen met goede uitvoering brede ondersteuning](#)', en aan [toezegging 1121 nummers één en twee](#). Meer gedetailleerde informatie over welke inspanningen en resultaten op dit onderwerp zijn geleverd sinds de vorige brief vindt u in de bijlage bij deze brief.

Hiermee is een groot deel van de beoogde verbeterinterventies de afgelopen maanden in gang gezet.

Wat we nog gaan doen in het derde tertaal van dit jaar

Komend tertaal ligt de nadruk op het bestendigen en het nauwgezet volgen of de ingezette verbeteracties het beoogde effect hebben en of dat bijstelling vergt. Daarnaast doen we het volgende.

Rechtsbescherming

We implementeren de tussenstappen in de klacht- en bezwaarroute en communiceren hierover richting gedupeerden via de communicatiemiddelen. En we vragen gedupeerden naar hun ervaringen met de aangebrachte verbeteringen in de klachten- en bezwaarroute en onze communicatie daarover.

Samen met gedupeerden

We vragen gedupeerden naar hun ervaring met en tevredenheid over de inzet van ervaringsdeskundigen binnen de brede ondersteuning, over de communicatie over de brede ondersteuning met het informatieblad en de nieuwsbrief en over de Ervaringwijzer. En we verkennen hoe we de signalen die uit verschillende hoeken binnen kunnen komen het beste kunnen samenbrengen, om daar de rode draden en structurele signalen uit te halen en van te leren. Daarmee kunnen we in de volle breedte structurele verbeterpunten, wat we daarmee gaan doen en punten die goed gaan op termijn breder communiceren naar gedupeerden en uw raad.

Impact toeslagenaffaire voor andere inwoners

We hebben ook oog voor de impact van de gebeurtenissen rondom de toeslagenaffaire voor andere inwoners. We zien dat de toeslagenaffaire ook doorwerkt in hun levens. Met als gevolg dat er wantrouwen jegens de overheid is ontstaan en dat mensen daardoor niet altijd aanvragen waar ze recht op hebben, zoals toeslagen, een uitkering of ondersteuning van de gemeente of de buurtteams. Om vertrouwen te herstellen zetten gemeenten samen met het Rijk in op de beweging naar proactieve dienstverlening. Nieuwe wetgeving ligt momenteel voor. Het doel hiervan is om met gegevensuitwisseling mensen actief te kunnen benaderen en te kunnen wijzen op hun rechten en mogelijkheden, en daardoor het niet-gebruik van uitkeringen en voorzieningen te verminderen en zo de bestaanszekerheid te vergroten. Dit speelt bijvoorbeeld ook bij het niet aanvragen van kinderopvangtoeslag waardoor kinderen niet naar de voorschool gaan en daardoor een leerachterstand oplopen. We lobbyen daarom richting het Rijk om het nieuwe financieringsstelsel van de kinderopvang in de Wet Kinderopvangtoeslag eerder dan 1 januari 2029 in te laten gaan. Inwoners hoeven door dit nieuwe stelsel geen kinderopvangtoeslag meer aan te vragen, het Rijk vergoedt de kosten rechtstreeks aan de kinderopvang en de eigen bijdrage kinderopvang kan door de gemeente worden vergoed indien dit nodig zou kunnen zijn.

Informeren over de voortgang van de brede ondersteuning

We informeren uw raad in de toekomst periodiek via reguliere voortgangsbrieven over de voortgang van de brede ondersteuning en nieuwe ontwikkelingen. Hierin informeren we u dan ook over de eerste ervaringen met de nieuwe beleidsregel en werkwijze en over de opgehaalde structurele resultaten van de Ervaringwijzer. En om u mee te nemen in de dagelijkse praktijk van de herstelopgave toeslagenaffaire organiseren we in het najaar ook graag een werkbezoek voor uw raad.

Met de stappen die zijn gezet en de acties die volgen, zetten wij ons in om het vertrouwen van toeslagenuouders en kinderen te herstellen en de brede ondersteuning verder te verbeteren.

Burgemeester en wethouders

Datum 25 juni 2026
Ons kenmerk 34206471

Kenmerk

Wij houden vast aan de ingezette samenwerking met ouders, kinderen en ervaringsdeskundigen en zijn volledig gecommitteerd aan een voortvarende en zorgvuldige uitvoering, zodat ouders en kinderen kunnen werken aan hun herstel.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Datum 25 juni 2026
Ons kenmerk 34206471

Kenmerk

Bijlage – gedetailleerdere toelichting op uitvoering van moties en toezeggingen en wat we sinds de laatste brief hebben gedaan

Op 9 december 2025 hebben wij uw raad geïnformeerd over de stand van zaken op de verbeterpunten van de brede ondersteuning. Sinds die tijd zijn diverse acties ingezet op onder meer de onderwerpen 'Samen met gedupeerden' en 'Rechtsbescherming'.

Samen met gedupeerden, motie '[M36 Samen met gedupeerden](#)' en toezegging 1121 nummer drie '[Contact lotgenotengroep](#)' en nummer vier '[Ervaringwijzer](#)'

We vragen gedupeerden op diverse onderwerpen mee te denken via themagroepen. We zetten de vraag hiervoor uit bij de lotgenotengroep en mensen kunnen zichzelf aanmelden voor een themagroep. Ook kunnen zij zelf onderwerpen aandragen voor een themagroep. Hierbij hebben we gemerkt dat we een groot beroep doen op de lotgenotengroep. Daarom vragen we dit nu bij een bredere groep gedupeerden dan alleen de lotgenotengroep uit via de nieuwsbrief.

Een aantal gedupeerden hebben meegedacht over de extra mogelijkheid voor de vergoeding van toegekende voorzieningen via een persoonlijke bankpas. Zij hebben hierbij een aantal punten die voor hen belangrijk zijn aangegeven. Dat het duidelijk moet zijn waar de pas wel en niet voor is. Dat zij voor het herstel van de eigen regie kunnen beschikken over een totaalbedrag van toegekende voorzieningen op de bankpas, en daardoor ruimte krijgen in hoe en wanneer zij de toegekende voorzieningen aanschaffen. En dat de bankpas de mogelijkheid heeft om uitgaven te verantwoorden, zelf inzicht te hebben in het saldo en online betalingen te doen. Deze punten nemen we mee in de aanbesteding van de persoonlijke bankpas waar we nu mee bezig zijn. De verwachting is dat we de opdracht voor de persoonlijke bankpas in september aan een partij gegund hebben en daarna kunnen implementeren.

Eind juni vindt een themagroep over ondernemers plaats met een gedupeerde uit de lotgenotengroep, waarin we de mogelijkheden van de brede ondersteuning om gedupeerde ondernemers beter te kunnen ondersteunen gaan bespreken.

Daarnaast benutten we ook de communicatiemiddelen, zoals bijvoorbeeld het informatieblad brede ondersteuning en de website van de gemeente, om gedupeerden te betrekken en mee te denken over de brede ondersteuning, door daarin te vragen wat zij van de informatie over en de hulp van de brede ondersteuning vinden en of zij nog suggesties hebben voor verbetering. We wijzen gedupeerden in het informatieblad ook op de mogelijkheid om dit anoniem via de vragenlijst van de Ervaringwijzer aan te geven.

Naast dat we de lotgenotengroep van gedupeerden benutten om ervaringen met en tevredenheid over de brede ondersteuning op te halen, willen we zoveel mogelijk ouders en kinderen bereiken en ook hun ervaringen horen, om een zo goed mogelijk beeld te krijgen hoe de brede ondersteuning gaat en om van te leren. Het instrument Ervaringwijzer draagt hieraan bij. Het verbreden van de lotgenotengroep met meerdere steunpunten voor lotgenotencontact in de stad kan hier ook aan bijdragen. Ervaringsdeskundigen zijn daar ook aanwezig om, wanneer daar behoefte aan is, gedupeerden te adviseren en verder helpen in hun individuele casuïstiek in het brede ondersteuningstraject. Via de ervaringsdeskundigen bieden we ouders en kinderen vervolgens ook de mogelijkheid om hun ervaring met en tevredenheid over de brede ondersteuning met ons te delen.

Met de steunpunten ondersteunen en faciliteren we gedupeerden in hun behoefte aan lotgenotencontact voor en door gedupeerde ouders en kinderen, en een laagdrempelige plek voor ontmoeting en activiteiten. Op deze manier kunnen zij elkaar een luisterend oor bieden en elkaar helpen met een goede afronding van het persoonlijke en emotionele herstelproces.

Op dit moment helpen we gedupeerden van de lotgenotengroep bij het initiatief 'het Actiehuis'. Zij zoeken een plek waar gedupeerden elkaar kunnen ontmoeten en onder meer samen kunnen eten. We helpen hen met het vinden van een geschikte locatie en een partij die hen kan helpen met het koken van de maaltijden en bij aanvullende ideeën.

Om inspiratie op te doen voor nieuwe steunpunten zijn we met een groep gedupeerden uit de lotgenotengroep en een aantal ervaringsdeskundigen op werkbezoek geweest bij de herstelinitiatieven 'het Herstelhuis' en 'Wijsheid in herstel' in Amsterdam. We hebben van de ouders die erbij waren een

Datum 25 juni 2026
Ons kenmerk 34206471

Kenmerk

positieve reactie op dit werkbezoek ontvangen en we hebben hen gevraagd hun bevindingen aan ons mee te geven, die we vervolgens gebruiken bij de vormgeving van de steunpunten.

In het contact met gedupeerden uit de lotgenotengroep komen diverse onderwerpen aan bod en daarbij geven we aan wat we hierin wel en niet kunnen doen vanuit de gemeente en de buurtteams. Zo hebben zij bijvoorbeeld aangegeven dat gedupeerden op verschillende manieren nog steeds hinder ervaren door het circuleren van zwarte lijsten. We zijn daarom gestart met het opzetten van een loket waar gedupeerden geholpen kunnen worden met inzicht te krijgen waar welke gegevens opgeslagen zijn en, als dat kan, met het laten verwijderen van deze gegevens.

Ook hebben zij voorbeelden aangedragen van aanbod dat zou kunnen helpen met het herstel van gedupeerden. Daarover zijn we in gesprek en we willen voor de zomer starten met een drietal activiteiten hierin.

Een ander voorbeeld van wat zij hebben aangegeven is dat er onduidelijkheid bij hen is over de erkenning van kindgedupeerden en welke mogelijkheden er binnen de brede ondersteuning zijn voor kindgedupeerden die door de toeslagenaffaire (DUO-)schulden hebben.

We hebben aangegeven dat kindgedupeerden binnen de brede ondersteuning geholpen kunnen worden met schuldhulpverlening, maar dat niet alle schulden (zoals DUO) kunnen worden gesaneerd. We hebben afgesproken dat we hierover duidelijker gaan communiceren naar gedupeerde ouders en kinderen, onder andere via het communicatiemiddel van de nieuwsbrief.

We weten dat DUO-schulden ontstaan door de toeslagenaffaire kindgedupeerden in de weg kunnen staan van hun herstel. We blijven ons daarom vanuit Utrecht samen met de G5-gemeenten, de lokale G5-ombudsmannen en de VNG, actief inzetten richting de staatssecretaris en de tweede kamer voor een oplossing voor dit probleem.

Rechtsbescherming klachten- en bezwaarprocedure, moties '[M34a Rechtsbescherming](#)' en '[M40 Herstel vertrouwen met goede uitvoering brede ondersteuning](#)', en aan [toezegging 1121 nummers één en twee](#).

De formele klachtroute via het buurtteam gaan we beter inrichten. Klachten over de brede ondersteuning worden nu herkenbaar geregistreerd door de buurtteams. En met een tussenstap maken we het voor ouders en kinderen mogelijk om laagdrempelig een gesprek te voeren over en ondersteuning te krijgen bij een probleem waardoor zij vastlopen in de brede ondersteuning. De tussenstap kan als een informele klacht gezien worden en hiervoor gaan we de aangenomen ervaringsdeskundigen inzetten en de onafhankelijke cliëntondersteuning van U-Centraal benutten. Voor de formele bezwaarroute zijn we aan de slag met de verkenning voor het inbouwen van een tussenstap met een vorm van (pre)mediation. Hier zijn verschillende mogelijkheden voor, bijvoorbeeld meer informele opties als pre-meditation en bemiddeling of een formelere optie als mediation. We hebben een aantal gemeenten benaderd om te kijken hoe zij dit doen. Dit nemen we mee in de verdere uitwerking. Daarnaast hebben we in Utrecht als tussenstap een schriftelijke heroverweging en voor de verkenning zoeken we ook uit hoe dit zich verhoudt tot een vorm van (pre-)mediation. We kijken hiermee breed naar het hele proces van bezwaar zoals we dat nu voor de brede ondersteuning hebben ingericht en hoe we dat kunnen verbeteren.

Daarnaast hebben we samen met het bezwaarteam gekeken naar mogelijkheden om de bezwaarprocedure te verbeteren. Daarom gaat het bezwaarteam in een pilot een nieuwe werkwijze hanteren voor de afhandeling van bezwaarschriften over de brede ondersteuning. Een nauwere samenwerking tussen de buurtteams en het gemeentelijke bezwaarteam, moet ervoor zorgen dat ingediende bezwaren sneller door het bezwaarteam bekeken worden, om vervolgens in gezamenlijkheid de meest passende actie of vervolgpprocedure te bepalen. Daarbij wordt ingezet op vroegtijdig contact met gedupeerden en het benutten van informele oplossingen waar dat mogelijk is.

Duidelijke communicatie naar ouders en kinderen over de klacht- en bezwaarroute hebben we geborgd in diverse communicatiemiddelen. Zoals via de website van de gemeente Utrecht en die van de buurtteams, die hebben we verbeterd en aangepast. Via het informatieblad brede ondersteuning geven we duidelijkheid over het verschil tussen een klacht en een bezwaar, de route met

Datum 25 juni 2026
Ons kenmerk 34206471

Kenmerk

verschillende opties die je hiervoor kan volgen en wie je hierbij kunnen helpen. We communiceren ook over mogelijkheden binnen de klacht- en bezwaarroute waarover we eerder niet duidelijk hebben gecommuniceerd naar ouders en kinderen. Bijvoorbeeld over de doorlooptijd van de formele bezwaarprocedure, de mogelijkheid tot verlenging daarvan en de communicatie daarover van de gemeente aan inwoners. Over de mogelijkheden voor ouders en kinderen bij het Ombudskloket Utrecht wanneer zij het niet eens zijn met de afhandeling van hun klacht door het buurtteam. En over de mogelijkheden voor extra hulp via de onafhankelijke cliëntondersteuning van U-Centraal. Zodra we de benoemde tussenstappen in de klacht- en bezwaarroute hebben ingebouwd, zullen we ook hierover duidelijk communiceren richting ouders en kinderen via de diverse communicatiemiddelen. We kunnen ons voorstellen dat de genoemde aanpassingen en communicatie van de klacht- en bezwaarroute voor de brede ondersteuning wellicht nog wat meer aandacht behoeft. Bijvoorbeeld met een apart informatieblad. We willen dit met een aantal gedupeerden bespreken. Om vanuit hun perspectief inzicht op te doen over hun ervaringen met de aangebrachte verbeteringen in de klacht- en bezwaarroute en onze communicatie daarover richting gedupeerden.

BEZOEK- EN POSTADRES

Joseph Haydnlaan 2a
3533 AE Utrecht

030 740 05 00
communicatie@buurtteamsutrecht.nl

www.buurtteamsutrecht.nl

ONDERWERP

Brede ondersteuning

DATUM

28 april 2026

CONTACTPERSOON

Sabrina Baselmans / Bianca Kingma

Geachte betrokkenen,

De buurtteamorganisaties in Utrecht verlenen al enkele jaren brede ondersteuning aan inwoners die gedupeerd zijn geraakt in de kinderopvangtoeslagaffaire. We hebben van dichtbij gezien hoe hard dit betrokkenen heeft geraakt en we beseffen dat we uiterst zorgvuldig om moeten gaan met onze rol in het ondersteunen bij herstel. Om die reden hebben we in het voorjaar van 2025 het initiatief genomen een onafhankelijk evaluatieonderzoek te laten uitvoeren waar zowel gedupeerden als medewerkers hun ervaringen en bevindingen konden delen. Een deskundige begeleidingscommissie, met daarin ook een ervaringsdeskundige, heeft toezicht gehouden op het verloop van het onderzoek. De uitkomsten geven aanleiding om onze dienstverlening nog verder te verbeteren. In deze brief lichten we toe hoe we hier concreet mee aan de slag gaan.

De uitkomsten van het recente evaluatieonderzoek naar de uitvoering door de buurtteams van de brede ondersteuning hebben ons eens te meer duidelijk gemaakt dat een groep inwoners van Utrecht terechte en vaak urgente hulp nodig heeft. Zowel betrokken inwoners als professionals gaven kritiek dus we wilden graag een zorgvuldig en volledig beeld hiervan krijgen.

De evaluatie laat zien dat de Brede Ondersteuning beter kan en moet. En dat het bieden van Brede Ondersteuning veel vraagt van professionals. De ervaringen van gedupeerden zijn uiteenlopend; velen voelden zich goed gehoord maar anderen waren gefrustreerd of kampten met onduidelijkheid over wat zij mochten verwachten. Voor veel mensen is de toeslagenaffaire nog geen afgesloten hoofdstuk. Het beroep op onze hulpverleners is groter dan in een gemiddeld regulier traject wordt gedaan: zij opereren binnen meerdere wettelijke kaders, met een hoge mate van complexiteit, en in situaties waarin de nood – materieel en emotioneel – soms zeer hoog is.

De afgelopen periode is er al veel in gang gezet om deze ondersteuning te verbeteren. Naast een eigen kritische evaluatie (zie de samenvatting in de bijlage) zijn we regelmatig in gesprek met ervaringsdeskundigen, gedupeerde inwoners en andere betrokkenen. Hun perspectieven helpen ons om te blijven zien wat nodig is en welke stappen we moeten

zetten. Het uitvoeren van brede ondersteuning vraagt om voortdurende reflectie, bijsturing en samenwerking.

Met deze brief informeren wij u aan de hand van de aanbevelingen voortkomend uit de evaluatie over de concrete acties die we inmiddels hebben genomen of op korte termijn zullen realiseren. Veel ontwikkelingen kennen overlap met acties die zijn afgesproken vanuit politieke debatten, moties en beleid.

Aanbeveling 1: Herijking van de brede ondersteuning

Wij brengen de brede ondersteuning terug naar de oorspronkelijke bedoeling: het bieden van perspectief, emotioneel herstel en een nieuwe start voor gedupeerden. Dit hebben we samen met de Gemeente Utrecht opgepakt.

Acties:

- Herformuleren van een duidelijke en gedeelde visie op brede ondersteuning en het ontwikkelen van een kaderdocument dat richting geeft aan uitvoering en besluitvorming (nieuw beleidskader).
- Extra training van medewerkers waaronder trauma sensitief werken

Aanbeveling 2. Versterking van intern gesprek en professionele kaders

De uitvoering vraagt om eenduidigheid, ruimte voor vakmanschap en verdieping van moreel beraad.

Acties:

- Invulling van casuïstiekbesprekingen ten aanzien van Brede Ondersteuning in teams.
- Bespreken van morele vragen en verschillen in werkwijze (moreel beraad).
- Verkleinen van de groep betrokken buurtteammedewerkers die vanwege de stijging van casuïstiek meer deskundigheid kunnen ontwikkelen.

Aanbeveling 3. Verbetering van communicatie en verwachttingsmanagement

Gedupeerden hebben recht op helderheid over wat zij van ons mogen verwachten.

Acties:

- In december 2025 is de beleidsregel vastgesteld en gepubliceerd waarin is uiteengezet hoe we werken en wat men mag verwachten van ons. Deze beleidsregel is per 1 maart 2026 ingegaan.
- Nieuwe communicatiemiddelen: informatiefolder, podcast en gestandaardiseerde intakeformats/checklist.
- Heldere positionering van wat brede ondersteuning wel en niet kan bieden (inclusief beleidskader en prijzen).
- Afstemming over nieuwsbrief vanuit de GU en nieuwsbrief vanuit lotgenoten.
- Informatie op de website is verbeterd.
- Ontwikkeling informatieblad voor de professionals ter ondersteuning van het eerste contact. Informatieblad is voor gedupeerde inwoner die start met Brede Ondersteuning. Buurtteammedewerker vertrekt deze informatie en neemt dit door met de klant.

Aanbeveling 4. Het plan van aanpak centraal

Het plan van aanpak wordt opnieuw een sturend instrument in plaats van een administratieve verplichting.

Acties:

- Het buurtteam werkt nu met 1 nieuw plan van aanpak (specifiek voor Brede Ondersteuning), dat voor iedere inwoner hetzelfde format kent.
- In de vaste training van medewerkers is extra aandacht voor het doelgericht en toekomstgericht werken.
- Klachten brede ondersteuning worden apart geregistreerd.
- Onderzoek naar extra mogelijkheden voor bemiddeling en mediation als extra routes voor gedupeerden die klachten hebben.
- Aparte ervaringswijzer in de maak (om feedback van klanten op te halen) die afgestemd is met ervaringsdeskundigen.
- Sinds 1 maart verstrekken we beschikkingen ten aanzien van het plan van aanpak, waarmee voor zowel de professional als de inwoner het belang daarvan helder wordt.

Aanbeveling 5. Vereenvoudiging van materiële aanvragen

We verminderen bureaucratie en vergroten de voorspelbaarheid voor cliënten en medewerkers.

Acties:

- Introductie van een snellere route voor eenvoudige aanvragen en een beoordelingsroute voor complexere casussen.
- Ontwikkeling van een beslisboom/afwegingskader en publicatie van toetsingscriteria (werkwijzer).
- Uniform en vereenvoudigd werkproces

Aanbeveling 6. Vergroten van uniformiteit en vakmanschap

We verkleinen verschillen tussen teams en versterken de betrouwbaarheid van de werkwijze.

Acties:

- Een uniform werkproces, de werkwijze is beschreven en vastgesteld samen met de beleidsregel.
- Verkleinen van de groep betrokken professionals.
- Nieuwe medewerkers worden gekoppeld aan ervaren medewerkers.

Aanbeveling 7. Ondersteuning van medewerkers bij emotionele en complexe dynamiek

De opdracht binnen de brede ondersteuning vraagt veel van professionals. Dat vraagt blijvende ondersteuning.

Acties:

- Structurele intervisie gericht op emotionele belasting en professionele grenzen.
- Coaching-on-the-job bij casussen met hoge complexiteit.
- Goede en regelmatige samenwerking met de ervaringsdeskundigen.

Naast de acties die hierboven zijn beschreven hebben we op regelmatige basis gesprekken met een aantal betrokken gedupeerden. Ook heeft Lokalis recent een gezinsraad

geïnstalleerd met als doel de stem van gezinnen in de stad een nog explicietere plek te geven.

Slot

Wij blijven ons onverminderd inzetten om de brede ondersteuning beter, duidelijker en mensgerichter vorm te geven. De stappen die wij zetten zijn onderdeel van een doorlopend proces waarin leren, aanpassen en samenwerken centraal staan. Wij blijven openstaan voor suggesties en kritiek, omdat alleen op die manier de ondersteuning beter kan aansluiten bij wat gedupeerden écht nodig hebben.

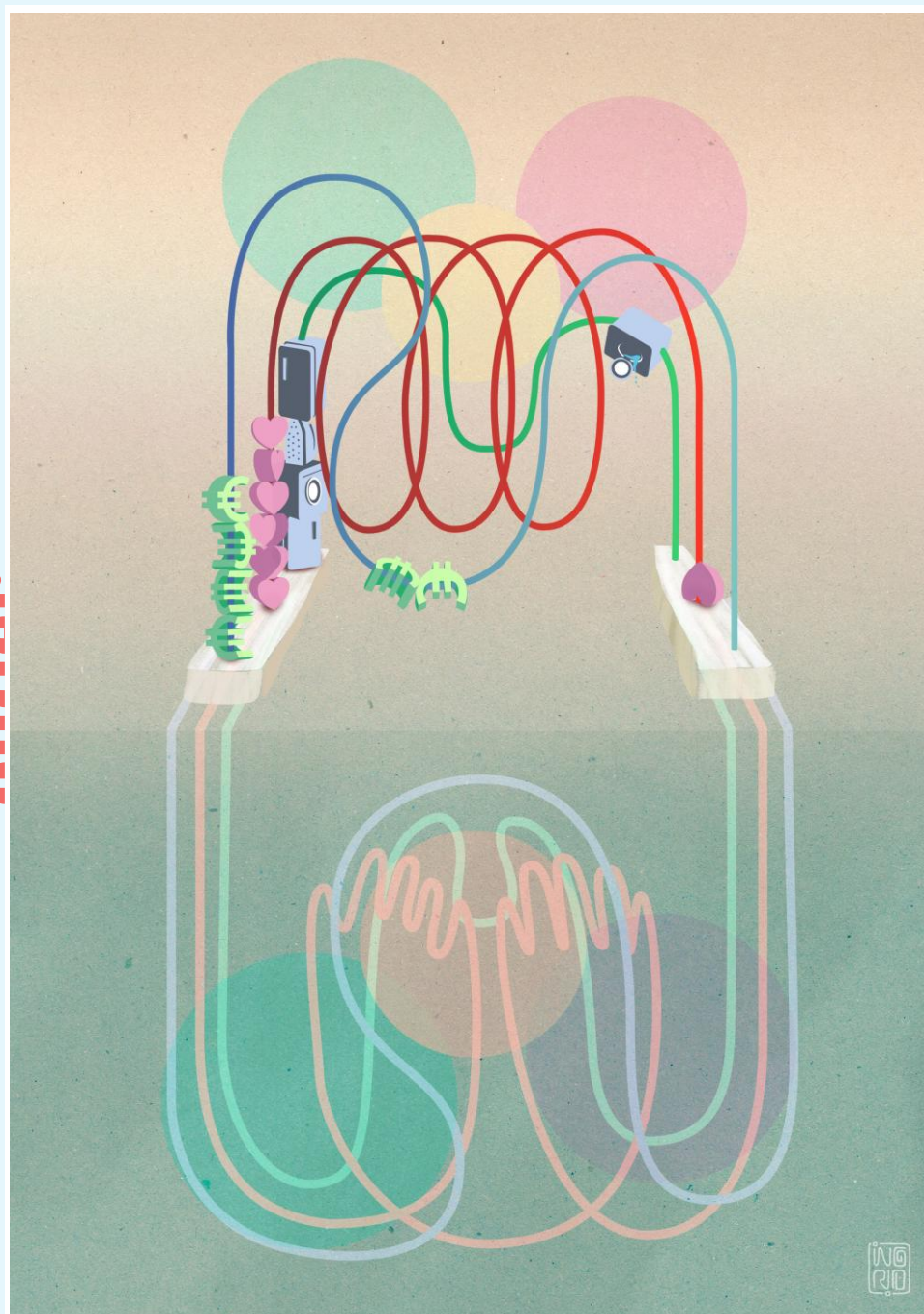
Met vriendelijke groet,

Sabrina Baselmans, directeur BTO Sociaal
Bianca Kingma, bestuurder Lokalis

Brede ondersteuning in de praktijk

Evaluatie aan de hand van ervaringen van gedupeerden en medewerkers in Utrecht

verw
ander

unus
zoek

SAMENVATTING

Samenvatting

Hoofdconclusie

De centrale conclusie van deze evaluatie is dat de brede ondersteuning in de huidige vorm leidt tot te grote verschillen in ervaringen en resultaten. Er zijn voorbeelden van betekenisvolle ondersteuning, maar ook van moeizame trajecten en conflictrijke relaties. Deze variatie is geen toeval, maar duidt op onvoorspelbaarheid in de uitvoering die ontstaat in de wisselwerking van drie aspecten:

- Een verschuivende doelstelling: de brede ondersteuning wordt steeds vaker gezien als een plek waar nog iets concreets geregeld kan worden. Structureel herstel en toekomstgericht werken zijn hierdoor onder druk komen te staan.
- Verschillen in de uitvoering: er bestaan grote verschillen in de manier waarop de brede ondersteuning wordt uitgevoerd. Ervaring, kennis en persoonlijke visies van medewerkers spelen hierbij een belangrijke rol.
- Variatie in de emotionele uitgangspositie: de ervaring van gedupeerden wordt sterk gekleurd door eerdere ervaringen met de overheid en hun huidige omstandigheden. Dit verklaart mede de verschillende verwachtingen en ervaringen.

Door deze dynamiek is in de praktijk onduidelijk wat nu de bedoeling is van brede ondersteuning. Bij gedupeerden leidt dit regelmatig tot twijfel of zij wel hebben gekregen waar zij recht op hebben. Bij hulpverleners roept het de vraag op in hoeverre de materiële ondersteuning bijdraagt aan een nieuwe start. Een grondige herijking van de brede ondersteuning en een aanscherping van de uitvoering kan helpen om de praktijk weer in lijn te brengen met de oorspronkelijke uitgangspunten van de brede ondersteuning.

1. Waar gaat deze evaluatie over?

Deze evaluatie gaat over de uitvoering van de brede ondersteuning aan gedupeerden van de toeslagenaffaire in de gemeente Utrecht. Sinds eind 2020 wordt deze ondersteuning geboden vanuit het Buurtteam Utrecht. De aanleiding voor de evaluatie is dat naast positieve ervaringen ook kritiek van een groep gedupeerden is geuit op de werkwijze, communicatie en bejegening. Met dit onderzoek brengen we in kaart hoe gedupeerden en medewerkers de brede ondersteuning ervaren, waar verschillen in ervaringen vandaan komen en of de huidige inrichting en uitvoering nog passend zijn.

2. Hoe werkt de brede ondersteuning?

In lijn met de landelijke wetgeving staat de Utrechtse brede ondersteuning open voor mensen die zich als gedupeerde hebben aangemeld bij de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT). De dienstverlening staat open voor mensen van wie reeds is vastgesteld dat zij gedupeerd zijn, en voor mensen bij wie dat nog moet worden gedaan. De ondersteuning richt zich op het maken van een nieuwe start en kan worden ingezet op vijf leefgebieden: wonen, financiën, gezin, werk en zorg. De ondersteuning start met een kennismakingsgesprek, gevolgd door het opstellen van een plan van aanpak waarin doelen worden vastgesteld en zowel immateriële (zoals therapie) als materiële ondersteuning (zoals spullen) wordt opgenomen. Aanvragen voor materiële ondersteuning worden beoordeeld via vaste werkprocessen en getoetst op geschiktheid, noodzakelijkheid en evenredigheid.

3. Hoe ervaren gedupeerden de brede ondersteuning?

Gedupeerden ervaren de brede ondersteuning op zeer uiteenlopende manieren. In het onderzoek komen zowel verhalen naar voren van mensen die dankbaar zijn voor de ontvangen hulp als van mensen die zich gefrustreerd, teleurgesteld of boos voelen. Deze verschillen hangen samen met hoe het contact met de medewerker verloopt en met de persoonlijke en emotionele situatie waarin gedupeerden zich bevinden op het moment dat zij zich melden bij het Buurtteam.

Veel gedupeerden geven aan dat zij het eerste contact met het Buurtteam als positief hebben ervaren. In het kennismakingsgesprek voelen zij zich vaak gehoord en krijgen zij de ruimte om hun verhaal te doen. Tegelijkertijd blijkt dat bij aanmelding voor veel mensen onvoldoende duidelijk is wat zij precies

van de brede ondersteuning kunnen verwachten. Hierdoor ontstaan uiteenlopende verwachtingen. Veel gedupeerden hebben een brede hulpvraag op meerdere leefgebieden, maar leggen bij aanvang vooral een financiële of materiële behoefte neer. Deze behoefte wordt vaak als het meest urgent ervaren.

Het plan van aanpak vervult voor gedupeerden in de praktijk vaak geen duidelijke sturende rol. In hun beleving staat vooral het aanvraagproces voor spullen en voorzieningen centraal. Waar een deel van de gedupeerden dit proces als helder en navolgbaar ervaart, overheerst bij anderen onduidelijkheid. Deze groep ervaart het aanvraag- en beoordelingsproces als ingewikkeld en bureaucratisch en begrijpt niet goed op basis waarvan besluiten worden genomen. Ook noemen sommige gedupeerden een trage afhandeling van toegekende aanvragen.

Een meerderheid van de gedupeerden voelt zich met respect behandeld, voelt zich begrepen als slachtoffer van de toeslagenaffaire en ervaart Buurtteammedewerkers als deskundig. Tegelijkertijd is een aanzienlijke minderheid ontevreden over het contact. Deze gedupeerden voelen zich onvoldoende gezien, ervaren afstand of wantrouwen en geven aan dat zij te maken krijgen met wisselende of tegenstrijdige informatie. Wisseling van contactpersonen leidt daarbij regelmatig tot verlies van vertrouwen, vertraging en onduidelijkheid, wat bijdraagt aan frustratie en boosheid. De verschillen in ervaringen hangen deels samen met variaties in uitvoering en verschillen tussen medewerkers. Daarnaast spelen grote verschillen in de emotionele uitgangspositie van gedupeerden een rol. Deze uitgangspositie vormt de context waarin de ondersteuning wordt ontvangen en beoordeeld.

Ook de ervaren opbrengsten van de brede ondersteuning lopen uiteen. Een deel van de gedupeerden geeft aan zich gehoord te voelen. Daarnaast noemen zij concrete resultaten, zoals het verkrijgen van noodzakelijke spullen, toegang tot psychologische hulp, ondersteuning bij schulden, deelname aan sport of tijdelijke financiële rust. Tegelijkertijd geeft een substantiële groep aan (nog) weinig of geen positieve effecten te ervaren. Voor hen geldt dat hun perspectief op een leven zonder financiële of mentale problemen onzeker is en dat de brede ondersteuning daar weinig aan heeft kunnen veranderen.

Het uitgangspunt dat de brede ondersteuning moet bijdragen aan een 'nieuwe start' komt in de praktijk niet goed uit de verf. Dit idee veronderstelt dat mensen hun verleden kunnen afsluiten en afstand kunnen nemen van hun positie als gedupeerde. Uit de evaluatie blijkt dat een deel van de gedupeerden de toeslagenaffaire enigszins heeft kunnen plaatsen in het verleden, maar dat dit voor anderen (nog) niet mogelijk is. Voor hen is erkenning als gedupeerde niet alleen een kwestie van rechtvaardigheid en eigenwaarde, maar ook een concrete toegangspoort tot ondersteuning en voorzieningen. Vanuit dat perspectief ervaren zij het als logisch en gerechtvaardigd om maximaal gebruik te blijven maken van de geboden ondersteuning en daarbij de 'nieuwe start' in zekere zin achterwege te laten.

4. Hoe ervaren medewerkers de brede ondersteuning?

Hoewel de ervaringen van medewerkers met brede ondersteuning (sterk) uiteenlopen, is het draagvlak voor het doel van brede ondersteuning groot, namelijk 'mensen helpen een nieuwe start te maken'. Medewerkers zijn ervan overtuigd dat zij alleen kunnen helpen als er sprake is van een vertrouwensband en als de onderliggende problemen achter iemands hulpvraag bespreekbaar zijn gemaakt. Zij geven daarbij aan dat zij dit onder de doelgroep van brede ondersteuning vaak als lastig ervaren. Medewerkers verschillen van elkaar in hoe zij hiermee omgaan. Dat is met name zichtbaar in de visie op materiële hulpvragen. Sommigen zien dit als onderdeel van een nieuwe start, omdat het mensen helpt 'de basis op orde te krijgen'. Anderen zien het als een mogelijkheid om vertrouwen te winnen om vervolgens te werken aan de onderliggende problemen. Weer anderen ervaren dat materiële ondersteuning hun werk in de weg staat. Zij zien dat hulptrajecten regelmatig eindigen in een onderhandeling over waar een client nu wel en niet recht op heeft.

Het perspectief van medewerkers op het aanpakken van dieperliggende problemen staat regelmatig haaks op de verwachtingen van gedupeerden. Door de tijd heen is er volgens medewerkers binnen de doelgroep een beeld ontstaan dat de ondersteuning vooral een manier is om spullen te regelen. Door deze verschillen in uitgangspunten staat de relatie tussen medewerker en gedupeerde in veel gevallen van begin af aan onder spanning. Hier komt bij dat medewerkers een sceptische, afwachtende of

vijandige houding bij gedupeerden bespeuren. Binnen de organisatie bestaan verschillende opvattingen over de mate waarin medewerkers gedupeerden mogen spiegelen of confronteren. Deze verschillen blijven vaak onbesproken en zorgen voor onzekerheid over wat 'goed handelen' is.

Medewerkers zien het plan van aanpak als een nuttig hulpmiddel om met gedupeerden het gesprek aan te gaan over de toekomst. In het proces van aanvragen van materiële steun ervaren medewerkers echter dilemma's omtrent hun rol. Zij vragen zich af hoe proactief zij hun rol in het formuleren van de onderbouwing moeten invullen, in hoeverre zij hun eigen inschatting van de kans op toekenning kenbaar moeten maken richting de cliënt, en hoe zij hun eigen oordeel over de noodzaak en geschiktheid van een bepaalde wens een plek kunnen geven. Medewerkers gaan hier verschillend mee om, mede afhankelijk van hun ervaring met brede ondersteuning, hun kennis en hun persoonlijke visie.

Brede ondersteuning vraagt meer van medewerkers dan regulier werk: met name op de aspecten van kennis (van regelingen en procedures), vaardigheden (omgaan met sterke emoties, geduld), emotionele stabiliteit (omgaan met verwijten en boosheid), en morele spanning (gerelateerd aan vakmanschap). Medewerkers geven zelf aan dat er onderling grote verschillen zijn in ervaring en kennis die doorwerken in de dienstverlening. Ondanks het bestaande trainingsaanbod leren medewerkers vooral door te doen, wat de grote verschillen in werkwijze en benadering verklaart die gedupeerden ervaren.

Voor feitelijke vragen kunnen medewerkers laagdrempelig contact opnemen met collega's op stedelijk niveau. Tegelijkertijd weten zij niet goed waar zij complexere dilemma's of morele afwegingen kunnen bespreken. Hierdoor blijven twijfels, verschillen in visie en gevoelens van ongemak vaak onder de oppervlakte. Daarnaast beschrijven medewerkers een spanning tussen de politieke context en hun dagelijkse praktijk. De brede ondersteuning staat onder een vergrootglas, terwijl zij hun eigen perspectief en ervaringen weinig terugzien in het publieke debat.

5. Hoe kan de uitvoering van de brede ondersteuning verbeterd worden?

De volgende aanbevelingen kunnen helpen om de uitvoering van de brede ondersteuning te verbeteren.

1. **Herijk de praktijk van de brede ondersteuning.** Breng de ondersteuning terug naar de oorspronkelijke bedoeling: het ondersteunen van een nieuwe start en emotioneel herstel. Positioneer materiële ondersteuning als middel en niet als doel op zichzelf en expliciteer de functie van brede ondersteuning ten opzichte van reguliere hulp en landelijke regelingen.
2. **Faciliteer een zorgvuldig intern gesprek over de herijking.** Organiseer een begeleid traject waarin medewerkers ruimte krijgen om twijfels en zorgen te uiten. Erken morele dilemma's en verschillende visies en werk toe naar gedeelde uitgangspunten voor de uitvoering.
3. **Vertaal de herijkte visie naar duidelijke communicatie richting gedupeerden.** Communiceer helder over het doel, de functie en de reikwijdte van brede ondersteuning. Maak van begin af aan duidelijk welke vormen van ondersteuning binnen de brede ondersteuning passen.
4. **Stel het plan van aanpak opnieuw centraal in de dienstverlening.** Positioneer het plan van aanpak als het centrale instrument voor het gesprek over doelen, verwachtingen en voortgang.
5. **Vereenvoudig en verduidelijk het proces rond materiële aanvragen.** Waar materiële ondersteuning nodig blijft, vereenvoudig het aanvraagproces, zodat het beter aansluit bij de herijkte praktijk van de brede ondersteuning, met een duidelijk onderscheid tussen eenvoudige voorzieningen en complexere aanvragen.
6. **Vergroot uniformiteit en voorspelbaarheid in de uitvoering.** Versterk de deskundigheidsbevordering, organiseer structureel en wijkoverstijgend casusoverleg en intervisie specifiek gericht op KOT-casussen, en laat medewerkers meelopen met ervaren collega's voordat zij aan brede ondersteuning beginnen.
7. **Versterk medewerkers in het omgaan met wantrouwen, angst en vijandigheid.** Bied structurele mogelijkheden voor intervisie, coaching of reflectie gericht op het omgaan met emoties van gedupeerden en het professioneel begrenzen van gedrag. Zet ervaringsdeskundigheid gericht in bij scholing en casusbespreking.

**verw
onder**

Eindrapport, januari 2026

Auteurs: Guido Brummelkamp, Gregor Walz

Illustratie: Ingrid van Osch

Onderzoek in opdracht van Lokalis en
Buurtteamorganisatie Sociaal Utrecht

www.verwonderzoek.nl

**onder
zoek**

Commissie Samenleving

Dossiernummer 5507
Vergaderdatum 8 oktober 2026
Agendapunt 3.2
Titel Sociale mediaverslaving en mentale druk onder Utrechtse jongeren

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Samenleving	8 oktober 2026

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2026, NUMMER 108

Datum	17 juli 2026
Van	College B&W
Behandeld door	Ellen van den Berg
E-mailadres	ellen.van.den.berg1@utrecht.nl
Kenmerk	34207785
Beleidsveld	Volksgezondheid

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsragen jaargang 2026 nummer 108 van Ellis te Riele – Bert van Steeg (CDA), mede namens Venita Dada-Anthonij (D66), Kirsten Alblas – Derk van Bergen (ChristenUnie), Beau Nederhand – Charlotte Passier (Volt), Jelle Vintges (VVD), Hester Assen (GroenLinks-PvdA) en Aileen Siedenburg – Lars van Rooij (Student & Starter) van 15 juni 2026 over Sociale mediaverslaving en mentale druk onder Utrechtse jongeren. De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vraag 1

Is het college bekend met de bevindingen uit de DUIC-serie 'Generatie Druk', en herkent het de conclusie dat Utrechtse jongeren bovengemiddeld onder druk staan?

Antwoord 1

Ja, we herkennen het beeld dat veel jongeren mentale druk ervaren, maar zien niet op alle onderdelen dat Utrechtse jongeren duidelijk meer onder druk staan dan jongeren elders. Wel zien we dat prestatiedruk en stress onder Utrechtse jongeren aandachtspunten blijven.

Uit de Gezondheidsmonitor Jeugd 2023 blijkt dat 39% van de Utrechtse jongeren in de tweede en vierde klas van het voortgezet onderwijs prestatiedruk ervaart. Dat is hoger dan het landelijk gemiddelde van 35%, maar vergelijkbaar met Amsterdam.*

Verder blijkt dat 51% van de jongeren zich in 2023 (heel) vaak gestrest voelt, ten opzichte van 44% in 2019 en 2021. Deze cijfers zijn vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde en ook met de cijfers van andere grote steden zoals Rotterdam en Den Haag. In Amsterdam (56%) ligt het percentage van jongeren met veel stress hoger dan in Utrecht. Dat de Utrechtse cijfers op onderdelen vergelijkbaar zijn met andere grote steden, maakt de opgave in Utrecht niet minder urgent.

** De cijfers over jongeren uit de Gezondheidsmonitor Jeugd 2023 zijn de meest recent beschikbare gegevens. In het najaar van 2026 worden nieuwe cijfers verzameld. Deze worden naar verwachting voor de zomer 2027 gepubliceerd.*

Vraag 2

Heeft het college een verklaring voor het feit dat het risico op problematisch mediagebruik in Utrecht hoger ligt dan het landelijk gemiddelde?

Antwoord 2

Wij herkennen de veronderstelling niet dat het risico op problematisch mediagebruik in Utrecht hoger ligt dan het landelijk gemiddelde. De beschikbare Utrechtse en landelijke cijfers zijn door verschillen in meetmethoden niet een-op-een met elkaar te vergelijken. Uit de Gezondheidsmonitor Jeugd 2023 blijkt dat 12% van de Utrechtse jongeren uit de tweede en vierde klas van het voortgezet onderwijs

risico heeft op problematisch gebruik van sociale media. Dit is vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde en Den Haag en lager dan in Amsterdam en Rotterdam (beide 16%). Sinds 2019 is dit percentage in Nederland gestegen. De stijging in Utrecht van 7% naar 12% in vier jaar vinden wij zorgelijk. Los van de vergelijking met andere gemeenten is dit voor ons aanleiding om aandacht te houden voor een gezonde digitale balans.

Vraag 3

Gezien de beperkte invloed van het college op de algoritmen van grote platforms: welke instrumenten ziet het college wél om de verslavende werking van sociale media op Utrechtse jongeren te beperken?

Antwoord 3

Wij kunnen wel bijdragen aan het bevorderen van een gezonde digitale balans van jongeren, maar hebben als gemeente geen invloed heeft op de algoritmen van sociale mediaplatforms. De belangrijkste instrumenten die de gemeente heeft om de digitale balans te bevorderen zijn voorlichting (o.a. op het gebied van mediawijsheid) en het versterken van de weerbaarheid van jongeren en hun omgeving.

Vanuit het Uitvoeringsprogramma Samen preventief werken aan mentale gezondheid 2025–2027 ondersteunen wij jongeren, maar ook hun ouders, scholen en jeugdprofessionals bij het bewust en weerbaar omgaan met sociale media en de online leefwereld. Daarnaast stimuleren wij een omgeving waarin gezond mediagebruik bespreekbaar wordt gemaakt en waarin jongeren worden aangemoedigd om ook offline sociale contacten en activiteiten te onderhouden.

Een voorbeeld hiervan is de serie '[Kijk Even Echt](#)'. Via korte video's en een bijbehorende toolbox krijgen ouders, opvoeders en professionals praktische handvatten om het gesprek te voeren over schermgebruik, sociale media en een gezonde digitale balans.

Vraag 4

Wat is de huidige gemeentelijke inzet op sociale mediaverslaving en mentale druk bij jongeren?

Antwoord 4

De gemeentelijke inzet op mentale druk en de impact van sociale media op jongeren maakt onderdeel uit van het Uitvoeringsprogramma Samen preventief werken aan mentale gezondheid 2025–2027. Daarbij richten wij ons op het verminderen van maatschappelijke en prestatiedruk, het versterken van mentale veerkracht en het bevorderen van een gezonde digitale balans. Het ontbreekt op dit moment aan structurele financiering om deze aanpak te continueren na 2027. Dat betekent dat als de financiering stopt, onze inzet op dit thema ook zal stoppen. Wij verwijzen in dit verband ook naar de [Raadsbrief scenario's mentale gezondheid en suïcidepreventie](#) (april 2026) – minimumscenario 0.

Concreet ondersteunen wij activiteiten die jongeren, ouders, scholen en professionals helpen om bewust en weerbaar om te gaan met sociale media en de online leefwereld. Dit doen wij onder meer door voorlichting, mediawijsheid, ouderondersteuning en het versterken van vaardigheden van jongeren.

Voorbeeld hiervan is het bieden van ondersteuning richting scholen rond het thema mediawijsheid door gezonde schooladviseurs en het beschikbaar stellen van het [lesaanbod Veilig en Weerbaar](#). Daarnaast dragen activiteiten van partners zoals JoU, DOCK, Bibliotheek Utrecht en de jeugdgezondheidszorg bij aan het vergroten van bewustwording en digitale weerbaarheid.

Ook stimuleren wij activiteiten die ontmoeting, sociale verbinding en deelname aan sportieve, culturele en maatschappelijke activiteiten bevorderen. Deze activiteiten dragen bij aan het welzijn en de mentale gezondheid van jongeren. De BOOST-groepen van het jongerenwerk zijn hiervan een voorbeeld.

Vraag 5

Hoe beoordeelt het college het effect van deze inzet, en wordt dit systematisch gemonitord?

Antwoord 5

Het is op dit moment nog te vroeg om uitspraken te doen over de effecten van de inzet op het gedrag en mentaal welbevinden van jongeren. Veranderingen op deze thema's kosten tijd en de invloed van gemeenten is beperkt (zie ook het antwoord op vraag 3). Ontwikkelingen in mentale gezondheid en welzijn worden periodiek gemonitord via bestaande gezondheidsmonitors. Wel monitoren we structureel de voortgang van het [uitvoeringsprogramma mentale gezondheid](#) (zie hoofdstuk C) en van de beleidsnota Samen gezondheidsverschillen verkleinen 2025-2027. Daarnaast voeren we

regelmatig voortgangsgesprekken met de partijen die actief zijn rondom dit thema (via opdrachten of subsidie) over de uitvoering en resultaten van de activiteiten. Na afloop van de subsidie of opdracht ontvangen we een eindrapportage waarin partijen aangeven wat hun behaalde resultaten zijn. Daarnaast verzamelen we voor de meeste doelstellingen data via de reguliere monitors van de afdeling Volksgezondheid van de gemeente Utrecht, al dan niet in samenwerking met andere partijen zoals GGD GHOR Nederland, RIVM en CBS. Nieuwe gegevens komen beschikbaar via de reguliere monitorcyclus. Zo zijn onlangs nieuwe data voor kinderen gepubliceerd. De data voor jongvolwassenen komen naar verwachting beschikbaar eind 2026 en die voor jongeren en volwassenen in 2027. Wij houden u hiervan op de hoogte via de voortgangsbrief Volksgezondheid.

Vraag 6

Hoe zorgt de gemeente ervoor dat zij actueel blijft weten wat er speelt bij Utrechtse jongeren op het gebied van mentale druk en mediagebruik — en sluit de huidige monitoring daar voldoende op aan?

Antwoord 6

De gemeente volgt ontwikkelingen rondom mentale gezondheid en mediagebruik via onderzoek, monitoring en signalen uit de praktijk. Wij maken gebruik van gegevens uit landelijke en lokale onderzoeken en onderhouden actief contact met partners zoals onderwijsinstellingen, kennisinstituten en andere grote gemeenten.

Zo is er regelmatig overleg met de G4 en het Trimbos om ervaringen en kennis uit te wisselen over mentale gezondheid. We zijn als koplopergemeente aangesloten bij [MindUs](#) en hun activiteiten, waarbij de jongeren en jongvolwassenen zelf altijd actief betrokken worden (zie bijvoorbeeld de aanbevelingen van jongeren zelf in ['praatpower'](#)).

Ook zijn we in 2026 pilotgemeente van [In je Bol](#), waarbij we lokaal aanbod aan de website koppelen. In je Bol is een plek voor jongeren tussen 16 en 27 jaar waar zij betrouwbare informatie over mentale gezondheid vinden, inclusief bel- en chatmogelijkheden.

Daarnaast nemen we samen met partners uit de stad deel aan de Utrechtse Online Coalitie, waarin kennis en signalen over ontwikkelingen m.b.t. de online leefwereld van jongeren worden gedeeld en samenwerking wordt versterkt. Zo is onlangs de eerste ['Tendrapportage Online Leefwereld'](#) (JoU en DOCK) gepubliceerd. Hierdoor beschikken wij, naast (periodieke) onderzoeksgegevens, ook over actuele signalen uit de praktijk, die worden gebruikt om beleid en activiteiten waar nodig aan te passen.

Vraag 7

Is het college bekend met de aanpak Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO), en in hoeverre werkt de gemeente Utrecht al met de principes van deze aanpak? Zo niet, is het college bereid te onderzoeken wat OKO Utrecht zou kunnen bieden?

Antwoord 7

Ja, wij zijn bekend met deze aanpak. Bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma hebben we gekeken naar diverse aanpakken en elementen die passen bij de aanpak en kaders van de gemeente Utrecht. Diverse uitgangspunten van OKO sluiten aan bij de wijze waarop Utrecht werkt aan mentale gezondheid, preventie en een kansrijke omgeving voor jongeren. Zo zetten we bijvoorbeeld in op het versterken van beschermende factoren in de leefomgeving van jongeren.

Op dit moment zijn er geen plannen om OKO als afzonderlijke methodiek te implementeren. Wel blijven we volgen welke werkzame elementen uit landelijke en regionale aanpakken kunnen bijdragen aan onze doelstellingen. Bij toekomstige keuzes over de doorontwikkeling van het beleid voor mentale gezondheid blijven wij beoordelen welke werkzame elementen uit dergelijke aanpakken voor Utrecht van meerwaarde kunnen zijn.

Vraag 8

Sport, cultuur en muziek zijn bewezen beschermende factoren tegen problematisch schermgedrag en sociale isolatie. Welke gemeentelijke programma's zetten hier momenteel op in, en welke mogelijkheden ziet het college om deze aanpak verder te versterken?

Antwoord 8

Sport, cultuur en andere vormen van vrijetijdsbesteding dragen bij aan sociale verbinding, persoonlijke ontwikkeling en het versterken van de mentale gezondheid van jongeren. Daarom ondersteunt de gemeente Utrecht een breed en toegankelijk aanbod op deze terreinen. Via onder meer wijk- en jongerencultuurhuizen, buurtcentra, beheerde speeltuinen, sportaanbieders en cultuurinstellingen

stimuleren we jongeren om actief deel te nemen aan sportieve, culturele en creatieve activiteiten, vaak in groepsverband.

Vanuit de incidentele middelen mentale gezondheid ondersteunen we op dit moment diverse projecten van het Netwerk Kunst en Gezondheid Utrecht, gericht op het versterken van de sociaal-emotionele ontwikkeling. Dit zijn gemeentelijke middelen die per 2027 stoppen.

Hoewel de tijdelijke subsidieregeling Impuls Jongerencultuur is beëindigd, kunnen initiatiefnemers een aanvraag indienen bij de regelingen 'Projectsubsidies Cultuur' en 'Sociale Basis'. Daarnaast faciliteert SportUtrecht dat jongeren laagdrempelig op school en in de wijk kennismaken met verschillende vormen van sport en bewegen. In samenwerking met partners uit de sociale basis (zoals het jongerenwerk), culturele partners (ZIMIHC en Vrijstaat) en sport- en beweegaanbieders worden jongeren begeleid naar passend aanbod. Op deze manier stimuleren we actieve vrijetijdsbesteding en ontmoeting tussen jongeren, wat bijdraagt aan het versterken van hun (mentale) gezondheid.

De financiering stopt per 2027 en daarmee dus ook de uitvoering. Voor mogelijkheden voor versterking verwijzen wij u naar de raadsbrief van 16 april 2026 [Document Utrecht - Raadsbrief scenario's mentale gezondheid en suicidepreventie - iBabs Publieksportaal](#) (zie ook antwoord op vraag 4).

Hoogachtend
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Schriftelijke vragen Sociale mediaverslaving en mentale druk onder Utrechtse jongeren

15-6-2026

Vragen:

In de DUIC werd onlangs een verontrustend [artikel](#) gepubliceerd in de serie 'Generatie Druk'. Meer dan de helft van de Utrechtse jongeren ervaart regelmatig druk, beduidend meer dan gemiddeld in Nederland. Uit GGD-cijfers blijkt dat het risico op problematisch gebruik van sociale media steeg van 7% in 2019 naar 12% in 2023. Mentaal kwetsbare jongeren zijn extra vatbaar: zij zoeken online verbinding, maar komen soms terecht in schadelijke uithoeken van platforms als TikTok en Instagram. Jongerenwerkers van Stichting JOU signaleren dat jongeren nauwelijks nog weten wat vermaak is zonder telefoon en dat verslavingszorg steeds vaker nodig is.

Wij maken ons hier zorgen over. Utrechtse jongeren zijn de toekomst van onze stad en het is onze gezamenlijke verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat zij gezond en gelukkig kunnen opgroeien. Wij realiseren ons dat het college beperkte invloed heeft op de algoritmen van grote platforms. Juist daarom willen wij breed kijken naar wat gemeente en samenleving wél kunnen doen. Vroegtijdige, laagdrempelige inzet kan verdere escalatie voorkomen en de druk op de jeugdzorg verlichten. Wij horen graag van het college welke mogelijkheden het ziet.

1. Is het college bekend met de bevindingen uit de serie 'Generatie Druk', en herkent het de conclusie dat Utrechtse jongeren bovengemiddeld onder druk staan?
2. Heeft het college een verklaring voor het feit dat het risico op problematisch mediagebruik in Utrecht hoger ligt dan het landelijk gemiddelde?
3. Gezien de beperkte invloed van het college op de algoritmen van grote platforms: welke instrumenten ziet het college wél om de verslavende werking van sociale media op Utrechtse jongeren te beperken?

4. Wat is de huidige gemeentelijke inzet op sociale mediaverslaving en mentale druk bij jongeren?
5. Hoe beoordeelt het college het effect van deze inzet, en wordt dit systematisch gemonitord?
6. Hoe zorgt de gemeente ervoor dat zij actueel blijft weten wat er speelt bij Utrechtse jongeren op het gebied van mentale druk en mediagebruik — en sluit de huidige monitoring daar voldoende op aan?
7. Is het college bekend met de aanpak Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO)¹, en in hoeverre werkt de gemeente Utrecht al met de principes van deze aanpak? Zo niet, is het college bereid te onderzoeken wat OKO Utrecht zou kunnen bieden?
8. Sport, cultuur en muziek zijn bewezen beschermende factoren tegen problematisch schermgedrag en sociale isolatie. Welke gemeentelijke programma's zetten hier momenteel op in, en welke mogelijkheden ziet het college om deze aanpak verder te versterken?

Gesteld door:

- Ellis te Riele – Bert van Steeg (CDA)
- Venita Dada-Anthonij (D66)
- Kirsten Alblas – Derk van Bergen (ChristenUnie)
- Beau Nederhand – Charlotte Passier (Volt)
- Jelle Vintges (VVD)
- Hester Assen (GroenLinks-PvdA)
- Aileen Siedenburg – Lars van Rooij (Student & Starter)

¹ 'Opgroeien in een Kansrijke Omgeving' (OKO) is een gemeentelijke aanpak, gebaseerd op het IJslandse preventiemodel, om jongeren gelukkiger en gezonder te laten opgroeien en verslavingen en middelengebruik te voorkomen. Inmiddels werken 61 gemeenten met OKO. Zie: <https://www.trimbos.nl/aanbod/programmas/opgroeien-in-een-kansrijke-omgeving/>

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Sabine Super	Datum	16 april 2026
E-mail	Sabina.super@utrecht.nl	Kenmerk	34140398
Type brief	afdoeningsbrief, voortgangsbrief	Onderwerp	Scenario's Mentale gezondheid, M553, T1096
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Volksgesondheid

Geachte leden van de raad,

In deze raadsbrief gaan we in op de uitvoering van motie M553 suïcidepreventie en toezegging T1096 scenario's mentale gezondheid.

Motie 553 Suïcidepreventie: van vrijblijvendheid naar vanzelfsprekendheid verzoekt het college om:

1. Inzichtelijk te maken hoe de beschikbaar gestelde Rijksmiddelen worden ingezet voor suïcidepreventie.
2. Op basis van scenario's inzichtelijk te maken welke extra inzet van capaciteit, middelen en samenwerking nodig is om, bij onvoldoende Rijksmiddelen, een structurele aanpak voor suïcidepreventie mogelijk te maken en
3. De raad hierover uiterlijk bij de Voorjaarsnota 2026 te informeren.

Aanvullend is u toegezegd (T1096) dat het college de scenario's voor suïcidepreventie uitbreidt met scenario's voor mentale gezondheid in het algemeen.

Leeswijzer

Bij ons antwoord op de gevraagde scenario's benadrukken we dat dit denkrichtingen zijn, inclusief een globale kostenraming. De bedragen zijn indicatief: er is geen toets geweest op juridische en/of organisatorische uitwerking. De financiële dekking voor deze scenario's ontbreekt.

Na een korte inleiding, inclusief duiding van de ambities op mentale gezondheid en suicide preventie, leest u in paragraaf één de gevraagde informatie uit Motie 553 bij het beleidsdossier suïcidepreventie. De scenario's voor suïcidepreventie staan in paragraaf twee. In paragraaf drie gaan we in op achtergrondinformatie bij het beleidsdossier mentale gezondheid. De scenario's voor mentale gezondheid staan in paragraaf vier. Een totaaloverzicht van alle scenario's en bijbehorende middelen vindt u tenslotte aan het einde van de brief.

Inleiding

De mentale gezondheid van kinderen, jongeren en jongvolwassenen is in zowel Utrecht als in de rest van Nederland de afgelopen jaren verslechterd¹. Met name de coronaperiode heeft een negatieve invloed gehad. Een groot deel van de jongeren en jongvolwassenen heeft te maken met mentale klachten.

¹ [Volksgesondheidsmonitor Utrecht](#)

Datum 16 april 2026
Ons kernmerk 34140398

- Ongeveer een kwart van de Utrechtse jongeren geeft aan psychische klachten te hebben ervaren in de afgelopen vier weken.
- Eén op de vijf jongvolwassenen (16- t/m 25-jarigen) voelt zich vaak beperkt in het dagelijks leven door psychische klachten. Daarnaast ervaart 14% van de jongvolwassenen hun eigen mentale gezondheid als (zeer) slecht.
- Daarnaast heeft 5% van de jongvolwassenen in Utrecht in de afgelopen twaalf maanden (heel) vaak serieus gedacht een eind te maken aan hun leven. Ook zien we een toename van suïcides onder jongeren.

Ambitie mentale gezondheid en suïcidepreventie

Onze ambitie is het verbeteren en versterken van de mentale gezondheid van Utrechters en het verminderen van het aantal suïcidegedachten, -pogingen en fatale suïcides. Dat doen we vanuit de overtuiging dat preventie van mentale problemen op jonge leeftijd de grootste impact heeft. Normaliseren helpt daarbij: mentale gezondheid hoort erbij en mag besproken worden. Soms werkt het focussen op de mentale klachten niet, maar kunnen we beter een plek bieden – binnen de sociale basis - waar inwoners terecht kunnen voor vragen, voor ontspanning of om zich gezien of gehoord te voelen. Vanuit daar kan op een laagdrempelige manier gewerkt worden aan het vergroten van veerkracht en een netwerk.

1. Achtergrond en beschikbare Rijksmiddelen voor suïcidepreventie

Vanaf 1 januari 2026 is de [Wet integrale suïcidepreventie](#) van kracht. Die wet houdt in dat – binnen twee jaar na het verschijnen van de landelijke Nota Volksgezondheid (december 2025) - gemeenten integraal beleid op suïcidepreventie moeten borgen). Daarnaast zijn gemeenten verplicht een lokaal netwerk op suïcidepreventie te onderhouden. Voor de uitvoering van de wet is jaarlijks 10 miljoen euro beschikbaar voor alle gemeenten. Daarvan is € 261.000 bestemd voor gemeente Utrecht². Dit budget is te laag voor een integrale aanpak op suïcide, zoals de [uitvoeringstoets](#) van VNG en koploper-gemeenten laat zien.

Samen met partijen uit de stad, maken we in 2026 een actieagenda voor suïcidepreventie. In januari is een startbijeenkomst geweest met een grote afvaardiging van partijen (o.a. jeugdhulp, zorgverleners, professionals sociale basis, onderwijs, ervaringsdeskundigen en vrijwilligers). We hebben verkend wat er al gebeurt op suïcidepreventie in de stad. We hebben gekeken welke kansen er zijn voor versterking van die inzet in het verminderen van het aantal suïcidegedachten, -pogingen en fatale suïcides. De komende maanden onderzoeken we hoe we met het lokale netwerk suïcidepreventie aansluiten op bestaande netwerken in de stad op het gebied van mentale gezondheid, zorg en welzijn.

Voor de actieagenda en het lokale beleid volgen we [de wetenschappelijk onderbouwde programmalijnen die Stichting 113](#) heeft uitgewerkt. Stichting 113 geeft aan dat alle programmalijnen nodig zijn voor een effectieve aanpak op suïcidepreventie. Omdat de beschikbare Rijksmiddelen onvoldoende zijn voor een effectieve aanpak op alle programmalijnen, moeten er keuzes worden gemaakt. Voor het maken van die keuzen zijn scenario's gemaakt. Bij de scenario's is een afweging gemaakt in samenhang tussen programmalijnen, het bereiken van risicogroepen en het beschikbare budget. De praktische uitwerking van de scenario's doen we in samenspraak met het lokale netwerk suïcidepreventie.

² Op 24 maart 2026 is een amendement aangenomen in de Tweede Kamer ter verhoging van de financiële ruimte voor gemeenten met 1 miljoen. De extra financiële middelen zijn vooralsnog alleen voor 2026 beschikbaar en moeten nog door Eerste Kamer bekrachtigd worden. Dit bedrag is niet meegenomen in de scenario's voor 2027.

De programmalijnen van Stichting 113 richten zich op:

1. Zorg: gericht op goede zorg aan mensen met (een verhoogd risico op) suïcidaliteit en hun naasten/nabestaanden;
2. Ter plekke: gericht op ondersteuning voor professionals en burgers die als eerste ter plaatse zijn en het beperken van toegang tot dodelijke middelen;
3. Jong: gericht op het versterken van mentale weerbaarheid van jeugd en het implementeren van sociale mediarijchlijnen rondom suïcide;
4. Praat maar: gericht op het bespreekbaar maken van suïcide door het aanbieden van trainingen in suïcidepreventie en door bewustwordingscampagnes, en;
5. Lokaal netwerk: gericht op het versterken van samenwerking rondom suïcide op lokaal niveau.

2. Inzicht in Utrechtse scenario's voor suïcidepreventie

Voor suïcidepreventie zien we vier scenario's. In scenario 0 zijn er alleen Rijksmiddelen beschikbaar. In de andere drie scenario's is er respectievelijk € 200.000, € 500.000 of € 750.000 structureel jaarlijks nodig.

Minimumscenario 0 (€ 0) De voor Utrecht beschikbare Rijksmiddelen (€ 261.000) worden voornamelijk ingezet op de wettelijke verplichting: borging van integraal beleid en coördinatie en deelname aan een lokale netwerk suïcidepreventie (programmalijn 5). Het resterende budget wordt ingezet voor programmalijn 4: suïcidepreventietrainingen voor een selecte groep professionals in het sociale domein en het bespreekbaar maken van suïcide door het lokaal onder de aandacht brengen van de landelijke 113 campagnes. Dit scenario voldoet op minimale wijze aan de wettelijke taak. Er wordt geen afname verwacht in het aantal suïcides, omdat een integrale aanpak op alle programmalijnen ontbreekt.

Basisscenario 1 (€ 200.000) In dit scenario vergroten we de inzet op programmalijn 4 door het bieden van suïcidepreventietraining aan een groot deel van de professionals en vrijwilligers in het sociale domein. Daarnaast wordt de landelijke campagne van 113 lokaal uitgevoerd en worden er interventies voor een kleine groep Utrechters met een verhoogd risico op suïcide uitgevoerd. Net als in het minimale scenario wordt hier ook relatief weinig impact verwacht, omdat de integraliteit van activiteiten laag blijft.

Integraalscenario 2 (€ 500.000) Dit scenario voert een integrale aanpak op suïcidepreventie op alle vijf programmalijnen. We bieden specifieke aanpakken voor Utrechters met een verhoogd risico op suïcidaliteit. Denk bijvoorbeeld aan een genderspecifieke aanpak voor mannen. We financieren ervaringsdeskundigheid in de hulp aan Utrechters met suïcidale gedachten en we werken aan het beperken van toegang tot dodelijke middelen. Programmalijn 4 wordt verder versterkt door een intensieve Utrechtse campagne voor het bespreekbaar maken van suïcide. Ook is het breed aanbieden van een suïcidepreventietraining aan alle professionals en vrijwilligers in het sociale domein onderdeel van de aanpak. Met deze aanpak verwachten we het aantal - én pogingen tot - suïcides in Utrecht te verminderen.

Koplopersscenario 3 (€ 750.000) Aanvullend op scenario 2 kunnen we de [STORM-aanpak](#) bekostigen. Stichting 113 en koplopergemeenten bevelen deze wetenschappelijke onderbouwde aanpak aan voor de preventie van suïcide en depressie in het voortgezet onderwijs. De STORM-aanpak helpt jongeren een positief zelfbeeld te krijgen en versterkt de weerbaarheid en veerkracht van jongeren, zodat depressies en/of suïcidale gedachten verminderen.

Tabel 1: Samenvatting van de scenario's voor suïcidepreventie.

Suïcidepreventie	Minimumscenario 0	Basisscenario 1 + € 200.000	Integraalscenario 2 + € 500.000	Koploperscenario 3 + € 750.000
Programmalijn Stichting 113	Lijn 4 en 5	Lijn 4 en 5 (en beetje 3)	Alle programmalijnen	Alle programmalijn + STORM aanpak
Impact	Laag	Laag	Hoog	Hoog
Activiteiten	Coördinatie en deelname lokaal netwerk Suïcidepreventietraining voor selecte groep professionals Landelijke campagnes 113 lokaal onder de aandacht brengen	Activiteiten scenario 0 Suïcidepreventietraining voor een groot deel van professionals en vrijwilligers in het sociale domein Lokale campagne Interventie ter voorkoming van suïcide voor een kleine groep Utrechters met verhoogd risico	Activiteiten scenario 1 Suïcidepreventietraining voor alle professionals en vrijwilligers in het sociale domein Intensieve lokale campagne Doelgroep specifieke interventies voor verminderen suïcidaliteit (zoals genderspecifieke aanpak mannen) Inzet ervaringsdeskundigheid in zorg aan Utrechters met suïcidaliteit Beperken toegang dodelijke middelen	Activiteiten scenario 2 STORM-aanpak voor verminderen suïcidaliteit en depressie op het voortgezet onderwijs

Tabel 1 vat de scenario's voor suïcidepreventie samen. Stichting 113 geeft aan dat een integrale aanpak randvoorwaarde is voor een mogelijke vermindering van het aantal suïcides. De effectiviteit van de aanpak voor suïcidepreventie hangt sterk samen met de inzet op mentale gezondheid. Activiteiten voor het verbeteren van de mentale gezondheid helpen bij het verminderen van het aantal suïcidedgedachten, -pogingen en fatale suïcides. Een stevige inzet op de doelstellingen van het bestaande uitvoeringsprogramma mentale gezondheid blijft belangrijk voor het behalen van de ambities op suïcidepreventie.

3. Achtergrond en eerdere besluitvorming voor mentale gezondheid, gericht op collectieve preventie

Het [uitvoeringsprogramma 'Samen preventief werken aan mentale gezondheid 2025 – 2027'](#) richt zich vooral op kinderen, jongeren en jongvolwassenen omdat in die levensfase mentale problemen vaak beginnen. Met preventieve activiteiten proberen we te voorkomen dat mentale klachten ontstaan of dat beginnende mentale klachten verergeren. Het uitvoeringsprogramma heeft de volgende doelstellingen:

- A. Het verminderen van maatschappelijke druk van kinderen, jongeren en jongvolwassenen (en zo stress verminderen van bijvoorbeeld ervaren prestatiedruk en digitale middelen).
- B. Het bevorderen van de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen, jongeren en jongvolwassenen.
- C. Het bieden van passende steun en handvatten bij beginnende mentale klachten (door bijvoorbeeld laagdrempelige preventieve voorzieningen).

Mensen met (beginnende) mentale klachten melden zich vaak met een hulpvraag bij zorgprofessionals zoals de huisarts, terwijl veel van deze mensen ook baat kunnen hebben bij contact met lotgenoten, ervaringsdeskundigen en peers. Deze vorm van ondersteuning past bij het normale leven, is laagdrempelig en goedkoper dan geïndiceerde (specialistische) zorg. Collectieve groepsgerichte interventies in de wijk helpen inwoners met beginnende mentale klachten aan een

beter zelfbeeld en zelfvertrouwen en vermindert het gevoel van somberheid, eenzaamheid en gebrek aan zingeving. Dit doen we vanuit het vertrekpunt van preventie en normaliseren; hulpbronnen in de nabijheid, de kracht van de leefomgeving en het adresseren van de maatschappelijke normen.

Mentale gezondheid is een breed thema. Diverse nota's en programma's dragen bij aan het versterken en verbeteren van mentale gezondheid (Mental Health in All Policies), denk aan: Jeugdgezondheidszorg, het Netwerk Mentale Gezondheid (ontstaan uit IZA), Gezonde School-aanpak, Aanpak Eenzaamheid, Aanpak Vreedzaam, Utrechtse Onderwijsagenda 2024 - 2027, beleidsnota Samen opgroeien, samen opvoeden 2025 - 2034, beleidsnota Samen leven, samen zorgen 2024 – 2034, plan van aanpak Sociaal Veilige sport en het uitvoeringsprogramma vergroten digitale weerbaarheid. Het uitvoeringsprogramma mentale gezondheid geeft invulling aan de integrale aanpak die noodzakelijk is om de mentale gezondheid te verbeteren en beschrijft welke aanvullende preventieve activiteiten nodig zijn om onze ambities te halen.

4. Inzicht in beschikbare middelen voor mentale gezondheid, gericht op collectieve preventie

Het uitvoeringsprogramma mentale gezondheid beschikt over € 140.000 structurele middelen voor subsidies. De structurele middelen zijn vanaf 2027 voor onze uitvoeringpartners beschikbaar via [de subsidieregeling sociale basis](#). Deze subsidieregeling stelt partijen in de stad in staat om activiteiten uit te voeren die bijdragen aan het bereiken van de doelen van het uitvoeringsprogramma mentale gezondheid. De subsidieaanvragen zijn nog niet gehonoreerd. Daarom kunnen we hier (nog) niet aangeven welke concrete activiteiten van onze partners bijdragen aan deze doelen. En welke activiteiten zouden stoppen, mochten aanvullende middelen in de toekomst achterwege blijven. In 2026 kon het uitvoeringsprogramma mentale gezondheid aanvullend beschikken over incidentele middelen, waaronder coalitie-, IZA- en GALA middelen van € 756.803. Met deze incidentele middelen brachten we de uitvoeringskracht enigszins in lijn met de ambities en doelstellingen op mentale gezondheid. Voor 2027 hebben we € 200.000 incidentele middelen beschikbaar aan coalitiemiddelen die overgeheveld zijn van 2025. Vanaf 2028 zijn er geen incidentele middelen meer beschikbaar. Bij het blijvend ontbreken van aanvullende middelen, kunnen de gestelde doelen niet waargemaakt worden.

5. Inzicht in Utrechtse scenario's voor mentale gezondheid, collectieve preventie

Voor mentale gezondheid zijn vier scenario's ontwikkeld, gelijk aan de scenario's bij suïcidepreventie. Scenario 0 beschikt over € 140.000 jaarlijks structureel. Scenario 1 zet de collectieve preventieaanpak voort met het ambitieniveau van het bestaande uitvoeringsprogramma mentale gezondheid. Dat houdt in dat scenario 1 daarmee uitgaat van een vergelijkbaar investeringsniveau à € 500.000. Scenario 2 zet in op een hoger investeringsniveau à € 850.000. Scenario 2 maakt een meer integrale inzet op mentale gezondheid mogelijk. Scenario 3 zet met € 1.400.000 optimaal in op de ambities mentale gezondheid. Hieronder volgt een toelichting op de scenario's, uitgewerkt per doelstelling uit het uitvoeringsprogramma.

A. Het verminderen van maatschappelijke druk

We zetten in op het verminderen van prestatiedruk en het verbeteren van de digitale balans van kinderen, jongeren en jongvolwassenen. Met het verminderen van maatschappelijke druk zorgen we ervoor dat Utrechters minder chronische stress ervaren. Dit draagt bij aan het voorkomen van mentale klachten.

Minimumscenario 0 (een deel van € 140.000) Het budget is ondergebracht in [subsidieregeling sociale basis](#). Via deze regeling kunnen partijen een aanvraag indienen voor activiteiten die bijdragen aan het verminderen van maatschappelijke druk. Concrete activiteiten kunnen we nog niet aangeven, omdat de subsidievoorstellen voor 2027 nog niet gehonoreerd zijn. Daarom is nog onduidelijk welk deel van het budget wordt besteed aan activiteiten binnen deze doelstelling. Wel is duidelijk dat de beschikbare middelen ontoereikend zijn om de maatschappelijke druk bij kinderen, jongeren en jongvolwassenen te verminderen.

Basisscenario 1 (€ 180.000) Dit budget wordt ingezet voor het financieren van activiteiten die gericht zijn op het creëren van bewustwording bij ouders en professionals. Het gaat dan om bewustwording over de negatieve impact van prestatiedruk en het belang van een gezonde digitale

Datum 16 april 2026
Ons kernmerk 34140398

balans, zoals de filmpjes en informatie op '[Kijk Even Echt](#)'. Het doel is dat ouders en professionals prestatiedruk en digitale balans bewuster en beter bespreekbaar maken. Er is geen ruimte voor activiteiten die professionals en ouders ondersteuning of concrete handvatten bieden. Daarnaast geven we beperkt aandacht aan landelijke campagnes gericht op jongeren, zoals [In je bol](#).

Integraalscenario 2 (€ 250.000) Aanvullend op het basisscenario 1 worden ouders en professionals ondersteund bij, en krijgen zij concrete handvatten voor, het verminderen van prestatiedruk en het bevorderen van een gezonde digitale balans voor Utrechtse jeugd. Daarnaast passen we een lokale versie van de landelijke campagne toe en organiseren we aanvullende lokale kennis- en netwerkactiviteiten. De activiteiten sluiten op elkaar aan en versterken elkaar.

Koplopersscenario 3 (€350.000) Aanvullend op het integraalscenario 2: we ondersteunen scholen met een doorlopende leerlijn gericht op mediawijsheid en een gezonde digitale balans. Daarnaast kunnen we een wijkgerichte aanpak uitvoeren op het verminderen van maatschappelijke druk.

B. Versterken sociaal-emotionele ontwikkeling

We zetten in op het versterken van sociaal-emotionele vaardigheden van kinderen, jongeren en jongvolwassenen. Daarnaast richten we ons op een omgeving waar de Utrechtse jeugd zich sociaal-emotioneel gezond kan ontwikkelen.

Minimumscenario 0 (deel van € 140.000) Net als bij de vorige doelstelling dienen partijen ook voor dit doel een aanvraag in bij de subsidieregeling sociale basis. Ook hier geldt dat subsidievoorstellen voor 2027 nog niet gehonoreerd zijn en concrete activiteiten nog onbekend zijn. Daarom is nog onduidelijk welk deel van het budget wordt besteed aan activiteiten binnen deze doelstelling. De beschikbare middelen zijn ontoereikend voor het bereiken van gestelde doelen: versterken sociaal-emotionele vaardigheden van Utrechtse jeugd.

Basisscenario 1 (€ 150.000) Met dit budget versterken we de sociaal-emotionele vaardigheden van Utrechtse jeugd via de Gezonde Schoolaanpak. Dat doen we voor een beperkt aantal doelgroepscholen. Daarnaast trainen we (een beperkt aantal) vrijwilligers, trainers en coaches van o.a. kunst- en cultuurorganisaties in het bieden van een veilige omgeving voor kinderen, jongeren en jongvolwassenen. Een veilige omgeving biedt ruimte voor het leren van goede sociaal-emotionele vaardigheden.

Integraalscenario 2 (€ 200.000) Aanvullend op basisscenario 1: we bieden alle doelgroepscholen interventies voor het versterken van sociaal-emotionele ontwikkeling van Utrechtse jeugd, via de Gezonde Schoolaanpak. Daarnaast worden meer professionals, vrijwilligers, trainers en coaches getraind in het bieden van een veilige omgeving voor kinderen, jongeren en jongvolwassenen. Een brede groep organisaties waar kinderen, jongeren en jongvolwassenen mee te maken hebben in hun vrijetijdsbesteding waaronder sportorganisaties wordt bereikt.

Koplopersscenario 3 (€300.000) Aanvullend op integraalscenario 2 zijn de interventies van de Gezonde Schoolaanpak en train-de-trainer programma's breed beschikbaar. Een groot deel van de Utrechtse jeugd wordt bereikt met interventies voor het versterken van sociaal-emotionele ontwikkeling.

C. Passende steun en handvatten bij beginnende mentale klachten

We zetten in op het bieden van passende steun en handvatten voor Utrechters met beginnende mentale klachten. Dat doen we onder meer door het aanleggen van een dekkend netwerk van herstpunten, laagdrempelige steunpunten en peersupportgroepen.

Minimumscenario 0 (deel van € 140.000) Gelijk aan de vorige twee doelstellingen geldt ook hier dat partijen een aanvraag in bij de subsidieregeling sociale basis in kunnen dienen, dat de subsidievoorstellen voor 2027 nog niet gehonoreerd zijn, concrete activiteiten nog onbekend zijn, en beschikbare middelen ontoereikend zijn voor een dekkend netwerk aan laagdrempelige steunpunten en peersupportgroepen.

Basisscenario 1 (€ 170.000) Het budget wordt ingezet voor het financieren van (maximaal) twee laagdrempelige steunpunten en peersupportgroepen in Utrecht.

Integraalscenario 2 (€ 400.000) Dit budget financiert een groter aantal laagdrempelige steunpunten en peersupportgroepen. Het bereik van Utrechters met beginnende mentale klachten is groter. We bekostigen daarnaast extra groepen voor het ondersteunen van Utrechters met een hoog risico op mentale klachten.

Koplopersscenario 3 (€ 750.000) Met dit budget bouwen we aan een dekkend netwerk van laagdrempelige steunpunten en peersupportgroepen in de stad. Daarmee voldoen we aan de doelstellingen van het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA). Daarnaast is er ruimte voor het financieren van innovatieve projecten die Utrechters met beginnende mentale klachten ondersteunen. En financieren we specifieke doelgroepgerichte interventies voor Utrechters met meer risico op mentale klachten.

Tabel 2: Samenvatting van scenario's voor mentale gezondheid

Mentale gezondheid	Minimumscenario 0 € 140.000	Basisscenario 1 + € 500.000	Integraalscenario 2 + € 850.000	Koplopersscenario 3 + € 1.400.000
Impact	Minimaal	Basis	Breed & integraal	Hoog
A. Verminderen maatschappelijk druk	Afhankelijk van gehonoreerde subsidies sociale basis.	Activiteiten gericht op het creëren van bewustwording bij ouders en professionals over de negatieve impact van prestatiedruk en het belang van een gezonde digitale balans (bijv. filmpjes en informatie op ‘Kijk Even Echt’). Beperkte aandacht voor landelijke campagnes, zoals In je bol . €180.000	Activiteiten scenario 1 Ondersteuning en handvatten aan ouders en professionals om maatschappelijke druk te verminderen. Lokale implementatie van campagne In je Bol. Extra kennis- en netwerkactiviteiten over maatschappelijke druk € 250.000	Activiteiten scenario 2 Scholen ondersteunen met interventies gericht op mediawijsheid en een gezonde digitale balans. Wijkgerichte aanpak voor verminderen maatschappelijke druk. € 350.000
B. Versterken sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen, jongeren en jongvolwassenen	Afhankelijk van gehonoreerde subsidies sociale basis.	Versterken sociaal-emotionele vaardigheden van Utrechtse Jeugd via de Gezonde Schoolaanpak voor een beperkt aantal doelgroepscholen. Trainen van beperkt aantal vrijwilligers, en coaches van o.a. kunst- en cultuurorganisaties in het bieden van een veilige omgeving. € 150.000	Activiteiten scenario 1 Versterken sociaal-emotionele vaardigheden van Utrechtse Jeugd via de Gezonde Schoolaanpak voor alle doelgroepscholen. Trainen grote groep vrijwilligers en coaches bij kunst- en cultuurorganisaties en sportorganisaties. € 200.000	Activiteiten scenario 2 Ondersteunen scholen met doorlopende leerlijn gericht op mediawijsheid en een gezonde digitale balans. € 300.000

Burgemeester en wethouders

Datum 16 april 2026

Ons kernmerk 34140398

Mentale gezondheid	Minimumscenario 0 € 140.000	Basisscenario 1 + € 500.000	Integraalscenario 2 + € 850.000	Koploperscenario 3 + € 1.400.000
Impact	Minimaal	Basis	Breed & integraal	Hoog
C. Passende steun en handvatten voor Utrechters met beginnende mentale klachten	Afhankelijk van gehonoreerde subsidies sociale basis.	Maximaal twee laagdrempelige steunpunten en peersupportgroepen.	Meer laagdrempelige steunpunten en peersupportgroepen. Extra specifieke groepen voor Utrechters met een hoog risico op mentale klachten, zoals studenten.	Dekkend netwerk van herstelpunten, laagdrempelige steunpunten en peersupportgroepen. Financieren innovatieve projecten voor Utrechters met beginnende mentale klachten. Doelgroepgerichte interventies voor Utrechters hoog risico mentale klachten.
		€ 170.000	€ 400.000	€ 750.000

Tot slot

Tabel 3 vat de financiële gegevens voor de vier scenario's samen voor inzet op collectieve preventie ten behoeve van mentale gezondheid en suïcidepreventie.

Tabel 3: Financieel overzicht scenario's suïcidepreventie en mentale gezondheid (vanaf 2027)

Scenario		Minimum scenario 0	Basisscenario 1	Integraalscenario 2	Koploperscenario 3
Benodigd budget					
Suïcide-preventie	Structureel	260.000	260.000	260.000	260.000
	Extra voor scenario	0	200.000	500.000	750.000
	Subtotaal	261.000	461.000	761.000	1.011.000
Mentale gezondheid	Structureel	140.000*	140.000*	140.000*	140.000*
	Extra voor scenario	0	500.000	850.000	1.400.000
	Subtotaal	140.000	640.000	990.000	1.540.000
Totaal benodigd		401.000	1.101.000	1.751.000	2.551.000
Dekking					
2027	Structureel beschikbaar	401.000	401.000	401.000	401.000
	Incidenteel beschikbaar**	200.000	200.000	200.000	200.000
Dekkingstekort 2027		0	-500.000	-1.150.000	-1.950.000
Vanaf 2028 (structureel)	Structureel beschikbaar	401.000	401.000	401.000	401.000
	Incidenteel beschikbaar	0	0	0	0
Dekkingstekort structureel vanaf 2028		-200.000	-700.000	-1.350.000	-2.150.000

* via de subsidieregeling sociale basis

** voor 2027 is €200.000 coalitiemiddelen beschikbaar, overgeheveld van 2025. Vanaf 2028 zijn er geen incidentele middelen beschikbaar

NB: In AZWA zijn ook middelen opgenomen voor Mentale gezondheid. Het is echter nog niet bekend hoe hoog de bedragen zullen zijn, welke activiteiten daaronder concreet vallen en/of deze middelen naar de Gemeente gaan. Daarom is met deze middelen in bovenstaande opstelling nog geen rekening gehouden.

Burgemeester en wethouders

Datum 16 april 2026
Ons kernmerk 34140398

Een integrale aanpak op mentale gezondheid en suïcidepreventie vraagt een grote investering waarbij maatschappelijke baten ook hoog zijn. [Deloitte heeft onderzoek](#) gedaan naar de maatschappelijke kosten van suïcide en schat dat de kosten mogelijk oplopen tot € 2,8 miljoen per suïcide. Volgens dit model bedragen de maatschappelijke kosten voor Utrecht, met 45 suïcides in 2024, € 126 miljoen. De inzet op de preventie van mentale gezondheid levert € 144 per persoon per jaar aan maatschappelijke bespaarde kosten. (Bron: Gezondheidswinst en kostenbesparing bij verbeteren mentale gezondheid - Trimbos-instituut: RIVM, het Trimbos-instituut en GGD GHOR Nederland).

Met deze antwoorden op de motie en toezegging vertrouwen wij erop uw raad voldoende op de hoogte te hebben gesteld.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Commissie Samenleving

Dossiernummer 5422
Vergaderdatum 8 oktober 2026
Agendapunt 3.3
Titel Debat dak- en thuisloosheid, maatschappelijke opvang en beschermd wonen

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Samenleving	10 september 2026
Commissie Samenleving	24 september 2026
Commissie Samenleving	8 oktober 2026

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Nalab Ahmadi	Datum	23 juni 2026
E-mail	nilab.ahmadi@utrecht.nl	Kenmer	34192642
Soort brief	voortgangsbrief	Onderwerp	Terugblik Koudweerregeling 2025-2026
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Asiel en Integratie

Geachte leden van de raad,

Inleiding

Op 27 januari 2026¹ hebben wij u geïnformeerd over de koudweerregeling op de Savannahweg 35. In deze brief gaan we in op de toenemende drukte en intensiteit die we de afgelopen tijd in de opvangvoorziening en in de stad terugzien.

De koudweerregeling (KWR) is een humanitaire nachtelijke noodopvangvoorziening, af te roepen in de periode 1 november tot 1 april, ter voorkoming van ernstige gezondheidsschade door buiten slapen. Deze opvang is geen wettelijke taak en wordt bekostigd door de gemeente zelf. Voor deze opvang wordt gebruik gemaakt van een VNG-handreiking. In G4 verband zijn aanvullend afspraken gemaakt: openen bij gevoelstemperatuur -1, minimaal 3 dagen aansluitend, niet sluiten voor 1 of 2 nachten tussendoor en gedurende het weekend. Meer context is terug te lezen in de vorige brief.²

Verloop van de regeling

Omdat we al meerdere jaren (zie voor meer informatie over de periode 2022-2025 [de Raadsbrief evaluatie Koudweerregeling](#)) een toename zien in het aantal gebruikers van de KWR hebben we voor het afgelopen seizoen de locatie opgehoogd van 175 naar 200 plaatsen, waarvan 25 noodbedden. Op de Savannahweg is plek voor maximaal 200 mannen. Op de Stadsbrug is plek voor 25 vrouwen. De opschaling was vooral nodig om voldoende ruimte te houden om de piekdrukke tijdens de KWR te kunnen ondervangen. Deze piekdrukke zien we bij langdurige opening van de KWR; meer mensen trekken naar de opvang toe. De maximale bezetting gedurende een kortdurende piekperiode was 178 mensen, een stijging van 14% ten opzichte van 156 mensen vorig jaar. De gemiddelde bezetting was deze winter 120 personen per nacht, een stijging van 11% ten opzichte van 107 personen in 2024/2025.

Het afgelopen jaar zagen we daarnaast een flinke toename in unieke personen die gebruik maakten van de opvang ten opzichte van het voorgaande jaar. Deze steeg van 614 mensen in 2024/2025 naar 889 mensen afgelopen winter. Een stijging van ruim 44%. Dak- en thuisloze EU-migranten vormen de grootste groep binnen de opvang, maar we zien een stijging in alle doelgroepen. De verdeling van doelgroepen is ongeveer gelijk gebleven: 52% EU migranten, 31% ongedocumenteerde mensen en 17% dakloos met recht op Wmo.

¹ [Document Utrecht - Raadsbrief Update Koudweerregeling - iBabs Publiekspitaal](#)

² [Document Utrecht - Raadsbrief Update Koudweerregeling - iBabs Publiekspitaal](#)

Deels door de openingscriteria en deels door het weer, is het aantal openingsdagen de afgelopen twee jaar toegenomen. Waar voorheen het gemiddeld aantal dagen rond de 40 lag, sloten we seizoen 24/25 af met 85 KWR dagen. Dit seizoen sluiten we af met 79 KWR dagen. Deze toename in dagen zorgt voor een aanzienlijke toename in kosten. Ook zien we dat de bezoekers die we opvangen kwetsbaarder worden. Dit heeft een impact op de dynamiek op de werkvloer: die wordt complexer en vraagt meer aandacht en zorg van het personeel.

Protocol Extreem Weer

Dit jaar is gewerkt met een protocol bij extreme weersomstandigheden. Deze was gericht op het voorkomen van ernstige gezondheidsschade bij buitenslapers wanneer de temperatuur gevaarlijk laag werd. Hiervoor heeft de Tussenvoorziening samengewerkt met o.a. het Rode Kruis. De hulpverlening reed door de stad in een kleine bus om buitenslapers actief aan te sporen om gebruik te maken van de opvang. Wanneer mensen dit weigerden werd gecontroleerd of zij zich bewust waren van de gevolgen voor hun gezondheid indien ze buiten bleven. Zo kon leed worden voorkomen door mensen toch toe te leiden naar opvang. Aan mensen er toch voor kozen buiten te slapen werden sheltersuits uitgedeeld. Deze inzet willen we in de toekomst voortzetten.

Inzet Barka / Meldpunt voor Perspectief / STBU

Op de KWR bieden we meer dan alleen bed, bad, brood. Voor bezoekers is er ook begeleiding naar toekomstperspectief door inzet van onze partners Barka, Stadsteam Back Up en Meldpunt voor Perspectief. Ook dit jaar organiseerden Barka en Meldpunt voor Perspectief weer spreekuren op locatie. Het doel van deze inzet is om mensen te ondersteunen naar een perspectief, dit kan zijn: re-integratie naar werk, terugkeer naar eigen land, of doormigratie naar een ander land. Barka heeft 430 mensen kunnen spreken van in totaal bijna 500 EU migranten. Uiteindelijk zijn er 22 mensen teruggekeerd naar land van herkomst. Meldpunt voor Perspectief heeft ongeveer 150 mensen van de 275 ongedocumenteerden kunnen spreken. Het andere deel stond niet open voor een gesprek. Uiteindelijk zijn er 4 mensen teruggekeerd, 20 mensen doorgemigreerd en 10 mensen in een zorg traject beland.

Incidenten & Veiligheid

We zien de drukte terug in de stad en in de opvang. Op de KWR-locatie heeft drukte een escalarend effect. Bij een hoge bezetting zijn er meer interacties tussen deelnemers, minder rustmomenten en is er minder fysieke ruimte om afstand te nemen van spanningen. Dit vergroot het risico op incidenten. De uitvoerende partij, de Tussenvoorziening, heeft in samenwerking met zorgorganisaties en begeleidende partijen de protocollen aangepast op basis van de geleerde lessen van voorgaande seizoenen. Dit heeft het aantal schorsingen doen dalen en ook is de termijn van schorsing gehalveerd. Ook is politie inzet met 40% gedaald: van 55 keer naar 33 keer. Dit jaar zijn er in het bijzonder incidenten geweest tijdens het vervoer, wat bij chauffeurs voor veel angst en onrust heeft gezorgd. Vanwege de ernst en grote risico's van (gewelds)incidenten tijdens het busvervoer worden nu extra medewerkers of beveiligers ingezet op elke rit.

Reflectie: Druk op de Inloopvoorziening

In Utrecht bieden we kwalitatieve inloopvoorzieningen gericht op ondersteuning naar perspectief. Herstart biedt een warme plek met begeleiding naar toekomstperspectief. WIJ3.0 biedt activeringstrajecten voor overdag. Villa Vrede en Ubuntuhuis bieden een warme huiskamer voor mensen zonder papieren. In totaal zijn hiermee ongeveer 150 plekken waar mensen overdag terecht kunnen. In de winterperiode zien we dat ook KWR-bezoekers een beroep doen op deze voorzieningen. Dit zorgt voor een hogere druk bij de inloopvoorzieningen. Afgelopen winter is daarom incidenteel € 75.000 vanuit de opvangreserve ([ingesteld met amendement A191](#)) beschikbaar gesteld, waarmee een aanvullende inloopvoorziening is geopend. Deze is uitgevoerd door het Leger des Heils in de Lutherse Kerk tijdens KWR-dagen. Hier werd een warme plek geboden zonder aanvullende voorzieningen. De locatie had een capaciteit van 40 plekken. Ook was Ubuntuhuis aanvullend geopend op zondagen tijdens KWR-periodes.

De Lutherse Kerk is vooral bezocht door EU-migranten en was nagenoeg continu vol. De opvang is gemoedelijk verlopen met weinig incidenten. Hoewel de locatie zich binnen het centrum bevond,

Datum 23 juni 2026
Ons kenmerk 34192642

bleven klachten uit de buurt beperkt. De druk op Herstart is echter hoog gebleven. De bezetting was geregeld gelijk aan de maximale capaciteit, en bijna dagelijks waren deursluitingen met wachtende mensen voor de deur. We kunnen niet met zekerheid zeggen dat met de extra inloop de druk op Herstart is verlaagd of dat er extra aanloop is geweest doordat er meer aanbod was. Ook voor komende winter is de verwachting dat de vraag naar voorzieningen voor overdag hoog blijft.

Verwachting aankomend seizoen/toekomst

We zien dat de KWR in de praktijk fungeert als een tijdelijk vangnet voor doelgroepen waarvoor effectief landelijk beleid ontbreekt. Dit is met name het geval bij dakloze EU-migranten en ongedocumenteerde mensen. Dit leidt tot een forse toename van de uitvoeringsdruk en kosten voor deze opvangvoorziening.

Als deze ontwikkelingen voortzetten voorzien we dat de opvangcapaciteit in de komende 3 jaar ontoereikend kan blijken om het piekmoment op te vangen. De huidige locatie is inmiddels twee keer opgeschaald en heeft zijn maximum bereikt. De structurele kosten voor deze opvangvoorziening zijn fors. We zien ook dat de groep mensen die gebruik maakt van de KWR kwetsbaarder wordt. Hierdoor wordt de KWR in de praktijk steeds zwaarder belast. We zien landelijk een gebrek aan adequate preventieve maatregelen om te voorkomen dat EU-migranten dakloos worden. Wet- en regelgeving op EU-arbeidsmigratie vanuit het Rijk ontbreken of zijn uitgesteld. Malafide uitzendbureaus en werkgevers hebben vrij spel, arbeidsmigranten kennen hun rechten en plichten niet waardoor uitbuiting makkelijk voorkomt. Dakloosheid is een van de uitvloeisels van dit gebrek aan beleid. De toename in dakloosheid onder EU-migranten is dan ook een landelijke trend. Voor de komende jaren is daarom een nieuwe afweging nodig, zoals in het AOD beschreven is er 1,7 miljoen nodig om de KWR op deze locatie met dit aantal plekken te blijven uitvoeren, in plaats van het momenteel beschikbare budget van 1,2 miljoen.

G4 Evaluatie

De ontwikkelingen die zijn beschreven worden binnen de andere G4 gemeenten herkend. In andere G4 steden zijn ook voornamelijk EU-migranten in de KWR. In Den Haag is het aandeel EU-migranten ruim 75%, in Amsterdam 49%. Daarmee is deze doelgroep de grootste groep gebruikers van KWR in alle G4 steden. Het is een doelgroep waar landelijk beleid voor ontbreekt, mensen bevinden zich veelal op straat. Op den duur worden zij steeds kwetsbaarder. Dit creëert een spanningsveld met het beheersbaar houden van de opvang.

Aanbesteding

De afgelopen twee jaar lag de uitvoering van de KWR bij de Tussenvoorziening. Vanwege de grootte van de opdracht is het proces van aanbesteden in gang gezet, en dit loopt momenteel. De verwachting is dat aan het einde van de zomer de partij bekend wordt die de opdracht gegund krijgt. De inhoudelijke opdracht blijft ongewijzigd.

Conclusie

Ondanks de extra plekken deze winter, zien we dat de capaciteit bij piekmomenten onder druk blijft staan. De toename in bezoekers en problematiek weegt zwaar op de medewerkers, en op de bezoekers zelf. De opvang wordt complexer, uitstroom is moeilijk te realiseren, en de regeling kost veel geld. We zien dat met de toename van het aantal plekken ook de druk in de stad gedurende de winter groter is geworden. Het is aan de nieuwe raad om richting de toekomst (financiële) keuzes rondom de inzet van de KWR te maken.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	W. Burggraaf	Datum	23 juni 2026
E-mail	willemijn.burggraaf@utrecht.nl	Kenmerk	34205723
Type brief	Actualiteit, Afdoeningsbrief, Voortgangsbrief	Onderwerp	Voortgangsrapportage Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen Q2 2026
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren we u over de stand van zaken van een aantal (landelijke) ontwikkelingen en de lokale en regionale voortgang op het gebied van het beleidsveld Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen. Ook gaan we in op een aantal toezeggingen.

Over Wonen Eerst en de uitvoering van het Initiatiefvoorstel Utrecht geeft thuis wordt u geïnformeerd in de periodieke voortgangsbrieven Wonen en Volkshuisvesting. De vorige [voortgangsrapportage](#) Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen heeft u op 25 november 2025 ontvangen.

Wat zien we buiten?

De afgelopen periode zien we dat de doelgroep die een beroep doet op de maatschappelijke opvang in de gemeente Utrecht diverser wordt en tegelijkertijd in omvang en complexiteit toeneemt. Binnen deze ontwikkeling signaleren we een groei van het aantal alleenstaande vrouwen en gezinnen, mensen afkomstig uit het buitenland (met name uit Europa) en gescheiden mannen met (overwegend) een huisvestingsvraagstuk.

Dakloze gezinnen

We zien dat er steeds meer gezinnen zijn die dakloos zijn of dreigen te raken en aankloppen voor ondersteuning bij Buurtteam Jeugd en Gezin, Stadsteam Backup en de gemeente zelf. Dat zijn steeds vaker gezinnen met enkel een woonprobleem. Het beeld wordt in de gehele G4 en ook binnen de U16 herkend; een groeiend aantal ouder(s) met kinderen, die buiten de reikwijdte van de Wmo 2015 vallen, maar wel beroep doen voor opvang, gewoonweg omdat ze geen woning hebben. Er zijn in 45 regionale opvangplekken in de maatschappelijke opvang voor gezinnen met kinderen. Echter opvang is in de basis geen plek voor kinderen. In de Wet versterking regie volkshuisvesting die bij de Eerste Kamer ligt is de doelgroep 'j. 'woningzoekenden zonder vaste verblijfplaats die deel uitmaken van een gezin met een of meer minderjarige kinderen.' als urgentiegroep voor huisvesting opgenomen. De landelijke nadere regels hierover zijn nog niet bekend. Echter een urgentie biedt alleen uitzicht op huisvesting bij voldoende beschikbaarheid van woningen, de schaarste op de woningmarkt leidt ook voor urgenten tot wachttijden.

Diversiteit en complexiteit

Verder is er een groep mensen met zeer complexe problematiek, waarbij sprake is van een combinatie van psychiatrische aandoeningen (GGZ), verslavingsproblematiek en verstandelijke beperkingen. Deze groep vraagt in de regel om langdurige en intensieve begeleiding. Ook zien we dat personen met een justitieel kader en/of gedragsaanwijzing vaker noodgedwongen gebruik moeten maken van de opvang. Onvoldoende passende plekken voor deze mensen heeft enorme impact op de opvangketen en vraagt veel extra begeleiding en samenwerking.

Waar is aan gewerkt?

Housing First jongvolwassenen

Om meer woonplekken voor jongeren te creëren wordt in samenwerking met de woningcorporatie SSH gewerkt aan de start van een wooninitiatief. Het plan is dat er in totaal twaalf mensen komen wonen: zes reguliere bewoners en zes jongeren met een zorgvraag die in aanmerking komen voor Housing First en momenteel verblijven in de algemene opvang. De verwachting is dat we in januari 2027 kunnen starten en de eerste bewoners kunnen verwelkomen.

Start pilot WLZ-indicatie in de Maatschappelijke Opvang

In Utrecht verblijven jaarlijks 60-80 mensen met een WLZ-indicatie in de opvang. Opvang is niet alleen geen passende plek, maar wordt ook niet vergoed vanuit passende financiering. Wanneer een cliënt toch in de opvang komt, is alles erop gericht de cliënt zo snel mogelijk uit te laten stromen en gedurende het verblijf in de MO (of op straat) zorg op maat toe te passen.

In het najaar van 2025 zijn we in de regio U16 gestart met de pilot passende zorg voor mensen met een Wet Langdurige Zorg (WLZ)-indicatie die in de maatschappelijke opvang (MO) verblijven. Een pilot die voortvloeit uit het landelijk actieprogramma passende langdurige zorg voor dakloze mensen (maart 2025). Het actieplan richt zich op WLZ-GGZ. We zien echter dat bijna de helft van de mensen met een WLZ-indicatie, ook een VG-indicatie heeft. Daarom hebben we de pilot in de U16 verbreed naar GGZ en Verstandelijk gehandicapten (VG).

Op dit moment maken we regionale afspraken om zo snel mogelijk tot een passend vervolg te komen vanuit de Maatschappelijke Opvang. Dat doen we met de opvangpartners, de zorgaanbieders GGZ en VG, zorgkantoor en gemeente.

Overbruggingsplekken WLZ in de MO

In het verlengde van bovenstaande pilot hebben we onlangs een positief besluit genomen over de inzet van de Makassarstraat voor realisatie van 14 tot 16 WLZ-overbruggingsopvangplekken. U bent hierover geïnformeerd via de [raadsbrief Zorg en Welzijn van 19 mei 2026](#). Deze plekken dragen eraan bij dat mensen met een langdurige zorgvraag, waar nog geen passende zorgplek voor beschikbaar is, wel ter overbrugging een passende plek met passende financiering binnen de opvang hebben.

Prikkelarme woonplekken

We hebben de opdracht van uw raad om 25 extra prikkelarme woonplekken te realiseren. Deze opdracht hebben we als regio U16 opgepakt. Het realiseren van duurzame prikkelarme woonplekken is een uiterst complexe opgave. Eén van de redenen hiervoor is schaarste van passende permanente locaties voor deze voorziening. De gemeente Utrecht bestaat voornamelijk uit stedelijk gebied en heeft weinig locaties die geschikt zijn voor prikkelarme plekken.

In de afgelopen periode is het gelukt om zes extra plekken te realiseren bij de Boerderij van Lister. Dit is een voorziening voor mensen met psychische kwetsbaarheid, die vaak een geschiedenis hebben met verblijf in diverse instellingen en op straat.

Daarnaast wordt actief gezocht naar een nieuwe locatie voor de Skaeve Huse die in 2029 weg moeten bij Place2BU. Ook hebben we vorig jaar besloten de Heem aan de Heycoppercade uit te breiden met 10 plekken. In eerste instantie zouden we gefaseerd bouwen op de huidige locatie, maar in maart bleek dat niet mogelijk vanwege de noodzaak tot ophogen van het terrein. Op dit moment wordt gezocht naar tijdelijke huisvesting voor de huidige bewoners ter overbrugging van de realisatie van de nieuwe permanente plekken op de huidige locatie. Ook in de regio wordt gezocht naar

Datum 23 juni 2026
Ons kenmerk 34205723

kansrijke locaties. De U16 heeft een projectleider aangesteld die ondersteunt in deze zoektocht. In iedere regio wordt gewerkt aan locaties variërend van 5 tot 15 plekken. Hiermee trachten we de gewenste 25 extra plekken te realiseren.

Aanbesteding Basiszorg voor dakloze mensen

De huidige basiszorg voor dakloze mensen wordt per 2027 opnieuw aanbesteed voor twee jaar, ter overbrugging naar de brede aanbesteding Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen (MO/BW) per 2029. Op 1 juli 2026 wordt de opdracht definitief gegund en wordt de gegunde partij bekend gemaakt.

Toegang opvang

Samen met Stadsteam Back Up en de Toegang Opvang/Regionale Toegang hebben we de afgelopen periode gewerkt aan het versterken van de samenwerking. Hierbij hebben we gekeken hoe we zowel in afspraken als in de administratie nog beter op elkaar kunnen aansluiten, met als doel een zo optimaal mogelijke route te creëren voor inwoners die hulp nodig hebben en mindere administratieve lasten. Daarnaast streven we ernaar om in de toekomst meer kwalitatieve informatie met elkaar te delen, zodat dit bijdraagt aan het verder verbeteren van de opvang keten.

Uitbreiding aanbod Beschermd Verblijf en Beschermd Thuis in de regio

Om meer doorstroom te creëren wordt er vanaf Q3/Q4 2026 structureel aanbod toegevoegd. Het gaat hierbij om 36 plekken Beschermd Thuis in de subregio's West, Lekstroom en Zuidoost (ZOU) en verder uitgefaseerd 16 plekken Beschermd Verblijf gericht op de combinatie autisme/psychiatrie en jongeren. Dit structurele aanbod is gebaseerd op de vastgelegde uitgangspunten in de verschillende beleidsdocumenten: het stimuleren van Beschermd Thuis in de regio, regionale spreiding van verblijfsplekken, het verminderen van wachtlijsten en prioriteit bij jongeren.

De ETHOS-telling

Op 12 mei heeft in onze regio de ETHOS telling plaatsgevonden. In de [raadsbrief Ethos-telling Dak- en Thuisloosheid](#) in april 2026 bent u over de voortgang en voorbereidingen aan het onderzoek geïnformeerd.

In totaal hebben ruim 150 organisaties zich ingezet om in kaart te brengen hoeveel mensen er in de nacht van 11 op 12 mei dak- of thuisloos zijn, waaronder de minder zichtbare vormen in beeld te brengen, zoals mensen die tijdelijk bij vrienden of familie op de bank slapen of noodgedwongen verblijven op campings, slapen in een auto of andere tijdelijke locaties. We zijn positief over de grote inzet en betrokkenheid van de telorganisaties en deelnemende gemeenten.

De onderzoeksresultaten worden door Hogeschool Utrecht op 9 december 2026 landelijk gepubliceerd. Uiteraard wordt u nader geïnformeerd over de uitkomsten. Voor de hele regio wordt rondom de publicatie een technische sessie georganiseerd waarbij de onderzoekers de methodiek en resultaten verder toelichten. Raadsleden worden uitgenodigd om hierbij aan te sluiten.

Preventie in de U16

Het bij de vorige voortgangsrapportage meegestuurde rapport “een stevige basis voor preventie en herstel” (juni 2025) geeft inzicht welke basisvoorzieningen nodig zijn om inwoners ook met een zorgvraag – samen met hun netwerk – in hun eigen gemeente zelfstandig kunnen blijven wonen.

De vier leefgebieden uit het rapport, gezondheid en welzijn, wonen, financiële bestaanszekerheid en participatie, waaronder zingeving, vormen het fundament voor de basisset. Gemeenten zetten lokaal in op die voorzieningen die bijdragen aan het voorkomen van (zwaardere) zorg en het ondersteunen van herstel, aansluiten bij de lokale situatie. Hieronder een indruk van wat er in de regio aan preventie wordt gedaan. De activiteiten worden uitgevoerd met middelen uit het Regionaal Plan Dakloosheid en uit middelen Beschermd Wonen.

In Regio ZOU wordt bijvoorbeeld tijdelijke woonruimte aan inwoners (23+) geboden in combinatie met begeleiding op alle leefgebieden. In Regio West is de WachtverZachter een overbrugging voor

mensen die wachten op psychische hulp en direct contact krijgen met een ervaringsdeskundige en alvast kunnen deelnemen aan diverse activiteiten. Dit wordt ook als nazorg geboden. In Regio Lekstroom wordt een aanvulling op de woonlasten voor jongeren voor twee jaar gedaan, met het borgen van financiële zekerheid komt er ook rust op andere leefgebieden zoals studie en werk. In Utrecht is onlangs een jongerenconsulent aangenomen om (dreigend) dakloze jongeren extra aandacht geven en te ondersteunen. Jongeren hebben baat bij een andere aanpak dan volwassenen en hebben binnen de participatiewet andere rechten en plichten. Als de eerste evaluatie heeft plaatsgevonden informeren we u hierover in de voortgangsrapportage MO/BW.

Dit jaar verzamelen alle gemeenten kwantitatieve en kwalitatieve gegevens in lijn met de vier leefgebieden. Dit geeft inzicht in resultaten, knelpunten en ontwikkelpunten, en heeft tot doel om van elkaar te leren en met elkaar te verbeteren. Ook helpen de uitkomsten bij de verdere implementatie van de aanbevelingen uit het DSP-rapport. De raad wordt hierover geïnformeerd in bij de eerste voortgangsrapportage van 2027 (Q2).

Toezeggingen en moties

Moties 48 en 49: oproepen aan de regio

In het Regionaal Bestuurlijk Overleg MOBW U16 van 23 februari 2026 heeft wethouder Van der Graaf zowel motie 48 als motie 49 besproken waarin uw raad oproept om met de regio in gesprek te gaan over het gezamenlijk investeren in humane winteropvang en waarin uw raad oproept om het verzoek over te brengen om in de volgende lokale bestuursperiode de regionale aanpak van dakloosheid ook bij de wethouders afdelingen wonen neer te leggen.

Voor wat betreft het bijdragen van de regio aan de KWR hebben we afgesproken om te onderzoeken hoe de budgetten voor de centrumgemeentetaken (MO, BW en VO) dichter bij elkaar kunnen worden gebracht zodat we met de verschillende budgetten kunnen zorgen voor een goede uitvoering van onze centrumgemeentetaken en makkelijker kunnen schuiven tussen de verschillende financiële stromen. Hier moeten we met de nieuwe colleges uit de U16 afspraken over maken in aanloop naar de regionale werkbegroting van 2027. We verwachten dit in het najaar te kunnen doen.

Uw oproep om in de volgende bestuursperiode de regionale aanpak dakloosheid ook bij de wethouders Wonen neer te leggen is aan de deelnemende wethouders van het Regionaal Bestuurlijk Overleg MOBW U16 overgebracht. Het is straks aan de nieuwe colleges van de verschillende gemeenten om hier verder invulling aan te geven.

Motie 50: Maak omslag van opvang naar wonen concreet.

De motie draagt het college op om in het eerstvolgende uitvoeringsprogramma een pilot op te nemen voor (gedeeltelijke) sluiting van ten minste één opvanglocatie. We onderschrijven de ambitie om dakloosheid zoveel mogelijk te voorkomen en mensen zo snel mogelijk een passende en duurzame woonplek te bieden. Het initiatiefvoorstel van de PvdA in 2025 roept ons daartoe ook op. Vanaf juni 2026 gaat Utrecht, samen met vier andere steden deelnemen aan de "Startmotor Wonen Eerst Jongeren", een initiatief van een aantal ministeries en Housing First Nederland om Wonen Eerst voor jongeren in te voeren.

Tegelijkertijd constateren we dat de druk op de opvangvoorzieningen onverminderd hoog is. Recent is de nieuwe woonmonitor uitgebracht, waaruit blijkt dat het woonaanbod dat beschikbaar komt voor uitstroom uit intramurale voorzieningen gering is. Gezien deze ontwikkelingen is het op dit moment niet verantwoord om opvangcapaciteit af te bouwen of opvanglocaties geheel of gedeeltelijk te sluiten. Zolang er onvoldoende passende woningen beschikbaar zijn, de instroom in de opvang hoog blijft en de doorstroom stopt, blijven helaas de huidige opvangplekken noodzakelijk. Zoals ook in het Initiatiefvoorstel (*Actiepunt 5, Maak een plan voor het afschalen van opvangvoorzieningen*) is opgenomen, wordt in de aanbesteding Maatschappelijke Opvang 2029 afspraken gemaakt over (de fasering van) afbouw van de opvang.

Dat neemt niet weg dat we blijven inzetten op het versnellen van uitstroom naar wonen, het vergroten van het aanbod aan passende woonplekken en het verkorten van verblijfsduur in de opvang waar mogelijk.

Motie 52: Zet vol in op woonruimte voor aanpak dakloosheid

Op 29 januari j.l. heeft uw raad een motie aangenomen waarin u oproept om in contact te treden met Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht (OMU) om mogelijkheden van leegstaande panden te benutten voor tijdelijke beschermd wonen programma's. Er is contact gelegd met Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht. Op dit moment vindt er een verkenning plaats of er mogelijk panden beschikbaar zijn die benut kunnen worden voor dit doel. Indien dit het geval blijkt te zijn, wordt uw raad in de volgende voortgangsrapportage in Q4 hierover geïnformeerd.

Toezegging: delen van beschikbare cijfers over (trans)vrouwen in de opvang

In de gemeenteraadsvergadering van 29 januari over de voortgangsrapportage MOBW van Q4 2025 is aan uw raad toegezegd de beschikbare data te delen over (trans)vrouwen in de opvang. Gegevens over transvrouwen/transgenders wordt bewust niet verzameld, omdat het stigma op deze mensen zo verder versterkt kan worden. De Tussenvoorziening biedt in een klein groepspand in de stad Utrecht [vier veilige overbruggingsplekken](#) voor (dreigend) dak- en thuisloze mensen met een LHBTIQ+ achtergrond vanaf 18 jaar voor wie de reguliere opvang niet veilig is of voelt. Afgelopen zomer is er ook vanuit Utrecht meegewerkt aan een onderzoek over deze doelgroep en de eerste lijnsopvang, zie onder de link de publicatie "[van uitsluiting naar uitzicht](#)" (Movisie; januari 2026).

Data over het aantal mannen en vrouwen wordt wel bijgehouden. Zie de aantallen hieronder in figuur 1. Een kanttekening bij deze cijfers is dat vrouwen die dakloos zijn, veel vaker op andere plekken verblijven dan in de opvang. De ETHOS-telling uit andere steden heeft laten zien dat vrouwen niet of nauwelijks in de buitenruimte verblijven. De resultaten van de ETHOS-telling, die in december gepresenteerd worden voor de U16, zullen een completer beeld geven van het daadwerkelijke aantal vrouwen dat dakloos is.

	Aantal	Percentage
Man	1.185	84%
Vrouw	228	16%
Onbekend	4	0%

Figuur 1: Cijfers van de totale opvang van het eerste tertaal van 2026 incl. KWR.

Druk op de opvang voor slachtoffers van huiselijk geweld (toezegging 1107)

Op 8 januari is aan uw raad toegezegd u voor de zomer een brief te sturen over de vrouwenopvang en wat er op dit gebied wordt gedaan in Utrecht. Omdat de opvang voor slachtoffers van huiselijk geweld onder dezelfde doelstelling van de programmabegroting valt en raakt aan de keten van Maatschappelijke Opvang en Beschermd wonen nemen we dit onderwerp mee in deze voortgangsrapportage.

De druk op de opvang voor slachtoffers van huiselijk geweld is groot en in de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen. In onze regio (U16) is Moviera de aanbieder van opvang en begeleiding. In 2025 hebben daar twee tijdelijke opnamestops plaatsgevonden. Daarnaast moest op bijna structurele basis, worden uitgeweken naar hotels. Uw raad is hierover geïnformeerd in de [beantwoording van schriftelijke vragen 2025/125](#). Deze opnamestops vorig jaar waren een voortvloeisel uit de gestage stijging in advies- en aanmeldvragen bij Moviera, waarin een toename te zien is van 493 in 2022 naar 1187 in 2025.

Huidige inzet

In de commissievergadering van 8 januari 2026 is toegezegd u voor de zomer te informeren over de inzet op vrouwenopvang in Utrecht (toezegging T26/1107). In deze voortgangsrapportage komen we daarop terug. Als centrumgemeente is Utrecht verantwoordelijk voor het verzorgen van opvang en begeleiding voor slachtoffers van huiselijk geweld in de regio U16. Hiervoor ontvangen wij via de

Datum 23 juni 2026
Ons kenmerk 34205723

Decentralisatie Uitkering Vrouwenopvang (DUVO) een rijksbijdrage die we in de regio inzetten. De DUVO is ooit in het leven geroepen om gemeenten te compenseren voor de kosten die zij maakten om de vrouwenopvang te organiseren en is gaandeweg uitgebreid met nieuwe taken op het gebied van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Zo worden, naast de opvang, ook andere (boven)regionale voorzieningen (deels) bekostigd uit de DUVO, zoals Veilig Thuis en het Centrum Seksueel Geweld (CSG). De DUVO is niet bedoeld om kostendekkend te zijn voor de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties.

Uitbreiding van opvangplekken

Eind 2025 heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bekendgemaakt dat de DUVO-middelen vanaf 2026 voor heel Nederland met €12 miljoen per jaar worden opgehoogd om de capaciteit van de vrouwenopvang structureel te vergroten. Voor regio Utrecht betekent dit een jaarlijkse verhoging van het budget met circa €660.000. In februari hebben we met Moviera afgesproken dat de middelen ingezet worden voor een uitbreiding met zes plekken en de daarbij horende ondersteuning. Vier van de zes plekken zijn inmiddels al gerealiseerd en per mei 2026 in gebruik genomen. Moviera heeft hiervoor veelvuldig overleg met woningcorporaties over het organiseren van nog twee opvangplekken.

Om de stijging in aanmeldingen op te kunnen vangen, en daarmee opnamestops te voorkomen, hebben we per februari ook middelen beschikbaar gesteld voor het uitbreiden van de capaciteit van advies en aanmelding en van de ambulante ondersteuning. De DUVO-middelen zijn hiervoor niet volledig toereikend. We zetten daarom, na akkoord van de regio, circa € 430.000, - in vanuit de middelen beschermd wonen voor 2026 en 2027. Structurele middelen vanaf 2027 ontbreken nog.

Naast middelen is ook de krappe arbeidsmarkt een uitdaging. De functies vragen specialistische expertise die schaars is.

Met deze inspanningen hopen we de druk op de vrouwenopvang in 2026 en 2027 te verlichten en opnamestops te voorkomen. Echter, de situatie na 2027 blijft onzeker, aangezien structurele middelen deels nog ontbreken en we geen aanleiding hebben aan te nemen dat huiselijk geweld in Utrecht op korte termijn zal stagneren dan wel afnemen ([zie hiervoor ook p.73 van het Ambtelijk Overdrachtsdossier](#)). Ook met de uitgebreide capaciteit blijft de zorg of de toenemende druk op de opvang gedragen kan worden.

Tot slot

Met deze voortgangsrapportage hebben we de volgende moties en toezeggingen afgedaan: [motie 48](#): "Samen aan zet voor goede opvang!", [motie 49](#): "maak aanpak dakloosheid een woonopgave", [motie 50](#) "maak omslag van opvang naar wonen concreet" [toezegging 1107](#): "druk op de opvang voor slachtoffers huiselijk geweld" en de toezegging aan uw raad om kwantitatieve data over vrouwen en mannen in de opvang te delen.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben over de lokale en regionale ontwikkelingen rondom opvang en beschermd wonen. In Q4 2026 volgt er een nieuwe voortgangrapportage, waarin we in ieder geval terugkomen op [motie 52](#) "Zet vol in op woonruimte voor aanpak dakloosheid".

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Maaïke Hilhorst	Datum	7 april 2026
E-mail	ethos@utrecht.nl	Kenmerk	34131057
Type brief	Voortgangsbrief	Onderwerp	ETHOS-telling dak- en thuisloosheid
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen

Geachte leden van de raad,

Graag informeren wij u over de ETHOS-telling dak- en thuisloosheid, waaraan de gemeente Utrecht dit jaar, samen met de andere U16-gemeenten, deelneemt. De telling vindt plaats op 12 mei 2026. Deelname aan dit onderzoek is opgenomen in de [Regionale Aanpak Dakloosheid U16 2024-2030](#), die door uw raad in februari 2025 is vastgesteld.

Doel van het onderzoek

In Nederland is het zicht op dak- en thuisloosheid momenteel beperkt. Bestaande cijfers van het CBS geven onvoldoende inzicht in specifieke groepen, zoals jongeren, ouderen en mensen die tijdelijk bij anderen verblijven. Ook in onze regio zijn de cijfers niet volledig. Door deel te nemen aan het landelijke ETHOS-onderzoek willen wij beter inzicht krijgen in de aard, omvang en kenmerken van dak- en thuisloosheid, zodat beleid, indien nodig, gericht kan worden ingezet.

Inrichting van het onderzoek

Het onderzoek wordt uitgevoerd door Hogeschool Utrecht (verder: HU) en het Kansfonds, waarbij de data wordt aangeleverd door zogenaamde telorganisaties. Om een zo compleet mogelijk beeld te krijgen, aanvullend op de data die opvangorganisaties en gemeenten al in hun bezit hebben, zijn diverse typen telorganisaties benaderd, zoals buurtteams, woningcorporaties, zorg- en welzijnspartijen, kerken en moskeeën, cliëntvertegenwoordigers en onderwijsinstellingen. Op deze manier beogen we ook minder zichtbare vormen van dakloosheid in beeld te brengen. Alle betrokken telorganisaties vullen een vragenlijst in voor iedere inwoner die in de nacht van 11 op 12 mei 2026 dak- of thuisloos is.

Vorbereiding op de teldag

Samen met de HU bereiden de gemeenten binnen de U16 zich voor op de teldag. In dit kader zijn potentiële telorganisaties geïnventariseerd en benaderd om deel te nemen aan het onderzoek. Op 11 februari jl. heeft een startbijeenkomst plaatsgevonden, waarbij bestuurders en managers van telorganisaties, samen met ervaringsdeskundigen en de HU, in gesprek zijn gegaan over het doel, de meerwaarde en de noodzaak van het onderzoek.

Voor telorganisaties organiseert de HU diverse online informatiesessies, waarin praktische toelichting wordt gegeven op de uitvoering van het telproces en de wijze waarop de privacy van inwoners wordt gewaarborgd.

Datum 7 april 2026
Ons kenmerk 34131057

Voor de gemeente Utrecht is een kopgroep van telorganisaties samengesteld. Deze komt periodiek bijeen om de voorbereidingen te coördineren, werkafspraken vast te leggen en de communicatie richting medewerkers en inwoners onderling af te stemmen.

Van inzicht naar resultaat

Belangrijke inzichten uit eerdere telrondes (o.a. regio Den Bosch, Leiden, Den Haag en Amsterdam) waren dat ongeveer 40% van de dakloze mensen jonger was dan 28 jaar en dat een derde van het aantal getelde dakloze mensen vrouw is. Een aanzienlijk deel verblijft niet in opvang of op straat maar in minder zichtbare situaties zoals bij vrienden, familie of vakantieparken. Deze inzichten benadrukken het belang van een brede beleidsaanpak gericht op zowel preventie als duurzame huisvesting, zoals door uw raad vastgesteld in de Regionale aanpak dakloosheid en het [Initiatiefvoorstel Utrecht geeft thuis](#).

De ETHOS-telling heeft in de andere regio's en ook landelijk bijgedragen aan de bewustwording van de omvang van dak- en thuisloosheid. Dit geldt nog extra voor de kleinere niet-centrumgemeenten; de telling laat zien dat dak- en thuisloosheid zich niet beperkt tot de grotere steden. In verschillende gemeenten heeft de ETHOS-telling dan ook geleid tot concrete verbeteringen in (uitvoering van) beleid zoals meer inzet op het voorkomen van huisuitzettingen en aanpassingen in regelgeving rond woningdelen (waar we in Utrecht al actief mee aan de slag zijn). Daarnaast is gebleken dat het onderzoek bijdraagt aan het versterken van de samenwerking tussen partners in het sociaal en fysiek domein, wat helpend is voor het opstellen van een gerichte aanpak op basis van de uitkomsten.

Planning 2026

Op 12 mei 2026 vindt de teldag plaats. Vervolgens verwerkt de HU tussen mei en november de telresultaten. Op 9 december 2026 worden de resultaten van deze telronde landelijk gepubliceerd. Wij zullen u na beschikbaarheid van de resultaten nader informeren over de uitkomsten voor (de regio) Utrecht. Daarnaast bieden wij u aan na de publicatie van het onderzoek een technische sessie te organiseren waarin u in de gelegenheid wordt gesteld onderzoekers te bevragen over de methodiek en de resultaten.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Mondelinge vragen: Geen plek onder de zon: neemt Utrecht ook hitte-maatregelen voor kwetsbare groepen?

25 juni, 2026

Aanstaande vrijdag stijgt het kwik naar 37 graden. Extreme hitte vormt een acuut gezondheids- en toegangsrisico voor kwetsbare groepen, zoals dakloze inwoners. In steden worden nu hitteplannen opgesteld: Amsterdam opent inloopvoorzieningen langer en zet extra *outreach* in¹. Den Haag schakelt tijdelijk over naar 24-uursopvang.²

De ChristenUnie is blij en dankbaar dat ook Utrecht haar gemeentelijke hitteplan in werking heeft gesteld en dat onze zorgpartners direct de protocollen op hun opvang- en BW-locaties hebben geactiveerd binnen de opvang.³ Al vaker is in de Raad gepleit voor het regelen van hitteopvang of slechtweerregeling.⁴

Tegelijkertijd delen medische zorgprofessionals, belangenbehartigers en opvangorganisaties zoals stichting GOUD, de Tussenvoorziening en het Leger des Heils hun zorgen dat het een enorme uitdaging blijft om de mensen op straat te bereiken. De capaciteit van de outreach is beperkt en de Utrechtse inloopvoorziening sluit al om 16:00 uur, met lange wachtrijen in de brandende zon tot gevolg.

Hier ontstaat naast *gezondheidsschade* ook een direct *toegangsrisico*. Kwetsbare mensen met complexe verslavingen of onbegrepen gedrag registreren de hitte vaak te laat en overzien de risico's niet. We maken ons zorgen of er voldoende extra facilitering en regie is, zodat het hitteplan de komende dagen ook écht effect heeft op de straat.

De volgende fracties *ChristenUnie*, *Partij voor de Dieren*, *Volt*, *Bij1*, *Denk*, *Student&Starter*, *CDA*, *D66* en *Groenlinks/PvdA* en *Stadsbelang* zien nog kansen voor verbetering van het hitteplan en stellen daarom de volgende vragen aan het college:

¹<https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/college/wethouder/zita-pels/persberichten-nieuws-zita-pels/komende-dagen-extra-ondersteuning-dak/>

²<https://straatconsulaat.nl/in-de-media/het-haagse-hitteplan-is-van-kracht-deze-koelteplekken-zijn-geopend/>

³<https://www.utrecht.nl/nieuws/nieuwsbericht-gemeente-utrecht/gemeentelijk-hitteplan-van-kracht-vanwege-extreme-hitte>

⁴<https://ureka.utrecht.nl/app/instrument/340ff760-4e22-4c08-867c-73932ba6a7ef> Motie Partij voor de Dieren: "De klimaatcrisis vraagt nog steeds om een slechtweerregeling."

Vragen aan het college:

Maatregelen

1. Welke aanvullende maatregelen neemt het college met de activatie van het hitteplan om dak- en thuisloze en andere kwetsbare inwoners tijdens deze extreme hitte te beschermen en welke criteria hanteert het college om tijdens de hittegolf direct verder op te schalen?
2. Welke groepen kwetsbare inwoners worden met het hitteplan actief bereikt en welke groepen blijven buiten beeld?

Samenwerking met de keten en G4

3. Hoe borgt het college bij een hittegolf samen met de zorgketen en de G4 welke capaciteit, bereik en voorzieningen toereikend zijn en monitort zij dagelijks waar knelpunten ontstaan? Hoe kan direct worden opgeschaald met bijvoorbeeld extra outreach of ruimere openingstijden van voorzieningen?

Structureel hitteprotocol

4. In hoeverre is het college bereid om samen met zorgpartners en G4 te evalueren of het huidige hitteplan voldoende aansluit bij de behoeften van dak- en thuisloze inwoners en een structureel hitteprotocol op te stellen, waarbij wordt geleerd van de aanpak in de G4?

Gesteld door:

- Tabasum Westra-van Til, ChristenUnie
- Anne Sasbrink – Louise de Vries, Partij voor de Dieren
- Beau Nederhand, VOLT
- Noura Oul Fakir, BIJ1
- Iskender Simsek, DENK
- Lars van Rooij, Student & Starter
- Wijnand Staal, CDA
- Ilse Raaijmakers, GroenLinks-PvdA
- Floor van Twuijver, D66
- Elif Uzun, Stadsbelang Utrecht

Mondelinge vragen: Houd de KWR onvoorwaardelijk

4 juni 2026

De Koudweerregeling (KWR) in Utrecht is bedoeld als laagdrempelige, levensreddende noodopvang voor mensen die dak- of thuisloos zijn tijdens periodes van extreme kou of storm, ongeacht achtergrond of verblijfsstatus. Uit de aanbestedingsstukken blijkt echter dat de gemeente een criterium van regiobinding wil invoeren, waardoor mensen na één nacht kunnen worden geweigerd als zij volgens de gemeente elders opvang zouden kunnen krijgen, terwijl opvangorganisaties mensen nu al waar mogelijk snel doorgeleiden naar een passende opvangplek.

Tegelijkertijd erkent de gemeente dat strengere toegangseisen risico's met zich meebrengen, zoals extra uitvoeringslasten, gezondheids- en veiligheidsrisico's, en meer buitenslapers. Omdat niet is aangetoond dat de maatregel leidt tot minder opvangvragen en haaks staat op de principes van Utrecht als mensenrechtenstad¹, vindt BIJ1 het onbegrijpelijk dat er dan toch uitsluitingscriteria worden ingevoerd. Daarom stellen wij de volgende vragen:

Vragen:

1. Waarom kiest het college ervoor regiobinding op te nemen in de Koudweerregeling, ondanks de bekende risico's en negatieve gevolgen?
2. Welke alternatieven, zoals 24-uursopvang voor EU-burgers of permanente winteropvang, heeft het college onderzocht om de druk op de KWR structureel te verminderen zonder extra toegangseisen in te voeren?
3. Hoe verhoudt het invoeren van regiobinding zich volgens het college tot de ambitie van Utrecht om een mensenrechtenstad te zijn?
4. Hoe wordt voorkomen dat mensen worden geweigerd terwijl een overdracht naar een andere gemeente of opvangvoorziening binnen 24 uur niet realiseerbaar is, of wanneer er zwaarwegende redenen zijn waarom iemand niet naar een alternatieve opvangplek kan gaan?
5. Is het college bereid af te zien van regiobinding als blijkt dat hierdoor mensen buiten moeten overnachten? Zo nee, waarom niet?

Gesteld door:

- Noura Oul Fakir, BIJ1

¹ <https://utrecht.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Document/818e6369-f6a0-4ad6-9e79-987ddc04ec1c?documentId=546c0cb2-2f43-4379-849d-fab0ddc3f842> pagina 118

Memo

Aan	Commissie Samenleving	Datum	Augustus 2026
Onderwerp	Brede aanpak Overvecht	Van	Griffie
Kopie	Commissie Bestuur	Telefoonnummer	
		E-mail	Jelmer.Lok@utrecht.nl
		Bijlage(n)	

Aanleiding

Vanuit Hester Assen en Matthijs Kleij is het initiatief gekomen om een raadsinformatiebijeenkomst (RIB) te organiseren rondom veiligheid in Overvecht. Dit initiatief is inmiddels uitgebreid tot een informele werkgroep met betrokkenheid van GroenLinks-PvdA, UtrechtNu!, D66, EenUtrecht, CDA, ChristenUnie, Student & Starter, Volt, Denk, VVD en JA21. In een verkennend gesprek over een mogelijke RIB kwam de behoefte naar voeren om te luisteren naar inwoners en hun zorgen. Ondanks dat (on)veiligheid de directe aanleiding vormt, zijn er vele factoren van invloed op de situatie in Overvecht. Gelet hierop ontstonden ideeën voor een bredere insteek en aanpak om in plaats van de RIB richting Overvecht te gaan. Hierbij staat luisteren naar wat er speelt en welke ideeën er leven centraal. Dit lijkt overigens op de opzet van [Raad in de Wijk](#). Een brede aanpak sluit aan bij de algemene behoefte om meer verbinding met de inwoners van de gemeente te maken.

Doel en resultaat

De insteek is om nadrukkelijk gesprekken met bewoners van Overvecht zelf te voeren om een indruk te krijgen van wat er speelt in Overvecht en niet alleen via de bril van professionals. Dit leidt tot een beter begrip bij de raad over de gelaagdheid van de problematiek, waarvan veiligheid een onderdeel is, die in Overvecht speelt en geeft daarmee ook een beter zicht op mogelijke oplossingsrichtingen. Het geeft de mogelijkheid om meer in verbinding te staan met de inwoners door oprecht en zonder oordeel naar hen te luisteren en door te vragen.

De informele werkgroep ziet als doel van een brede aanpak dat een beter debat, met meer kennis van zaken, kan worden gevoerd. Deze aanpak noemen we Stemmen uit Overvecht.

Stemmen uit Overvecht

De voorgestelde aanpak bestaat uit de volgende elementen:

1. Om ervoor te zorgen dat alle raads- en commissieleden bekend zijn met hetgeen nu al loopt in Overvecht en het vertrekpunt dus min of meer gelijk is, vragen we het college om een uitgebreide technische sessie als start van het proces van Stemmen uit Overvecht. In verband met de hoeveelheid en scope van ontwikkelingen in de wijk, nemen we hiervoor ruim de tijd en maken we er een technische sessie XL van. De opzet kan er als volgt uit zien
 - Duur: 120 minuten;
 - Start met uitleg over de geschiedenis van (de problematiek in) Overvecht (30 min);
 - Toelichting op onderwerpen van Veiligheid en Leefbaarheid (Samen voor Overvecht) van ieder 30 min waar vooral partijen uit Overvecht aan het woord komen;
 - Afsluiting met ruimte voor napraten;
 - Gezien de uitzonderlijke scope vindt deze sessie fysiek plaats.
2. Keukentafelgesprekken
Een mogelijkheid is om daarna in te zetten op het voeren van keukentafelgesprekken, in klein verband. Hiervoor benaderen we inwoners via contactpersonen in de wijk. De raad ontving in het afgelopen jaar mails van Overvechters met zorgen, ook hen kunnen we benaderen.

Per persoon / adres dat zich aanmeldt voor een keukentafelgesprek, gaan twee raads- of commissieleden van verschillende fracties gezamenlijk in gesprek. Het streven is om per duo in totaal drie gesprekken te voeren, op drie avonden. De insteek van dit gesprek is om te luisteren om te begrijpen. Dit vraagt een open houding en goed doorvragen.

Raads- en commissieleden maken van deze gesprekken een verslag wat ze ook aan de gesprekspartners toesturen. De rode draden uit de gesprekken worden later onderling uitgewisseld in een plenaire sessie voor alle raads- en commissieleden.

Risico's

1. Verkeerde verwachtingen wekken: Als de raad 'op pad' gaat, is het belangrijk om de insteek duidelijk te hebben. Des te meer omdat de meeste inwoners geen onderscheid maken in raad, college, ambtenaren en rekenkamer. Het betreft allemaal 'de gemeente'. Ook als je op voorhand aangeeft dat je alleen komt luisteren, schep je verwachtingen. Het is dus zaak van tevoren helder over het doel van een bezoek te communiceren. En om te bedenken hoe ermee om te gaan als inwoners (alsnog) met concrete verzoeken komen tijdens de gesprekken.
2. Overvragen van inwoners van Overvecht: er gebeurt al heel veel in de wijk (zie bijvoorbeeld [Raadsbrief voortgangsrapportage Samen voor Overvecht 2025 Utrecht](#)). Het is zaak om Overvechters niet te overvragen met alle initiatieven, waarvan verschillende vanuit 'de gemeente', want dit kan er ook toe leiden dat men afhaakt (zeker als een snel resultaat uitblijft) wat ten koste gaat van het vertrouwen in de overheid. Vanuit de ambtelijke organisatie krijgen we signalen dat mensen moe zijn van alle initiatieven waarbij inbreng wordt gevraagd en waarvan geen effect merkbaar is.
3. Mogelijke dubbelingen: ook de (nieuwe) wethouder zal regelmatig in Overvecht zijn. Afstemming hiermee is dus wenselijk, net als het scherp houden van de verschillende rollen van raad en college.

Wat vraagt het van de raad?

1. Tijd en inzet: een brede benadering vraagt tijd en commitment van de raads- en commissieleden, gedurende een langere periode. Een eerste inschatting is dat je hierbij uit moet gaan van ca. 6 dagdelen (Technische sessie XL, voorbereiding (planning afspraken, startbijeenkomst) van de gesprekken, 3 avonden met gesprekken in de wijk, opstellen van gespreksverslagen en een bijeenkomst om alle ervaringen bij elkaar te brengen). Dit staat los van een debat in de commissie/raad.
2. Houding: via de ambtelijke organisatie kregen wij het signaal dat "inwoners zich soms misbruikt voelen" door de politiek, doordat hun oprechte zorgen worden gebruikt om een politiek punt te maken. Een brede benadering kan alleen succesvol zijn als dit a-politiek wordt ingestoken. De insteek is om te "luisteren om te begrijpen" (en niet te luisteren om eigen boodschappen te zenden). Een onderzoekende houding in gesprekken dus.
Om te voorkomen dat Stemmen uit Overvecht wordt ondermijnd is het behulpzaam als raads- en commissieleden terughoudend zijn met politieke uitingen. Raads- en commissieleden doen mee met deze aanpak onder de vlag van 'raads- of commissielid van de gemeente Utrecht' en spreken zich niet politiek uit. Dit is vergelijkbaar met de insteek die de raad hanteert tijdens de raadsinformatiebijeenkomsten.
Het betekent dat gedurende de looptijd van Stemmen uit Overvecht geen politieke uitingen (schriftelijke/mondelinge vragen, agenderingen voor debatten of uitingen op sociale media) worden gedaan in relatie tot Stemmen uit Overvecht, ook niet in individueel contact met mensen uit Overvecht en/of de pers.
3. We richten een kerngroep op waarin bij voorkeur drie of vier fracties vertegenwoordigd zijn, Matthijs Kleij (Groen Links-PvdA) is de trekker. Ook de griffie neemt deel in de kerngroep. Deze kerngroep neemt de voorbereidingen voor Stemmen uit Overvecht ter hand en maakt zich hard voor de aanpak en het commitment dat dit ook van de andere raads- en commissieleden vraagt.

Wat kan de griffie betekenen?

De griffie levert een trekker in de persoon van een commissiegriffier of raadsadviseur. Deze trekker werkt mee aan het opzetten van de gewenste aanpak, ondersteunt de kerngroep en geeft advies. Daarnaast neemt de griffie een deel van de organisatie van Stemmen uit Overvecht op zich. De griffie sluit niet aan bij de keukentafelgesprekken met inwoners.

Tijdslijn

Tijd	Stemmen uit Overvecht	Overige ontwikkelingen m.b.t. Overvecht
Q4 2026	Technische sessie XL	Publicatie rekenkamerrapport Overvecht
Q1 2027	Keukentafelgesprekken	Technische sessie rekenkamerrapport Overvecht
Q2 2027	Breed commissiedebat Overvecht (Samenleving)	Commissiedebat Raadsvoorstel Rekenkamerrapport Overvecht

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

Datum	Onderwerp	Indiener(s)	Mede-indieners	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoening
29-01-2026	M02 Stop de strafbaarstelling van mensen zonder verblijfsstatus, bescherm Utrechtse inwoners	Alblas, K. (Kirsten) (ChristenUnie)	Zwanenberg, P. (Pepijn) (LINK) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt) Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter) Assen. M.H. (Hester) (PvdA) Dada-Anthonij V. (Venita) (D66) Vries, L. de (Louise) (Partij voor de Dieren) Deldjou Fard, M. (Melody) (GroenLinks) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1) Sungur, M. (Mahmut) (DENK) Paalman, V. Victor (Horizon)	Asiel en Integratie	30-09-2026		
20-11-2025	M603 Behoud kans op Woonmix bij langdurige opvang AZC Europalaan	Alblas, K. (Kirsten)	Assen. M.H. (Hester) (PvdA) Dada-Anthonij V. (Venita)	Asiel en Integratie	20-02-2026	6 maart 2026: Wij houden dit in de gaten, maar dit is nu nog niet aan de orde (exploitatieperiode moet nog starten).	

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

		(ChristenUnie)	(D66) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt) Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)				
20-11-2025	M601 Verken permanente (asiel)opvanglocatie mee in ontwikkeling deelgebied 6, fase 2	Assen. M.H. (Hester) (PvdA)	Deldjou Fard, M. (Melody) (GroenLinks) Alblas, K. (Kirsten) (ChristenUnie) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter) Zwanenberg, P. (Pepijn) (LINK) Dada-Anthonij V. (Venita) (D66) Vries, L. de (Louise) (Partij voor de Dieren)	Asiel en Integratie	20-02-2026	6 maart 2026: De raad heeft op 6 juni 2024 de Nota van Uitgangspunten (NvU) voor deelgebied 6 van de Merwedekanaalzone vastgesteld. In de NvU is onderscheid gemaakt tussen fase 1 en fase 2. Fase 2, waar de locatie aan de Europalaan onder valt, bestaat op dit moment uit veel goed verhuurde kantoorgebouwen, daarvoor is nu geen noodzaak tot herontwikkeling. De verkenning gaat pas zijn wanneer de planontwikkeling voor deelgebied 6, fase 2 start. Dat komt terug in verkenning die we uitvoeren voor Stadseiland Zuid. Hier zijn nu nog geen concrete jaartallen aan te koppelen. We blijven dit monitoren. Ten aanzien van punt 2 uit de motie: Plan Einstein is uitgangspunt voor iedere asiellocatie binnen de gemeente Utrecht. Hiervoor heeft uw Raad in 2020 de Kaders	

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

						nieuwe grootschalige opvanglocaties asielopvang Utrecht vastgesteld.	
20-11- 2025	M597 Gendermainstreaming, neem ook kinderen mee	Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt)	Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1) Zwanenberg, P. (Pepijn) (LINK) Deldjou Fard, M. (Melody) (GroenLinks)	Asiel en Integratie	20-02- 2026	11 maart 2026: We doen de planontwikkeling samen met COA. We zien erop toe dat COA in het plan van eisen voor ontwerp- vanuit ervaring en best practices op vergelijkbare locaties – in het bijzonder rekening houdt met vrouwen, kinderen en LHBTQ+ bewoners. Het is op dit moment nog niet bekend wie de nieuwe bewoners van de locatie Europalaan worden. We kunnen hen dus nu ook niet betrekken bij de uitwerking van de plannen.	
20-11- 2025	M600 Ruimte voor cultuur in de plint van AZC Europalaan 44	Deldjou Fard, M. (Melody) (GroenLink s)	Zwanenberg, P. (Pepijn) (LINK) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)	Asiel en Integratie	20-02- 2026	6 maart 2026: Wij bekijken in overleg met de omgeving (en na opening van het AZC ook met de toekomstig bewoners) waar behoefte aan is. We hebben in de verkenning expliciet aandacht voor cultuur en betrekken hiervoor ook intern de afdeling Culturele Zaken.	
20-11- 2025	M653 Sport ook voor kinderen in AZC	Deldjou Fard, M. (Melody) (GroenLink s)	Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Zwanenberg, P. (Pepijn) (LINK) Stam, T. (Titus) (PvdA)	Asiel en Integratie	20-02- 2026	17-12-2025: Bij de voortgangsrapportage van het uitvoeringsprogramma sport en bewegen in Q4 2026 rapporteren we over de uitvoering van de motie.	

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

			Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt)				
20-11-2025	M599 Het hoogst haalbare woon- en leefklimaat bij AZC Europalaan 44	Deldjou Fard, M. (Melody) (GroenLinks)	Zwanenberg, P. (Pepijn) (LINK) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Assen. M.H. (Hester) (PvdA) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt)	Asiel en Integratie	20-02-2026	6 maart 2026: Wij spannen ons hiervoor in. We zijn hierover in contact met COA. COA is op dit moment bezig met het selecteren van partijen (architect) die hen gaan begeleiden bij de transformatie van de Europalaan. Over concrete maatregelen kunnen wij uw Raad naar verwachting in Q4 2026 berichten, nadat de architect aan de slag is gegaan met het ontwerp.	
17-07-2025	M419 Neem belemmeringen om te werken weg voor asielzoekers	Assen. M.H. (Hester) (PvdA)	Dada-Anthonij V. (Venita) (D66) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt) Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter) Vries, L. de (Louise) (Partij voor de Dieren)	Asiel en Integratie	31-12-2025	20251118: Het 2e en 3e punt van deze motie zijn beantwoord in de Verzamelbrief Asiel en Integratie van 18 november 2025, over het eerste punt bent u in deze brief geïnformeerd over de voortgang. We betrekken dit onderwerp bij de technische sessie over Nieuwkomers en werk in Q1 2026 (zie toezegging 800)	
17-07-2025	M424 Voorbereiding op lokale gevolgen van het EU Migratie- en Asielpact 2026	Chirino, C.C. (Bina) (ChristenUnie)	Assen. M.H. (Hester) (GroenLinks/PvdA) Dada-Anthonij V. (Venita) (D66) Maas, R.A.H.M. (Ruud)	Asiel en Integratie	31-03-2026	1 april 2026: Omdat het implementatieplan van het Rijk nog niet is vastgesteld, wordt u hierover in Q2 2026 nader geïnformeerd.	

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

			(Volt) Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)				
07-11-2024	M418 Versoer als laatste het aantal bedden	Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt)	Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)	Asiel en Integratie	01-03-2025		
26-09-2024	M399 Bied zekerheid aan kinderen op Provinciehuis	Steeg, B. van (Bert) (CDA)	Assen. M.H. (Hester) (PvdA) Bosch, D. (David) (UtrechtNu!) Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Chirino, C.C. (Bina) (ChristenUnie)	Asiel en Integratie	26-12-2024	20241213: beantwoord in raadsbrief van 4 december 2024	04-12-2024
26-09-2024	M396 Krachten bundelen voor menswaardige opvang	Dada-Anthonij V. (Venita) (D66)	Assen. M.H. (Hester) (PvdA) Deldjou Fard, M. (Melody) (GroenLinks) Snijder, R.E.P.C. (Ruben)	Asiel en Integratie	26-12-2024	20241213: beantwoord in raadsbrief van 4 december 2025. Punt 2 ondersteunt ons in onze visie en werkwijze en blijft daarom staan. Zoals toegezegd informeren we u over voortgang, maar niet ieder kwartaal	

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

			(Student & Starter) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt)				
02-11-2023	M374 Onderzoek Utrechtse successen met Europa en door Europa	Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt)		Asiel en Integratie			
11-06-2026	M157 Beton-T moet blijven	van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66)	Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1) Broek, J. van den (Job) (CDA) Leever, R. (Romi) (GroenLinks/PvdA) Rooij, L. van (Lars) (Student & Starter) Biever, R. (Robert) (Stadsbelang Utrecht) Passier, C.E. (Charlotte) (Volt)	Cultuur	30-09-2026		
26-02-2026	M136 Toets de culturele en maatschappelijke invulling bij leegstandsbeheer	Zwanenbergh, P. (Pepijn) (LINK)		Cultuur	26-05-2026	17 april 2026: De raad wordt hierover eind Q3/begin Q4 geïnformeerd in de brief over de tender leegstandstandsbeheer	
26-02-2026	M135 Additionele horeca bij broedplaatsen	Zwanenbergh, P. (Pepijn) (LINK)	Assen. M.H. (Hester) (PvdA) Hornsveld, I (Ingeborg) (Groenlinks)	Cultuur	17-07-2026		

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

			van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66)				
26-02-2026	M134 niet te lang broeden op broedplaats parkeergarage Paardenveld!	Vries, L. de (Louise) (Partij voor de Dieren)	Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt) Zwanenberg, P. (Pepijn) (LINK) Assen. M.H. (Hester) (PvdA) van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66) Hornsveld, I (Ingeborg) (Groenlinks)	Cultuur	31-12-2026		
26-02-2026	M131 Naar een broedplaatsenmeter 2.0	van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66)	Hornsveld, I (Ingeborg) (Groenlinks) Assen. M.H. (Hester) (PvdA) Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter)	Cultuur	31-12-2026		
26-02-2026	M133 Broedplaatsen bij gebiedsontwikkeling beter verankeren	Assen. M.H. (Hester) (PvdA)	Hornsveld, I (Ingeborg) (Groenlinks) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt) Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)	Cultuur	31-12-2026		

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

			Zwanenberg, P. (Pepijn) (LINK) Vries, L. de (Louise) (Partij voor de Dieren)				
26-02-2026	M132 Breng samen met broedplaatsen knelpunten regelgeving in kaart	Assen. M.H. (Hester) (PvdA)	Hornsveld, I (Ingeborg) (Groenlinks) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt) Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter) van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66) Zwanenberg, P. (Pepijn) (LINK) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Broek, J van den (Job) (CDA) Vries, L. de (Louise) (Partij voor de Dieren)	Cultuur	31-12-2026		
26-02-2026	M84 help het spoorwegmuseum op het juiste spoor	Zwanenberg, P. (Pepijn) (LINK)	Assen. M.H. (Hester) (GroenLinks/PvdA) Hornsveld, I (Ingeborg) (Groenlinks) Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter)	Cultuur	26-05-2026	17 april 2026: Er lopen gesprekken tussen CZ en het Spoorwegmuseum en de raad wordt nader geïnformeerd in de volgende cultuurnotabrief in najaar 2026.	

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

			Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt) Steeg, B. van (Bert) (CDA)				
18-12-2025	M674 Culturele trekker Overvecht Centrum	Ait Daoua, A. (Achraf) (D66)	Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter) Zwanenberg, P. (Pepijn) (LINK) Dekkers, F. (Fred) (GroenLinks)	Cultuur	30-09-2026		
20-11-2025	M640 Bescherm bestaande nachtlocaties	Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter)	van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66) Ramaker, M.F. (Margreet) (VVD) Zwanenberg, P. (Pepijn) (LINK) Bosch, D. (David) (UtrechtNu!) Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt) Paalman, V. Victor (Horizon)	Cultuur	20-02-2026	17 april 2026: Over de voortgang is de raad geïnformeerd in de update uitvoering nachtvisie III van 10 april 2026 en in de volgende update in Q2 2027 wordt de motie afgedaan.	
20-11-2025	M639 Sterke en toekomstbestendige studentenvoorzieningen	Snijder, R.E.P.C. (Ruben)	Zwanenberg, P. (Pepijn) (LINK) Steeg, B. van (Bert) (CDA) Maas, R.A.H.M. (Ruud)	Cultuur	31-12-2026		

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

		(Student & Starter)	(Volt) Stylianou, N. (Nadia) (D66)				
20-11-2025	M644 Geef de raad wijsheid over de nacht	van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66)	Assen. M.H. (Hester) (GroenLinks/PvdA) Bosch, D. (David) (UtrechtNu!) Deldjou Fard, M. (Melody) (GroenLinks/PvdA) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt) Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter) Steeg, B. van (Bert) (CDA) Zwanenberg, P. (Pepijn) (LINK) Ramaker, M.F. (Margreet) (VVD)	Cultuur	30-09-2026	17 april 2026: Hierover is de raad geïnformeerd in de raadsbrief update uitvoering nachtvisie III van 10 april 2026. In Q3 2026 wordt conform dictum de voortgang beschreven en in Q2 2027 wordt teruggeblikt waarmee de motie wordt afgedaan.	
13-11-2025	M575 Steun dB's	Zwanenberg, P. (Pepijn) (LINK)	Ramaker, M.F. (Margreet) (VVD) Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1) Steeg, B. van (Bert) (CDA) Vries, L. de (Louise) (Partij voor de Dieren) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt)	Cultuur	14-02-2026		

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

			Hornsveld, I (Ingeborg) (Groenlinks) Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter) Assen. M.H. (Hester) (GroenLinks/PvdA) van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66)				
02-10-2025	M522 Terugkijken om vooruit te komen met erfgoed en cultuur aan Domplein 4-5	Ramaker, M.F. (Margreet) (VVD)	Bosch, D. (David) (UtrechtNu!) Hessel, Y.H. (Yvonne) (Utrecht Solidair) Steeg, B. van (Bert) (CDA) van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66) Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter)	Cultuur	31-12-2025		
10-07-2025	M355 Elk kind in aanraking met kunst en cultuur	Stam, T. (Titus) (PvdA)	Deldjou Fard, M. (Melody) (GroenLinks/PvdA) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)	Cultuur	31-12-2025	20260422 De raad is hierover geïnformeerd met de raadsbrief voortgang uitvoeringsprogramma cultuurparticipatie 2024-2028 van 21 april 2026 waarmee deze motie is afgehandeld.	
18-01-2024	M19 Duidelijke voorwaarden bij publiek- private samenwerking	Steeg, B. van (Bert) (CDA)	Hornsveld, I.S. (Ingeborg) (GroenLinks) Alblas, K. (Kirsten) (ChristenUnie)	Cultuur	18-04-2024	20250715 Dit is een motie die in werking gaat als we een nieuwe publiek-private samenwerking aangaan. Daar is op dit moment geen sprake van, dus deze motie	

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

						zal tot nader order open blijven staan.	
21-09-2023	M334 Waarborgen transparante en gelijkwaardige beoordeling subsidies cultuurperiode 2025-2028	Ramaker, M.F. (Margreet) (VVD)	Bos, C.H. (Cees) (Stadsbelang Utrecht) Assen, H. (Hester) (PvdA) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt) van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66)	Cultuur		<p>17 april 2026: De raad is over de voortgang geïnformeerd in de Cultuurnota raadsbrief van 9 april 2026 en in Q4 2026 wordt het herziene basisreglement adviescommissie gepubliceerd.</p> <p>20251110 Een update van het basisreglement adviescommissie volgt in Q4 2025. Overige onderdelen van de motie zijn beantwoord via SV: Document Utrecht – Beantwoording SV2024 nr 113 over Adviescommissie cultuur en beoordeling subsidieaanvragen cultuur 2025-2028 – iBabs Publiekspitaal</p> <p>20250121 Op 21 januari 2025 is de raad via de brief 'Evaluatie Cultuurnotaproces 2025-2028' geïnformeerd over de evaluatie van het cultuurnotaproces. In deze brief hebben we aangegeven hoe we de transparante en gelijkwaardige beoordeling waarborgen.</p>	

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

06-07-2023	M233 Kunst om op te zitten	Stylianou, N. (Nadia) (D66)	van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66) Oudejans, A.T. (Annemarijn) (Student&Starter)	Cultuur		<p>20250715 Er zijn sinds het aannemen van de motie zeven kunstwerken gerealiseerd waarop gezeten kan worden, verspreid over de stad. En binnenkort wordt er nog een kunstwerk/bank bij de Ariane de Ranitz school opgeleverd.</p> <p>Dit zijn:</p> <p>Möbius Bench (Leidsche Rijn) – https://www.kunstinopenbareruimte-utrecht.nl/kunstwerken/mobius-bench</p> <p>Natrix Helvetica MMXXII (Utrecht Oost) – https://www.kunstinopenbareruimte-utrecht.nl/kunstwerken/natrix-helvetica-mmxxii</p> <p>Eerbetoon Gastarbeiders 2 x (zitgelegenheid is verwerkt in het kunstwerk) (Centrum + Lombok) – https://www.kunstinopenbareruimte-utrecht.nl/kunstwerken/eerbetoongastarbeiders</p> <p>Schip voor Willibrord (Vleuten) – https://www.kunstinopenbareruimte-utrecht.nl/kunstwerken/schip-voor-willibrord</p> <p>Waterwinparklab (Leidsche Rijn) – https://www.kunstinopenbareruimte-utrecht.nl/kunstwerken/waterwinparklab</p>	23-07-2025
------------	----------------------------	-----------------------------	---	---------	--	---	------------

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

						Blôbba – Rafaelschool (niet op de website). Daarmee is de motie afgedaan.	
22-06-2023	M194 Nachtcultuur is ook een bestemming	van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66)	Oudejans, A.T. (Annemarijn) (Student&Starter) Assen, H. (Hester) (PvdA) Claasen, F (Fred) (GroenLinks) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt)	Cultuur	22-09-2023	17 april 2026: Over de voortgang is de raad geïnformeerd in de raadsbrief update uitvoering nachtvisie III van 10 april 2026 en in de volgende update in Q2 2027 wordt de motie afgedaan. 20250715 We gaan in de 2e helft van 2025 intern verkennen wat de haalbaarheid is en hoe dit dan te realiseren. We koppelen dit terug in de eerstvolgende jaarlijkse update, de raadsbrief uitvoering nachtvisie. Deze verschijnt naar verwachting in Q2 2026.	
22-06-2023	M193 In het stadse leven is overal ruimte voor de nacht	van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66)	Oudejans, A.T. (Annemarijn) (Student&Starter) Claasen, F (Fred) (GroenLinks) Steeg, B. van (Bert) (CDA)	Cultuur		20251110 In voorgaande update is al informatie opgegeven waarmee motie als afgedaan kan worden beschouwd (ref 20250617 Op 17 april 2024 is de raad per brief geïnformeerd over de 'Update uitvoering nachtvisie' met daarin onder andere aandacht voor de motie 'In het	17-04-2024

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

						stadse leven is overal ruimte voor de nacht.' Daarmee is de motie afgedaan).	
						20250617 Op 17 april 2024 is de raad per brief geïnformeerd over de 'Update uitvoering nachtvisie' met daarin onder andere aandacht voor de motie 'In het stadse leven is overal ruimte voor de nacht.' Daarmee is de motie afgedaan.	
22-06-2023	M190 Meer ruimte voor de nacht	Oudejans, A.T. (Annemarijn) (Student&Starter)	van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66) Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1)	Cultuur		<p>20251110 In voorgaande update is al informatie opgegeven waarmee motie als afgedaan kan worden beschouwd (ref 20250617 Op 17 april 2024 is de raad per brief geïnformeerd over de 'Update uitvoering nachtvisie' en is er ingegaan op de motie 'Meer ruimte voor de nacht.' De motie is hiermee afgedaan).</p> <p>20250617 Op 17 april 2024 is de raad per brief geïnformeerd over de 'Update uitvoering nachtvisie' en is er ingegaan op de motie 'Meer ruimte voor de nacht.' De motie is hiermee afgedaan.</p>	17-04-2024
22-06-2023	M187 Meer diversiteit in het nachtelijk aanbod bij invulling nieuwe locaties	Assen, H. (Hester) (PvdA)	Claasen, F (Fred) (GroenLinks) Oudejans, A.T.	Cultuur		20251110 In voorgaande update is al informatie opgegeven waarmee motie als afgedaan kan worden beschouwd (ref	17-04-2024

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

			(Annemarijn) (Student&Starter)			<p>20250617 Op 17 april 2024 is de raad per brief geïnformeerd over de 'Update uitvoering nachtvisie'. In deze brief staat beschreven hoe invulling wordt gegeven aan meer diversiteit in het nachtelijk aanbod. Daarmee is de motie afgedaan).</p> <p>20250617 Op 17 april 2024 is de raad per brief geïnformeerd over de 'Update uitvoering nachtvisie'. In deze brief staat beschreven hoe invulling wordt gegeven aan meer diversiteit in het nachtelijk aanbod. Daarmee is de motie afgedaan.</p>	
22-06-2023	M184 Stel een norm voor sociale veiligheid	Steeg, B. van (Bert) (CDA)	van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66)	Cultuur		<p>17 april 2026: de raad is geïnformeerd in de raadsbrief update uitvoering nachtvisie III van 10 april 2026 en hiermee is de motie afgehandeld</p> <p>120250715 Zowel vanuit de gemeente, als vanuit de stad en sector zelf lopen er verschillende initiatieven op het gebied van sociale veiligheid. We zien dat dit bij clubs erg goed gaat momenteel, maar dat de horecaondernemers hier achter blijven op dit onderwerp.</p>	10-04-2026

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

22-06-2023	M186 Meer queer safe spaces in de Utrechtse nachtcultuur	Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1)	Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Claasen, F (Fred) (GroenLinks) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt) Oudejans, A.T. (Annemarijn) (Student&Starter) van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66) Vries, L. de (Louise) (Partij voor de Dieren)	Cultuur		<p>17 april 2026: Hierover is de raad geïnformeerd in de raadsbrief update uitvoering nachtvisie III van 10 april 2026.</p> <p>20251110 Volgende raadsbrief update nachtvisie III staat gepland voor april 2026 (na update I in april 2024 en update II in april 2025) en afsluitend uitgebreid eindoverzicht volgt in april 2027 (update IV).</p> <p>20250715 Na eerste gesprekken gevoerd te hebben zullen we later dit jaar ambities formuleren om daarmee nog gericht aan de slag te gaan en daarover te rapporteren in de volgende raadsbrief.</p>	
22-06-2023	M185 Bevorder sociale veiligheid in het nachtleven	Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1)	Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt) Oudejans, A.T. (Annemarijn) (Student&Starter) Vries, L. de (Louise) (Partij voor de Dieren)	Cultuur		<p>20250715 In de motie vraagt u om een aparte brief. Het voorstel is om als bijlage bij de volgende jaarlijkse update uitvoering nachtvisie in Q2 2027, te rapporteren op welke manier invulling is gegeven aan deze motie.</p>	

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

01-10-2026	M274 Check & balances bij uithuisplaatsing	Assen. M.H. (Hester) (GroenLinks/PvdA)	Dada-Anthonij V. (Venita) (D66) Passier, C.E. (Charlotte) (Volt)	Jeugd en Jeugdzorg			
01-10-2026	M275 Geef de stem van het kind een vaste plek in de jeugdhulp	Steeg, B. van (Bert) (CDA)	Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Assen. M.H. (Hester) (GroenLinks/PvdA) Dada-Anthonij V. (Venita) (D66)	Jeugd en Jeugdzorg			
01-10-2026	M273 Maak jeugdbescherming minder afhankelijk en meer weerbaar	Dada-Anthonij V. (Venita) (D66)	Bosch, D. (David) (UtrechtNu!) Steeg, B. van (Bert) (CDA) Passier, C.E. (Charlotte) (Volt) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Biever, R. (Robert) (Stadsbelang Utrecht) Rooij, L. van (Lars) (Student & Starter) Hessel, Y.H. (Yvonne) (Utrecht Solidair) Sasbrink, A. (Anne) (Partij voor de Dieren)	Jeugd en Jeugdzorg			

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

			<p>Oul Fakir, N. (Noura) (BIJ1)</p> <p>Şimşek, I. (Iskender) (DENK)</p> <p>Raterman, M. (Mika) (JA21)</p> <p>Nijhoff, R. (Richard) (VVD)</p>				
01-10-2026	M272 Leren om naar 0 (uithuisplaatsingen) te bewegen	<p>Dada- Anthonij V. (Venita) (D66)</p>	<p>Assen. M.H. (Hester) (GroenLinks/PvdA)</p> <p>Passier, C.E. (Charlotte) (Volt)</p> <p>Bosch, D. (David) (UtrechtNu!)</p> <p>Steeg, B. van (Bert) (CDA)</p> <p>Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)</p> <p>Biever, R. (Robert) (Stadsbelang Utrecht)</p> <p>Rooij, L. van (Lars) (Student & Starter)</p> <p>Hessel, Y.H. (Yvonne) (Utrecht Solidair)</p> <p>Sasbrink, A. (Anne) (Partij voor de Dieren)</p> <p>Oul Fakir, N. (Noura) (BIJ1)</p> <p>Şimşek, I. (Iskender)</p>	Jeugd en Jeugdzorg			

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

			(DENK) Nijhoff, R. (Richard) (VVD)				
01-10-2026	M271 Geef kinderen in familiezaken een eigen stem	Passier, C.E. (Charlotte) (Volt)	Assen. M.H. (Hester) (GroenLinks/PvdA) Bosch, D. (David) (UtrechtNu!) Steeg, B. van (Bert) (CDA) Sasbrink, A. (Anne) (Partij voor de Dieren) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Bergen, D. van (Derk) (ChristenUnie) Rooij, L. van (Lars) (Student & Starter) Dada-Anthonij V. (Venita) (D66) Nijhoff, R. (Richard) (VVD)	Jeugd en Jeugdzorg			
01-10-2026	M270 Een grondig en onafhankelijk onderzoek naar SaVe	Passier, C.E. (Charlotte) (Volt)	Steeg, B. van (Bert) (CDA) Bosch, D. (David) (UtrechtNu!) Assen. M.H. (Hester) (GroenLinks/PvdA) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Şimşek, I. (Iskender)	Jeugd en Jeugdzorg			

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

			(DENK) Bergen, D. van (Derk) (ChristenUnie) Dada-Anthonij V. (Venita) (D66) Nijhoff, R. (Richard) (VVD)				
09-07-2026	M189a Rekenen op het Rijk, bouwen op onszelf	Rooij, L. van (Lars) (Student & Starter)	Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1)	Jeugd en Jeugdzorg	09-10-2026		
18-12-2025	M688 Naar een 'JIM' (Jouw Ingebrachte Mentor) voor ieder kind	Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter)	Dada-Anthonij V. (Venita) (D66) Assen. M.H. (Hester) (GroenLinks/PvdA) Hornsveld, I (Ingeborg) (Groenlinks) Ramaker, M.F. (Margreet) (VVD)	Jeugd en Jeugdzorg	31-12-2026	31 maart 2026: We komen terug op deze motie in de rapportage over jeugdbescherming die volgt in Q4 2026	
18-12-2025	M684 Utrecht pakt de regie in de jeugdbescherming	Dada-Anthonij V. (Venita) (D66)	Alblas, K. (Kirsten) (ChristenUnie) Assen. M.H. (Hester) (GroenLinks/PvdA) Bosch, D. (David) (UtrechtNu!) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)	Jeugd en Jeugdzorg	18-03-2026	31 maart 2026: We komen terug op deze motie in de rapportage over jeugdbescherming die volgt in Q4 2026	

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

			Hornsveld, I (Ingeborg) (Groenlinks) Ramaker, M.F. (Margreet) (VVD) Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter) Steeg, B. van (Bert) (CDA) Zwanenberg, P. (Pepijn) (LINK)				
18-12-2025	M683 Gemeentelijke samenwerking op jeugdbescherming: het kan wél	Dada-Anthonij V. (Venita) (D66)	Alblas, K. (Kirsten) (ChristenUnie) Assen. M.H. (Hester) (GroenLinks/PvdA) Bosch, D. (David) (UtrechtNu!) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Hornsveld, I (Ingeborg) (Groenlinks) Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter) Zwanenberg, P. (Pepijn) (LINK)	Jeugd en Jeugdzorg	18-03-2026	31 maart 2026: We komen terug op deze motie in de rapportage over jeugdbescherming die volgt in Q4 2026	
18-12-2025	M690 Culturele sensitiviteit in het jeugdbeschermingsbeleid	Sungur, M. (Mahmut) (DENK)	Alblas, K. (Kirsten) (ChristenUnie)	Jeugd en Jeugdzorg	18-03-2026	31 maart 2026: We komen terug op deze motie in de rapportage over jeugdbescherming die volgt in Q4 2026	

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

			Zwanenberg, P. (Pepijn) (LINK)				
27-03-2025	M157 Betrek ook de GSA bij beleid over jeugd	Dada-Anthonij V. (Venita) (D66)	Al-Saqaff, M.H.J. (Mariam) (VVD) Assen. M.H. (Hester) (PvdA) Deldjou Fard, M. (Melody) (GroenLinks) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt) Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter) Chirino, C.C. (Bina) (ChristenUnie)	Jeugd en Jeugdzorg	27-06-2025	<p>16 januari 2026: Deze motie is onderdeel van het uitvoeringsprogramma De Stem van Jonge Utrechters in de brief van 12 november 2025. De volgende update volgt in de voortgangsrapportage Samen Stad Maken in 2026</p> <p>17 juni 2025: Het uitvoeringsprogramma Samenwerken met Jeugd wordt samen met jongeren zelf gemaakt. Om dit goed en zorgvuldig te doen is meer tijd nodig. Daarom wordt het uitvoeringsprogramma in Q4 in plaats van Q2 verzonden aan de raad.</p>	
12-12-2024	M518 Samen met jongeren aan tafel voor betere participatie binnen de jeugdzorg	Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter)		Jeugd en Jeugdzorg	12-03-2025	<p>16 januari 2026: Deze motie is onderdeel van het uitvoeringsprogramma De Stem van Jonge Utrechters in de brief van 12 november 2025. De volgende update volgt in de voortgangsrapportage Samen Stad Maken in 2026</p> <p>17 juni 2025: Het uitvoeringsprogramma Samenwerken met Jeugd wordt samen met jongeren zelf gemaakt. Om dit goed en</p>	

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

						zorgvuldig te doen is meer tijd nodig. Daarom wordt het uitvoeringsprogramma in Q4 in plaats van Q2 verzonden aan de raad en wordt de raad dan geïnformeerd over de uitvoering van deze toezegging.	
12-12-2024	M516 Een professionele blik op de hervormingen is nodig	Dada-Anthonij V. (Venita) (D66)	<p>Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter)</p> <p>Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)</p> <p>Steeg, B. van (Bert) (CDA)</p> <p>Assen. M.H. (Hester) (PvdA)</p> <p>Graaf, R. van der (Rik) (ChristenUnie)</p> <p>Hornsveld, I.S. (Ingeborg) (GroenLinks)</p>	Jeugd en Jeugdzorg			
12-12-2024	M517 Geef oudervertegenwoordigers, jeugdvertegenwoordigers en cliënt	Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt)	<p>Assen. M.H. (Hester) (PvdA)</p> <p>Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)</p> <p>Graaf, R. van der (Rik) (ChristenUnie)</p> <p>Hessel, Y.H. (Yvonne) (Utrecht Solidair)</p> <p>Claasen, F (Fred) (GroenLinks)</p>	Jeugd en Jeugdzorg	30-04-2025	16 januari 2026: Deze motie is onderdeel van het uitvoeringsprogramma De Stem van Jonge Utrechters in de brief van 12 november 2025. De volgende update volgt in de voortgangsrapportage Samen Stad Maken in 2026	

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

			Steeg, B. van (Bert) (CDA) Ramaker, M.F. (Margreet) (VVD)				
01-10-2026	M253 Laat Utrechtse scholen en kinderen niet midden in schooljaar dupe worden van herijking onderwijsachterstandsmiddelen	Raaijmakers, I. (Ilse) (GroenLinks/PvdA) Assen. M.H. (Hester) (GroenLinks/PvdA)	Sasbrink, A. (Anne) (Partij voor de Dieren) Vasters, J. (Joost) (D66) Biever, R. (Robert) (Stadsbelang Utrecht)	Onderwijs en Mbo			
18-01-2024	M24 Samen(werken) voor Overvecht	Talhaoui, M. (Mohamed) (PvdA)	Oudejans, A.T. (Annemarijn) (Student&Starter) Bosch, D. (David) (UtrechtNu!) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)	Samen voor Overvecht			
18-01-2024	M20 Laat omgevingsvisie echte verbetering zijn voor Overvecht	Steeg, B. van (Bert) (CDA)	Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) van der Wilt, J.A.W. (Berdien) (D66)	Samen voor Overvecht			
20-02-2025	M71 Meer vergunningen bij meer vraag	Vries, L. de (Louise)	Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)	Sekswerk	20-05-2025	2025-09-16: Deadline verschuift minstens een jaar. De limiet aan vergunningen is niet in beeld.	

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

		(Partij voor de Dieren)	Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt)				
20-02-2025	M70 Ondersteun sekswerkers bij het oprichten van coöperatief	Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1)	Vries, L. de (Louise) (Partij voor de Dieren) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)	Sekswerk	20-05-2025	2025-09-16: Wordt eind Q1 2026. Planning is dat we dit in Q1 2026 meenemen in voortgangsbrief over Paardenveld.	
20-02-2025	M69 Kleinschalig is geen rekensom	Vries, L. de (Louise) (Partij voor de Dieren)	Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1)	Sekswerk	20-05-2025	2025-09-16: Deadline verschuift minstens een jaar. Er wordt eerst gewerkt aan sekswerkbedrijf in parkeergarage Paardenveld	
26-09-2024	M372 Evaluatie proeftuin thuiswerken	Graaf, R. van der (Rik) (ChristenUnie)	Meerding, T.A.A. (Tess) (VVD) Steeg, B. van (Bert) (CDA)	Sekswerk	31-03-2026	2026-02-25: stavaza opgenomen in raadsbrief Kwartaaloverzicht Volksgezondheid november 2025-februari 2026. Resultaten tussentijdse evaluatie volgen in Q3 2026. 2024-12-12: Stand van zaken is opgenomen in raadsbrief 5 december 2024 (kenmerk 12917456)	
22-06-2023	M176 Maak haast met uitvoering voorstellen uit raadsbrief modernisering sekswerk	van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66)		Sekswerk	22-09-2023	2025-07-24: In juni 2025 stemde de raad in met de uitwerking van de mogelijkheid van een sekswerkbedrijf in parkeergarage Paardenveld, als onderdeel van het raadsvoorstel voor de toekomst van parkeergarage Paardenveld.	

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

						<p>Stand van zaken: 2024-12-12: Stand van zaken is opgenomen in raadsbrief 5 december 2024 (kenmerk 12917456)</p> <p>2024-04-09: Stand van zaken is opgenomen in raadsbrief 'stand van zaken modernisering sekswerkbeleid' 28 maart 2024 (kenmerk 12242725)</p> <p>2023-11-15: Stand van zaken is opgenomen in raadsbrief 9 november 2023 (kenmerk 11509388)</p>	
22-06-2023	M163 Houd het Zandpad beschikbaar voor sekswerk	Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt)	<p>Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1)</p> <p>van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66)</p> <p>Assen, H. (Hester) (PvdA)</p> <p>Fattal, M. (Mahaar) (GroenLinks)</p> <p>Oudejans, A.T. (Annemarijn) (Student&Starter)</p>	Sekswerk	29-12-2023	<p>Stand van zaken: 2024-12-12: Stand van zaken is opgenomen in raadsbrief 5 december 2024 (kenmerk 12917456)</p> <p>2024-04-09: Stand van zaken is opgenomen in raadsbrief van 16 januari 2024 'Opstart planproces tijdelijk wonen het Nieuwe Zandpad (kenmerk 11853032)</p> <p>2023-11-15: Stand van zaken is opgenomen in raadsbrief 9 november 2023 (kenmerk 11509388): in Q1 2024 volgt nadere info.</p>	

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

22-06-2023	M155 Straatsekswerk op lange termijn	Fattal, M. (Mahaar) (GroenLinks)	Assen, H. (Hester) (PvdA) van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66) Oudejans, A.T. (Annemarijn) (Student&Starter)	Sekswerk	22-09-2023	2023-11-15: Stand van zaken is opgenomen in raadsbrief 9 november 2023 (kenmerk 11509388).	
18-12-2025	M715 Perspectief voor alle sport op Nieuw-Welgelegen	Steeg, B. van (Bert) (CDA)	Bosch, D. (David) (UtrechtNu!) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Al-Saqaff, M.H.J. (Mariam) (VVD)	Sport	18-03-2026	19-6-2026: uitvoering van de motie loopt en is onderdeel van de Nota van Uitgangspunten (NvU) en het schetsontwerp. We verwachten u in Q4 te informeren over de voortgang en in Q2 2027 de NvU vast te stellen	
18-12-2025	M714 Domstad Dodgers, van de regen uit de drup	Al-Saqaff, M.H.J. (Mariam) (VVD)	Bosch, D. (David) (UtrechtNu!) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt) Steeg, B. van (Bert) (CDA)	Sport	30-06-2026	19-6-2026: uitvoering van de motie loopt en is onderdeel van de Nota van Uitgangspunten (NvU) en het schetsontwerp. We verwachten u in Q4 te informeren over de voortgang en in Q2 2027 de NvU vast te stellen.	
20-11-2025	M652 Benut kracht van sport in de sociale basis	Steeg, B. van (Bert) (CDA)	Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter) Bosch, D. (David) (UtrechtNu!)	Sport	20-02-2026	12 februari 2026: Bij de voortgangsrapportage van het uitvoeringsprogramma Sport en Bewegen in Q4 2026 rapporteren wij over de uitvoering van de motie	

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

02-10-2025	M500 Geen sportwashing in Utrecht	Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1)	Sungur, M. (Mahmut) (DENK) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt) Zwanenberg, P. (Pepijn) (LINK) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Heuven, M. van (Maarten) (Partij voor de Dieren)	Sport	02-01-2026	7 april 2026: Via de Raadsbrief Voortgang handelingsperspectief mensenrechten van 7 april bent u geïnformeerd over de uitvoering, waarbij is gemeld dat er geen middelen zijn om de motie uit te voeren. 17 december 2025: via de brief Motie M500 'Geen sportwashing in Utrecht' van 17 december 2025 bent u geïnformeerd over de uitvoering en in Q1 2026 verwachten we u te informeren over de voortgang.	
17-07-2025	M441 Laat nieuwe handreiking echt een verbetering zijn voor zelfbeheer	Steeg, B. van (Bert) (CDA)	Stam, T. (Titus) (PvdA) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt) Al-Saqaff, M.H.J. (Mariam) (VVD) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Stylianou, N. (Nadia) (D66) Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter)	Sport	17-10-2025	3-9-2025: Bij de voortgangsrapportage van het uitvoeringsprogramma sport en bewegen in Q4 2026 rapporteren we over de uitvoering van de motie.	
20-02-2025	M56 Nee heb je, ja kun je krijgen meer ruimte voor initiatieven vanuit de sport	Stylianou, N. (Nadia) (D66)	Zweth, R. van der (Rick) (PvdA) Deldjou Fard, M. (Melody)	Sport	20-05-2025	17-6-2025: Op 28 mei bent u via de Raadsbrief Uitvoeringsprogramma Sport en bewegen 2025-2026	

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

			(GroenLinks) Al-Saqaff, M.H.J. (Mariam) (VVD) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Steeg, B. van (Bert) (CDA) Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter)			geïnformeerd over de uitvoering van de motie. Bij de voortgangsrapportage van het uitvoeringsprogramma in Q4 2026 rapporteren we over de afhandeling van de motie. 03032025: we informeren u bij het uitvoeringsprogramma sport in Q3 2025	
20-02-2025	M55 Maatschappelijk 0-tarief de gamechanger	Stylianou, N. (Nadia) (D66)	Graaf, R. van der (Rik) (ChristenUnie) Zweth, R. van der (Rick) (PvdA) Deldjou Fard, M. (Melody) (GroenLinks) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Steeg, B. van (Bert) (CDA)	Sport	31-03-2026	10 maart 2026: op 6 maart 2026 afgedaan met Raadsbrief Maatschappelijk 0-tarief en voortgang sportpark Overvecht-Noord met kenmerk 34087485 03032025: we verwachten u in Q1 2026 te informeren	
26-09-2024	M404 Houd de kantine op Sportpark Papendorp beschikbaar voor de wijk	Sungur, M. (Mahmut) (DENK)	Deldjou Fard, M. (Melody) (GroenLinks) Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter) Talhaoui, M. (Mohamed) (PvdA)	Sport	26-12-2024	10-12-2024: Via de brief van 27-11-2024 (Update Voetbal Motorcross Wielerskeelerparcours) met kenmerk 12899459 bent u geïnformeerd over de uitvoering van deze motie. 14 oktober 2024: we verwachten u eind 2024 te informeren	

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

09-11-2023	M418 Kom met een transparant aanmeldbeleid voor sportclubs	Graaf, R. van der (Rik) (ChristenUnie)	Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Talhaoui, M. (Mohamed) (PvdA) Deldjou Fard, M. (Melody) (GroenLinks)	Sport		5-6-2025: U bent geïnformeerd over de uitvoering van de motie in de raadsbrief Raadsbrief Sportakkoord II en Plan van aanpak sociaal veilige sport van 2-7-2024, waarmee deze motie is afgedaan.	06-06-2025
22-06-2023	M127 Pak racisme en discriminatie aan in de sport via subsidievoorwaarden	Deldjou Fard, M. (Melody) (GroenLinks)	Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Heuven, M. van (Maarten) (Partij voor de Dieren) Kendir, E. (Esma) (Student&Starter) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt) Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1) Stam, T. (Titus) (PvdA) Stylianou, N. (Nadia) (D66) Sungur, M. (Mahmut) (DENK) Steeg, B. van (Bert) (CDA)	Sport		5-6-2025: U bent geïnformeerd over de uitvoering van de motie in de raadsbrief Raadsbrief Sportakkoord II en Plan van aanpak sociaal veilige sport van 2-7-2024, waarmee deze motie is afgedaan.	06-06-2025
10-11-2022	M356 Meer ruimte voor zelfbeheer sportaccommodaties	Steeg, B. van (Bert) (CDA) Talhaoui, M.		Sport		8-mei-2025: U bent geïnformeerd over de uitvoering van de motie in de raadsbrief Handreiking zelfbeheer binnensportaccommodaties van 16-4-2025 met kenmerk 30206879, waarmee	16-04-2025

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

		(Mohamed) (PvdA) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Bakker, H. (Has) (D66) Al-Saqaff, M.H.J. (Mariam) (VVD) Graaf, R. van der (Rik) (ChristenUnie) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt)				deze motie is afgedaan.	
07-10-2021	M324 Sporten in Zuidwest	Koning, M.A. (Maarten) (D66) Zweth, R.		Sport		12-6-2025: op 13 mei bent u via de Raadsbrief Voorkeursvariant Sportpark Nieuw Welgelegen geïnformeerd over de uitvoering van de motie, waarmee de motie is afgedaan.	13-05-2025

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

		van der (Rick) (PvdA) Wijmenga, J. (Jan) (ChristenU nie)					
03-07- 2014	M65 Stadsbrede visie op studentensport			Sport			
09-07- 2026	M200a Utrecht als leeftijdsvriendelijke gemeente	Bergen, D. van (Derk) (ChristenU nie)	Şimşek, I. (Iskender) (DENK) Bosch, D. (David) (UtrechtNu!) Hessel, Y.H. (Yvonne) (Utrecht Solidair) Passier, C.E. (Charlotte) (Volt) Vintges, J. (Jelle) (VVD) Steeg, B. van (Bert) (CDA)	Welzijn en WMO	30-06- 2027		
29-01- 2026	M34a Rechtsbescherming gedupeerden 100%	Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrech t)	Bode, L. (Linda) (Volt) Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1) Zwanenberg, P. (Pepijn) (LINK) Al-Saqaff, M.H.J. (Mariam) (VVD) Sasbrink, A. (Anne) (Partij	Werk en inkomen	29-04- 2026	22 juni 2026: Deze motie is afgedaan in de raadsbrief 'voortgang brede ondersteuning toeslagenaffaire' van 25 juni 2026, ID128	25-06- 2026

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

			voor de Dieren) Steeg, B. van (Bert) (CDA) Sungur, M. (Mahmut) (DENK)				
29-01-2026	M40 Herstel vertrouwen met goede uitvoering brede ondersteuning	Steeg, B. van (Bert) (CDA)	Bosch, D. (David) (UtrechtNu!) Bode, L. (Linda) (Volt) Zwanenberg, P. (Pepijn) (LINK) Al-Saqaff, M.H.J. (Mariam) (VVD) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)	Werk en inkomen	29-04-2026	22 juni 2026: Deze motie is afgedaan in de raadsbrief 'voortgang brede ondersteuning toeslagenaffaire' van 25 juni 2026, ID128	25-06-2026
29-01-2026	M36 Samen met gedupeerden wordt de aanpak altijd beter	Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)	Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1) Sasbrink, A. (Anne) (Partij voor de Dieren) Steeg, B. van (Bert) (CDA) Zwanenberg, P. (Pepijn) (LINK) Sungur, M. (Mahmut) (DENK)	Werk en inkomen	29-04-2026	22 juni 2026: Deze motie is afgedaan in de raadsbrief 'voortgang brede ondersteuning toeslagenaffaire' van 25 juni 2026, ID128	25-06-2026
29-01-2026	M41 Signalenoverleg voor de brede ondersteuning van gedupeerden toeslagenaffaire	Raaijmakers, I. (Ilse) (GroenLinks/PvdA)	Heijne, R. (Rachel) (GroenLinks) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Bosch, D. (David)	Werk en inkomen	30-06-2026	22 juni 2026: Deze motie is afgedaan in de raadsbrief 'voortgang brede ondersteuning toeslagenaffaire' van 25 juni 2026, ID128	25-06-2026

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

			(UtrechtNu!) Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter) Zwanenberg, P. (Pepijn) (LINK) Al-Saqaff, M.H.J. (Mariam) (VVD) Chirino, C.C. (Bina) (ChristenUnie) Sasbrink, A. (Anne) (Partij voor de Dieren) Stylianou, N. (Nadia) (D66) Steeg, B. van (Bert) (CDA) Sungur, M. (Mahmut) (DENK) Bode, L. (Linda) (Volt)				
29-01-2026	M38 Geef geen ruimte voor interpretatieverschillen bij afwegingskader brede ondersteuning	Sasbrink, A. (Anne) (Partij voor de Dieren)	Bode, L. (Linda) (Volt) Zwanenberg, P. (Pepijn) (LINK) Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1) Raaijmakers, I. (Ilse) (GroenLinks/PvdA) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Chirino, C.C. (Bina) (ChristenUnie)	Werk en inkomen	31-03-2026	22 juni 2026: Deze motie is afgedaan in de raadsbrief 'voortgang brede ondersteuning toeslagenaffaire' van 25 juni 2026, ID128	25-06-2026

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

			Steeg, B. van (Bert) (CDA) Heijne, R. (Rachel) (GroenLinks) Sungur, M. (Mahmut) (DENK)				
29-01-2026	M39 Gun de gedupeerden eigen regie	Bode, L. (Linda) (Volt)	Stylianou, N. (Nadia) (D66) Steeg, B. van (Bert) (CDA) Zwanenberg, P. (Pepijn) (LINK) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)	Werk en inkomen	29-04-2026	22 juni 2026: Deze motie is afgedaan in de raadsbrief 'voortgang brede ondersteuning toeslagenaffaire' van 25 juni 2026, ID128	25-06-2026
06-06-2024	M200 Blijf de kracht van Stadsgeldbeheer benutten	Steeg, B. van (Bert) (CDA)	Hessel, Y.H. (Yvonne) (Utrecht Solidair)	Werk en inkomen			
28-03-2024	M138 Lobby studietoeslag door DUO	Bode, L. (Linda) (Volt)	Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)	Werk en inkomen			
28-03-2024	M137 Extra steun bij zorgkosten	Hellevoort, M.N. (Meike) (GroenLinks)	Raaijmakers, I. (Ilse) (PvdA) Steeg, B. van (Bert) (CDA)	Werk en inkomen	30-09-2024	7 januari 2025: In de Raadsbrief Uitvoeringsprogramma Werk en Inkomen 'Een zeker bestaan; samen aan de slag' van 11-12-2024 is de raad geïnformeerd over de uitvoering van punt 2 van het dictum van de motie	

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

28-03-2024	M135 Meer kinderen laten meedoen aan sport en cultuur	Steeg, B. van (Bert) (CDA)	Raaijmakers, I. (Ilse) (PvdA) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)	Werk en inkomen			
29-02-2024	M102 Meer grip op een inclusieve arbeidsmarkt	Raaijmakers, I. (Ilse) (PvdA)	Hellevoort, M.N. (Meike) (GroenLinks) Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1) Bode, L. (Linda) (Volt)	Werk en inkomen			
29-02-2024	M100 Vergelijkend onderzoek financiële status SW Bedrijven	Dada-Anthonij V. (Venita) (D66)	Steeg, B. van (Bert) (CDA) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)	Werk en inkomen			
07-12-2023	M482 Meer zekerheid bij ontwikkelbaan	Raaijmakers, I. (Ilse) (GroenLinks/PvdA)	Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)	Werk en inkomen		22 juli 2026: Deze motie is afgedaan in de raadsbrief 'Dashboard Werk en Inkomen eerste Tertaal 2026', van 16 juni 2026, ID 109	16-06-2026
09-11-2023	M383 Stop de armoedeval	Al-Saqaff, M.H.J. (Mariam) (VVD)	Steeg, B. van (Bert) (CDA) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Dada-Anthonij V. (Venita) (D66)	Werk en inkomen			
21-09-2023	M301 Ongelijk investeren is kijken naar de laagste inkomensgroepen	Dada-Anthonij V. (Venita) (D66)	Bosch, D. (David) (UtrechtNu!) Kleinrensink, J. (Julia) (GroenLinks) Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1)	Werk en inkomen		20240417: Deze Motie is meegenomen in de beleidsnota Financiële bestaanszekerheid die op 28 maart 2024 door de raad is vastgesteld.	17-04-2024

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

			Sungur, M. (Mahmut) (DENK) Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt)				
21-09-2023	M300 Voorkom armoedeval	Raaijmakers, I. (Ilse) (PvdA)	Bode, L. (Linda) (Volt) Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht) Kendir, E. (Esma) (Student&Starter) Kleinrensink, J. (Julia) (GroenLinks) Vries, L. de (Louise) (Partij voor de Dieren) Sungur, M. (Mahmut) (DENK) Steeg, B. van (Bert) (CDA) Al-Saqaff, M.H.J. (Mariam) (VVD)	Werk en inkomen			
02-10-2025	M512 Erkenning begint bij herkenning	Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter)	Bosch, D. (David) (UtrechtNu!) Zwanenberg, P. (Pepijn) (LINK) Hessel, Y.H. (Yvonne) (Utrecht Solidair) Chirino, C.C. (Bina)	WMO en Welzijn	30-10-2026	13 mei 2026: we kunnen eind van het jaar (4e kwartaal) informeren over de voortgang van de motie in een reguliere rapportage over het uitvoeringsprogramma (punt 4 van de motie), omdat de motie een aanvulling is op het uitvoeringsprogramma.	

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

			(ChristenUnie) Steeg, B. van (Bert) (CDA)				
28-03-2024	M144 Samen kunnen zorgen	Snijder, R. (Ruben) (Student & Starter)		WMO en Welzijn			
29-02-2024	M68 Baanzekerheid voor medewerkers in de sociale basis en basiszorg	Raaijmakers, I. (Ilse) (PvdA)	Dekkers, F. (Fred) (GroenLinks)	WMO en Welzijn			
06-07-2023	M233 Kunst om op te zitten	Stylianou, N. (Nadia)	Oudejans, A.T. (Annemarijn) (Student&Starter) van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66)	Cultuur		20250715 Er zijn sinds het aannemen van de motie zeven kunstwerken gerealiseerd waarop gezeten kan worden, verspreid over de stad. En binnenkort wordt er nog een kunstwerk/bank bij de Ariane de Ranitz school opgeleverd. Dit zijn: Möbius Bench (Leidsche Rijn) – https://www.kunstinopenbareruimte-utrecht.nl/kunstwerken/mobius-bench Natrix Helvetica MMXXII (Utrecht Oost) – https://www.kunstinopenbareruimte-utrecht.nl/kunstwerken/natrix-helvetica-mmxxii Eerbetoen Gastarbeiders 2 x (zitgelegenheid is verwerkt in het kunstwerk) (Centrum + Lombok) – https://www.kunstinopenbareruimte-utrecht.nl/kunstwerken/eerbetoongastarb	23-07-2025

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

						eiders Schip voor Willibrord (Vleuten) – https://www.kunstinopenbareruimte-utrecht.nl/kunstwerken/schip-voor-willibrord Waterwinparklab (Leidsche Rijn) – https://www.kunstinopenbareruimte-utrecht.nl/kunstwerken/waterwinparklab Blôbba – Rafaelschool (niet op de website). Daarmee is de motie afgedaan.	
22-06-2023	M193 In het stadse leven is overal ruimte voor de nacht	van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66)	<ul style="list-style-type: none"> • Claasen, F (Fred) (GroenLinks) • Oudejans, A.T. (Annemarijn) (Student&Starter) • Steeg, B. van (Bert) (CDA) 	Cultuur		20251110 In voorgaande update is al informatie opgegeven waarmee motie als afgedaan kan worden beschouwd (ref 20250617 Op 17 april 2024 is de raad per brief geïnformeerd over de 'Update uitvoering nachtvisie' met daarin onder andere aandacht voor de motie 'In het stadse leven is overal ruimte voor de nacht.' Daarmee is de motie afgedaan). 20250617 Op 17 april 2024 is de raad per brief geïnformeerd over de 'Update uitvoering nachtvisie' met daarin onder andere aandacht voor de motie 'In het stadse leven is overal ruimte voor de nacht.' Daarmee is de motie afgedaan.	17-04-2024
22-06-2023	M190 Meer ruimte voor de nacht	Oudejans, A.T. (Annemarijn)		Cultuur		20251110 In voorgaande update is al informatie opgegeven waarmee motie als afgedaan kan worden beschouwd (ref	17-04-2024

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

		jn) (Student&S tarter				20250617 Op 17 april 2024 is de raad per brief geïnformeerd over de 'Update uitvoering nachtvisie' en is er ingegaan op de motie 'Meer ruimte voor de nacht.' De motie is hiermee afgedaan). 20250617 Op 17 april 2024 is de raad per brief geïnformeerd over de 'Update uitvoering nachtvisie' en is er ingegaan op de motie 'Meer ruimte voor de nacht.' De motie is hiermee afgedaan.	
22-06-2023	M187 Meer diversiteit in het nachtelijk aanbod bij invulling nieuwe locaties	Assen, H. (Hester) (PvdA)		Cultuur		20251110 In voorgaande update is al informatie opgegeven waarmee motie als afgedaan kan worden beschouwd (ref 20250617 Op 17 april 2024 is de raad per brief geïnformeerd over de 'Update uitvoering nachtvisie'. In deze brief staat beschreven hoe invulling wordt gegeven aan meer diversiteit in het nachtelijk aanbod. Daarmee is de motie afgedaan). 20250617 Op 17 april 2024 is de raad per brief geïnformeerd over de 'Update uitvoering nachtvisie'. In deze brief staat beschreven hoe invulling wordt gegeven aan meer diversiteit in het nachtelijk aanbod. Daarmee is de motie afgedaan.	17-04-2024

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

22-06-2023	M184 Stel een norm voor sociale veiligheid	Steeg, B. van (Bert) (CDA)		Cultuur		17 april 2026: de raad is geïnformeerd in de raadsbrief update uitvoering nachtvisie III van 10 april 2026 en hiermee is de motie afgehandeld 120250715 Zowel vanuit de gemeente, als vanuit de stad en sector zelf lopen er verschillende initiatieven op het gebied van sociale veiligheid. We zien dat dit bij clubs erg goed gaat momenteel, maar dat de horecaondernemers hier achter blijven op dit onderwerp.	10-04-2026
22-06-2023	M186 Meer queer safe spaces in de Utrechtse nachtcultuur	Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1)		Cultuur		17 april 2026: Hierover is de raad geïnformeerd in de raadsbrief update uitvoering nachtvisie III van 10 april 2026. 20251110 Volgende raadsbrief update nachtvisie III staat gepland voor april 2026 (na update I in april 2024 en update II in april 2025) en afsluitend uitgebreid eindoverzicht volgt in april 2027 (update IV). 20250715 Na eerste gesprekken gevoerd te hebben zullen we later dit jaar ambities formuleren om daarmee nog gericht aan de slag te gaan en daarover te rapporteren in de volgende raadsbrief.	10-04-2026

Motielijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

10-07-2025	M355 Elk kind in aanraking met kunst en cultuur	Stam, T. (Titus) (PvdA)			Cultuur	20260422 De raad is hierover geïnformeerd met de raadsbrief voortgang uitvoeringsprogramma cultuurparticipatie 2024-2028 van 21 april 2026 waarmee deze motie is afgehandeld.	22-04-2026
18-12-2025	M710 Meer mentale ondersteuning voor jongeren, door jongeren	Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter)			Volksgezondheid	2026-07-01: afgedaan met voortgangsbrief Volksgezondheid periode maart t/m juni 2026 (verstuurd 30 juni 2026, kenmerk 34205908)	01-07-2026
20-11-2025	M608 Handen ineen om tekorten kraamzorg tegen te gaan	Vermeulen, M.W.C. (Maartje) (GroenLinks)			Volksgezondheid	2026-07-01: afgedaan met voortgangsbrief Volksgezondheid periode maart t/m juni 2026 (verstuurd 30 juni 2026, kenmerk 34205908)	01-07-2026

Toezeggingenlijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

ID	Agendapunt	Toezegging	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoening
1159	Gemeenteraad 29-01-2026 26. Afrondende besluitvorming na debat over Voortgangsrapportage maatschappelijke opvang en beschermd wonen	Wethouder van der Graaf een inschatting te maken en in kaart te brengen wat het kost om iedereen op te vangen en de Raad hierover in de volgende brief te informeren.	Asiel en Integratie	30-09-2026		
1158	Gemeenteraad 29-01-2026 26. Afrondende besluitvorming na debat over Voortgangsrapportage maatschappelijke opvang en beschermd wonen	Wethouder van der Graaf zegt toe een aparte brief aan de raad toe te sturen in Q2 2026 over de checklist EU arbeidsmigranten en dit mee te nemen in de basiszorg aanbesteding.	Asiel en Integratie	30-06-2026		
1057	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport (2022-2026) 09-10-2025 8. Raadsvoorstel Afwijken kaders tbv AZC Europalaan 44 en Voorgenomen locatiebesluit en startdocument AZC Europalaan 44	In de volgende half jaarlijkse Asielbrief Q2 2026 komt te staan welke concrete maatregelen er worden genomen tegen geluidsoverlast en raad wordt d.m.v. die brieven	Asiel en Integratie	30-06-2026		

Toezeggingenlijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

		op de hoogte gehouden van alle ontwikkelingen over deze AZC.				
800	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport (2022–2026) 05–09–2024 8. Raadsbrief Sluiting aanmeldlocatie Oekraïners Jaarbeurs	In november 2024 wordt een technische briefing georganiseerd. Uitwerking visie op meedoen vanaf dag 1, werk en inzet bedrijfsleven en de samenwerking met andere landen en Eurocities komen aan bod.	Asiel en Integratie	30–11–2024	20251119 we nemen deze onderwerpen mee in een technische sessie over Nieuwkomers en werk die we in Q2 2026 organiseren (zie ook M419) 20250324 We streven ernaar deze sessie in het tweede kwartaal van 2025 te organiseren. 20241205 De visie en aanpak worden momenteel verder vormgegeven. Daarnaast loopt momenteel een Europese subsidieaanvraag. De technische sessie wordt in Q1 2025 georganiseerd zodat we de raad op beiden goed kunnen meenemen	
1137	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport (2022–2026) 12–02–2026 7. Broedplaatsenbeleid	Toezegging dat Q1 2027 het College een inventarisatie stuurt naar de gemeenteraad van de betaalbare m2 in niet gemeentelijke panden	Cultuur	31–03–2027		
1136	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport (2022–2026) 12–02–2026 7. Broedplaatsenbeleid	Uiterlijk Q3 2026 stuurt het College de uitkomst van het haalbaarheidsonderzoek	Cultuur	30–09–2026	20260413 In Q2 wordt door het projectteam Paardenveld een brief gestuurd waarin dit wordt meegenomen	

Toezeggingenlijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

		Paardenveld naar de gemeenteraad.				
1215	Commissie Samenleving 10-09-2026 8. Ouderverstoting	In de voortgangsrapportage van Q4 2026 koppelt de wethouder terug op de ervaringsdeskundigen vanuit ExpEx.	Jeugd en Jeugdzorg	31-12-2026		
1214	Commissie Samenleving 10-09-2026 8. Ouderverstoting	De wethouder brengt verschillende punten in de bovenregionale samenwerking in en deelt de uitkomsten van het overleg met de raad (Q4 2026).	Jeugd en Jeugdzorg	31-12-2026		
1213	Commissie Samenleving 10-09-2026 8. Ouderverstoting	De wethouder gaat in gesprek met de IGJ, over verschillende punten, waaronder over de rol die ze voor zichzelf zien bij ouderverstoting en komt hier in Q4 2026 op terug.	Jeugd en Jeugdzorg	31-12-2026		
1212	Commissie Samenleving 10-09-2026 8. Ouderverstoting	De wethouder vraagt bij SAVE na hoe geborgd wordt dat de stem van	Jeugd en Jeugdzorg	31-12-2026		

Toezeggingenlijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

		kinderen wordt gehoord, ook via het aanbod van vertrouwenspersonen en komt hier in de voortgangsrapportage jeugd op terug (Q4 2026).				
1152	Commissie Samenleving 07-05-2026 7. Raadsbrief Contractafspraken aanvullende jeugdhulp in programma Kansrijk opgroeien voor 2026	In de voortgangsbrief in Q4 2026 komt het college terug op de samenwerking tussen de aanvullende hulppartijen en de EVU-teams en geeft het een update op de stand van zaken op de vraag naar dagbehandeling en jeugdhulp met verblijf.	Jeugd en Jeugdzorg	18-12-2026		
435	Gemeenteraad 22-06-2023 22. Afrondende besluitvorming sekswerkbeleid in Utrecht	M169 Een sekswerkbeleid dat ook werkt voor gemarginaliseerde sekswerkers	Sekswerk	22-09-2023	2024-12-12: Stand van zaken is opgenomen in raadsbrief 5 december 2024 (kenmerk 12917456) 2024-04-09: Stand van zaken is opgenomen in raadsbrief 28 maart 2024 (kenmerk 12242725)	

Toezeggingenlijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

					<p>2023-11-15: Stand van zaken is opgenomen in raadsbrief 9 november 2023 (kenmerk 11509388): in Q1 2024 volgt nadere info.</p> <p>2023-09-11: Streven is om in oktober 2023 een raadsbrief te sturen met stand van zaken.</p>	
1075	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport (2022-2026) 27-11-2025 8. Toekomst sportpark Nieuw-Welgelegen	Alternatieve variant van de sportverenigingen zelf wordt onderzocht door College en gaat terugkoppelen hierover aan de commissie via een raadsbrief uiterlijk eind 2026.	Sport	31-12-2026	10-12-2025: we verwachten u in Q4 2026 te informeren.	
1060	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport (2022-2026) 09-10-2025 10. Raadsbrief Uitvoeringsprogramma Sport en Bewegen 2025-2026	Raad wordt Q1 2026 geïnformeerd over sportcapaciteit in de breedste zin van het woord. Update over de pilot wordt hierin ook meegenomen.	Sport	31-03-2026	<p>31-3-2026: Over de pilot 0-tarief bent u op 6 maart geïnformeerd via raadsbrief Maatschappelijk 0-tarief en voortgang sportpark Overvecht-Noord. De update over sportcapaciteit volgt in Q2.</p> <p>19-6-2026: De update over sportcapaciteit vraagt meer afstemming dan gedacht en volgt na de zomer.</p> <p>14-9-2026: De rapportage met de update over</p>	

Toezeggingenlijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

					sportcapaciteit is bijna klaar en verwachten we in Q4 met u te kunnen delen.	
1059	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport (2022–2026) 09–10–2025 10. Raadsbrief Uitvoeringsprogramma Sport en Bewegen 2025–2026	Voortgangsbrief Q4 2026 wordt raad geïnformeerd over de stand van zaken inzake uitvoering van het uitvoeringsprogramma en het convenant.	Sport	31–12–2026	29–10–2025: We informeren u in Q4 2026.	
1211	Commissie Samenleving 10–09–2026 7. Raadsvoorstel Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Utrecht 2027	De wethouder stuurt binnen 2 weken een brief met onderwerpen waarvan hij aangaf erop terug te komen. De verduidelijking bij formeel en informeel tarief bij de Pgb komt hierin terug.	Welzijn en WMO	24–09–2026		
1210	Commissie Samenleving 10–09–2026 7. Raadsvoorstel Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Utrecht 2027	De wethouder komt terug op een betere implementatie van het VN Verdrag Handicap (gaat mee in de raadsbrief die over 2 weken komt)	Welzijn en WMO	24–09–2026		

Toezeggingenlijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

1209	Commissie Samenleving 10-09-2026 7. Raadsvoorstel Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Utrecht 2027	De wethouder komt terug op de vraag van het CDA over de onafhankelijke klachtvoorziening; hij verkent komende tijd hoe deze is ingericht en of dat beter kan en informeert de raad hierover (Q1 2027)	Welzijn en WMO	31-03-2027		
1208	Commissie Samenleving 10-09-2026 7. Raadsvoorstel Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Utrecht 2027	De wethouder komt in de brief van Q4 2026 terug op de voorwaarden voor vrijwaring.	Welzijn en WMO	18-12-2026		
1207	Commissie Samenleving 10-09-2026 7. Raadsvoorstel Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Utrecht 2027	Wanneer de rechtsbescherming volledig op orde is, wordt de raad (na 1 jan. 2027) geïnformeerd over de start en wat dit betekent voor de planning van 'de omvang'.	Welzijn en WMO	31-01-2027		
1206	Commissie Samenleving 10-09-2026 7. Raadsvoorstel Verordening	De wethouder zegt toe na te gaan hoe het Wmo klanttevredenheidsonder	Welzijn en WMO	31-12-2026		

Toezeggingenlijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

	maatschappelijke ondersteuning gemeente Utrecht 2027	zoek eruit ziet en in hoeverre dit een volledig beeld schetst (Q4 2026)				
1205	Commissie Samenleving 10-09-2026 7. Raadsvoorstel Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Utrecht 2027	De wethouder komt voor de raadsbehandeling met een toelichting die wat meer duidelijkheid geeft, ook waar het om verschuiving van bevoegdheden gaat.	Welzijn en WMO	19-11-2026		
1204	Commissie Samenleving 10-09-2026 7. Raadsvoorstel Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Utrecht 2027	De wethouder zegt toe te willen kijken naar de kosten en de derving in productieve uren die een jonge mantelzorger maakt en zegt toe te kijken of daar een normbedrag tegenover moet en kan staan. De wethouder is bereid tot een verdere verkenning en komt hier bij de raad op terug (Q2 2027)	Welzijn en WMO	01-07-2027		
194	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport (2022-2026) 22-09-2022 8. Raadsvoorstel Verordening	De wethouder zegt toe na de komende revisie van de Wmo-regelgeving	Welzijn en WMO	31-03-2023	De herziene verordening en de bijbehorende publieksversie (publieksvriendelijke toelichting bij verordening) zijn op 2 juni 2026 met uw	

Toezeggingenlijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

	maatschappelijke ondersteuning gemeente Utrecht 2023	hiervan ook een publieksversie te maken en in Q1 2023 met een evaluatie te komen.			raad gedeeld (Raasvoorstel Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Utrecht 2027) en zullen in Q3 2026 worden besproken. De evaluatie zal na de ingangsdatum van 1-1-2027 volgen.	
1189	Begrotingscyclus 18-06-2026 2. Raadsvoorstel Jaarstukken 2025	In het geactualiseerde uitvoeringsprogramma arbeidsmarkt (verwacht Q4) wordt aandacht besteed aan tekorten in specifieke takken van zorg	Werk en inkomen	31-12-2026		
1188	Begrotingscyclus 18-06-2026 2. Raadsvoorstel Jaarstukken 2025	In de dashboardbrief Werk en Inkomen wordt teruggekomen op het benaderen van voormalige u-polis gebruikers over de regeling vergoeding medische kosten	Werk en inkomen	31-12-2026		
1187	Commissie Samenleving 25-06-2026 7. Raadsvoorstel Tweede	Eind 2026 informeert het college de raad in een	Werk en inkomen	31-12-2026	22-7-2026: De raad wordt geïnformeerd in de dashboardbrief Werk en inkomen over het	

Toezeggingenlijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

	wijziging van de Verordening re-integratie en tegenprestatie Participatiewet gemeente Utrecht	brief over de criteria en indicatoren om het succes te meten en hoe we ingaan op wensen van jongeren zelf.			derde tertaal 2026. Deze wordt in q1 2027 naar de raad gestuurd.	
1186	Commissie Samenleving 25-06-2026 7. Raadsvoorstel Tweede wijziging van de Verordening re-integratie en tegenprestatie Participatiewet gemeente Utrecht	Zoals in de raadsbrief genoemd, informeert het college over verdere ontwikkelingen en bevindingen via de voortgangsbrief onderwijs in Q2 2027 en de dashboardbrief W&I begin 2027.	Werk en inkomen	30-06-2027		
1175	Vragenuur 11-06-2026 MV.2. Wachttijden schuldhulpverlening – Matthijs Kleij (GroenLinks/PvdA), Charlotte Passier (Volt), Lisa Kuijs (D66), Derk van Bergen (ChristenUnie) en Sjaak van Bemmelen (Partij voor de Dieren)	Wethouder Voortman zegt toe een update te geven over de beschikbare capaciteit, de doorlooptijden en het aantal 'afhakkers' tijdens het wachten op dienstverlening van de schuldhulpverlening in de dashboardbrief over het tweede kwartaal van 2026, die verschijnt in	Werk en inkomen	31-12-2026		

Toezeggingenlijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

		het vierde kwartaal van 2026.				
1127	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën (2022–2026) 22-01-2026 9. Initiatiefvoorstel 'Een Gemeentelijke Uitvaart Naar Wens'	In 2027 volgt een raadsbrief (dashboard) met een evaluatie van de huidige werkwijze t.a.v. gemeentelijke uitvaarten.	Werk en inkomen	31-03-2027		
1121	Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie (2022–2026) 15-01-2026 8. Raadsbrief brede ondersteuning toeslagaffaire	In het debat geeft de wethouder aan in deze brief van Q2 in te gaan op: 1) Mediation en of dat zou kunnen helpen en ze gaat in op de klachtenprocedure. 2) De wethouder gaat in gesprek met de lotgenotengroep over bewaar maken en over hoe de bezwaarprocedure al dan niet meer aandacht behoeft en moet worden verbijzonderd. Ze geeft in de brief aan of dit tot andere inzichten heeft	Werk en inkomen	30-06-2026	22-07-2026: De toezegging is afgedaan in de raadsbrief 'voortgang brede ondersteuning toeslagenaffaire' van 25-06-2026, ID128.	25-06-2026

Toezeggingenlijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

		<p>geleid.</p> <p>3) Hoe het contact met de lotgenotengroep is geweest, wat zij aangaven en wat wel en niet is overgenomen.</p> <p>4) Hoe de resultaten van de ervaringswijzer structureel worden opgehaald en op welke momenten het college de raad hierover informeert.</p> <p>5) Wat er sinds de vorige brief gedaan is, wat er de komende tijd gedaan wordt en hoe het college de raad periodiek informeert. Wat betreft de acties gaat het college in op de acties die al ingezet zijn, hoe die gaan en of dat bijstelling vergt.</p>				
1116	Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie (2022-2026) 15-01-2026 8.	In de brief van 9 december (waarover het debat ging) geeft het	Werk en inkomen	30-06-2026	22-07-2026: De toezegging is afgedaan in de raadsbrief 'voortgang brede ondersteuning toeslagenaffaire' van 25-06-2026, ID128.	25-06-2026

Toezeggingenlijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

	Raadsbrief brede ondersteuning toeslagaffaire	college aan in Q2 2026 opnieuw een overzicht te geven met de stand van zaken, waarbij ze ingaat op inspanningen, resultaten van de onafhankelijke evaluatie en eventuele nieuwe ontwikkelingen.				
1094	Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie (2022–2026) 04–12–2025 7. Initiatiefvoorstel 'Geld voor U'	Het college houdt de raad via de dashboardbrief W&I op de hoogte van de uitbreiding van het aantal partners in het partnerportaal.	Werk en inkomen	30–06–2026	22–07–2026: de raad wordt over deze toezegging geïnformeerd in de dashboardbrief Werk en Inkomen over het tweede tertaal 2026. Deze wordt in q4 2026 naar de raad gestuurd.	
796	Commissie Mobiliteit, Groen en Openbare Ruimte (2022–2026) 30–05–2024 8. Raadsvoorstel Wijzigingen Wgr GR Recreatieschap Stichtse Groenlanden	Er komt een update op eerdere toezegging over U–pas gebruiken voor recreatiegebieden in de dashboardbrief Werk en Inkomen over Q3, die komt in Q4	Werk en inkomen	31–12–2024		
602	Gemeenteraad 07–12–2023 29. Afrondende besluitvorming Basis/Ontwikkelbanen	M482 Meer zekerheid bij ontwikkelbaan	Werk en inkomen	07–03–2024		

Toezeggingenlijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

569	Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie (2022–2026) 25–10–2023 2.a. Raadsvoorstel Programmabegroting 2024	Het uitvoeringsplan dat hoort bij de nota financiële bestaanszekerheid komt in Q2 2024.	Werk en inkomen	28–06–2024		
499	Gemeenteraad 21–09–2023 13. Afrondende besluitvorming na debat over Financiële bestaanszekerheid en Werk en re-integratie	M301 Ongelijk investeren is kijken naar de laagste inkomensgroepen	Werk en inkomen	21–12–2023		
646	Gemeenteraad 29–02–2024 15. Raadsvoorstel Nota van uitgangspunten Met elkaar, voor elkaar, Onderdelen van de Sociale basis en Basiszorg; keuze voor marktinstrument	M68 Baanzekerheid voor medewerkers in de sociale basis en basiszorg	WMO en Welzijn	29–08–2024	Deze motie is opgenomen in de afgesloten contracten met SportUtrecht, Buurtteams, U Centraal wat betreft Sociaal Raadslieden en Welzijnswerk in de Wijk. De onafhankelijke Cliëntondersteuning is onderdeel geworden van de nieuwe subsidieregeling sociale basis en de gewijzigde subsidieregeling Stem van Utrechters met ingang van 2027. We nemen de motie nog mee in de nieuwe aanbesteding voor Informatievoorziening in het sociaal domein die in 2027 gegund zal worden.	
1120	Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie 2026 (9.Raadsbrief Voorschoolse Educatie voor meer kinderen gratis)	De Utrechtse kwaliteitsmeting die recent gedaan is wordt elke 5 jaar gedaan en het college informeert de	Onderwijs	31–03–2031		

Toezeggingenlijst commissie Samenleving 8 oktober 2026

		raad over 5 jaar (Q1 2031).				
776	Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie 2024 (7.Raadsvoorstel Utrechtse Onderwijsagenda 2024–2027)	Uiterlijk Q4 2025 ontvangt de raad wijkscans over onderwijs in wijken, waarin zo veel mogelijk data is gebruikt.	Onderwijs	31-12-2025	20260609 In de volgende voortgangsbrief onderwijs in het derde kwartaal van 2026 ontvangt uw raad een update over de wijkpotretten.	
1154	Commissie Samenleving 2026 (7.Raadsvoorstel Zienswijze Ontwerpbegroting GGDrU 2027)	In de eerstvolgende verzamelbrief volksgezondheid (voor zomer 2026) komt de wethouder terug op de reactie van het Algemeen bestuur van de GGDrU op het eerder aangenomen amendement Evaluatie GGD regio Utrecht (A26 2024)	Volksgezondheid	30-09-2026	2026-07-01: afgedaan met voortgangsbrief Volksgezondheid periode maart tm juni 2026 (verstuurd 30 juni 2026, kenmerk 34205908)	01-07-2026

Commissie Samenleving

Dossiernummer 5368
Vergaderdatum 8 oktober 2026
Agendapunt 6
Titel Raadsvoorstel Verordening huisvesting scholen
gemeente Utrecht

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Samenleving	10 september 2026
Commissie Samenleving	8 oktober 2026

Voorstel aan de gemeenteraad

Verordening huisvesting scholen gemeente Utrecht

Beleidsveld	Onderwijs
Organisatieonderdeel	Vastgoedorganisatie Utrecht
Opsteller	Bas Lamers, Gerard van Leeuwen, Simone Bechtold
Kenmerk	34203163
Vergaderdatum Raad	Volgt
Referendabel	Ja
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. De Verordening huisvesting scholen gemeente Utrecht vast te stellen, met als belangrijkste wijzigingen de wijziging van de structuur; gebaseerd op de modelverordening van de VNG 2020 en aansluitend op de uitgangspunten uit de vastgestelde Beleidsnota Onderwijshuisvesting 2026-2041 met als (belangrijkste) aanpassingen:
 - a. Verruiming van de verwijsafstand voor (bewegings) onderwijs;
 - b. Aanpassing bekostiging dislocaties in het primair onderwijs en nevenvestigingen in het voortgezet onderwijs;
 - c. Aanpassing termijn van indienen van de huisvestingsaanvragen;
 - d. Duidelijker vastlegging van voorwaarden voor vergoeding van schade aan schoolgebouwen;
 - e. Vervallen van het automatisch recht op renovatie van een schoolgebouw na 40 jaar;
 - f. Opnemen van de mogelijkheid om aan te sluiten bij afspraken in het kader van maximeren enerschikken;
 - g. Opnemen van de mogelijkheid voor bekostiging van een haalbaarheidsonderzoek;
 - h. Normvergoeding op basis van de ambities zoals vastgelegd in de Beleidsnota Onderwijshuisvesting 2026-2041;
 - i. Opnemen van de mogelijkheid om bij verplaatsing eerste inrichting toe te kennen;
 - j. Aanpassing van de termijn op toekenning in de huisvesting;
 - k. Opnemen van uitzonderingen bruto vloeroppervlakte;
 - l. Opnemen van de mogelijkheid voor aanvullende ruimtenormering hoogbegaafdenonderwijs en nieuwkomersonderwijs in het primair en voortgezet onderwijs.
2. Dit raadsbesluit direct in werking te laten treden op grond van artikel 1:4 lid 1 Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Samenvatting

Deze Verordening huisvesting scholen gemeente Utrecht (hierna: 'de Verordening') regelt hoe de Utrechtse scholen worden gehuisvest. Het huisvesten van scholen is een wettelijke taak van de gemeente. De gemeente is verplicht hiervoor een Verordening vast te stellen.

Uitgangspunt en belangrijkste wijziging is dat deze Verordening aansluit op de visie op onderwijs en de beleidsuitgangspunten, zoals opgenomen in de vastgestelde [Beleidsnota Onderwijshuisvesting 2026-2041](#), inclusief het daarbij behorende uitvoeringsprogramma. Bij deze Verordening verandert ook de structuur, zodat deze beter aansluit op het kader dat landelijk door de VNG wordt gehanteerd.

Context

Aanleiding

De Verordening bevat de regels voor het eerlijk en transparant verdelen van de schaarse middelen voor onderwijshuisvesting over de Utrechtse scholen. Het vaststellen van deze Verordening is noodzakelijk, omdat de Verordening zorgt voor de juridische vertaling van de beleidskeuzes uit de vastgestelde Beleidsnota Onderwijshuisvesting 2026-2041 (inclusief het daarbij behorende uitvoeringsprogramma) in regelgeving. Verder is de wijziging wenselijk vanwege de gezamenlijke behoefte van schoolbesturen en de gemeente om de regelgeving te verduidelijken en daarmee onderlinge discussies te verminderen. Om die reden is gekozen voor een verordening systematiek die aansluit op de modelverordening van de VNG 2020.

Belangrijkste wijzigingen

Verruiming van de verwijsafstand voor (bewegings) onderwijs (bijlage 1, deel A, Algemeen A8 en B1);

Doel van de verruiming is om beter aan te sluiten op de thema's van de vastgestelde Beleidsnota Onderwijshuisvesting 2026-2041, namelijk het verminderen van leegstand en het efficiënter kunnen inrichten van de portefeuille. Verruiming betekent niet direct een verslechtering op het thema thuisnabij onderwijs, omdat de Verordening de ruimte biedt om binnen de kaders naar de best passende locatie te verwijzen.

Aanpassing bekostiging dislocaties in het primair onderwijs en nevenvestigingen in het voortgezet onderwijs (bijlage 1, deel A, Algemeen en deel B onder B1 en bijlage 3) ;

Het erkennen van dislocaties (PO) en nevenvestigingen (VO) als zelfstandige locatie zou een investeringswaarde van circa € 64 miljoen (kapitaalslasten: € 2,3 miljoen) vertegenwoordigen. Daarnaast stijgen ook de exploitatielasten voor de schoolbesturen. Dit draagt niet bij aan de doelstellingen van de Beleidsnota Onderwijshuisvesting 2026-2041. Op welke wijze het toekomstige onderwijslandschap vormgegeven wordt, is onderdeel van de herschikkingsgesprekken.

Aanpassing termijn van indienen van de huisvestingsaanvragen (art. 6 lid 1);

De termijn voor het indienen van huisvestingsaanvragen wordt nu vóór 1 februari in plaats van vóór 1 maart. De indieningstermijn 1 februari is in lijn met de VNG modelverordening.

Duidelijker vastlegging voorwaarden vergoeding van schade aan schoolgebouwen (bijlage 1, art. A10);

In deze Verordening leggen we duidelijker vast welke schade wel en niet voor vergoeding in aanmerking komt.

Vervallen automatisch recht op renovatie van een schoolgebouw na 40 jaar (bijlage 1, art. A2a);

Het automatisch recht op renovatie na 40 jaar vervalt. De Beleidsnota Onderwijshuisvesting 2026-2041 en het uitvoeringsprogramma met daarin het afwegingskader bepalen wanneer een schoolgebouw in aanmerking komt voor renovatie of vervangende nieuwbouw. Dit afwegingskader is opgenomen in deze Verordening onder bijlage I, deel A, onder A.2a.

Mogelijkheid om aan te sluiten bij afspraken in het kader van maximeren en herschikken (bijlage II deel A art. 5);

Als schoolbesturen afspraken maken over het maximeren van leerlingenaantallen, sluit de gemeente bij het opstellen van haar prognose aan bij die afspraken. Doel is om beter aan te sluiten bij de

thema's in de vastgestelde Beleidsnota Onderwijshuisvesting 2026-2041 'verminderen leegstand' en 'efficiënter kunnen inrichten van de portefeuille'.

Mogelijkheid voor bekostiging van een haalbaarheidsonderzoek (artikel 3)

Voor projecten die zijn opgenomen in de Beleidsnota Onderwijshuisvesting 2026-2041 en het bijbehorende uitvoeringsprogramma kan een haalbaarheidsonderzoek worden bekostigd, voor zover de projectkaders nog niet voldoende duidelijk zijn en er meerdere mogelijke alternatieven bestaan. Hiermee wordt optimaal invulling gegeven aan de doelstellingen: verminderen leegstand, efficiënter inrichten portefeuille en spreiding.

Normvergoeding op basis van ambities Beleidsnota Onderwijshuisvesting 2026-2041(bijlage IV)

De normvergoeding is integraal opgenomen in de Verordening (in plaats van via een nadere regel). De normvergoeding sluit aan bij de uitgangspunten vastgelegd in de Beleidsnota Onderwijshuisvesting 2026-2041. De normbedragen worden jaarlijks bijgesteld volgens de opgenomen indexatie-methode.

Mogelijkheid om bij verplaatsing eerste inrichting toe te kennen (Bijlage I, artikel A7)

De groei van de stad willen wij niet alleen mogelijk maken door het toevoegen van nieuwe scholen, maar ook door het verplaatsen van bestaande scholen naar nieuwe gebieden. Op deze manier dragen wij bij aan de doelstellingen van de Beleidsnota Onderwijshuisvesting 2026-2041. Om dit te stimuleren willen wij (onder voorwaarden) het opnieuw inrichten van scholen toekennen.

Aanpassing van termijn op toekenning in de huisvesting (Bijlage 3 onder C.1 en C.2)

Bij de toekenning op huisvesting wordt niet meer gekeken naar de ruimtebehoefte over 7 jaar, maar vindt gedifferentieerde toekenning plaats op basis van de leerlingenprognose op grond van bijlage 3 onder C.1 en C.2.

Uitzonderingen bruto vloeroppervlakte (Bijlage III, onder E.2.3)

Een aantal verplichte onderdelen van het pand rekenen we niet tot het bruto vloeroppervlakte indien zij gebouwd dienen te worden als gevolg van stedenbouwkundige eisen.

Gevolgen van nieuwe verordening voor bestaande nadere regels over onderwijshuisvesting

De Nadere regel duurzame en gezonde schoolgebouwen blijft onverkort van toepassing.

4 nadere regels kunnen vervallen:

- De Nadere regel vergoedingen voor schoolgebouwen inclusief indexering vervalt omdat deze integraal is opgenomen in de verordening.
- De Nadere regel demarcatie voor bouw en exploitatie van schoolgebouwen gemeente Utrecht is onderdeel van het proces uitvoering projecten. Hiermee vervalt de noodzaak om deze integraal onderdeel te laten zijn van de verordening.
- De Nadere regel schoolgebouwen volgens gemeentelijk beleid voor kinderen blijft staand beleid, maar is geen aan te vragen voorziening voor de huisvesting en daarmee geen onderdeel meer van de verordening.
- De Nadere regel subsidie groenblauwe schoolpleinen gemeente Utrecht valt onder de algemene subsidieverordening.

Het college heeft een conceptbesluit tot intrekking van deze nadere regels genomen.

Juridische context

De gemeente heeft de wettelijke taak zorg te dragen voor adequate huisvesting van scholen en voor de uitvoering hiervan een verordening vast te stellen. Het vaststellen van een verordening voor onderwijshuisvesting is een wettelijke verplichting op basis van artikel 102 [Wet op het primair onderwijs](#), artikel 6.12 [Wet voortgezet onderwijs](#) en artikel 100 [Wet op de expertisecentra](#). De bevoegdheid hiertoe ligt bij de gemeenteraad (artikel 108 Gemeentewet). De VNG heeft voor de onderwijshuisvesting een modelverordening opgesteld, waarin gemeenten lokale aanpassingen kunnen doen.

Beslistermijn

Om tijdig te kunnen besluiten op het Huisvestingsprogramma 2027 is een uiterlijk 19 november en besluit van de raad wenselijk.

De gemeenteraad wordt verzocht om het raadsbesluit direct in werking te laten treden op basis van artikel 1:4 lid 1 van de Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht. De gemeenteraad wordt gevraagd om het raadsbesluit direct in werking te laten treden zodat de aanpassingen direct gaan gelden en daarmee de besluitvorming van het college op het Huisvestingsprogramma 2027 mogelijk is.

Beoogd effect

- (1) De regelgeving voor de huisvesting van de scholen in Utrecht zoals opgenomen in de Verordening en de ambities in Beleidsnota Onderwijshuisvesting 2026-2041 zijn op eenduidige wijze op elkaar afgestemd.
- (2) Het kader van de modelverordening van de VNG, inclusief bijbehorende jurisprudentie, zorgt voor duidelijke regelgeving voor schoolbesturen en gemeente.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening

- [Verordening huisvesting scholen gemeente Utrecht | Lokale wet- en regelgeving](#)
- [Beleidsnota Onderwijshuisvesting 2026-2041](#), inclusief het daarbij behorende uitvoeringsprogramma.

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	<p>De Verordening huisvesting scholen gemeente Utrecht vast te stellen, met als belangrijkste wijzigingen de wijziging van de structuur; gebaseerd op de modelverordening van de VNG 2020 en aansluitend op de uitgangspunten uit de vastgestelde Beleidsnota Onderwijshuisvesting 2026-2041 met als (belangrijkste) aanpassingen:</p> <ol style="list-style-type: none">a. Verruiming van de verwijsafstand voor (bewegings) onderwijs;b. Aanpassing bekostiging dislocaties in het primair onderwijs en nevenvestigingen in het voortgezet onderwijs;c. Aanpassing termijn van indienen van de huisvestingsaanvragen;d. Duidelijker vastlegging van voorwaarden voor vergoeding van schade aan schoolgebouwen;e. Vervallen van het automatisch recht op renovatie van een schoolgebouw na 40 jaar;f. Opnemen van de mogelijkheid om aan te sluiten bij afspraken in het kader van maximeren en herschikken;g. Opnemen van de mogelijkheid voor bekostiging van een haalbaarheidsonderzoek;h. Normvergoeding op basis van de ambities zoals vastgelegd in de Beleidsnota Onderwijshuisvesting 2026-2041;i. Opnemen van de mogelijkheid om bij verplaatsing eerste inrichting toe te kennen;j. Aanpassing van de termijn op toekenning in de huisvesting;k. Opnemen van uitzonderingen bruto vloeroppervlakte;l. Opnemen van de mogelijkheid voor aanvullende ruimtenormering hoogbegaafdenonderwijs en nieuwkomersonderwijs in het primair en voortgezet onderwijs.
Argumenten	

1.1	<u>Deze Verordening sluit aan bij de door de raad vastgestelde Beleidsnota Onderwijshuisvesting 2026-2041</u>
	Voor het jaarlijkse huisvestingsprogramma is het van belang dat de aanvragen beoordeeld worden op basis van de doelstellingen en de uitgangspunten van de al vastgestelde Beleidsnota Onderwijshuisvesting 2026-2041.
1.2	<u>Met deze Verordening wordt de regelgeving verduidelijkt voor de gemeente en schoolbesturen</u>
	De schoolbesturen en gemeente hebben gezamenlijk aangegeven dat het wenselijk is om weer van de modelverordening van de VNG uit 2020 uit te gaan. Hiermee wordt niet alleen ruis in de communicatie verminderd, maar ook in het risico op verschillen in beoordeling en besluitvorming van de huisvestingsaanvragen.
1.3	<u>Deze verordening geeft de mogelijkheid om de onderwijsportefeuille efficiënter in te richten</u>
	Door het verruimen van de verwijsafstand (bewegings)onderwijs, aanpassen van de dislocaties (PO) en nevenvestigingen zonder spreidingsnoodzaak (VO), het vervallen van het automatisch recht op renovatie, de mogelijkheid om aan te sluiten bij afspraken in het kader van maximeren en herschikken en de mogelijkheid voor (de bekostiging van) een haalbaarheidsonderzoek kunnen wij beter sturen op het efficiënt inrichten van de onderwijsportefeuille en daarmee de leegstand verminderen en een betere spreiding van de voorzieningen over de stad. Dit conform de beleidsuitgangspunten vastgelegd in de Beleidsnota Onderwijshuisvesting 2026-2041.
1.4	<u>Deze verordening voorziet in de mogelijkheid in ruimtenormering voor kleinere groepen hoogbegaafden en nieuwkomers.</u>
	Het lesgeven aan hoogbegaafden en nieuwkomers vraagt kleinere groepen. De basis-ruimtenormering voorziet hier niet in. Om kleinere groepen voor deze specifieke doelgroep mogelijk te maken is in de Verordening de mogelijkheid opgenomen om aanvullende ruimtebehoefte toe te kennen. De leerlingen van het hoogbegaafdenonderwijs in het primair onderwijs en nieuwkomers voor zowel het primair- als het voortgezet onderwijs zijn nu gehuisvest in beschikbare leegstand. Daarmee wordt voorzien in onderwijs voor deze specifieke doelgroep.
Kantttekeningen/Risico's	
1.1	<u>De inwerkingtreding wetswijziging planmatige aanpak onderwijshuisvesting vraagt opnieuw aanpassing van de Verordening.</u>
	Op 15 april 2026 heeft de Tweede Kamer ingestemd met de wet planmatige aanpak onderwijshuisvesting. De behandeling in de eerste Kamer is in procedure. De inwerkingtreding van de wet, zal tot gevolg hebben dat de VNG haar modelverordening hierop aanpast. Aangezien het college de modelverordening van de VNG volgt, zal dat aanleiding zijn opnieuw met een voorstel voor wijziging van de verordening huisvesting scholen gemeente Utrecht te komen. Een nieuw voorstel voor wijzigen van de verordening wordt verwacht in het derde kwartaal 2027.
1.2	<u>De mogelijkheid in ruimtenormering voor kleinere groepen hoogbegaafden en nieuwkomers kan verkeerde verwachtingen scheppen.</u>
	Schoolbesturen kunnen verwachtingen krijgen wanneer er een mogelijkheid is op een aanvullende ruimtenormering. Het blijft echter aan de gemeente om te bepalen of deze toekend wordt of niet, afhankelijk van beschikbare capaciteit (leegstand) en middelen. Deze bepaling legt geen extra beslag op de bestaande middelen voor onderwijshuisvesting omdat een voorwaarde voor toekenning is dat er middelen voor dit doel (bijvoorbeeld vanuit regio of rijk) moeten zijn.
1.3	<u>Het waarborgen en formaliseren van de aanvullende ruimtebehoefte voor kleinere groepen hoogbegaafden en nieuwkomers vraagt om financiële middelen die niet beschikbaar zijn.</u>

	Het waarborgen en formaliseren van de aanvullende ruimtebehoefte zou betekenen dat de gebruikte leegstand niet ingezet kan worden in deerschikking of in aanmerking komt voor verhuur. De leegstand dient tevens mee te gaan in de vervangingsopgave om kwalitatief goede onderwijshuisvesting te garanderen. In dat geval vertegenwoordigt de aanvullende ruimtebehoefte een waarde in de onderwijshuisvestingslasten. De investering bedraagt ongeveer € 20 miljoen. Dit is een jaarlijkse kapitaalslast van circa € 730.000,-. Deze middelen zijn niet beschikbaar, dus kan er ook geen garantie gegeven worden voor een aanvullende ruimtenormering
Beslispunt	
2	Dit raadsbesluit direct in werking te laten treden op grond van artikel 1:4 lid 1 Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht.
Argumenten	
2.1	<p><u>Hiermee kan het Huisvestingsprogramma 2027 tijdig beoordeeld worden op basis van de Verordening vastgelegde kaders.</u></p> <p>Op dit voorstel is de Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht van toepassing.</p> <p>Indien het raadsbesluit niet direct in werking treedt, betekent dit dat het raadsbesluit in werking treedt vijf weken na de dag van publicatie van het raadsbesluit (artikel 1:3 lid 1 Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht). Inwerkingtreding van de Verordening zou dan plaatsvinden in het kerstreces en kort voor 31 december. Het college moet het Huisvestingsprogramma 2027 voor 31 december 2026 vaststellen en daarvoor is dan – door het kerstreces – niet meer de mogelijkheid.</p> <p>Daarom is het noodzakelijk dat het raadsbesluit direct na vaststelling in werking treedt, om ervoor te zorgen dat het college nog de tijd heeft om het Huisvestingsprogramma voor 2027 vast te stellen.</p> <p>Bij toepassing van artikel 1:4 lid 1 blijft de mogelijkheid bestaan over het raadsbesluit een raadgevend referendum te houden. Op basis van de uitkomst van een eventueel referendum kan worden voorgesteld het raadsbesluit in te trekken.</p>
2.2	<p><u>Het is zeer onwaarschijnlijk dat een raadgevend referendum over de Verordening huisvesting scholen zal plaatsvinden.</u></p> <p>De Verordening is alleen gericht tot schoolbesturen en de schoolbesturen zijn nauw betrokken bij de totstandkoming van deze wijzigingen. Eerdere wijzigingen van voorgaande verordeningen hebben ook niet geleid tot een behoefte aan een raadgevend referendum.</p>

Financiën

De vastgestelde Beleidsnota Onderwijshuisvesting 2026-2041 bevat de financiën voor onderwijshuisvesting. Deze zijn al verwerkt in de Programmabegroting 2026. De verordening en de Beleidsnota Onderwijshuisvesting 2026-2041 zijn hiermee op elkaar afgestemd en vragen geen extra financiering. De Nadere regel duurzame en gezonde schoolgebouwen heeft geen financiële consequenties, aangezien het al vastgesteld beleid is met financiële dekking.

Vervolg

De gemeenteraad ontvangt via de begrotingscyclus ieder jaar een toelichting op de voortgang van de huisvesting van de Utrechtse scholen. De effecten van deze verordening zullen hierin zichtbaar worden.

Samen stad maken

Deze Verordening regelt hoe de Utrechtse scholen worden gehuisvest. Het huisvesten van scholen is een wettelijke taak van de gemeente; 'Gemeente aan zet' is van toepassing. Het college heeft

doorlopend contact met de Utrechtse schoolbesturen over het aanpassen van de Verordening. De Verordening is een vrij specifiek document, voor een vrij specifieke doelgroep.

Het afgelopen jaar hebben de ambtelijke organisatie en de schoolbesturen samengewerkt om een invulling te geven aan de Verordening. Alle schoolbesturen in Utrecht zijn voor alle gesprekken uitgenodigd en hebben de besprekdocumenten ontvangen. Niet alle besturen zijn bij alle gesprekken aanwezig geweest. Indien zij niet aanwezig waren hebben zij zich laten vertegenwoordigen door andere schoolbesturen of hun vragen separaat gesteld.

De vertaling van de samenwerking is aan de schoolbesturen voorgelegd in het wettelijk verplichte Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) van 10 juni 2026. In het verslag van het OOGO zijn de standpunten van de schoolbesturen toegelicht. Dit verslag is bijgevoegd bij dit voorstel.

Communicatie

Het college heeft doorlopend contact met de Utrechtse schoolbesturen. Dit contact zal worden voortgezet, zeker ook vanwege de nieuwe Modelverordening van de VNG die medio 2027 beschikbaar komt en die daarmee ook aanpassingen vraagt op de Verordening.

De Verordening zal worden gepubliceerd op overheid.nl.

Referendabel

De [Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht](#) is van toepassing. Het voorstel is om hier artikel 1:4 lid 1 van deze Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht toe te passen, zodat de Verordening direct in werking treedt.

Bijlagen

Bijlagen besluitvorming

- Verordening huisvesting scholen gemeente Utrecht

Bijlagen informatief

- Verslag op overeenstemmingsgericht overleg (OOGO)

Verordening huisvesting scholen gemeente Utrecht

De raad van de gemeente Utrecht;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 juli 2026 en nummer 34203163;
gelezen het verslag van het gevoerde op overeenstemming gerichte overleg met de vertegenwoordigers van de bevoegde gezagsorganen;
gelet op artikel 108, tweede lid, artikel 102 van de Wet op het primair onderwijs (WPO), artikel 6.12 van de Wet voortgezet onderwijs 2020 (WVO) en artikel 100 van de Wet op de expertisecentra (WEC),
gezien het advies van commissie Samenleving;
overwegende dat:

- deze verordening aansluit op de visie op onderwijs en de beleidsuitgangspunten, zoals opgenomen in de vastgestelde [Beleidsnota Onderwijshuisvesting 2026–2041](#), inclusief het daarbij behorende uitvoeringsprogramma;
- daarmee de structuur verandert, zodat deze beter aansluit op het kader dat landelijk door de VNG wordt gehanteerd;

besluit de ‘Verordening huisvesting scholen gemeente Utrecht’ vast te stellen.

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. aanvraag: verzoek om het bekostigen van een voorziening of om het bekostigen van een voorbereidingskrediet en/of haalbaarheidsonderzoek;
- b. aanvrager: het bevoegd gezag dat een aanvraag indient;
- c. advies Onderwijsraad: advies van de Onderwijsraad als bedoeld in artikel 95, negende lid, van de Wet op het primair onderwijs, artikel 93, negende lid, van de Wet op de expertisecentra of artikel 6.5 achtste lid, van de Wet voortgezet onderwijs 2020;
- d. bevoegd gezag: bevoegd gezag van een volgens de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra of de Wet voortgezet onderwijs 2020 bekostigde openbare of bijzondere school die geheel of gedeeltelijk gehuisvest is in een gebouw dat zich bevindt op het grondgebied van de gemeente;
- e. dislocatie: een deel van een school – in een ander gebouw en op een andere locatie dan de hoofdvestiging of nevenvestiging – waar onderwijs gegeven wordt zonder dat daar een officiële stichtings- of fusieprocedure aan vooraf is gegaan. Een dislocatie is een niet-erkende onderwijsvestiging en heeft dan ook geen eigen vestigingsvolgnummer in RIO (=Registratie Instellingen en Opleidingen).
- f. IHP: Integraal Huisvestingsplan Onderwijs gemeente Utrecht, bestaande uit de beleidsnota onderwijshuisvesting 2026–2041 vastgesteld op 27 maart 2025 en het daarbij behorende uitvoeringsprogramma.
- g. inventaris: onderwijsleerpakket, leer- en hulpmiddelen en/of meubilair;
- h. lokaal bewegingsonderwijs: ruimte die geschikt is voor het bewegingsonderwijs;

- i. medegebruik: gebruik van een onderwijsgebouw ten behoeve van onderwijs van een andere school of voor culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden;
- j. minister: minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
- k. nevenvestiging: deel van een school dat door de minister op grond van artikel 85 van de Wet op het primair onderwijs, de artikelen 76a of 76b van de Wet op de expertisecentra of artikel 4.14, van de Wet voortgezet onderwijs 2020 voor bekostiging in aanmerking is gebracht;
- l. overzicht: overzicht van de voorzieningen die niet in het programma zijn opgenomen, als bedoeld in artikel 96 van de Wet op het primair onderwijs, artikel 94 van de Wet op de expertisecentra of artikel 6.6 van de Wet voortgezet onderwijs 2020;
- m. permanent gebouw: ruimte die door de keuze van het ontwerp en de aard van de constructie en materialen ten minste zestig jaar als volwaardige huisvesting voor het onderwijs kan functioneren;
- n. programma: programma als bedoeld in artikel 95 Wet op het primair onderwijs, artikel 93 Wet op de expertisecentra en artikel 6.5 van de Wet voortgezet onderwijs 2020;
- o. renovatie: vernieuwing, integrale verbetering en/of ingrijpende verandering van een gebouw of een gedeelte daarvan, door een geheel aan maatregelen dat erop is gericht de kwaliteit van het gebouw of een gedeelte daarvan op een prestatieniveau te brengen op de gebieden van duurzaamheid, binnenklimaat en conditie (aan te tonen volgens conditiemeting cf. NEN2767, te voldoen aan conditie 1 of 2) gelijkwaardig aan nieuwbouw en leidend tot een gebouw geschikt als passende huisvesting voor de school (met een levensduurverlenging van > veertig jaar.)
- p. school:
 - i. school voor basisonderwijs: basisschool of speciale school voor basisonderwijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op het primair onderwijs;
 - ii. school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs: school voor speciaal onderwijs, school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, of school voor voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de expertisecentra, een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in artikel 8 van de Wet op de expertisecentra en een school voor voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de expertisecentra;
 - iii. school voor voortgezet onderwijs: school of scholengemeenschap voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, voor hoger en middelbaar algemeen voortgezet onderwijs, voor voorbereidend beroepsonderwijs en voor praktijkonderwijs als bedoeld in de artikelen 1, 2 en 5 van de Wet voortgezet onderwijs 2020;
- q. terrein: (een gedeelte van) het kadastrale perceel of de kadastrale percelen waarop de school is gevestigd, inclusief de buitenruimte die direct bij de school hoort en noodzakelijk is voor het onderwijs.
- r. tijdelijk gebouw: al dan niet verplaatsbare ruimte die door de keuze van het ontwerp en de aard van de constructie en materialen minstens vijftien jaar als volwaardige huisvesting voor het onderwijs kan functioneren;
- s. tijdelijke nevenvestiging: een tijdelijke nevenvestiging als bedoeld in artikel 4.16, van de Wet voortgezet onderwijs 2020;
- t. verhuur: gebruik van een onderwijsgebouw door derden, niet zijnde onderwijsgebruik of gebruik voor culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden;
- u. voor blijvend gebruik bestemde voorziening: voorziening die volgens de uitkomst van de prognose, als bedoeld in bijlage II, minimaal vijftien jaar noodzakelijk is;
- v. voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening: voorziening die volgens de uitkomst van de prognose, als bedoeld in bijlage II, tenminste vier jaar en maximaal vijftien jaar noodzakelijk is;
- w. voorziening: voorzieningen in de huisvesting als bedoeld in artikel 2.

Artikel 2. Omschrijving voorzieningen in de huisvesting

1. Bij het toepassen van deze verordening worden de volgende voorzieningen onderscheiden:
 - a. voor blijvend of voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen, bestaande uit:
 - i. nieuwbouw voor een school of lokaal voor bewegingsonderwijs die voor het eerst door het rijk voor bekostiging in aanmerking is gebracht, of nieuwbouw om een gebouw waarin een school is gehuisvest of een lokaal voor bewegingsonderwijs geheel of gedeeltelijk te vervangen, al dan niet op dezelfde locatie, of gehele of gedeeltelijke renovatie van een school of lokaal voor bewegingsonderwijs.;
 - ii. uitbreiding van een gebouw waarin een school is gehuisvest;
 - iii. het geheel of gedeeltelijk in gebruik nemen van een bestaand gebouw voor het huisvesten van een school;
 - iv. verplaatsing van een of meer bestaande tijdelijke gebouwen voor het huisvesten van een school;
 - v. terrein voor zover nodig voor het realiseren van een voorziening als bedoeld in i tot en met iv;
 - vi. eerste inrichting met onderwijsleerpakket, leer- en hulpmiddelen en/of meubilair (inventaris), voor zover deze nog niet eerder door het rijk of de gemeente is bekostigd;
 - vii. medegebruik van een ruimte voor het onderwijs in een gebouw dat al bij een andere school in gebruik is of van een lokaal bewegingsonderwijs;
 - b. herstel van constructiefouten bestaande uit schade aan een gebouw veroorzaakt door eigen gebrek of eigen bederf, evenals uit kosten gemoeid met het voorkomen van nog niet zichtbare materiële schade onmiddellijk voortvloeiend uit ontwerpfouten, uitvoeringsfouten of wanprestatie;
 - c. herstel en vervanging in verband met schade aan gebouw en/of inventaris, als gevolg van bijzondere omstandigheden;
 - d. huur van een sportterrein, dat niet in eigendom is van een bevoegd gezag, voor een school voor voortgezet onderwijs voor het onderwijs in lichamelijke oefening.
2. Burgemeester en wethouders beoordelen aanvragen voor voorzieningen zoals opgenomen in het eerste lid op basis van de in bijlage I opgenomen beoordelingscriteria.
3. Burgemeester en wethouders kunnen besluiten niet de aangevraagde voorziening, maar een alternatieve voorziening toe te kennen.

Artikel 3. Haalbaarheidsonderzoek en voorbereidingskrediet

1. Voor voorzieningen als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a onder i, ii en iii kan een aanvraag voor bekostiging voor het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek worden ingediend.
2. Voor voorzieningen als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, onder i en ii, kan een aanvraag voor de bekostiging van het opstellen van een aanbestedingsgereed bouwplan worden ingediend.

Artikel 4. Vaststellen vergoeding voorzieningen

1. Voor voorzieningen als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, onder i, ii, vi en vii, en onderdeel d wordt de vergoeding vastgesteld overeenkomstig de in bijlage IV opgenomen normbedragen.
2. De hoogte van een voorbereidingskrediet als bedoeld in artikel 3, tweede lid wordt vastgesteld op acht procent van het geraamde investeringsbedrag.
3. De vergoeding voor een voorziening als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel c, wordt als volgt vastgesteld:
 - a. Bij schades aan een gebouw of terrein worden de herstel- of vervangingskosten vergoed.
 - b. Bij schades aan de inventaris wordt een afschrijving, gebaseerd op de Beleidsnota waarden, activeren en afschrijven van vaste activa (WAAVA), in mindering gebracht op de vervangingskosten. Het schoolbestuur sturen burgemeester en wethouders de facturen.
4. Voor alle andere voorzieningen wordt de vergoeding vastgesteld op de feitelijke kosten.

Artikel 5. Informatieverstrekking

Het bevoegd gezag verstrekt aan burgemeester en wethouders de gegevens die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van het bepaalde in deze verordening. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een door burgemeester en wethouders vastgesteld (digitaal) formulier.

Hoofdstuk 2. Programma en overzicht

Paragraaf 2.1. Aanvragen programma

Artikel 6. Indienen aanvraag

1. Een aanvraag om een voorziening in het programma op te nemen wordt door het bevoegd gezag bij burgemeester en wethouders ingediend en moet uiterlijk 31 januari van het jaar waarin het betreffende programma wordt vastgesteld zijn ontvangen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een door burgemeester en wethouders vastgesteld (digitaal) formulier.
2. Aanvragen die na deze datum worden ontvangen nemen burgemeester en wethouders niet in behandeling.

Artikel 7. Inhoud aanvraag; gelegenheid tot aanvullen aanvraag; niet behandelen onvolledige aanvraag

1. Een aanvraag vermeldt in ieder geval:
 - a. de naam en het adres van de aanvrager;
 - b. de dagtekening;
 - c. de naam van de school en, als dit van toepassing is, het gebouw waarvoor de voorziening is bestemd;
 - d. de voorziening die wordt aangevraagd;

e. de onderbouwing van de noodzaak en de omvang van de gewenste voorziening, bestaande uit:

- i. als het betreft een aanvraag voor een voorziening als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, onder i, ii, iii, iv en vii: de prognose van het te verwachten aantal leerlingen van de school voor basisonderwijs, de speciale school voor basisonderwijs, de school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs of de school voor voortgezet onderwijs, zoals opgesteld door burgemeester en wethouders conform bijlage II;
- ii. als de aanvraag betrekking heeft op het geheel of gedeeltelijk bekostigen van vervangende nieuwbouw of renovatie van een gebouw als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, onder i: een overeenkomstig NEN 2767 opgestelde bouwkundige rapportage en het afwegingskader als bedoeld in bijlage I, deel A, onder A.2;
- iii. als de aanvraag betrekking heeft op herstel van een constructiefout als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel b: een bouwkundige rapportage van een daartoe gecertificeerde, onafhankelijke constructeur, zodat de noodzaak van de gevraagde voorziening kan worden vastgesteld;
- iv. als de aanvraag betrekking heeft op het bekostigen van een voorziening waarvoor de vergoeding wordt vastgesteld op de feitelijke kosten: een begroting van de noodzakelijke kosten voor het bekostigen van de voorziening;
- v. als de aanvraag betrekking heeft op het bekostigen van een voorbereidingskrediet als bedoeld in artikel 3: een kostenbegroting.

f. de geplande aanvangsdatum van uitvoering van de voorziening; en

g. als het een voorziening betreft als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, onder i tot en met v: de aanduiding van de gewenste plaats waar de voorziening moet worden gerealiseerd.

2. Burgemeester en wethouders stellen de aanvrager voor 15 februari schriftelijk op de hoogte als gegevens als bedoeld in het eerste lid ontbreken. De aanvrager heeft tot 15 maart (de hersteldatum) de gelegenheid de ontbrekende gegevens aan te vullen. Als dit niet gebeurt, nemen burgemeester en wethouders de aanvraag niet in behandeling.
3. Als een door burgemeester en wethouders in behandeling genomen aanvraag mede is gebaseerd op het aantal leerlingen van de betrokken school op 1 oktober van het jaar waarin het programma wordt vastgesteld, is de aanvrager verplicht dat aantal voor 15 oktober te registreren in de Basisregistratie Onderwijs bij de Dienst Uitvoering Onderwijs. Heeft aanvrager de registratie niet binnen de gestelde termijn gerealiseerd, dan delen burgemeester en wethouders dit schriftelijk mede aan de aanvrager en heeft de aanvrager de gelegenheid dit alsnog te doen binnen drie dagen na de datum van ontvangst van de mededeling. Als de registratie niet alsnog binnen drie dagen is verstrekt, nemen burgemeester en wethouders de aanvraag niet in behandeling.

Artikel 8. Opgave ingediende aanvragen

Burgemeester en wethouders verstrekken aan de bevoegde gezagsorganen voor 15 mei een opgave van de aanvragen die overeenkomstig artikel 6 zijn ingediend en geeft daarbij aan welke niet in behandeling worden genomen.

Paragraaf 2.2. Overleg voorafgaand aan vaststellen programma en overzicht

Artikel 9. Toelichting aanvraag; overleg over ingediende begroting

1. Burgemeester en wethouders of een aanvrager kunnen verzoeken een aanvraag nader toe te lichten. Dit overleg vindt plaats binnen twee maanden na de hersteldatum, bedoeld in artikel 7, tweede lid.
2. Burgemeester en wethouders treden in overleg met de aanvrager als de aanvraag betrekking heeft op een voorziening waarvoor de vergoeding wordt vastgesteld op de feitelijke kosten en burgemeester en wethouders van oordeel zijn dat de door de aanvrager overgelegde kostenbegroting moet worden aangepast.
3. Burgemeester en wethouders vermelden in het voorstel tot het vaststellen van het bekostigingsplafond, het programma en het overzicht, bedoeld in paragraaf 2.3:
 - a. de hoogte van het geraamde bedrag, waarvan voor de aangevraagde voorziening wordt uitgegaan, en
 - b. als dit van toepassing is, de redenen waarom in het overleg geen overeenstemming is bereikt over de hoogte van het geraamde bedrag.

Artikel 10. Overleg programma en overzicht; advies Onderwijsraad

1. Voordat burgemeester en wethouders het programma en het overzicht vaststellen, worden de bevoegde gezagsorganen in een overleg in de gelegenheid gesteld hun zienswijze over de voorgenomen inhoud van dat voorstel naar voren te brengen.
2. Dit overleg vindt plaats uiterlijk 1 oktober van het jaar voorafgaand aan het jaar waarop het vast te stellen programma betrekking heeft. De bevoegde gezagsorganen worden ten minste twee weken voor de door burgemeester en wethouders vastgestelde datum schriftelijk in kennis gesteld van het tijdstip van het overleg en de voorgenomen inhoud van het voorstel.
3. De bevoegde gezagsorganen die niet deelnemen aan het overleg kunnen voor het overleg hun zienswijzen schriftelijk kenbaar maken aan burgemeester en wethouders. Burgemeester en wethouders stellen de deelnemers aan het overleg van deze zienswijzen in kennis.
4. Burgemeester en wethouders maken een verslag van de in het overleg door de bevoegde gezagsorganen naar voren gebrachte zienswijzen. De overeenkomstig het vorige lid ingediende zienswijzen en de reactie van burgemeester en wethouders hierop worden opgenomen in het verslag. Het verslag wordt binnen een maand na het overleg toegezonden aan alle bevoegde gezagsorganen.
5. Een bevoegd gezag en burgemeester en wethouders kunnen de Onderwijsraad verzoeken een advies uit te brengen over het conceptprogramma. Het verzoek bevat een schriftelijk gemotiveerde omschrijving van de onderwerpen waarover advies wordt verwacht. Het advies dient betrekking te hebben op de relatie tussen de voorgenomen inhoud van het

programma en de vrijheid van richting en inrichting. Het verzoek en de daarover naar voren gebrachte zienswijzen worden opgenomen in het verslag, bedoeld in het vierde lid.

6. Burgemeester en wethouders zijn belast met het indienen van een verzoek om advies bij de Onderwijsraad. Burgemeester en wethouders zorgen ervoor dat de Onderwijsraad alle stukken ontvangt die nodig zijn voor het beoordelen van het verzoek, waaronder het verslag, bedoeld in het vierde lid.
7. Een afschrift van het door de Onderwijsraad uitgebrachte advies wordt zo spoedig mogelijk door burgemeester en wethouders toegezonden aan de bevoegde gezagsorganen. Als het advies zou leiden tot één of meer inhoudelijke bijstellingen van de voorgenomen inhoud van het programma worden de bevoegde gezagsorganen door burgemeester en wethouders bij het toezenden van het afschrift van het advies uitgenodigd voor een nader overleg. In alle andere gevallen beoordelen burgemeester en wethouders of nader bestuurlijk overleg over het advies van de Onderwijsraad noodzakelijk is. Burgemeester en wethouders geven dit aan bij het toezenden van het afschrift van het advies.
8. Nader overleg als bedoeld in het vorige lid vindt plaats binnen twee weken nadat het advies van de Onderwijsraad aan de bevoegde gezagsorganen is gezonden. Burgemeester en wethouders maken van dit overleg een verslag en voegen dit toe aan het verslag, bedoeld in het vierde lid.

Paragraaf 2.3. Vaststellen bekostigingsplafond, programma en overzicht

Artikel 11. Tijdstip vaststellen bekostigingsplafond, programma en overzicht

1. Burgemeester en wethouders stellen het bekostigingsplafond vast voor de vergoeding van de aangevraagde voorzieningen. Hierbij kan onderscheid gemaakt worden naar onderwijssoort of per voorziening.
2. Het programma en het overzicht worden vastgesteld op uiterlijk 31 december voorafgaande aan het jaar waarop het programma betrekking heeft.

Artikel 12. Bekendmaken besluiten vaststellen bekostigingsplafond, programma en overzicht

1. Burgemeester en wethouders nemen binnen twee weken na het vaststellen van het bekostigingsplafond, het programma en het overzicht de besluiten op de aanvragen en maken deze besluiten op de aanvragen binnen die termijn bekend door het toezenden of uitreiken ervan.
2. Het bekostigingsplafond, het programma en het overzicht worden na bekendmaking van de besluiten op de aanvragen toegezonden aan de bevoegde gezagsorganen. Ook worden zij ter inzage gelegd.

Paragraaf 2.4. Uitvoeren programma

Artikel 13. Overleg wijze van uitvoering

1. Binnen vier weken nadat het programma is vastgesteld treden burgemeester en wethouders in overleg met de aanvrager over de wijze waarop de op het programma

geplaatste voorziening wordt uitgevoerd. In dit overleg verstrekken partijen alle informatie die nodig is voor het uitvoeren van de voorziening en worden, voor zover van toepassing, afspraken gemaakt over:

- a. het bouwheerschap, bedoeld in artikel 103 van de Wet op het primair onderwijs, artikel 101 van de Wet op de expertisecentra en artikel 6.13 van de Wet voortgezet onderwijs 2020;
 - b. het tijdstip waarop het bouwplan en de begroting door de aanvrager worden ingediend;
 - c. als dit van toepassing is, een andere wijze waarop de toegekende voorziening wordt uitgevoerd, met inachtneming van het beschikbaar te stellen bedrag;
 - d. de wijze waarop burgemeester en wethouders het bouwplan en de begroting toetsen, en of het naar het oordeel van burgemeester en wethouders noodzakelijk is bij het toetsen van het bouwplan en de begroting rekening te houden met feiten en omstandigheden die gewijzigd zijn ten opzichte van het moment waarop het programma is vastgesteld, waardoor het eerder genomen besluit kan worden herzien;
 - e. de controle op en het afleggen van verantwoording over het besteden van de beschikbaar te stellen middelen;
 - f. de wijze waarop de aanbesteding plaatsvindt;
 - g. de mogelijkheid om vooruitlopend op het aanvragen van het totale investeringskrediet een bedrag aan te vragen voor de kosten van voorbereiding van het bouwplan tot acht procent van het geraamde investeringsbedrag.
2. De inhoud van de afspraken of het feit dat het overleg niet tot overeenstemming heeft geleid leggen burgemeester en wethouders schriftelijk vast in een verslag. De aanvrager ontvangt het verslag binnen vier weken na het overleg. Als de aanvrager niet binnen twee weken nadat het verslag is ontvangen schriftelijk reageert, wordt, afhankelijk van de inhoud van het vastgestelde verslag, geacht overeenstemming of geen overeenstemming te zijn bereikt.
 3. Bij het toepassen van artikel 14, tweede lid, nemen burgemeester en wethouders binnen vier weken nadat overeenstemming is bereikt, een beslissing over het tijdstip waarop de bekostiging aanvangt. Artikel 15 is daarbij van overeenkomstige toepassing.
 4. Als in het overleg geen overeenstemming is bereikt, delen burgemeester en wethouders dit binnen vier weken nadat het verslag is vastgesteld schriftelijk mee aan de aanvrager en vermelden gelijktijdig dat het bekostigen van de uitvoering van de voorziening wordt opgeschort.

Artikel 14. Instemmen bouwplannen en begroting; tijdstip aanvang bekostiging; toetsen wettelijke voorschriften en nieuwe feiten en omstandigheden; overleggen offertes

1. Nadat overeenstemming als bedoeld in artikel 13, tweede lid, is bereikt, dient het bevoegd gezag het bouwplan en, als de voorziening wordt bekostigd op basis van de feitelijke kosten, de bijbehorende begroting in bij burgemeester en wethouders. Het bevoegd gezag houdt daarbij rekening met de hierover gemaakte afspraken, bedoeld in artikel 13, eerste lid. Gelijktijdig vermeldt het bevoegd gezag het tijdstip waarop de bekostiging kan

starten. Burgemeester en wethouders moeten instemmen met het bouwplan en de begroting voordat een bouwopdracht wordt verleend.

2. Burgemeester en wethouders beslissen binnen zes weken nadat de stukken zijn ontvangen over de bouwplannen, de desbetreffende begroting en het tijdstip waarop de bekostiging start. Burgemeester en wethouders kunnen, onder mededeling daarvan aan de aanvrager, deze termijn verlengen met drie weken. Als niet binnen de gestelde termijn is besloten, wordt geacht instemming te zijn verleend met de bouwplannen en de begroting en start de bekostiging op het door de aanvrager aangegeven tijdstip. Burgemeester en wethouders stellen de aanvrager binnen twee weken na de datum van de beslissing over het bouwplan, de desbetreffende begroting en het tijdstip waarop de bekostiging start respectievelijk na de datum waarop de instemming geacht wordt te zijn verleend hiervan schriftelijk in kennis.
3. De vergoeding op basis van de feitelijke kosten wordt vastgesteld op basis van de voor de gemeente economisch meest voordelige inschrijving.

Artikel 15. Aanvang bekostiging

Burgemeester en wethouders kunnen bij de beslissing over het tijdstip waarop de bekostiging start, bepalen dat de bekostiging in termijnen betaald worden. Het betalen van de bekostiging vindt telkens plaats op een zodanig tijdstip dat de aanvrager kan voldoen aan de financiële verplichtingen die voortkomen uit het realiseren van de op het programma geplaatste voorziening.

Artikel 16. Vervallen aanspraak op bekostiging

1. Voor 1 oktober van het jaar waarop het programma betrekking heeft, geeft de aanvrager een bouwopdracht of sluit hij een koop-, huur- of erfpachtovereenkomst. Hiervan zendt hij voor 15 oktober een afschrift aan burgemeester en wethouders. De aanspraak op bekostiging vervalt als niet aan deze verplichtingen wordt voldaan.
2. De in het eerste lid bedoelde:
 - a. bouwopdrachten en overeenkomsten zijn onherroepelijk;
 - b. bouwopdrachten vermelden de aanvangsdatum van het werk en de termijn, uitgedrukt in het aantal werkbare dagen, waarbinnen het werk wordt opgeleverd;
 - c. huur- of erfpachtovereenkomsten vermelden de datum van inwerkingtreding, alsmede de duur van de overeenkomst;
 - d. koopovereenkomsten vermelden de datum van aankoop.
3. De aanspraak op bekostiging vervalt niet als het overschrijden van de in het eerste lid bedoelde termijn veroorzaakt wordt door:
 - a. bijzondere omstandigheden die niet aan de aanvrager zijn toe te rekenen, en
- b. de aanvrager voor 1 september een schriftelijk gemotiveerd verzoek tot het verlengen van de termijn heeft ingediend bij burgemeester en wethouders.
4. Burgemeester en wethouders beslissen voor 15 september op een verzoek tot het verlengen van de termijn. Bij inwilliging van het verzoek wordt in het besluit aangegeven tot welke datum de termijn wordt verlengd.

Hoofdstuk 3. Aanvragen met spoedeisend karakter en aanvragen herstel en vervanging in verband met schade zonder spoedeisend karakter

Paragraaf 3.1. Melding en aanvraag

Artikel 17. Melding bij aanvragen herstel en vervanging in verband met schade

1. Als herstel of vervanging nodig is in verband met schade aan gebouw of inventaris, als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel c, meldt het schoolbestuur de schade bij burgemeester en wethouders binnen de in het tweede en derde lid genoemde termijnen.
2. Als de (geschatte) schade minder dan € 5.000 (exclusief btw) bedraagt meldt het schoolbestuur de schade binnen vijf werkdagen na constatering van de schade. Het schoolbestuur laat de schade zelf herstellen.
3. Als de (geschatte) schade meer dan € 5.000 (exclusief btw) bedraagt, of de omvang van de schade nog niet is vast te stellen, meldt het schoolbestuur de schade binnen één werkdag na constatering van de schade zowel schriftelijk (digitaal) als ook via telefoonnummer 14 030. Het schoolbestuur overlegt met burgemeester en wethouders over hoe de schade moet worden hersteld. Burgemeester en wethouders kunnen een schade-expert vragen de schade te beoordelen.
4. Bij (poging tot) inbraak of (mogelijke) brandstichting doet het schoolbestuur altijd aangifte bij de politie.

Artikel 18. Indienen en inhoud aanvraag

1. Indien de aanvraag tot het bekostigen van herstel en vervanging in verband met schade als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel c, of het bekostigen van een andere voorziening, gelet op de voortgang van het onderwijs geen uitstel kan lijden, betreft het een aanvraag met een spoedeisend karakter. Het schoolbestuur dient deze aanvraag binnen twee weken na het ontstaan van de calamiteit in bij burgemeester en wethouders.
2. Indien het gaat om een aanvraag tot het bekostigen van herstel en vervanging in verband met schade als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel c, die gelet op de voortgang van het onderwijs (enig) uitstel kan lijden, betreft het een aanvraag herstel en vervanging in verband met schade zonder spoedeisend karakter. Het schoolbestuur dient deze aanvraag uiterlijk binnen zes maanden na het constateren van de schade in bij burgemeester en wethouders. Na deze termijn nemen burgemeester en wethouders de aanvraag niet meer in behandeling.
3. Het schoolbestuur maakt bij het indienen van de aanvraag gebruik van een door burgemeester en wethouders vastgesteld (digitaal) formulier.
4. Een aanvraag vermeldt naast de gegevens genoemd in artikel 7, eerste lid:
 - a. in geval van een spoedeisend karakter: de omstandigheden waarom de voorziening spoedeisend wordt geacht.

- b. in geval van een aanvraag tot het bekostigen van herstel en vervanging in verband met schade als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel c (met of zonder spoedeisend karakter): een korte omschrijving van de schade en het geraamde schadebedrag.
- 5. Als gegevens als bedoeld in het vierde lid ontbreken, stellen burgemeester en wethouders de aanvrager daarvan schriftelijk op de hoogte:
 - a. in geval van een aanvraag met een spoedeisend karakter: binnen twee weken na de datum waarop de aanvraag is ingediend. De aanvrager heeft vervolgens twee weken om de ontbrekende gegevens aan te vullen.
 - b. in geval van een aanvraag herstel en vervanging in verband met schade zonder spoedeisend karakter: binnen zes weken na de datum waarop de aanvraag is ingediend. De aanvrager heeft vervolgens zes weken om de ontbrekende gegevens aan te vullen.
- 6. Als de aanvrager de gevraagde gegevens als bedoeld in het vijfde lid niet binnen de gestelde termijn aanvult, nemen burgemeester en wethouders de aanvraag niet in behandeling.

Paragraaf 3.2. Beoordelen aanvraag; uitvoeren besluit

Artikel 19. Tijdstip besluit

- 1. Burgemeester en wethouders besluiten:
 - a. in geval van een aanvraag met een spoedeisend karakter: binnen vier weken nadat de aanvraag is ontvangen of, binnen vier weken nadat de aanvullende gegevens zijn verstrekt of hadden moeten zijn verstrekt.
 - b. in geval van een aanvraag herstel en vervanging in verband met schade zonder spoedeisend karakter: binnen zes weken nadat de aanvraag is ontvangen of binnen zes weken nadat de aanvullende gegevens zijn verstrekt of hadden moeten zijn verstrekt.
- 2. Als een beschikking niet binnen de gestelde termijn kan worden gegeven, stellen burgemeester en wethouders de aanvrager hiervan schriftelijk op de hoogte. Daarbij geven zij aan binnen welke redelijke termijn de beschikking alsnog kan worden verwacht.
- 3. Burgemeester en wethouders stellen de aanvrager binnen twee weken na de besluitdatum schriftelijk op de hoogte van het besluit.

Artikel 20. Uitvoeren besluit

- 1. Na het bekendmaken van het besluit als bedoeld in artikel 19, eerste lid, waarbij een vergoeding is toegewezen, treden burgemeester en wethouders zo spoedig mogelijk in overleg met de aanvrager over de wijze waarop de voorziening wordt uitgevoerd. De artikelen 13, 14, 15 en 16, tweede tot en met vierde lid, zijn van overeenkomstige toepassing. Daarbij geldt in plaats van de in artikel 14, tweede lid, eerste volzin, genoemde termijn van zes weken een termijn van drie weken.
- 2. Binnen drie maanden na bekendmaking van het besluit als bedoeld in het eerste lid geeft de aanvrager een bouwopdracht of sluit hij een koop-, huur- of erfpachtovereenkomst. Hiervan zendt hij binnen twee weken een afschrift aan burgemeester en wethouders. De aanspraak op bekostiging vervalt als niet aan deze verplichtingen wordt voldaan.

Hoofdstuk 4. Medegebruik en verhuur

Paragraaf 4.1. Medegebruik voor onderwijs of educatie

Artikel 21. Aanduiden omstandigheden

Burgemeester en wethouders kunnen overgaan tot het vorderen van een gedeelte van een voor een school bestemd gebouw of terrein als:

- a. sprake is van één van de volgende situaties:
 - i. door medegebruik kan worden voorzien in de behoefte aan huisvesting van een school waarbij overeenkomstig bijlage III, deel C, een aanvullende ruimtebehoefte is vastgesteld en het bevoegd gezag van die school een aanvraag als bedoeld in de artikelen 6 of 18 heeft ingediend; of
 - ii. er is sprake van een tekort aan huisvestingscapaciteit bij een andere school of een instelling als bedoeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs, vastgesteld aan de hand van de voor die school of instelling gangbare berekeningswijze; en
- b. sprake is van leegstand:
 - i. doordat leegstand is vastgesteld in een lesgebouw van een school; of leegstand is vastgesteld in een lokaal bewegingsonderwijs van een school; of
 - ii. een sportveld van een school voor voortgezet onderwijs niet volledig wordt benut, wat blijkt uit het lesrooster van de school of scholen die dat sportveld voor het onderwijs gebruiken.

Artikel 22. Omschrijving leegstand

1. Er is sprake van leegstand in een schoolgebouw als overeenkomstig bijlage III, deel A en B, is vastgesteld dat de vastgestelde capaciteit van het gebouw groter is dan de vastgestelde ruimtebehoefte.
2. Er is sprake van leegstand in een lokaal bewegingsonderwijs als:
 - a. het lokaal wordt gebruikt door een of meer scholen voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs, en de som van het aantal klokurengebruik dat door burgemeester en wethouders is vastgesteld, minder is dan veertig klokuren;
 - b. het lokaal wordt gebruikt door een of meer scholen voor voortgezet onderwijs en uit de overeenkomstig bijlage III, deel B, vastgestelde ruimtebehoefte blijkt dat het lokaal minder dan veertig uren wordt gebruikt, tenzij het bevoegd gezag op basis van het lesrooster of de lesroosters voor het lopende of eerstkomende schooljaar aantoon dat dit niet het geval is;
 - c. het lokaal wordt gebruikt door een of meer scholen voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs of voortgezet onderwijs en de som van de berekeningswijzen, bedoeld onder a en b, minder is dan veertig klokuren.

Artikel 23. Nalaten vorderen

Burgemeester en wethouders vorderen geen medegebruik als het bevoegd gezag de leegstand van het gebouw waarin het beoogde medegebruik moet plaatsvinden, in gebruik heeft gegeven aan een andere school of scholen voor het onderwijs aan die school of scholen, tenzij dat gebruik kan plaatsvinden in de voor die scholen al beschikbare huisvestingscapaciteit.

Artikel 24. Overleg en mededeling

1. Voordat burgemeester en wethouders overgaan tot vorderen in het kader van een aanvraag als bedoeld in artikel 6 overleggen zij daarover met de betrokken bevoegde gezagsorganen tijdens het overleg als bedoeld in artikel 10.
2. Voordat burgemeester en wethouders overgaan tot vorderen in het kader van een aanvraag als bedoeld in artikel 18A, overleggen zij daarover zo spoedig mogelijk met de betrokken bevoegde gezagsorganen.
3. Binnen vier weken nadat het programma is vastgesteld of binnen één week na het overleg, bedoeld in het vorige lid, delen burgemeester en wethouders het bevoegd gezag waarvan gevorderd wordt, schriftelijk mee dat gevorderd wordt.
4. De schriftelijke mededeling van burgemeester en wethouders bevat in ieder geval:
 - a. de naam van de school en het bevoegd gezag waarvoor wordt gevorderd;
 - b. een aanduiding van het aantal leerlingen waarvoor gevorderd wordt of, als het betreft het bewegingsonderwijs, het aantal klokuren dat gevorderd wordt;
 - c. het gebouw waarop de vordering betrekking heeft;
 - d. het aantal vierkante meters bruto vloeroppervlakte dat gevorderd wordt;
 - e. de periode waarvoor gevorderd wordt; en
 - f. de ingangsdatum van het medegebruik.

Artikel 25. Vergoeding

De betrokken bevoegde gezagsorganen stellen in onderling overleg de vergoeding voor het medegebruik vast. Hierbij wordt als uitgangspunt genomen dat de vergoeding kostendekkend is. Als geen overeenstemming wordt bereikt stellen partijen in onderling overleg vast welke handelswijze wordt gevolgd.

Paragraaf 4.2. Medegebruik voor culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden

Artikel 26. Overleg en mededeling

1. Voordat burgemeester en wethouders overgaan tot vorderen overleggen burgemeester en wethouders met het bevoegd gezag.
2. In het overleg komt in ieder geval aan de orde:
 - a. voor welke activiteit of activiteiten gevorderd wordt;
 - b. of die activiteit of activiteiten zich verdragen met het onderwijs aan de in het gebouw gevestigde school;
 - c. of maatregelen noodzakelijk zijn om te voorkomen dat het onderwijs aan de in het gebouw gevestigde school hinder van het medegebruik ondervindt;
 - d. wat naar oordeel van burgemeester en wethouders en het bevoegd gezag een redelijke vergoeding voor het medegebruik is;
 - e. de datum waarop het medegebruik redelijkerwijs kan aanvangen.

3. Binnen vier weken na het overleg delen burgemeester en wethouders het bevoegd gezag waarvan medegebruik gevorderd wordt, schriftelijk mee dat gevorderd wordt. Als het overleg heeft geleid tot afspraken, worden ook deze opgenomen in de schriftelijke mededeling. Als het overleg niet tot volledige overeenstemming heeft geleid, dan bevat de mededeling het besluit van burgemeester en wethouders over de punten waarover geen overeenstemming is bereikt.

Paragraaf 4.3. Verhuur

Artikel 27. Verzoek toestemming college

1. Voordat het bevoegd gezag een huurovereenkomst sluit ten aanzien van (een gedeelte van) het schoolgebouw, vraagt het bevoegd gezag aan burgemeester en wethouders schriftelijk om toestemming als bedoeld in artikel 108, eerste lid, van de Wet op het primair onderwijs, artikel 106, eerste lid, van de Wet op de expertisecentra of artikel 6.18 van de Wet voortgezet onderwijs 2020.
2. Het verzoek bevat een aanduiding van de huurder en van de bestemming van de te verhuren ruimte.
3. Burgemeester en wethouders kunnen aan de toestemming de voorwaarde verbinden dat voor de verhuur een huur is verschuldigd en kunnen bepalen op welke wijze de huurprijs berekend wordt.

Hoofdstuk 5. Einde gebruik gebouwen en terreinen

Artikel 28. Staat van onderhoud

1. Als het bevoegd gezag aan burgemeester en wethouders schriftelijk meldt dat een gebouw of terrein niet meer nodig is voor het huisvesten van een school stellen burgemeester en wethouders vast of er mogelijk sprake is van achterstallig onderhoud aan het gebouw of terrein. Er is in ieder geval sprake van achterstallig onderhoud indien het onderhoudsniveau van het gebouw slechter is dan niveau 3 op basis van NEN 2767.
2. Als burgemeester en wethouders vaststellen dat er sprake is van achterstallig onderhoud, wordt voordat de eigendomsoverdracht plaatsvindt een staat van onderhoud opgemaakt.
3. De staat van onderhoud wordt na overleg met het bevoegd gezag opgemaakt in opdracht van burgemeester en wethouders.
4. Over de staat van onderhoud wordt overleg gevoerd met het bevoegd gezag.
5. Als uit de staat van onderhoud blijkt dat sprake is van achterstallig onderhoud, wordt in het overleg vastgesteld welk deel hiervan voor rekening van het bevoegd gezag komt en of het bevoegd gezag opdracht verstrekt voor het uitvoeren van de werkzaamheden, of dat het bevoegd gezag een in overleg vast te stellen bedrag aan burgemeester en wethouders betaalt. Als geen overeenstemming wordt bereikt, stellen partijen vast welke handelwijze verder gevolgd wordt.
6. Het opmaken van een staat van onderhoud blijft achterwege als dit naar het oordeel van burgemeester en wethouders niet nodig is.

Hoofdstuk 6. Gebruik lokaal bewegingsonderwijs door (speciaal) basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs

Artikel 29. Mutaties aantal klokuren binnen beschikbare capaciteit, inroosteren en gebruik

1. Burgemeester en wethouders stellen jaarlijks voor 31 december voorlopig vast het aantal klokuren bewegingsonderwijs waarop een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een school voor voortgezet speciaal onderwijs in het daaropvolgende schooljaar aanspraak maakt.
2. Grondslag voor het berekenen van het aantal klokuren is het aantal leerlingen dat op 1 oktober van het lopende schooljaar op de school staat ingeschreven.
3. Op basis van het aantal klokuren stellen burgemeester en wethouders voor 15 januari een rooster op voor het gebruik van de lokalen bewegingsonderwijs, waarbij burgemeester en wethouders rekening houden met de volgende uitgangspunten:
 - a. de afstanden in relatie tot de omvang van het onderwijsgebruik van een lokaal bewegingsonderwijs, bedoeld in bijlage I, deel B;
 - b. een school waarvan het bevoegd gezag eigenaar is van het lokaal bewegingsonderwijs wordt voor de school als eerste ingeroosterd voor het lokaal bewegingsonderwijs, en
 - c. het bewegingsonderwijs van een school wordt zoveel mogelijk ingeroosterd in één lokaal bewegingsonderwijs.
4. Burgemeester en wethouders stellen het bevoegd gezag, nadat het rooster voorlopig is vastgesteld, voor 31 januari in kennis van het rooster. Hierbij worden per school de volgende gegevens vermeld:
 - a. het aantal klokuren waarvoor de school wordt ingeroosterd;
 - b. het lokaal bewegingsonderwijs dat voor het bewegingsonderwijs is toegewezen, en
 - c. de lestijden gedurende welke het onderwijs gebruik plaatsvindt.
5. De bevoegde gezagsorganen kunnen tot 15 maart reacties op het rooster kenbaar maken.
6. Op verzoek van de bevoegde gezagsorganen kunnen burgemeester en wethouders een overleg over het voorstel plannen. Dit overleg vindt plaats voor vaststelling van het rooster. In het overleg kunnen de vertegenwoordigers van de bevoegde gezagsorganen reageren op het voorstel.
7. Burgemeester en wethouders stellen het rooster voor 31 maart definitief vast en houden hierbij rekening met de reacties van de bevoegde gezagsorganen.
8. Het bevoegd gezag kan burgemeester en wethouders verzoeken meer klokuren in te roosteren dan het aantal klokuren dat door burgemeester en wethouders is vastgesteld.
9. Burgemeester en wethouders nemen een verzoek als bedoeld in het vorige lid uitsluitend in behandeling als daarvoor nog capaciteit beschikbaar is. Het aantal klokuren dat door

burgemeester en wethouders extra wordt ingeroosterd komt voor rekening van het bevoegd gezag van de school.

Hoofdstuk 7. Slotbepalingen

Artikel 30. Beslissing college in gevallen waarin de verordening niet voorziet

In gevallen die de uitvoering van deze verordening betreffen en waarin deze verordening niet voorziet beslissen burgemeester en wethouders.

Artikel 31. Nadere regels

Burgemeester en wethouders kunnen nadere regels vaststellen over duurzame en gezonde schoolgebouwen. Deze nadere regels kunnen de grondslag vormen voor een aanvullende vergoeding met het oog op de verduurzaming van schoolgebouwen.

Artikel 32. Indexering

Burgemeester en wethouders stellen jaarlijks de in het kader van deze verordening gehanteerde normbedragen voor de vergoeding van voorzieningen bij op basis van de in bijlage IV opgenomen systematiek van prijsbijstelling.

Artikel 33. Inwerkingtreding, overgangsrecht en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op de dag na bekendmaking.
2. De Verordening huisvesting scholen gemeente Utrecht zoals bekendgemaakt in gmb-2021-27081, wordt ingetrokken.
3. Op besluiten die zijn genomen vóór de datum van inwerkingtreding van deze verordening blijft de Verordening huisvesting scholen gemeente Utrecht, zoals bekendgemaakt in gmb-2021-27081, van toepassing.
4. Aanvragen waarover nog niet is besloten op het moment dat deze verordening ingaat, worden beoordeeld op basis van deze verordening.
5. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening huisvesting scholen gemeente Utrecht.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 19 november 2026.

De burgemeester,

Sharon A.M. Dijkma

De griffier,

Miguel Israel

Bijlage I bij Verordening huisvesting scholen gemeente Utrecht – Beoordelingscriteria noodzaak aangevraagde voorzieningen

Deel A – Lesgebouwen

Algemeen

1. De voorzieningen genoemd onder A.2a (vervangende bouw), A.2b (renovatie), A.3.1 (uitbreiding met één of meer leslokalen) en A.3.2 (uitbreiding met een speellokaal) worden niet noodzakelijk geacht voor dislocaties met een permanente bouwaard. Slechts in bijzondere omstandigheden kan dit, na overleg met het bevoegd gezag, en ter beoordeling van burgemeester en wethouders plaatsvinden.

2. In de beoordelingscriteria wordt gerefereerd aan 'passende huisvesting'. Als het gaat om een bestaande school die een voorziening aanvraagt, voldoet 'passende huisvesting' minimaal aan het vereiste:

- a. voor een school voor basisonderwijs of een speciale school voor basisonderwijs: dat de afstand tussen twee locaties van een school of de afstand tussen het oude schoolgebouw en het nieuwe schoolgebouw ten hoogste 2.000 meter is, gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg.
- b. voor een school voor voortgezet onderwijs: dat de afstand tussen twee locaties van een school of de afstand tussen het oude schoolgebouw en het nieuwe schoolgebouw ten hoogste 3.000 meter is, gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg.
- c. voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs: dat het gebouw binnen de gemeentegrenzen ligt en goed bereikbaar is met leerlingenvervoer.

A.1. Nieuwbouw

Noodzaak van nieuwbouw is aanwezig als:

- a. de minister de desbetreffende school voor het eerst voor bekostiging in aanmerking brengt en;
- b. de te huisvesten leerlingen aanwezig zijn of kunnen worden verwacht en:
 - 1°. als het een voor blijvend gebruik bestemde voorziening betreft een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat deze leerlingen gedurende ten minste 15 jaar kunnen worden verwacht, of
 - 2°. als het een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening betreft een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat deze leerlingen gedurende ten minste 4 jaar kunnen worden verwacht, en
- c. geen gebouw beschikbaar is of komt dat geschikt is of geschikt te maken is als passende huisvesting voor de school, en
- d. het onmogelijk is om door medegebruik een passende huisvesting voor de school te realiseren.

A.2a. Vervangende bouw

De noodzaak van vervangende bouw is aanwezig als:

- a. Eén van de volgende situaties aan de orde is:
 - 1° Op grond van een overeenkomstig NEN 2767 of een andere gelijkwaardige gebouwbeoordelingssystematiek opgestelde rapportage, wordt vastgesteld dat het schoolgebouw volgens de conditiemeting voldoet aan conditiemeting 5 of 6 en op basis van het afwegingskader renovatie of nieuwbouw van de PO-raad, VO-raad en VNG blijkt dat de levensduur van het gebouw onvoldoende langjarig kan

worden verlengd middels vernieuwing, integrale verbetering en/of ingrijpende verandering van het gebouw of een gedeelte daarvan danwel dat dit niet leidt tot een passende huisvesting voor de school; of

2° dit het gevolg is van een herschikkingsoperatie; of

3° dit het gevolg is van ontwikkelingen in de ruimtelijke ordening; en

- b. Een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat dit aantal leerlingen gedurende het aantal hierna genoemde jaren aanwezig is of kan worden verwacht:

1° als het een voor blijvend gebruik bestemde voorziening betreft: ten minste 15 jaar; of

2° als het een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening betreft: ten minste 4 jaar; en

- c. geen gebouw beschikbaar is of komt dat geschikt is of geschikt te maken is als passende huisvesting voor de school; en
- d. het onmogelijk is om door medegebruik een passende huisvesting voor de school te realiseren.

A.2b. Renovatie

De noodzaak tot renovatie van een gebouw is aanwezig als:

- a. Op grond van een overeenkomstig NEN 2767 of een andere gelijkwaardige gebouwbeoordelingssystematiek opgestelde rapportage, wordt vastgesteld dat het schoolgebouw volgens de conditiemeting voldoet conditiemeting 5 of 6 en op basis van het afwegingskader renovatie of nieuwbouw van de PO-raad, VO-raad en VNG blijkt dat de levensduur van het gebouw alleen langjarig kan worden verlengd middels vernieuwing, integrale verbetering en/of ingrijpende verandering van het gebouw of een gedeelte daarvan; en
- b. Het een voor blijvend gebruik bestemde voorziening betreft; en
- c. De te huisvesten leerlingen aanwezig zijn of kunnen worden verwacht en een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat deze leerlingen gedurende ten minste 15 jaar aanwezig zijn of kunnen worden verwacht; en
- d. Geen gebouw beschikbaar komt dat geschikt is of beter geschikt is te maken als passende huisvesting voor de school; en
- e. Het onmogelijk is om door medegebruik een passende huisvesting voor de school te realiseren.

A.3. Uitbreiding

A.3.1. Uitbreiding schoolgebouw

De noodzaak van het uitbreiden van een schoolgebouw is aanwezig als:

- a. de overeenkomstig bijlage III, deel A, vastgestelde capaciteit van een schoolgebouw van een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs of voortgezet onderwijs kleiner is dan de

overeenkomstig bijlage III, deel B, vastgestelde ruimtebehoefte en het verschil tussen de capaciteit en de ruimtebehoefte voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, of een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs of een voortgezet onderwijs, gelijk of groter is dan de drempelwaarde, bedoeld in bijlage III, deel C, en

b. daarnaast:

1°. als het een voor blijvend gebruik bestemde voorziening betreft een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat dit aantal leerlingen gedurende minstens vijftien jaar kan worden verwacht,

2°. als het een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening betreft een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat dit aantal leerlingen gedurende minstens vier jaar aanwezig is of kan worden verwacht, of

3°. de prognose op basis van de laatste teldatum voor het indienen van de aanvraag aantoont dat het aantal leerlingen dat aanwezig is niet voor ten hoogste vier jaar binnen het gebouw of de gebouwen kunnen worden gehuisvest, en

c. geen gebouw beschikbaar is of komt dat geschikt is of geschikt te maken is als passende huisvesting voor de school, en

d. het onmogelijk is om door medegebruik een passende huisvesting voor de school te realiseren.

A.3.2. Uitbreiding speciale school voor basisonderwijs en school voor speciaal onderwijs met een speellokaal

De noodzaak van het uitbreiden met een speellokaal is aanwezig als:

- a. tot een school voor speciaal basisonderwijs minstens twaalf kinderen jonger dan zes jaar of tot een school of afdeling van een school voor speciaal onderwijs kinderen jonger dan zes jaar worden toegelaten;
- b. de school volgens een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat de school minstens vijftien jaar zal blijven bestaan;
- c. in het schoolgebouw geen speellokaal aanwezig is;
- d. medegebruik van een speellokaal of lokaal bewegingsonderwijs binnen 300 meter hemelsbreed onmogelijk is, en
- e. het naar oordeel van burgemeester en wethouders onmogelijk is om tegen redelijke kosten in pandig een speellokaal te realiseren door gebruik te maken van een bestaand verschil tussen de overeenkomstig bijlage III, deel A, vastgestelde capaciteit en de overeenkomstig bijlage III, deel B, vastgestelde ruimtebehoefte.

A.4. In gebruik nemen van een bestaand gebouw

De noodzaak van het in gebruik nemen van een gebouw is aanwezig als:

- a. de minister de desbetreffende school voor het eerst voor bekostiging in aanmerking brengt of als het huidige gebouw moet worden vervangen of uitgebreid;

- b. de te huisvesten leerlingen aanwezig zijn of kunnen worden verwacht en:
 - 1°. als het een voor blijvend gebruik bestemde voorziening betreft een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat deze leerlingen gedurende minstens vijftien jaar kunnen worden verwacht, of
 - 2°. als het een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening betreft een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat deze leerlingen gedurende minstens vier jaar kunnen worden verwacht, en
- c. geen ander gebouw beschikbaar is of komt dat geschikt is of geschikt te maken is als passende huisvesting voor de school;
- d. het onmogelijk is om door medegebruik een passende huisvesting voor de school te realiseren; en
- e. de kosten van het in gebruik nemen en aanpassen naar oordeel van burgemeester en wethouders in redelijke verhouding staan tot de kosten van vervangende bouw of uitbreiding.

A.5. Verplaatsen tijdelijk gebouw

De noodzaak van het verplaatsen van een tijdelijk gebouw is aanwezig als:

- a. er op basis van een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose een tijdelijke behoefte aan huisvesting voor minstens vier jaar is, waarin een beschikbaar leeg of leegkomend tijdelijk gebouw kan voorzien;
- b. geen gebouw beschikbaar is of komt dat geschikt is of geschikt te maken is als passende huisvesting voor de school;
- c. het onmogelijk is om door medegebruik een passende huisvesting voor de school te realiseren, en
- d. de kosten van het verplaatsen naar oordeel van burgemeester en wethouders in redelijke verhouding staan tot de kosten van een nieuwe tijdelijke voorziening voor hetzelfde aantal leerlingen en voor dezelfde tijdsduur.

A.6. Terrein

De noodzaak van het verwerven of uitbreiden van een terrein of een deel daarvan is aanwezig als burgemeester en wethouders hebben ingestemd met een voorziening als bedoeld in artikel 2, onderdeel a, onder 1° tot en met 4°, en de oppervlakte van het bestaande terrein niet voldoende is om deze voorziening te realiseren. De oppervlakte van het terrein moet voldoen aan de minimumnormen, zoals opgenomen in bijlage III, deel D.

A.7. Eerste inrichting

1. De noodzaak van de eerste aanschaf van inventaris ontstaat wanneer:

- a. de behoefte aan inventaris (gebaseerd op de overeenkomstig bijlage III, deel B, vastgestelde ruimtebehoefte) groter is dan de aanwezige inventaris (gebaseerd op de overeenkomstig bijlage III, deel A.1.5 vastgestelde capaciteit); en
- b. deze niet eerder is bekostigd.

- c. De noodzaak van eerste inrichting met inventaris van een speellokaal is aanwezig als een speciale school voor basisonderwijs of een speciale school wordt uitgebreid met een speellokaal.
- d. Bij fusie van scholen wordt uitsluitend uitbreiding van eerste aanschaf van inventaris toegekend als het aantal leerlingen na de fusie groter is dan het totaal aantal leerlingen van de afzonderlijk aan de fusie deelnemende scholen.
- e. Bij het verplaatsen van een school om tot een efficiëntere onderwijsportefeuille te komen kunnen burgemeester en wethouders besluiten om af te wijken van het eerste lid.

A.8. Medegebruik

1. De noodzaak van medegebruik van een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs of een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs, of een school voortgezet onderwijs, is aanwezig als het verschil tussen de overeenkomstig bijlage III, deel A, vastgestelde capaciteit en de overeenkomstig bijlage III, deel B, vastgestelde ruimtebehoefte:
 - a. gelijk of groter is dan de drempelwaarde, bedoeld in bijlage III, deel C, en
 - b. een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat de overeenkomstig bijlage III, deel C, vastgestelde aanvullende ruimtebehoefte voor minimaal 4 jaar noodzakelijk is.
2. Bepalend bij het beoordelen van de beschikbaarheid van een gebouw of ruimte voor medegebruik voor een school voor basisonderwijs of een speciale school voor basisonderwijs is een afstand van ten hoogste 2.000 meter, gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg.
3. Bepalend bij het beoordelen van de beschikbaarheid van een gebouw of ruimte voor medegebruik voor een school voortgezet onderwijs is een afstand van ten hoogste 3.000 meter, gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg.
4. Bepalend bij het beoordelen van de beschikbaarheid van een gebouw of ruimte voor medegebruik voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs is een beschikbaar gebouw dat binnen de gemeentegrenzen ligt en goed bereikbaar is met leerlingenvervoer.

A.9. Herstel van constructiefouten

De noodzaak van herstel van constructiefouten is aanwezig als een bouwkundige rapportage uitwijst dat het gaat om constructiefouten, waarvan het noodzakelijk is dat deze hersteld worden.

A.10. Vervangen of herstel van schade aan gebouw en/of inventaris, in geval van bijzondere omstandigheden

1. De noodzaak van vervangen of herstel van een gebouw en/of inventaris als gevolg van schade daaraan is aanwezig als:
 - a. als gevolg van een bijzondere omstandigheid als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel c, het onderwijs in het desbetreffende gebouw wordt gehinderd. Als bijzondere omstandigheden worden enkel aangemerkt:

- i. brand
 - ii. inbraak of een poging tot inbraak
 - iii. vandalisme
 - iv. wateroverlast
 - v. storm
 - b. het schoolbestuur voldoende maatregelen heeft genomen om verdere schade te voorkomen; en
 - c. de schade is ontstaan ondanks het uitvoeren van het noodzakelijke onderhoud.
2. De volgende gevallen komen in ieder geval niet voor vergoeding in aanmerking:
- a. Glasschade veroorzaakt vanuit de binnenkant van het gebouw;
 - b. Verlies van inventaris in het gebouw als gevolg van diefstal zonder inbraakschade;
 - c. Diefstal van laptops en makkelijk verplaatsbare computers en bijbehorende randapparatuur die niet waren opgeborgen in beveiligde ruimtes of kasten;
 - d. Diefstal van niet makkelijk verplaatsbare computers en bijbehorende randapparatuur die niet waren beveiligd door bijvoorbeeld stalen kabels met slot of vastgeschroefd aan tafels;
 - e. Schade door vandalisme aan de binnenkant van het gebouw, tenzij deze schade een bijproduct is na inbraak of een gevolg is van een van buiten komende schade;
 - f. Schade aan speeltoestellen op het schoolplein (omdat zij niet onder het gebouw en de eerste inrichting vallen).

Deel B – Voorzieningen voor lokalen bewegingsonderwijs

B.1. Nieuwbouw, vervangende nieuwbouw, renovatie, uitbreiding en ingebruikneming.

De noodzaak van:

- a. nieuwbouw is aanwezig als de minister de desbetreffende school voor het eerst voor bekostiging in aanmerking brengt;
- b. renovatie of vervangende nieuwbouw is aanwezig als op grond van een overeenkomstig NEN 2767 opgestelde bouwkundige rapportage wordt vastgesteld dat onderhoud of aanpassen niet zal leiden tot de gewenste levensduurverlenging van 40 jaar of dit het gevolg is van een herschikkingsoperatie;
- c. uitbreiding van een lokaal bewegingsonderwijs is aanwezig als de oppervlakte van de zaal kleiner is dan 140 vierkante meters en het effectief gebruik van het lokaal daardoor belemmerd wordt, of
- d. het in gebruik nemen van een lokaal bewegingsonderwijs is aanwezig als:
 - i. de minister de school voor het eerst voor bekostiging in aanmerking brengt;

- ii. het huidige gebouw overeenkomstig onderdeel b voor vervanging in aanmerking komt; of
 - iii. de kosten van het in gebruik nemen en aanpassen naar oordeel van burgemeester en wethouders in redelijke verhouding staan tot de kosten van vervangende bouw, en
- e. het onmogelijk is gebruik te maken van één of meer lokalen bewegingsonderwijs of van binnen een redelijke termijn beschikbaar komende lokalen bewegingsonderwijs voor:
 - i. een school voor basisonderwijs, bij noodzakelijk gebruik van:
 - a. ten minste 20 klokuren binnen 1 km gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg, of
 - b. ten minste 15 klokuren binnen 3,5 km gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg, of
 - c. ten minste 5 klokuren binnen 7,5 km gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg of
 - ii. een school voor speciaal onderwijs, speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs, bij noodzakelijk gebruik van: ten minste 10 groepen speciaal onderwijs binnen 1 km gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg;
 - a. ten minste 10 groepen voortgezet speciaal onderwijs binnen 2 km gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg;
 - b. ten minste 6 groepen speciaal onderwijs binnen 3,5 km gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg, of
 - c. ten minste 3 groepen speciaal onderwijs binnen 7,5 km gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg, of
 - iii. een school voor voortgezet onderwijs binnen 2 km gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare weg en veilige weg, en

een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat gedurende ten minste vijftien jaar de groepen leerlingen waarvoor het door burgemeester en wethouders vastgestelde aantal klokuren noodzakelijk is, aanwezig zijn of verwacht kunnen worden.

B.2. Terrein

De noodzaak van het verwerven of uitbreiden van een terrein of een deel daarvan is aanwezig als voor het realiseren van de nieuwbouw of de uitbreiding geen of onvoldoende terrein aanwezig is.

B.3. Eerste inrichting

De noodzaak van eerste inrichting bewegingsonderwijs is aanwezig als:

- a. nieuwbouw of uitbreiding bestaand lokaal bewegingsonderwijs voor de school is goedgekeurd, en

- b. voor de desbetreffende groepen leerlingen van het basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs nog niet eerder bekostiging eerste inrichting bewegingsonderwijs is verstrekt of voor de desbetreffende leerlingen van het voortgezet onderwijs nog niet eerder bekostiging eerste inrichting bewegingsonderwijs is verstrekt.

B.4. Huur van een sportterrein school voor voortgezet onderwijs

De noodzaak van huur van een sportveld is aanwezig als het lesrooster buitensport vermeldt, het bevoegd gezag niet beschikt over een eigen sportveld en medegebruik van een sportveld van een ander bevoegd gezag onmogelijk is.

B.5. Medegebruik

De noodzaak van medegebruik is aanwezig als het door de gemeente vastgestelde aantal klokuren bewegingsonderwijs zodanig is dat daarvoor binnen de op dat moment in gebruik zijnde lokalen bewegingsonderwijs geen plaats is.

B.6. Herstel constructiefouten

De noodzaak van herstel van constructiefouten is aanwezig als een bouwkundige rapportage uitwijst dat het gaat om constructiefouten die hersteld moeten worden.

Bijlage II – Prognosecriteria

A. Algemeen

1. Een prognose van het aantal te verwachten leerlingen van een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs of voor voortgezet onderwijs wordt gemaakt voor een periode van minstens vijftien jaar, met als eerste jaar het jaar waarin de start van de bekostiging wordt gewenst (de prognoseperiode).
2. De prognose omvat gegevens voor minstens een periode van zes jaar (de analyseperiode) met als laatste jaar het jaar dat voorafgaat aan het indienen van de aanvraag. De prognose is niet meer dan twee jaar oud. Als basis voor de prognose mag gebruik gemaakt worden van de omvang van de basisgeneratie voor het basisonderwijs zoals het meest recent berekend door het Centraal Bureau voor de Statistiek of het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.
3. De prognose wordt opgesteld door burgemeester en wethouders. Burgemeester en wethouders toetsen de aanvragen voor huisvesting aan de door burgemeester en wethouders opgestelde leerlingenprognose.
4. Een prognose wordt schriftelijk aangeleverd en bevat in ieder geval de relevante gegevens en berekeningen over de analyse- en prognoseperiode, een beschrijving van de gebruikte programmatuur en een onderbouwing van de aannames waarop de prognose is gebaseerd.
5. Bij het vaststellen van de leerlingenprognose wordt rekening gehouden met gebiedsgerichte en/of beleidsmatige afspraken tussen scholen over (onder meer) het maximum aantal leerlingen dat de desbetreffende scholen toelaten op hun school. De leerlingenprognose voor een school zal niet hoger zijn dan het maximum aantal leerlingen dat de desbetreffende school op basis van die afspraken zal

toelaten op haar school, tenzij naar het oordeel van burgemeester en wethouders sprake is van bijzondere omstandigheden.

B. Voedingsgebied

1. Het voedingsgebied van een school omvat het gebied waaruit het overgrote deel van de leerlingen afkomstig is of zal zijn.
2. De prognose voor een basisschool bevat in ieder geval een beschrijving van het voedingsgebied op wijkniveau. Bij een speciale school voor basisonderwijs en een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs of voortgezet onderwijs kan, als het voedingsgebied zich over de gemeentegrens uitstrekt, worden volstaan met een opsomming van de gemeenten die tot het voedingsgebied worden gerekend.
3. Voor zover het voedingsgebied kleiner is dan de hele gemeente wordt beredeneerd aangegeven welke berekeningen op de basisgeneratie zijn toegepast.

C. Prognose school voor basisonderwijs

1. De prognose van een school voor basisonderwijs geeft per jaar inzicht in het te verwachten aantal leerlingen van de school of nevenvestiging waarbij rekening wordt gehouden met:
 - a. het voedingsgebied;
 - b. de bevolking in het voedingsgebied, verdeeld in relevante leeftijdsgroepen;
 - c. de woningvoorraad en wijzigingen daarin, inclusief een eventuele wijziging van het voedingsgebied;
 - d. veranderingen als gevolg van migratie, sterfte en geboorte in de leeftijdsgroepen, bedoeld onder b;
 - e. veranderingen in de bevolking als gevolg van wijzigingen in de woningvoorraad;
 - f. de verdeling van de leerlingen als gevolg van de belangstelling voor de basisschool, en
 - g. het onderwijs dat wordt gegeven;
 - h. eventuele gebiedsgerichte en/of beleidsmatige afspraken tussen scholen over (onder meer) het maximum aantal leerlingen dat de betreffende scholen toelaten op hun school.

D. Prognose speciale school voor basisonderwijs en school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs.

1. De prognose van een speciale school voor basisonderwijs en een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs moet inzicht geven in:
 - a. het voedingsgebied;
 - b. de plaats waar het onderwijs moet worden gegeven;
 - c. de voorgestelde datum van ingang van bekostiging;
 - d. als het een school voor meervoudig gehandicapte kinderen betreft, de handicaps van de leerlingen waarvoor de school bestemd is; en:

- e. eventuele gebiedsgerichte en/of beleidsmatige afspraken tussen scholen over (onder meer) het maximum aantal leerlingen dat de desbetreffende scholen toelaten op hun school.

E. Prognose school voor voortgezet onderwijs

1. De prognose van een school voor voortgezet onderwijs moet inzicht geven in:
 - a. de gemeente van herkomst van de leerlingen;
 - b. het voedingsgebied;
 - c. de verdeling van de leerlingen als gevolg van de belangstelling voor de basisschool;
 - d. de basisgeneratie 4 tot en met 11 jaar + 30 procent van de 12 jarigen;
 - e. de plaats waar het onderwijs moet worden gegeven; en
 - f. eventuele gebiedsgerichte of beleidsmatige afspraken tussen scholen over (onder meer) het maximum aantal leerlingen dat de desbetreffende scholen toelaten op hun school.

Bijlage III – Criteria vaststellen capaciteit, ruimtebehoefte en aanvullende ruimtebehoefte

Deel A – Vaststellen capaciteit

A.1. Uitgangspunten

De capaciteit van gebouwen wordt op basis van onderstaande methodiek vastgesteld. Burgemeester en wethouders kunnen in overeenstemming met het bevoegd gezag van een school besluiten tot het verminderen van de met onderstaande methodiek vastgestelde capaciteit, als de hiertoe beschikbaar komende ruimten worden ingezet voor onderwijskundige, culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden. Als een deel van een gebouw is gerealiseerd met andere dan overheidsmiddelen en hiervoor geen vergoeding wordt genoten, wordt dit deel niet tot de capaciteit van het gebouw gerekend. Dit deel wordt wel geregistreerd.

A.1.1. School voor basisonderwijs, speciale school voor basisonderwijs, school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs of voortgezet onderwijs

1. De capaciteit van een gebouw voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs, of voortgezet onderwijs wordt vastgelegd in de bruto vloeroppervlakte van het gebouw en bepaald overeenkomstig bijlage III, deel E. De capaciteit van ieder gebouw wordt afzonderlijk vastgesteld.
2. Voor een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs geldt dat een eventueel aanwezig speellokaal niet in de capaciteitsbepaling wordt meegenomen. Als een speellokaal aanwezig is en de noodzaak van het uitbreiden met een speellokaal, bedoeld in bijlage I, onder A.3.2, aanwezig is, wordt op de bruto vloeroppervlakte 90 vierkante meter in mindering gebracht.

3. De capaciteit van een schoolgebouw wordt verminderd, indien gebruik gemaakt is van de procedure uit artikel 110 achtste van de Wet op het Primair Onderwijs, artikel 6.20 tiende lid WVO, artikel 108 achtste lid WEC. Daarnaast kunnen burgemeester en wethouders, in het kader van kindcentrumontwikkeling, besluiten om de capaciteit van een schoolgebouw te verminderen als een ruimte in het schoolgebouw is verhuurd voor het huisvesten van voorschoolse educatie (VE) en burgemeester en wethouders voor deze verhuur vooraf toestemming hebben verleend.
4. De bruto vloeroppervlakte van een schoolgebouw van het voortgezet onderwijs wordt vermeerderd met de bruto vloeroppervlakte van de lokalen bewegingsonderwijs.
5. Als sprake is van een schoolgebouw met een bruto-netto-verhouding in de oppervlakte die sterk afwijkt van de sinds 1 januari 1997 gerealiseerde schoolgebouwen, kan het schoolbestuur een verzoek indienen tot vaststelling van een fictieve bruto vloeroppervlakte als grondslag voor de capaciteitsbepaling.

A.1.2. Dislocaties, gebouwen met een permanente of tijdelijke bouwaard

De capaciteit van dislocaties wordt overeenkomstig bijlage III, deel E, vastgesteld.

A.1.3. Rangorde hoofdgebouwen en dislocaties

Als een schoolbestuur voornemens is een hoofdvestiging, nevenvestiging of dislocatie af te stoten, wordt in overleg met burgemeester en wethouders vastgesteld welk gebouw wordt afgestoten.

A.1.4. Terrein

Het terrein omvat het kadastraal perceel of de kadastrale percelen waarop het schoolgebouw met toebehoren zich bevindt. De terreinoppervlakte is gelijk aan de grootte in de kadastrale registratie van het Kadaster. Als de kadastrale perceelgrenzen niet overeenkomen met de grenzen van het schoolterrein wordt het met overheidsmiddelen bekostigde deel van de terreinoppervlakte vastgelegd.

A.1.5. Inventaris

Voor de inventaris geldt als uitgangspunt dat op 1 januari 2020 alle scholen voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs in de gemeente zijn voorzien van voldoende onderwijsleerpakket, meubilair en leer- en hulpmiddelen. De totale bruto vloeroppervlakte van de school is de basis voor het vaststellen van de omvang van de aanwezige inventaris. Indien bij een eerdere aanvraag een bekostiging voor inventaris is toegekend voor een deel van de totale bruto vloeroppervlakte van de school (omdat de ruimtebehoefte lager lag dan de capaciteit van het schoolgebouw), vormt dit deel aan vierkante meters bruto vloeroppervlakte de basis voor het vaststellen van de omvang van de aanwezige inventaris.

A.1.6. Lokalen bewegingsonderwijs

A.1.6.1. Lokalen bewegingsonderwijs.

De capaciteit van een lokaal bewegingsonderwijs bedraagt 40 klokuren.

A.1.6.2. Terrein

De terreinoppervlakte is de oppervlakte zoals vastgelegd bij het Kadaster. Slechts de terreinoppervlakte van de vrijstaande lokalen bewegingsonderwijs gelegen op eigen terrein, los van het terrein van het lesgebouw, wordt geregistreerd.

A.1.6.3. Inventaris

De inventaris aanwezig op 1 januari 2020 wordt geacht voldoende te zijn.

Deel B – Vaststellen ruimtebehoefte

B.1. Lesgebouwen

B.1.1. School voor basisonderwijs

1. De ruimtebehoefte voor een school voor basisonderwijs wordt bepaald aan de hand van het aantal leerlingen en omvat een speellokaal. De ruimtebehoefte wordt berekend voor elke school met een eigen BRIN-nummer en voor elke nevenvestiging met een eigen vestigingsnummer. Een nevenvestiging wordt voor het berekenen van de ruimtebehoefte beschouwd als een afzonderlijke school. Aan de ruimtebehoefte wordt een toeslag verbonden, indien voor de school aanvullende bekostiging beschikbaar wordt gesteld op grond van de achterstandsscore, hoogbegaafdenonderwijs of nieuwkomers aanbiedt.

2. De ruimtebehoefte wordt berekend met de formule:

$$R = 200 + 5,03 * L, \text{ waarbij:}$$

R = Ruimtebehoefte in vierkante meter bruto vloeroppervlakte, afgerond op hele vierkante meter.

L = Aantal leerlingen dat op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school zijn ingeschreven.

3. Indien een school een vergoeding ontvangt op grond van de achterstandsscore als bedoeld in artikel 1 van het Besluit bekostiging WPO 2022 wordt een toeslag voor de ruimtebehoefte toegekend. De toeslag wordt berekend met de formule:

$$T = 1,40 * G, \text{ waarbij:}$$

T = Toeslag in vierkante meter bruto vloeroppervlakte, afgerond op hele vierkante meter.

G = De achterstandsscore, zoals gepubliceerd door de Dienst Uitvoering Onderwijs van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap vermenigvuldigd met 7,17%, rekenkundig afgerond op een geheel getal.

4. Indien een school onderwijs aanbiedt voor hoogbegaafden of nieuwkomers, kan een toeslag voor de ruimtebehoefte worden toegekend, mits er financiële middelen voor beschikbaar zijn. De toeslag wordt berekend met de formule:

$$T = (8,38 - 5,03) * L, \text{ waarbij:}$$

T = Toeslag in vierkante meter bruto vloeroppervlakte, afgerond op hele vierkante meter.

L = Aantal hoogbegaafde/nieuwkomers-leerlingen dat op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school zijn ingeschreven. Het aantal hoogbegaafden of nieuwkomers wordt vastgesteld door het samenwerkingsverband.

Bij een toeslag voor hoogbegaafden of nieuwkomers vervalt de toeslag voor de achterstandsscore.

B.1.2. Speciale school voor basisonderwijs

1. De ruimtebehoefte voor een speciale school voor basisonderwijs wordt bepaald aan de hand van het aantal leerlingen. De ruimtebehoefte wordt berekend voor elke school met een eigen BRIN-nummer en

voor elke nevenvestiging met een eigen vestigingsnummer. Een nevenvestiging wordt voor het berekenen van de ruimtebehoefte beschouwd als een afzonderlijke school. De ruimtebehoefte wordt berekend met de formule:

$$R = 250 + 7,35 * L, \text{ waarbij}$$

R = Ruimtebehoefte in vierkante meter bruto vloeroppervlakte, afgerond op hele vierkante meter.

L = Aantal leerlingen dat op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school zijn ingeschreven.

2. Een eventueel speellokaal leidt tot een additionele ruimtebehoefte van 90 vierkante meter.

B.1.3. School voor (voortgezet) speciaal onderwijs

1. De ruimtebehoefte voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet onderwijs wordt bepaald aan de hand van de onderwijssoort, de categorie (speciaal of voortgezet speciaal), het type vestiging en het aantal leerlingen. De ruimtebehoefte wordt berekend met de formule:

- a. Voor de hoofdvestiging van een school:

$$R = 370 + (8,8 * \text{Leerling SO}) + (12,2 * \text{Leerling VSO}), \text{ waarbij}$$

R = Ruimtebehoefte in vierkante meter bruto vloeroppervlakte, afgerond op hele vierkante meter.

370 = De vaste voet in vierkante meter bruto vloeroppervlakte voor de hoofdvestiging van een school.

Leerling SO = Aantal leerlingen dat op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school voor speciaal onderwijs zijn ingeschreven.

Leerling VSO = Aantal leerlingen op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school voor voortgezet speciaal onderwijs zijn ingeschreven.

- b. Voor een nevenvestiging van een school met afstandscriterium $> 1,0$ km:

$$R = 250 + [8,8 * \text{Leerling SO}] + [12,2 * \text{Leerling VSO}], \text{ waarbij } R = \text{Ruimtebehoefte in vierkante meter bruto vloeroppervlakte, afgerond op hele vierkante meter.}$$

250 = De vaste voet in vierkante meter bruto vloeroppervlakte voor de nevenvestiging van een school, die meer dan 1 km gelegen is vanaf de hoofdvestiging, gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg.

Leerling SO = Aantal leerlingen dat op 1 februari voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school voor speciaal onderwijs zijn ingeschreven.

Leerling VSO = Aantal leerlingen dat op 1 februari voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school voor voortgezet speciaal onderwijs zijn ingeschreven.

- c. Voor een nevenvestiging die minder dan 1 km gelegen is vanaf de hoofdvestiging, gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg en voor dislocaties geldt geen toekenning vaste voet bij de bepaling van de ruimtebehoefte.

2. Voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs met lichamelijk gehandicapte kinderen of meervoudig gehandicapte kinderen vindt een toeslag in de ruimtebehoefte plaats. Voor Leerling SO bedraagt de toeslag 5 vierkante meter per leerling en voor Leerling VSO 3,3 vierkante meter per leerling. De aantallen van de lichamelijk gehandicapte kinderen en meervoudig gehandicapte kinderen worden door de Dienst Uitvoering Onderwijs niet geregistreerd in de leerling gegevens. De schoolbesturen dienen deze gegevens aan te leveren bij de gemeente.
3. Een eventueel speellokaal leidt tot een additionele ruimtebehoefte van 90 vierkante meter.

B.1.4. School voor voortgezet onderwijs

1. De ruimtebehoefte voor een school voor voortgezet onderwijs wordt bepaald aan de hand van het ruimtebehoeftemodel. De totale ruimtebehoefte van een instelling voor voortgezet onderwijs is het totaal van twee componenten, te weten:
 - a. een leerlinggebonden component, en
 - b. een vaste voet.
2. De leerlinggebonden component wordt berekend door de in tabel 1 opgenomen bruto vloeroppervlakten per leerling te vermenigvuldigen met het aantal leerlingen dat op de school voor voortgezet onderwijs staat ingeschreven. De leerlinggebonden component is afhankelijk van de soort onderwijs en het profiel die de leerling volgt. Aan de hand van de gegevens van de Dienst Uitvoering Onderwijs kunnen de aantallen worden vastgesteld. Voor leerjaar 1 en 2 wordt daarbij geen onderscheid gemaakt tussen de onderwijssoorten. Als aan de school meerdere afdelingen (VWO/HAVO en VMBO) zijn verbonden, wordt de verhouding tussen de leerlingen in het vierde leerjaar als uitgangspunt genomen.
3. De vaste voet, opgenomen in tabel 1, voor de hoofdvestiging van de instelling is 980 vierkante meter bruto vloeroppervlakte. Voor een nevenvestiging die op grond van een ministeriële beschikking in aanmerking komt voor aanvullende bekostiging in verband met spreidingsnoodzaak geldt een afzonderlijke vaste voet van 550 vierkante meter bruto vloeroppervlakte. Overige nevenvestigingen en tijdelijke nevenvestigingen komen niet in aanmerking voor een vaste voet. Naast de vaste voet per instelling wordt per instelling een vaste voet toegekend op de vestiging, waarvan de omvang afhankelijk is van het VMBO-profiel, dat wordt aangeboden.
4. Indien een school onderwijs aanbiedt voor nieuwkomers, kan een toeslag voor de ruimtebehoefte worden toegekend, mits er financiële middelen voor beschikbaar zijn. De toeslag wordt berekend met de formule:
$$T = (8,38 - 5,8) * L, \text{ waarbij:}$$
$$T = \text{Toeslag in vierkante meter bruto vloeroppervlakte, afgerond op hele vierkante meter.}$$
$$L = \text{Aantal nieuwkomers-leerlingen dat op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school zijn ingeschreven. Het aantal nieuwkomers wordt vastgesteld door het samenwerkingsverband.}$$
5. De ruimtebehoefte van een school voor voortgezet onderwijs is de som van:
 - a. de uitkomst van de vermenigvuldiging van het aantal leerlingen per onderwijssoort met de bijbehorende normoppervlakten;
 - b. de vaste voet per instelling;

- c. als dit van toepassing is, een vaste voet per VMBO–profiel, uitgedrukt in bruto vierkante meter, en
 - d. als dit van toepassing is, een vaste voet voor een afdeling praktijkonderwijs.
 - e. als dit van toepassing is, een toeslag voor nieuwkomersonderwijs.
6. De ruimtebehoefte van een school voor praktijkonderwijs is de som van:
- a. de uitkomst van de vermenigvuldiging van het aantal leerlingen met de bijbehorende normoppervlakten, en
 - b. de vaste voet voor praktijkonderwijs.
7. Als dit noodzakelijk is voor het bepalen van de omvang van de toekenning, kan op basis van deze normering de leegstand in onderwijsruimten binnen een gebouw voor voortgezet onderwijs worden bepaald. Het ruimtebehoeftemodel kent geen afzonderlijke normering voor een orthopedagogisch didactisch centrum.

Tabel 1 Ruimtebehoeftemodel Voortgezet Onderwijs

	M ² bvo Vaste voet	M ² bvo/leerling Excl. gym	M ² bvo/leerling Gym
Per school VMBO–HAVO–VWO (hoofdvestiging*)	980	–	–
Per school VMBO–HAVO–VWO (nevenvestiging met spreidingsnoodzaak*)	550	–	–
Per school PRO (ook indien eigen afdeling binnen school VO)	306	–	–
PRO (praktijkonderwijs)	–	12,0	2,0
VBMO–theoretische leerweg (TLW)	–	5,8	1,5
VBMO–theoretische leerwegondersteunend onderwijs (TLW–LWOO)	–	6,1	1,7

	M ² bvo vaste voet	M ² bvo/leerling (excl. gym)	M ² bvo/leerling gym				
		LWOO	BLW– KLW	GLW	LWOO	BLW– KLW	GLW
VMBO– Profiel Bouwen, wonen en interieur (BWI)	(+ 299)	11,7 m ²	9,7	8,0	1,7	1,5	1,5

VMBO– Profiel produceren, installeren en energie (PIE)	(+ 299)	11,7	9,7	8,0	1.7	1,5	1,5
VMBO– Profiel Mobiliteit en transport (M&T)	(+ 299)	11,7	9,7	8,0	1.7	1,5	1,5
VMBO– Profiel Maritiem en techniek (MaT)	(+ 299)	11,7	9,7	8,0	1.7	1,5	1,5
VMBO– Profiel Media, vormgeving en ICT (MVI)	162	8,9	7,4	6,9	1.7	1,5	1,5
VMBO– Profiel Economie en onderneme n (E&O)	162	8,9	7,4	6,9	1.7	1,5	1,5
VMBO– Profiel Horeca, bakkerij en recreatie (HBR)	162	8,9	7,4	6,9	1.7	1,5	1,5
VMBO– Profiel Zorg– welzijn (Z&W)	139	8,4	7,4	6,9	1.7	1,5	1,5

VMBO- Profiel Groen	117	7,8	6,9	6,3	1,7	1,5	1,5
VMBO- Profiel Dienst- verlening en producten (D&P)	150	8,9	7,4	6,9	1,7	1,5	1,5

	M ² bvo Vaste voet	M ² bvo/leerling Excl. gym	M ² bvo/leerling Gym
HAVO	–	5,8	1,2
VWO	–	5,8	1,0

*) niet van toepassing voor zelfstandige praktijkschool

TLW = Theoretische leerweg

LWOO = Leerwegondersteunend onderwijs

BLW- K LW = Basisberoep of- Kaderberoepsgerichte leerweg

GLW = Gemengde leerweg

B.2. Lokalen bewegingsonderwijs

1. De ruimtebehoefte van een lokaal bewegingsonderwijs wordt vastgesteld:

- voor een school voor basisonderwijs, op 1,5 klokuren per week per groep leerlingen 6 jaar en ouder;
- voor een speciale school voor basisonderwijs en een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs, op 2,25 klokuren per week per groep leerlingen 6 jaar en ouder, en
- als het schoolgebouw niet beschikt over een speellokaal, op 3,75 klokuren per groep per week voor de leerlingen 4 en 5 jaar.

2. Bij een school voor voortgezet onderwijs wordt de ruimtebehoefte bepaald op basis van het aantal lestijden bewegingsonderwijs. Hiervoor geldt als maximum het aantal uren dat overeenkomstig tabel 1 van het ruimtebehoeftemodel is berekend. Deze berekening is als volgt: (aantal leerlingen * 32 * vierkante meter bruto vloeroppervlakte bewegingsonderwijs per leerling) ÷ 455. Voor het leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs wordt een aangepaste formule gehanteerd: (aantal leerlingen * 32 * vierkante meter bruto vloeroppervlakte bewegingsonderwijs per leerling) ÷ 322.

Berekening aantal gymgroepen

Basisschool

Het aantal gymgroepen wordt vastgesteld op het aantal formatieplaatsen dat wordt berekend met de volgende formule $G = (A + B + C + D)$:

- A = Aantal leerlingen van 4 t/m 7 jaar dat op 1 oktober is ingeschreven op de school vermenigvuldigd met 0,05.
- B = Aantal leerlingen van 8 jaar en ouder dat op 1 oktober is ingeschreven op de school vermenigvuldigd met 0.0343.
- C = Kleine scholen toeslag: 1.5642 minus (aantal leerlingen ingeschreven op 1 oktober vermenigvuldigd met 0.0115). Als de uitkomst een negatief getal is wordt C bepaald op 0.
- D = $0,0179 \times$ de achterstandsscore bedoeld in artikel 27 van het Besluit bekostiging WPO $\times 7,17\%$.

Afronding: De factoren A, B, C en D worden onafgerond gebruikt in de berekening en de factor G wordt rekenkundig afgerond op een geheel getal.

De uitkomst van de berekening geeft het totaal aantal formatieplaatsen weer. Om het aantal gymgroepen 6–12 jarigen te bepalen moet tabel 1 worden gehanteerd. In deze tabel is opgenomen de genormeerde splitsing van het aantal gymgroepen leerlingen in groepen 4– en 5–jarigen en groepen 6– tot en met 12–jarigen voor het bewegingsonderwijs.

Tabel 1. Splitsingstabel aantal groepen leerlingen

Aantal gymgroepen per school (G)	Aantal gymgroepen 4/5–jarigen	Aantal gymgroepen 6/12–jarigen
2	1	1
3	1	2
4	2	2
5	2	3
6	2	4
7	3	4
8	3	5
9	3	6
10	3	7
11	4	7
12	4	8

13	4	9
14	5	9
15	5	10
16	5	11
17	6	11
18	6	12
19	6	13
20	6	14
21	7	14
22	7	15
23	7	16
24	8	16
25	8	17
26	8	18
27	9	18
28	9	19
29	9	20
30	9	21
31	10	21
32	10	22
33	10	23
34	11	23
35	11	24
36	11	25

37	11	26
38	12	26
39	12	27
40	12	28
41	13	28
42	13	29
43	13	30
44	14	30
45	14	31
46	14	32
47	14	33
48	15	33
49	15	34
50	15	35

Speciale school voor basisonderwijs

Er is vermeld op hoeveel klokuren bewegingsonderwijs een speciale school voor basisonderwijs maximaal aanspraak kan maken. Het aantal groepen wordt bepaald door het aantal leerlingen te delen door de N-factor (bepalend voor de groepsgrootte) die voor een speciale school voor basisonderwijs is vastgesteld op 15. Het verkregen getal wordt alleen naar boven afgerond als het cijfer achter de komma groter is dan 5. In het andere geval wordt het getal naar beneden afgerond.

School voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs

Er is vermeld op hoeveel klokuren bewegingsonderwijs een school voor speciaal onderwijs of voor voortgezet speciaal onderwijs maximaal aanspraak kan maken. Het aantal groepen wordt bepaald door het aantal leerlingen te delen door de N-factor, die afhankelijk is van de onderwijssoort, zie tabel 2. Het verkregen getal wordt alleen naar boven afgerond als het cijfer achter de komma groter is dan 5. In het andere geval wordt het getal naar beneden afgerond.

Tabel 2. N-factor per onderwijssoort

Cluster	Onderwijssoort	N-factor SO	N-factor VSO
---------	----------------	-------------	--------------

1	Visueel gehandicapte leerlingen (VISG)	12	7
1	Meervoudig gehandicapte kinderen (MG) die ook visueel gehandicapt zijn	7	7
2	Dove kinderen (DO) Meervoudig gehandicapte kinderen (MG) met een van deze handicaps	6	6
2	Slechthorende kinderen (SH)	12	7
2	Kinderen met ernstige spraakmoeilijkheden (ESM)	12	7
2	Meervoudig gehandicapte kinderen (MG) met een van deze handicaps	7 ¹	7 ¹
3	Lichamelijk gehandicapte kinderen (LG) Meervoudig gehandicapte kinderen (MG) met een van deze handicaps	12	7
3	Langdurig zieke kinderen (LZ) met een lichamelijke handicap	13	7
3	Zeer Moeilijk Lerende Kinderen (ZMLK)	12	12
3	Meervoudig gehandicapte kinderen (MG) met een van deze Handicaps (Tenzij de N-factor door de minister anders is vastgesteld)	7	7
4	Zeer Moeilijk Opvoedbare Kinderen (ZMOK)	12	7
4	Langdurig zieke kinderen (LZ) anders dan met een lichamelijke handicap	13	7
4	Kinderen in scholen verbonden aan pedologische instituten (PI)	10	7

Deel C – Vaststellen aanvullende ruimtebehoefte

C.1. Voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen

Er is sprake van een voorziening voor blijvend gebruik als de overeenkomstig deel C vastgestelde ruimtebehoefte gedurende minstens vijftien jaar blijft bestaan.

C.1.1. Nieuwbouw, of vervangende nieuwbouw

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening nieuwbouw of vervangende nieuwbouw wordt overeenkomstig deel B vastgesteld.

C.1.2. Overige voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen

1. Uitbreiding, uitbreiding ter vervanging van een bestaand gebouw, ingebruikneming of medegebruik wordt voor een:
 - a. school voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs vastgesteld als het verschil tussen de overeenkomstig deel A vastgestelde capaciteit en de overeenkomstig deel B vastgestelde ruimtebehoefte gelijk of groter is dan de drempelwaarde van:
 - i. 55 vierkante meter bruto vloeroppervlakte voor een voorziening basisonderwijs;
 - ii. 50 vierkante meter bruto vloeroppervlakte voor een voorziening speciaal basisonderwijs;
 - iii. 50 vierkante meter bruto vloeroppervlakte voor een voorziening voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs;
 - b. school voor voortgezet onderwijs wordt vastgesteld als het verschil tussen de overeenkomstig deel A vastgestelde capaciteit en de overeenkomstig deel B vastgestelde ruimtebehoefte gelijk of groter is dan tien procent van de bestaande capaciteit met een minimum van 100 vierkante meter. Medegebruik wordt vastgesteld op het verschil tussen de overeenkomstig deel B vastgestelde ruimtebehoefte en de overeenkomstig deel A vastgestelde capaciteit verhoogd met 10%.
2. Voor een school voor speciaal basisonderwijs en een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs bedraagt de bruto vloeroppervlakte van een speellokaal, in aanvulling op het aantal meters bruto vloeroppervlakte bedoeld in het eerste lid, 90 vierkante meter.

C.2. Voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De ruimtebehoefte van een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening wordt op dezelfde wijze vastgesteld als de ruimtebehoefte voor een voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen. Een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening is voor minstens vier jaar en maximaal vijftien jaar noodzakelijk. Voor het vaststellen van de omvang van een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening moet het verschil:

- a. bij een school voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs ten minste 40 vierkante meter bruto vloeroppervlakte bedragen, en
- b. bij een school voor voortgezet onderwijs voldoen aan het gestelde onder C.1.2, eerste lid, onder b.

C.3. Overige voor blijvend gebruik of voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van een goedgekeurde voorziening:

- a. voor blijvend of tijdelijk gebruik bestemde voorziening terrein, dan wel uitbreiding van het terrein, wordt bepaald door de minimaal noodzakelijke terreinoppervlakte om het schoolgebouw te realiseren met inachtneming van de bij of krachtens de wet gestelde eisen ten aanzien van de terreinoppervlakte en de minimumnormen, bedoeld in deel D;

- b. eerste aanschaf van inventaris wordt bepaald aan de hand van het verschil tussen het aantal vierkante meters waarvoor al een vergoeding is toegekend en de overeenkomstig bijlage III deel B vastgestelde ruimtebehoefte in vierkante meters, voor zover (een deel van) dit verschil nog niet eerder is bekostigd.
- c. tegemoetkoming in eerste inrichting inventaris voor een school voor voortgezet onderwijs als gevolg van een inpassende aanpassing waarbij algemene of specifieke ruimte wordt omgezet in specifieke of werkplaatsruimte bedraagt het verschil tussen de vergoeding voor eerste inrichting van de bestaande ruimte en de vergoeding voor eerste inrichting van de te creëren ruimte.
- d. herstel van constructiefouten en herstel van schade aan het gebouw en inventaris in geval van bijzondere omstandigheden wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

C.4. Lokalen bewegingsonderwijs

1. De omvang van de goedgekeurde voorziening nieuwbouw, vervangende nieuwbouw en uitbreiding van een lokaal bewegingsonderwijs wordt:
 - a. voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs vastgesteld op het verschil tussen de overeenkomstig bijlage III, deel A, vastgestelde capaciteit en het overeenkomstig B.2, eerste lid, vastgestelde ruimtebehoefte, en
 - b. voor een school voor voortgezet onderwijs vastgesteld op de overeenkomstig B.2, tweede lid, vastgestelde ruimtebehoefte als de uitbreiding groter of gelijk is dan tien procent van de overeenkomstig deel A vastgestelde capaciteit.
2. De omvang van de goedgekeurde voorziening uitbreiden van een lokaal bewegingsonderwijs van een school voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs wordt vastgesteld op de minimaal noodzakelijke aanvullende vloeroppervlakte om te kunnen voldoen aan de minimumnormen, bedoeld in deel D, onder D.3.
3. De omvang van de goedgekeurde voorziening terrein, of uitbreiding van het terrein, voor een lokaal bewegingsonderwijs wordt vastgesteld op de minimaal noodzakelijke terreinoppervlakte om het lokaal, of de uitbreiding van het lokaal te realiseren.
4. De omvang van de goedgekeurde voorziening aanvulling op de eerste aanschaf van het meubilair wordt overeenkomstig bijlage IV bepaald als een lokaal bewegingsonderwijs in gebruik wordt genomen door andere leerlingen dan waarvoor het lokaal oorspronkelijk is bedoeld of wordt uitgebreid.
5. De omvang van de goedgekeurde voorziening herstel van constructiefouten en het herstel van schade aan gebouw en inventaris in geval van bijzondere omstandigheden, wordt bepaald door de feitelijke kosten voor de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

Deel D – Minimumnormen bij het realiseren van nieuwe voorzieningen

D.1. Terreinoppervlakte

1. Bij (vervangende) nieuwbouw, renovatie of uitbreiding van een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of een school voor voortgezet speciaal onderwijs geldt voor de speelplaats het vloeroppervlak in vierkante meters uit de volgende tabel:

Aantal leerlingen van de school	Omvang buitenruimte
1–100 leerlingen	300
101–200 leerlingen	$300 + 3 * (L - 100)$
201–400 leerlingen	600
401–600 leerlingen	$600 + 3 * (L - 400)$
601–800 leerlingen	1200
801–1000 leerlingen	$1200 + 3 * (L - 800)$
1001 leerlingen of meer	1800

L = Aantal leerlingen dat op de teldatum voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school zijn ingeschreven.

2. Bij (vervangende) nieuwbouw voor een school voor voortgezet onderwijs geldt voor de speelplaats het vloeroppervlak in vierkante meters uit de volgende tabel:

Aantal leerlingen van de school	Omvang buitenruimte
1–300 leerlingen	300
301 leerlingen of meer	$300 + 0,75 * (L - 300)$

L = Aantal leerlingen dat op de teldatum voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school zijn ingeschreven.

3. De in het eerste en tweede lid gestelde normen betreffen de exclusieve speel- en beweegruimte voor de leerlingen van de school. Het terrein voor voorzieningen dient te worden opgeteld bij de norm.
4. Voor parkeervoorzieningen wordt de voor de locatie van het terrein geldende gemeentelijke parkeernorm gehanteerd.

D.2. Speellokaal

Een speellokaal heeft een minimum van 90 bruto vierkante meter.

D.3. Lokaal bewegingsonderwijs

1. De netto vloeroppervlakte van een nieuw te bouwen lokaal bewegingsonderwijs is minstens 308 vierkante meter en de hoogte minstens 5,5 meter.

2. Een nieuw te bouwen lokaal bewegingsonderwijs bevat minstens twee kleedruimten met een was- of douchegelegenheid.

Deel E – Meetinstructie voor het vaststellen van de bruto vloeroppervlakte van schoolgebouwen

E.1. Meetinstructie voor schoolgebouwen

De bruto vloeroppervlakte van een schoolgebouw wordt vastgesteld volgens NEN 2580.

E.2. Aanvulling op de meetinstructie voor de schoolgebouwen

E.2.1 (Speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs

1. De in- en aangebouwde fietsenstallingen en bergingen die uitsluitend van buitenaf bereikbaar zijn, worden niet tot de bruto vloeroppervlakte gerekend.
2. De oppervlakte van verbindende ruimten tussen in- of aanpandige lokalen bewegingsonderwijs wordt toegekend aan het lesgebouw.
3. Bij scheidingswanden tussen lesgebouwen en in- of aanpandige lokalen bewegingsonderwijs wordt de bruto vloeroppervlakte gerekend tot het hart van de scheidingsconstructie.

E.2.2. Voortgezet onderwijs

De bruto oppervlakte van een gebouw is de som van de bruto vloeroppervlakte van alle tot het gebouw behorende beloopbare binnenruimten. De bruto vloeroppervlakte wordt gemeten op vloerniveau langs de buitenomtrek van de opgaande buitenconstructies die de ruimten omhullen. Tot de bruto oppervlakte behoren eveneens:

- a. de oppervlakte van trapgaten, liftschachten, en leidingschachten op elk vloerniveau, en
- b. de oppervlakte van vrijstaande uitwendige kolommen, voor zover groter dan 0,5 vierkante meter.

E.2.3. Uitzonderingen

1. De oppervlakten van overdekte niet door vaste buitenbegrenzingsen omsloten ruimten worden niet tot de bruto vloeroppervlakte gerekend, ongeacht de vloerconstructie of wijze van verharding. Dit betreft in ieder geval luifels, dakoverstekken, de ruimte onder op kolommen staande verdiepingen, fietsenstallingen.
2. Open brand- of vluchttrappen aan de buitenzijde van een gebouw worden bij de bepaling van de bruto oppervlakte niet meegerekend.
3. Indien noodzakelijk op basis van stedenbouwkundige eisen wordt het volgende in ieder geval niet tot de bruto vloeroppervlakte gerekend:
 - a. Vloeroppervlaktes waar de netto hoogte lager is dan 1,5 meter, zoals het gedeelte onder een schuin dak of lage kelder.
 - b. In- en aangebouwde fietsenstallingen

- c. in- en aangebouwde technische ruimte welke zowel het (school)gebouw als de wijk voorziet van nutsvoorzieningen, zoals middenspanningshuisjes.

Bijlage IV – Normbedragen voor vergoeding en indexering

Deel A – Indexering

De normbedragen in deel B worden jaarlijks aangepast in overeenstemming met de onderstaande systematiek van prijsbijstelling. Hierbij wordt gegarandeerd dat de nieuwe normbedragen (voor Nieuwbouw en uitbreiding) na toepassing van de BDB-index altijd minimaal gelijk zijn aan de VNG-normbedragen.

A.1. Nieuwbouw en uitbreiding

$$\text{Kostenontwikkeling} = \frac{M_B - M_A}{M_A} \times 100$$

MA = Prijsindexcijfer van de bouwkosten van 'Schoolgebouwen Nieuwbouw', januari 2026 (Definitief = 124,79 (BDB hanteert januari 2021 als basisjaar, het kan zijn dat op een zeker moment het basisjaar wijzigt. Het prijsindexcijfer van januari 2026 wijzigt dan ook.))

(bron: BDB Projectindexering, Totaal aanneemsom incl. BTW)

MB = Prijsindexcijfer van de bouwkosten van 'Schoolgebouwen Nieuwbouw', januari jaar t (Verwachting jaar t-1)

(bron: BDB Projectindexering, Totaal aanneemsom incl. BTW)

A.2. Eerste inrichting inventaris en Materiële instandhouding

$$\text{Kostenontwikkeling} = \frac{M_B - M_A}{M_A} \times 100$$

MA = Prijsindexcijfer van de bouwkosten van 'Schoolgebouwen Onderhoud', januari 2026 (Definitief = 121,802) (BDB hanteert januari 2021 als basisjaar, het kan zijn dat op een zeker moment het basisjaar wijzigt. Het prijsindexcijfer van januari 2026 wijzigt dan ook.) (bron: BDB Projectindexering, Totaal aanneemsom incl. BTW).

MB = Prijsindexcijfer van de bouwkosten van 'Schoolgebouwen Onderhoud', januari jaar t (Verwachting jaar t-1)

(bron: BDB Projectindexering, Totaal aanneemsom incl. BTW)

Deel B – Normbedragen

Alle in dit deel genoemde bedragen zijn inclusief BTW (de weergegeven zijn de normbedragen voor 2026)

A. Nieuwbouw met permanente bouwaard

A.1. Kostencomponenten nieuwbouw

1. De financiële normering voor nieuwbouw valt uiteen in de volgende kostencomponenten:
 - a. kosten voor terrein;
 - b. bouwkosten;
 - c. toeslag voor verhuiskosten bij vervangende bouw;
 - d. als het een speciale school voor basisonderwijs of een school voor speciaal onderwijs betreft een toeslag voor het realiseren van een afzonderlijk speellokaal, en
2. Als vervangende nieuwbouw wordt gecombineerd met het uitbreiden van een gebouw ter vervanging van een ander gebouw, gelden de bedragen bedoeld in paragraaf C.

A.2. Kosten voor terreinen

Het benodigde bouwrijpe terrein wordt door de gemeente, eventueel na aankoop, om niet aan het schoolbestuur beschikbaar gesteld en het juridisch eigendom wordt aan hen overgedragen. De kosten van een terrein worden opgenomen op het programma, zowel bij aankoop van een terrein als in de situatie dat de gemeente een terrein beschikbaar stelt. De kosten voor het terrein worden bepaald op de in de gemeente gangbare wijze van waarde vaststelling van terreinen. Bij vervangende nieuwbouw behoren de kosten voor het slopen van het oude gebouw tot de kosten voor terreinen.

A.3. Bouwkosten

1. Tot de bouwkosten behoren:
 - a. de kosten die nodig zijn om het gebouw te realiseren (stichtingskosten) inclusief fundering waarbij de volgende wettelijke eisen en ambities van toepassing zijn:
 - i. Besluit bouwwerken leefomgeving (BBL) nieuwbouw
 - ii. Eisen voor Utrecht Standaard Toegankelijk (UST)
 - iii. Tenminste de sectorale norm Frisse Scholen Klasse B (met uitzondering van de eisen voor energie en licht)
 - iv. 1,5%-kunstprocedure (Percentageregeling voor publieke gebouwen), en
 - b. de kosten van de aanleg en inrichting van het schoolterrein.
2. De vergoeding bestaat uit een startbedrag, inclusief een aantal vierkante meters, en een bedrag per vierkante meter bruto vloeroppervlakte. Met deze vergoedingsbedragen moet de in overeenkomstig bijlage III, deel C, vastgestelde aanvullende ruimtebehoefte worden gerealiseerd.

A.3.1. Bouwkosten school voor basisonderwijs

De vergoeding voor een basisschool wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen. Onder m² bvo wordt hier en verder verstaan: vierkante meter bruto vloeroppervlakte.:

Startbedrag voor de realisatie van de eerste 350 m ² bvo	€ 2.232.423,35
Voor elke volgende m ² bvo	€ 3.820,32

A.3.2. Bouwkosten speciale school voor basisonderwijs

De vergoeding voor een speciale school voor basisonderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag voor de realisatie van de eerste 670 m ² bvo, waarin niet inbegrepen een eventueel speellokaal	€ 3.365.197,97
Voor elke volgende m ² bvo, waarin niet begrepen een eventueel speellokaal	€ 3.721,68
Toeslag voor elk speellokaal	€ 319.296,66

A.3.3. Bouwkosten school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs

De vergoeding voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag, voor de realisatie van de eerste 670 m ² bvo, waarin niet begrepen een eventueel speellokaal	€ 3.238.458,88
Voor elke volgende m ² bvo, waarin niet begrepen een eventueel speellokaal	€ 3.699,61
Toeslag voor elk speellokaal	€ 319.296,66

A.3.4. Bouwkosten school voor voortgezet onderwijs

1. Er is geen onderscheid in de normbedragen tussen nieuwbouw en uitbreiding.
2. De vergoeding voor een school voor voortgezet onderwijs bestaat uit:
 - a. een startbedrag, afhankelijk van de omvang van de voorziening;
 - b. een werkplaatstoeslag, afhankelijk van het profiel in het VMBO;
 - c. een bedrag afhankelijk van het aantal vierkante meters, vastgesteld op basis van de toegekende ruimtebehoefte per onderwijssoort, overeenkomstig bijlage III, deel C.

Startbedrag =

< 455 m ²	€ 0
>= 455 m ² < 2500 m ²	€ 1.182.386,93
>2500 m ²	€ 1.492.763,28

Werkplaatstoetslag VMBO = Voor de onderwijssoort VMBO met de profielen: bwi, pie, mot, mat, hbr en g een bedrag van € 144.839,63.

Ruimteafhankelijke vergoeding = Een bedrag per vierkante meter, dat afhankelijk is van de omvang van de voorziening en van de onderwijssoort en bijbehorende profiel

		Bvo totaal exclusief gym		
Onderwijssoort	Profielen	<=455 m2	>455 m2 <2.500 m2	>=2.500 m2
PRO, HAVO, VWO, VMBO-TL, VMBO TL-IW	-	€ 6.209,24	€ 3.685,27	€ 3.596,65
VMBO Gemengde leerweg	bwi, pie, mot, mat	€ 7.131,94	€ 4.232,82	€ 4.131,60
	mvi, eo, hbr	€ 7.271,24	€ 4.315,57	€ 4.211,72
	zw	€ 6.209,24	€ 3.685,27	€ 3.596,65
	g	€ 8.096,01	€ 4.803,82	€ 4.689,41
	d&p	€ 6.687,83	€ 3.968,01	€ 3.873,56
VMBO Basisberoepsgerichte/ Kaderberoepsgerichte leerweg	bwi, pie, mot, mat	€ 7.456,05	€ 4.424,53	€ 4.319,17
	mvi, eo, hbr	€ 7.603,63	€ 4.511,42	€ 4.404,06
	zw	€ 6.209,24	€ 3.685,27	€ 3.596,65
	g	€ 8.025,67	€ 4.762,44	€ 4.648,98
	d&p	€ 5.555,49	€ 3.296,33	€ 3.218,01
VMBO Leerwegondersteunend onderwijs	bwi, pie, mot, mat	€ 7.610,52	€ 4.515,56	€ 4.408,09
	mvi, eo, hbr	€ 7.898,78	€ 4.687,96	€ 4.575,46
	zw	€ 6.209,24	€ 3.685,27	€ 3.596,65
	g	€ 7.180,21	€ 4.261,78	€ 4.159,29
	d&p	€ 6.969,19	€ 4.136,27	€ 4.037,30

bwi = bouwen, wonen en interieur

pie produceren, installeren en energie

mot = mobiliteit en transport

mat = maritiem en techniek

mvi = media, vormgeving en ict

eo = economie en ondernemen

hbr = horeca, bakkerij en recreatie

zw = zorg en welzijn

g = groen

d&p = dienstverlening en producten

A.3.5. Toeslag bemaling school voor voortgezet onderwijs

1. Voor de school voor voortgezet onderwijs is het bedrag van de normkosten gebaseerd op een standaardlocatie. Voor de aanvullende investeringskosten wordt, indien noodzakelijk, een aanvullend bedrag beschikbaar gesteld voor bemaling.
2. Als de grondwaterstand minder dan 1 meter onder het maaiveld ligt, is bemaling noodzakelijk en wordt een aanvullend bedrag per vierkante meter goedgekeurde terreinoppervlakte toegekend. De vergoeding bedraagt € 28,97 per vierkante meter terrein.

A.3.6. Toeslag voor verhuiskosten bij vervangende nieuwbouw.

1. Als een school tijdens de realisatie van vervangende nieuwbouw gebruik kan blijven maken van het bestaande schoolgebouw, bestaat aanspraak op bekostiging van de verhuiskosten voor één verhuizing.
2. Als een school tijdens de realisatie van vervangende nieuwbouw tijdelijk op een andere locatie moet worden gehuisvest, bestaat aanspraak op bekostiging van de verhuiskosten voor twee verhuizingen.
3. De vergoeding wordt vastgesteld op feitelijke kosten.

B. Renovatie van schoolgebouwen met permanente bouwaard

B.1. Kostencomponenten renovatie

1. De financiële normering voor renovatie valt uiteen in de volgende kostencomponenten:
 - a. bouwkosten;
 - b. toeslag voor verhuiskosten indien de renovatie dit vereist;
2. Als renovatie wordt gecombineerd met het uitbreiden van een gebouw – mogelijk ter vervanging van een ander gebouw – gelden de bedragen genoemd in paragraaf C.

B.2. Bouwkosten

Tot de bouwkosten behoren:

- a. de kosten die nodig zijn om het gebouw te renoveren (stichtingskosten), inclusief de wettelijke eisen en ambities die gelden voor (vervangende) nieuwbouw
- b. de kosten van de herinrichting van het schoolterrein.

B.2.1. Bouwkosten

De vergoeding voor de renovatie wordt als volgt bepaald:

de bouwkosten voor de renovatie van een schoolgebouw zijn de werkelijke kosten met een maximum van het normbedrag voor Nieuwbouw met permanente bouwaard (bijlage IV Deel B sub A.3.1 t/m A.3.4). De ontwerpogave richt zich op een besteding van 70% van de normbedragen welke gelden voor Nieuwbouw met permanente bouwaard.

B.2.2. Toeslag voor verhuiskosten bij renovatie

1. Als een school tijdens de realisatie van de renovatie gebruik kan blijven maken van het bestaande schoolgebouw, bestaat geen aanspraak op bekostiging van een verhuizing.
2. Als een school tijdens de realisatie van de renovatie tijdelijk op een andere locatie moet worden gehuisvest, bestaat aanspraak op bekostiging van de verhuiskosten voor twee verhuizingen.
3. De vergoeding wordt vastgesteld op feitelijke kosten.

C. Uitbreiding met permanente bouwaard

C.1. Reikwijdte

Deze paragraaf is van toepassing op de uitbreiding van de huisvesting in permanente bouwaard van een school voor basisonderwijs of een speciale school voor basisonderwijs tot 1.035 vierkante meter bruto vloeroppervlakte en van een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs tot 1.000 vierkante meter bruto vloeroppervlakte. Op overige uitbreidingen is paragraaf A overeenkomstig van toepassing.

C.2. Kosten terrein

Als uitbreiding van het terrein noodzakelijk is, is het bepaalde in A.2 overeenkomstig van toepassing op het vaststellen van de kosten voor het voor uitbreiding benodigde terrein.

C.3. Bouwkosten

1. Tot de bouwkosten behoren:

- a. de bouwkosten van het gebouw, inclusief de wettelijke eisen en ambities die gelden voor nieuwbouw.
- b. kosten voor extra aanleg en inrichting van een deel van het schoolterrein.

2. De vergoeding bestaat uit een startbedrag, inclusief een aantal vierkante meters, en een bedrag per vierkante meter. Met deze vergoedingsbedragen moet de overeenkomstig bijlage III, deel C, vastgestelde aanvullende ruimtebehoefte worden gerealiseerd.

C.3.1. Bouwkosten school voor basisonderwijs

De vergoeding voor een basisschool wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag bij uitbreidingen van 115 m2 bvo of groter	€ 326.916,16
Startbedrag bij uitbreidingen van 55 tot 115 m2 bvo	€ 217.944,10
Naast het startbedrag voor elke m2 bvo	€ 4.354,87

C.3.2. Bouwkosten speciale school voor basisonderwijs

De vergoeding voor een speciale school voor basisonderwijs wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag bij uitbreidingen van 105 m2 bvo of groter	€ 312.767,54
Startbedrag bij uitbreidingen van 50 tot 105 m2 bvo	€ 208.511,73
Naast het startbedrag voor elke m2 bvo, waarin niet begrepen een eventueel speellokaal	€ 4.132,20
Toeslag voor elk afzonderlijk speellokaal (90 m2 bvo) in combinatie met uitbreiding van de school	€ 364.633,45
Vergoeding voor elk afzonderlijk speellokaal, zonder gelijktijdige uitbreiding van de school	€ 670.400,58

C.3.3. Bouwkosten school voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs

De vergoeding voor een school voor speciaal onderwijs of speciaal of voortgezet speciaal onderwijs wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag bij uitbreidingen van 96 m ² bvo of groter	€ 283.274,64
Startbedrag bij uitbreidingen van 50 tot 96 m ² bvo	€ 188.849,75
Naast het startbedrag voor elke m ² bvo, waarin niet begrepen een eventueel speellokaal	€ 4.140,39
Toeslag voor elk afzonderlijk speellokaal (90 m ² bvo) in combinatie met uitbreiding van de school	€ 319.296,66
Vergoeding voor elk afzonderlijk speellokaal (90 m ² bvo), zonder gelijktijdige uitbreiding van de school	€ 670.400,58

D. Tijdelijke voorziening

D.1. Vergoedingsbedragen tijdelijke voorzieningen

1. De vergoedingsbedragen voor tijdelijke voorzieningen zijn afgestemd op de investeringslasten van voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen:
 - a. nieuwbouw van een voor tijdelijk gebruik bestemd gebouw als hoofdlocatie;
 - b. uitbreiding van een permanente hoofdlocatie met een voor tijdelijk gebruik bestemd gebouw, en
 - c. uitbreiding van bestaande voor tijdelijk gebruik bestemde gebouwen.
2. In aanvulling op het eerste lid wordt rekening gehouden met het bekostigen van een tijdelijke voorziening door middel van huur van een voor tijdelijk gebruik bestemd gebouw.

D.2. Kosten voor terreinen

Als een tijdelijke voorziening niet gerealiseerd kan worden op het aanwezige terrein, worden de kosten voor het benodigde terrein bepaald overeenkomstig A.2.

D.3. Bouwkosten

D.3.1. Nieuwbouw als hoofdlocatie/uitbreiding van permanente hoofdlocatie

De vergoeding voor een tijdelijke voorziening bestaat uit een startbedrag en een bedrag per vierkante meter. In deze bedragen zijn begrepen de bouwkosten, de kosten van herstel en inrichting van terreinen, de kosten van bemaling en de eenmalige aansluitkosten op nutsvoorzieningen.

D.3.2. Vergoeding basisschool en speciale school voor basisonderwijs

De vergoeding voor een basisschool en een speciale school voor basisonderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag bij nieuwbouw van 80 m2 bvo of groter	€ 98.306,13
Startbedrag bij nieuwbouw van 40 tot 80 m2 bvo	€ 65.537,44
Naast het startbedrag voor elke m2 bvo	€ 2.415,84

D.3.3. Vergoeding school voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs

De vergoeding voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag bij nieuwbouw van 80 m2 bvo of groter	€ 103.035,29
Startbedrag bij nieuwbouw van 40 tot 80 m2 bvo	€ 69.627,11
Naast het startbedrag voor elke m2 bvo	€ 2.366,98

D.3.4. Vergoeding school voor voortgezet onderwijs

De vergoeding voor een school voor voortgezet onderwijs wordt bepaald op basis van de vergoedingsformule $\text{€ } 1.470,67 * A + \text{€ } 101.110,47$, waarbij A het overeenkomstig bijlage III, deel C, bepaalde aantal vierkante meter bruto vloeroppervlakte aan tijdelijke huisvesting is.

D.4. Uitbreiding

D.4.1. Uitbreiding van bestaande tijdelijke voorzieningen primair en speciaal of voortgezet speciaal onderwijs

1. De vergoeding voor uitbreiding bestaande tijdelijke voorziening bestaat uit een startbedrag en een bedrag per vierkante meter. In deze bedragen zijn begrepen de bouwkosten inclusief paalfundering en de kosten voor herstel en inrichting van terreinen.
2. Paragraaf A is overeenkomstig van toepassing op het bepalen van de hoogte van de vergoeding voor sloopkosten van het oude gebouw, herstel en inrichting van terreinen en voor tijdelijke verhuizing van de leerlingen.

D.4.2. Vergoeding basisschool en speciale school voor basisonderwijs

De vergoeding voor een basisschool en een speciale school voor basisonderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag bij uitbreiding van 80 m ² bvo of groter	€ 55.258,66
Startbedrag bij uitbreiding van 40 tot 80 m ² bvo	€ 36.839,09
Naast het startbedrag voor elke m ² bvo	€ 2.531,40

D.4.3. Vergoeding school voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs

De vergoeding voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag bij uitbreiding van 80 m ² bvo of groter	€ 56.030,05
Startbedrag bij uitbreiding van 40 tot 80 m ² bvo	€ 37.353,36
Naast het startbedrag voor elke m ² bvo	€ 2.502,55

D.5. Huur van voor tijdelijk gebruik bestemde gebouwen

Huur van een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening en huur van een bestaand gebouw worden vergoed op basis van de werkelijke kosten.

E. Eerste inrichting

E.1. Vergoedingen

E.1.1. Vergoeding inventaris

Het bedrag van de vergoeding voor inventaris wordt bepaald aan de hand van het verschil tussen het aantal vierkante meters waarvoor al een vergoeding is toegekend en de overeenkomstig bijlage III deel B vastgestelde ruimtebehoefte in vierkante meters, voor zover (een deel van) dit verschil nog niet eerder is bekostigd.

E.1.2. Vergoeding basisschool

De vergoeding voor een basisschool wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag, incl. 200 m ² bvo	€ 53.900,55
Voor elke volgende m ² bvo	€ 188,57

E.1.3. Vergoeding speciale school voor basisonderwijs

De vergoeding voor een speciale school voor basisonderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag, incl. 250 m ² bvo	€ 114.357,64
Voor elke volgende m ² bvo	€ 195,08

E.1.4. Vergoeding school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs

De vergoeding voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:

	Startbedrag, inclusief 370 m ² bvo, met uitzondering van vaste voet VSO-ZMLK van 250 m ² bvo	Voor elke volgende m ² bvo
SO/VSO-doven	€ 192.681,68	€ 336,34
SO/VSO-sh	€ 175.035,97	€ 435,90
SO/VSO-esm	€ 163.103,55	€ 216,75
SO/VSO-visg	€ 231.476,41	€ 413,70
SO/VSO-lz	€ 147.609,80	€ 203,84
SO/VSO-lg	€ 173.778,28	€ 397,38
SO/VSO-zmlk	€ 145.317,21	€ 172,92
SO/VSO-zmok	€ 141.843,56	€ 198,78

SO/VSO-pi	€ 143.097,45	€ 215,87
SO/VSO-mg	€ 175.950,59	€ 176,33

E.1.5. Vergoeding speellokaal speciale school voor basisonderwijs en school voor speciaal onderwijs

De vergoeding voor inventaris voor de inrichting van een speellokaal voor een speciale school voor basisonderwijs en een school voor speciaal onderwijs bedraagt € 10.435,64.

E.1.6. School voor voortgezet onderwijs

1. De vergoeding voor eerste inrichting inventaris is gekoppeld aan de toe te kennen voorziening nieuwbouw, uitbreiding en ingebruikneming, niet zijnde ingebruikneming ter vervanging van een bestaand gebouw. Aanspraak op deze vergoeding bestaat als de eerste inrichting nog niet eerder door het rijk of de gemeente is bekostigd.

De hoogte van de vergoeding wordt berekend door per onderwijssoort vast te stellen het verschil tussen het aantal vierkante meters waarvoor al een vergoeding is toegekend en het aantal te realiseren vierkante meters, voor zover (een deel van) dit verschil nog niet eerder is bekostigd.

Indien de overeenkomstig bijlage III deel B vastgestelde ruimtebehoefte in vierkante meters lager is dan het aantal te realiseren vierkante meters, wordt de hoogte van de vergoeding berekend door per onderwijssoort vast te stellen het verschil tussen het aantal vierkante meters waarvoor al een vergoeding is toegekend en de overeenkomstig bijlage III deel B vastgestelde ruimtebehoefte in vierkante meters, voor zover (een deel van) dit verschil nog niet eerder is bekostigd. De vergoeding per onderwijssoort wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:

Onderwijssoort	per m2 bvo
Praktijkonderwijs	€ 427,00
VMBO Theoretische leerweg (TLW)	€ 222,43
VMBO Theoretische leerwegondersteunend onderwijs (TLW-LWOO)	€ 222,43
VMBO- Profiel Bouwen, Wonen en Interieur (BWI)	€ 545,44
VMBO- Profiel Produceren, Installeren en Energie (PIE)	€ 545,44
VMBO- Profiel Mobiliteit en Transport (M&T)	€ 545,44
VMBO- Profiel Maritiem en Techniek (MaT)	€ 545,44

VMBO– Profiel Media, Vormgeving en ICT (MVI)	€ 318,03
VMBO– Profiel Economie en Ondernemen (E&O)	€ 318,03
VMBO– Profiel Horeca, Bakkerij en Recreatie (HBR)	€ 1.056,26
VMBO– Profiel Zorg–Welzijn (Z&W)	€ 519,89
VMBO– Profiel Groen	€ 545,44
VMBO– Profiel Dienstverlening en Producten (D&P)	€ 222,43
HAVO	€ 222,43
VWO	€ 222,43

- Als in plaats van uitbreiding van het schoolgebouw medegebruik van een voor een school bestemd gebouw wordt gevorderd, wordt inventaris slechts toegekend als de inventaris in de voor medegebruik aangewezen ruimte ontbreekt of niet geschikt is.

F. Lokalen bewegingsonderwijs

F.1. Bouwkosten nieuwbouw en renovatie

- De vergoeding van de bouwkosten voor nieuwbouw van een lokaal bewegingsonderwijs welke voldoet aan de minimeisen voor een gymzaal op basis van de adviezen in het 'Handboek huisvesting bewegingsonderwijs' van de Koninklijke Vereniging voor Lichamelijke Opvoeding (KVLO 2019) is:

Nieuwbouw vrijstaand	Normbedrag
1 lokaal bewegingsonderwijs	€ 2.957.535,22
2 lokalen bewegingsonderwijs	€ 5.677.024,93
3 lokalen bewegingsonderwijs	€ 8.144.903,36

- Het bepaalde in F.1., eerste lid, is overeenkomstig van toepassing op het bepalen van de maximale hoogte van de vergoeding voor renovatie van bestaande lokalen bewegingsonderwijs welke in het verleden niet op basis van de adviezen in het 'Handboek huisvesting bewegingsonderwijs' van de Koninklijke Vereniging voor Lichamelijke Opvoeding (KVLO 2019) zijn gerealiseerd. De ontwerpogave richt zich op een besteding van 70% van de normbedragen welke gelden voor nieuwbouw.

F.2. Uitbreiding

Het bepaalde in F.1, eerste lid, is overeenkomstig van toepassing op het bepalen van de hoogte van de vergoeding voor uitbreiding van een lokaal bewegingsonderwijs. Bij lokalen bewegingsonderwijs met een oefenvloer van 140 vierkante meter netto speeloppervlakte of minder, kan de oefenvloer worden

uitgebreid tot een oppervlakte van 252 vierkante meter. De hoogte van de vergoeding wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:

Uitbreiding	Normbedrag
112 t/m 120 m2	€ 421.624,17
121 t/m 150 m2	€ 512.542,12

F.3. Eerste inrichting

F.3.1. OLP/meubilair school voor basisonderwijs en speciaal basisonderwijs

De vergoeding voor de eerste inrichting met inventaris voor een lokaal bewegingsonderwijs voor een basisschool of een speciale school voor basisonderwijs bedraagt € 96.000,-.

F.3.2. OLP/meubilair school voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs

De vergoeding voor de eerste inrichting met inventaris voor een lokaal bewegingsonderwijs voor een school voor speciaal onderwijs of voor voortgezet speciaal onderwijs bedraagt € 96.000,-.

F.3.3. Meubilair/leer- en hulpmiddelen school voor voortgezet onderwijs

De vergoeding voor de eerste inrichting meubilair of leer- en hulpmiddelen voor een lokaal bewegingsonderwijs voor een school voor voortgezet onderwijs wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:

	Totaal
Eerste lokaal	€ 96.000,00
Tweede lokaal	€ 74.887,27
Derde lokaal	€ 32.557,49
Oefenplaats 1	€ 21.201,43
Oefenplaats 2	€ 2.447,42

F.4. Bekostiging gebruik lokalen bewegingsonderwijs

De bekostigingsbedragen, bedoeld in de artikelen 126 en 127 van de Wet op het primair onderwijs en de artikelen 121 en 122 van de Wet op de expertisecentra worden vastgesteld overeenkomstig het bepaalde in tabel 3. Een bekostigingsbedrag bestaat uit een vast bedrag en een variabel bedrag per vastgesteld klokuur. De bedragen bevatten een vergoeding voor onderhoud van het gebouw, de materiële instandhouding en een vergoeding voor het vervangen en aanpassen van inventaris. De hoogte van de vergoeding is afhankelijk van het stichtingsjaar van het lokaal bewegingsonderwijs en de oppervlakte van de oefenzaal.

Tabel 3. Bekostigingsbedragen gebruik lokalen bewegingsonderwijs

Stichtingsjaar en omvang	Vast bedrag	Variabel bedrag
Tot 1987		
< 90 m ²	€ 3.765,29	€ 457,50
90–130 m ²	€ 4.831,51	€ 578,93
130–170 m ²	€ 5.282,87	€ 624,75
170–190 m ²	€ 5.041,53	€ 683,54
190–230 m ²	€ 4.828,46	€ 753,07
>230 m ²	€ 5.464,68	€ 842,43
Vanaf 1987		
≥ 252 m ²	€ 4.338,87	€ 766,07

F.5. Medegebruik/huur van een niet-eigen voorziening

Naast bewegingsonderwijs in een eigen lokaal van de school is er tevens bewegingsonderwijs mogelijk in een bestaand lokaal bewegingsonderwijs door middel van medegebruik of huur van een andere school, de gemeente of een commerciële exploitant. Afhankelijk van de eigenaar van de accommodatie bestaat recht op de volgende vergoeding:

- a. als een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs gebruik maakt van het lokaal bewegingsonderwijs van de gemeente wordt dit lokaal door burgemeester en wethouders om niet aan de school in gebruik gegeven;
- b. als een school voor voortgezet onderwijs gebruik maakt van het lokaal bewegingsonderwijs Van de gemeente vergoedt het bevoegd gezag van de school voor voortgezet onderwijs aan burgemeester en wethouders het vaste deel en het variabele deel van het klokuurbedrag naar rato van het aantal klokuren gebruik;
- c. als een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs voortgezet speciaal onderwijs gebruik maakt van een lokaal bewegingsonderwijs waarvan het bevoegd gezag juridisch eigenaar is, vergoeden burgemeester en wethouders aan het bevoegd gezag het vaste deel van het klokuurbedrag en naar rato van het aantal klokuren het variabele deel van het klokuurbedrag;
- d. als een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs gebruik maakt van het lokaal bewegingsonderwijs van een andere school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs, vergoeden burgemeester en wethouders aan het bevoegd gezag het vaste deel van het

klokuurbedrag en naar rato van het aantal klokuren het variabele deel van het klokuurbedrag;

- e. als een school voor voortgezet onderwijs gebruik maakt van het lokaal bewegingsonderwijs van een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs, waarvan het bevoegd gezag juridisch eigenaar is, vergoedt het bevoegd gezag van de school voor voortgezet onderwijs aan het bevoegd gezag het vaste deel en het variabele deel van het klokuurbedrag naar rato van het aantal klokuren gebruik;
- f. als een school voor voortgezet onderwijs gebruik maakt van het lokaal bewegingsonderwijs van een andere school voor voortgezet onderwijs vergoedt het bevoegd gezag van de school voor voortgezet onderwijs aan het andere bevoegd gezag het vaste deel en het variabele deel van het klokuurbedrag naar rato van het aantal klokuren gebruik;
- g. als een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een school voor voortgezet speciaal onderwijs gebruik maakt van het lokaal bewegingsonderwijs van een derde en burgemeester en wethouders deze investering niet hebben gefinancierd vergoeden burgemeester en wethouders aan de commerciële exploitant de huurprijs die is onderverdeeld in een vergoeding voor de stichtingskosten en materiële instandhouding;
- h. is een school voor voortgezet onderwijs gebruik maakt van het lokaal bewegingsonderwijs van een derde en burgemeester en wethouders deze investering niet hebben gefinancierd vergoeden burgemeester en wethouders aan de commerciële exploitant de stichtingskosten en het bevoegd gezag van de school voor voortgezet onderwijs vergoedt aan de commerciële exploitant de vergoeding materiële instandhouding.

G. Verhoging vergoedingen

G.1. Verhoging normbedragen

De normbedragen als bedoeld in artikel 4, eerste lid, kunnen door burgemeester en wethouders worden verhoogd met een toeslag als de voorziening zonder deze verhoging door bijzondere lokale omstandigheden in redelijkheid niet kan worden gerealiseerd. (bijvoorbeeld bij monumenten of hoge stedenbouwkundige eisen)

G.2. Verhoging feitelijke kosten

De vergoeding van de feitelijke kosten als bedoeld in artikel 4, vierde lid, wordt gebaseerd op de door burgemeester en wethouders goedgekeurde offerte en verhoogd met 8 procent voor de kosten van technische advisering, voor zover het een voorziening betreft als bedoeld in artikel 2, onder b en c.

H. Huur sportvelden

1. Een school voor voortgezet onderwijs maakt aanspraak op een vergoeding van de huur van een sportveld voor maximaal 8 weken per jaar. De vergoeding voor deze kosten bedraagt voor de periode van 8 weken € 29,47 per klokuur.
2. Aanspraak op vergoeding als bedoeld in het eerste lid bestaat uitsluitend als de school voor voortgezet onderwijs niet beschikt over een eigen sportveld en geen gebruik maakt van een sportveld dat door de gemeente is gefinancierd.

Bijlage V – Criteria voor het vaststellen van de prioriteit van de aangevraagde voorziening

1. Algemeen

Prioriteiten worden vastgesteld als het overeenkomstig artikel 11 vastgestelde bekostigingsplafond onvoldoende is om alle aangevraagde voorzieningen die in aanmerking komen om te worden opgenomen op het programma te honoreren. Op basis van de gestelde prioriteiten wordt een rangorde vastgesteld van de voorzieningen waarvan is vastgesteld dat die voor bekostiging in aanmerking komen. Daarna wordt vastgesteld voor welke voorzieningen het bekostigingsplafond voldoende is en deze voorzieningen worden opgenomen op het programma. De voorzieningen die niet worden opgenomen op het programma worden op het overzicht geplaatst.

2. Onderscheid voorzieningen

1. Bij het stellen van de prioriteiten wordt onderscheid gemaakt in voorzieningen die noodzakelijk zijn:
 - a. om capaciteitstekorten op te heffen, en
 - b. om een adequaat niveau te handhaven.
2. Voorzieningen als bedoeld in het eerste lid, onder a, vallen onder hoofdprioriteit 1. Het betreft de volgende voorzieningen:
 - a. nieuwbouw, inclusief terrein;
 - b. uitbreiding, indien van toepassing, inclusief terrein;
 - c. in gebruik nemen bestaand gebouw, indien van toepassing, inclusief terrein;
 - d. verplaatsen tijdelijke gebouwen;
 - e. eerste inrichting met onderwijsleerpakket of meubilair of leer- en hulpmiddelen (inventaris);
 - f. uitbreiding eerste inrichting met onderwijsleerpakket en meubilair of leer- en hulpmiddelen (inventaris), en
 - g. medegebruik.
3. Voorzieningen als bedoeld in het eerste lid, onder b, vallen onder hoofdprioriteit 2. Het betreft de volgende voorzieningen:
 - a. vervangende nieuwbouw, indien van toepassing, inclusief terrein;
 - b. renovatie, indien van toepassing inclusief herinrichting terrein;

- c. herstel van een constructiefout, en
 - d. herstel en vervanging in verband met schade.
- 4. De onder hoofdprioriteit 2 opgenomen voorzieningen vervangende nieuwbouw en renovatie vallen onder hoofdprioriteit 1 op het moment dat deze voorziening gecombineerd wordt met een uitbreiding van de capaciteit en de vervangende nieuwbouw dan wel renovatie noodzakelijk is omdat wordt voldaan aan het criterium genoemd in bijlage I, deel A.1, A.2a of A.2.b.

3. Hoofd- en subprioriteit

1. Om te komen tot het vaststellen van de prioriteit wordt een onderverdeling gemaakt in hoofdprioriteit en sub-prioriteit.
2. Voor het vaststellen van de prioriteiten wordt voor de onder 2, eerste lid, onder a, genoemde voorzieningen de ruimtebehoefte vastgesteld overeenkomstig bijlage III, deel C. Deze voorzieningen omvatten zowel de schoolgebouwen als de lokalen bewegingsonderwijs.
3. Nadat de onderverdeling naar hoofdprioriteiten heeft plaatsgevonden moet worden vastgesteld welke voorzieningen in aanmerking komen om op het programma te worden geplaatst. Dit vindt plaats op basis van het vaststellen van de sub-prioriteit. Bij hoofdprioriteit 1 worden de volgende uitgangspunten gehanteerd om vast te stellen welke voorzieningen voor het plaatsen op het programma in aanmerking komen:
 - a. als eerste die voorziening die relatief gezien een zo groot mogelijk kwantitatief tekort opheft in een situatie meterschikking van schoolgebouwen;
 - b. vervolgens die voorziening die relatief gezien een zo groot mogelijk kwantitatief tekort opheft in een situatie zonder herschikking van schoolgebouwen, en
 - c. vervolgens die voorziening die relatief gezien een zo groot mogelijk kwantitatief tekort aan lokalen bewegingsonderwijs en sportterreinen opheft.

Toelichting bij de Verordening huisvesting scholen gemeente Utrecht

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Definities

De begripsomschrijving 'bevoegd gezag' en 'aanvrager' omvatten alle bevoegde gezagsorganen die een volgens de wet bekostigde voorziening onderwijshuisvesting in stand houden die geheel of gedeeltelijk staat op het grondgebied van de gemeente (hoofdvestiging, nevenvestiging, tijdelijke nevenvestiging, dislocatie).

Artikel 2. Omschrijving voorzieningen in de huisvesting

Artikel 2 vermeldt de voorzieningen onderwijshuisvesting die op grond van de Wet op het primair onderwijs (WPO), Wet op de expertisecentra (WEC) en Wet voortgezet onderwijs 2020 (WVO) door het bevoegd gezag bij burgemeester en wethouders kunnen worden aangevraagd. Dit artikel heeft een limitatief karakter. Dit betekent dat burgemeester en wethouders op basis van deze verordening alleen deze voorzieningen kunnen toekennen. Niet alleen voor de schoolgebouwen, maar ook voor de lokalen

bewegingsonderwijs kan een voorziening huisvesting onderwijs worden aangevraagd. Voorzieningen die een bevoegd gezag wenst, maar die niet in de onderwijswetten zijn opgenomen, dus geen voorziening in de onderwijshuisvesting zijn, vallen buiten het bereik van deze verordening. Dit gaat om voorzieningen waarvoor het bevoegd gezag een vergoeding van de minister van OCW ontvangt via de rijksvergoeding materiële instandhouding (bijv. onderhoud, aanpassingen, vervangen cv-ketel, meubilair). Burgemeester en wethouders wijzen een dergelijk aangevraagde voorziening af op grond van artikel 100, eerste lid, onder a, van de WPO, artikel 98, onder a, van de WEC, artikel 6.10, van de WVO.

In het kader van lokaal maatwerk hebben burgemeester en wethouders de vrijheid om aanvullende voorzieningen te bekostigen. Daarbij geldt dat de gemeenten geen uitgaven mogen doen voor een niet door de gemeente in stand gehouden school dan op grond van de wet (artikel 6 van de WPO en WEC en artikel 6.7 van de WVO). Voor het bekostigen van de voorzieningen die geen onderdeel uitmaken van de voorzieningen onderwijshuisvesting moet zodoende een andere juridische basis worden vastgesteld. Voor het bekostigen van deze voorzieningen geldt de Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs.

Eerste lid, onderdeel a. De voor blijvend of voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

1. Het gaat hier om nieuwbouw, vervangende nieuwbouw en renovatie.
2. Uitbreiding is het gevolg van een toename van het aantal leerlingen op de school. Het bevoegd gezag komt voor het bekostigen van uitbreiding in aanmerking als wordt voldaan aan de in bijlage I opgenomen criteria (noodzaak van de voorziening) en de gevraagde uitbreiding gelijk of groter is dan de in bijlage III, deel C, opgenomen drempelwaarde.
3. Ingebruikgeving kan plaatsvinden als een aanvraag voor het bekostigen van de voorziening (vervangende) nieuwbouw, renovatie of uitbreiding is ontvangen en burgemeester en wethouders een bestaand gebouw of een gedeelte daarvan beschikbaar hebben. Het kan gaan om een onderwijsgebouw dat geheel leeg staat en nog een onderwijsbestemming heeft, maar ook om een niet-onderwijsgebouw. Bij ingebruikgeving van een onderwijsgebouw of een niet-onderwijsgebouw moet het gebouw geschikt zijn of geschikt gemaakt worden voor het onderwijs van de betreffende school. Een schoolgebouw van een school voor basisonderwijs is bijvoorbeeld niet automatisch geschikt voor het huisvesten van een speciale school voor basisonderwijs. Het in gebruik geven van een gebouw moet worden onderscheiden van medegebruik, zie 7°.
4. Verplaatsing is alleen mogelijk van die lokalen die gelet op de bouwaard van het gebouw verplaatst kunnen worden. Dit betreft over het algemeen tijdelijke huisvesting die in semipermanente gebouwen is gerealiseerd.
5. Terrein is noodzakelijk voor het realiseren van nieuwbouw en kan noodzakelijk zijn bij vervangende nieuwbouw en uitbreiding. Of bij vervangende nieuwbouw en uitbreiding terrein noodzakelijk is, is afhankelijk van de situering van de voorgenomen investering en de oppervlakte van het terrein.
6. Onderwijsleerpakket en meubilair resp. leer- en hulpmiddelen (inventaris) wordt in principe alleen toegekend op het moment dat ook nieuwbouw (eerste voorziening) en uitbreiding van een schoolgebouw of lokaal bewegingsonderwijs wordt toegekend. Een uitzondering is de situatie dat burgemeester en wethouders een school hebben gehuisvest in een schoolgebouw dat een grotere capaciteit heeft dan de ruimtebehoefte en de toekenning van de eerste inrichting is gebaseerd op het werkelijk aantal leerlingen vanaf de start van de school. In die situatie heeft het bevoegd gezag nog aanspraak op bekostiging van eerste inrichting bij toename van het aantal leerlingen als wordt voldaan aan de drempelwaarde genoemd in bijlage III, deel C. Bij vervangende nieuwbouw wordt in principe geen eerste inrichting toegekend omdat het bevoegd gezag in het verleden al bekostiging voor de

eerste inrichting heeft ontvangen. Er zijn uitzonderingen dat de eerste inrichting opnieuw toegekend kan worden, zie hiervoor Bijlage I, deel A.7.

7. Medegebruik is het gebruik van ruimte in een schoolgebouw of lokaal bewegingsonderwijs die het bevoegd gezag, dat juridisch eigenaar is, niet nodig heeft voor het huisvesten van het aantal leerlingen dat op de school staat ingeschreven. Er is dan sprake van 'leegstand'. Medegebruik is uitsluitend mogelijk als de leegstand hoger is dan de in bijlage III, deel C, opgenomen drempelwaarde resp. het lokaal bewegingsonderwijs niet volledig is ingeroosterd.

Onderdeel b. Herstel van constructiefouten

Voor de omschrijving van het begrip 'constructiefouten' is aangesloten bij een 'definitie' die in het verleden door middel van jurisprudentie tot stand is gekomen. Als een constructiefout de voortgang van het onderwijs belemmert kan voor het herstel van de constructiefout de spoedprocedure (artikel 17 e.v.) worden gevolgd. Is er geen sprake van een bedreiging voor de voortgang van het onderwijs, dan kan het herstel worden aangevraagd op grond van de reguliere procedure. Dit betekent dat een constructiefout dan wordt opgenomen op het programma of overzicht, afhankelijk van het feit of deze voorziening past binnen het door burgemeester en wethouders vastgestelde bekostigingsplafond.

Onderdeel c. Herstel in verband met schade

Voor het bekostigen van 'herstel en vervanging in verband met schade aan een gebouw' is hoofdstuk 3 van toepassing. Burgemeester en wethouders kunnen zich voor deze zaken verzekeren. Hebben burgemeester en wethouders geen verzekering afgesloten, dan is sprake van 'eigen risico' voor burgemeester en wethouders.

Onderdeel d. Huur van een sportterrein

Onder de voorwaarden genoemd in bijlage I, deel B, onder B.4 en bijlage IV, onder H. kan een schoolbestuur in het voortgezet onderwijs aanspraak maken op een vergoeding voor het huren van een sportterrein voor buitensportactiviteiten. Voorwaarde is dat het schoolbestuur niet beschikt over een eigen sportterrein en geen gebruik kan maken van een met gemeentelijke middelen gerealiseerd sportterrein.

Artikel 3. Haalbaarheidsonderzoek en voorbereidingskrediet

Voor projecten die zijn opgenomen in het Integraal Huisvestingsplan (IHP) en het bijbehorende uitvoeringsprogramma kan een haalbaarheidsonderzoek worden uitgevoerd, voor zover de projectkaders nog niet voldoende duidelijk zijn en er meerdere mogelijke alternatieven bestaan. Met behulp van een dergelijk onderzoek kunnen de projectkaders definitief worden vastgesteld. Deze kaders vormen de basis voor zowel de afgifte van de beschikking als voor de afspraken die worden vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst. De gemeente stelt voor het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek een vergoeding beschikbaar. Deze vergoeding wordt niet in mindering gebracht op de normbedragen.

Doelstelling van het voorbereidingskrediet is dat het bevoegd gezag vroegtijdig kan starten met de voorbereiding van een bouwplan. Uitgangspunt van het voorbereidingskrediet is dat er een principebesluit ligt dat de voorziening, waarvoor het voorbereidingskrediet wordt aangevraagd, na het indienen van de aanvraag voor het bekostigen van de voorziening op het eerstvolgende programma wordt opgenomen. Het voorbereidingskrediet stelt het bevoegd gezag in de gelegenheid om een voor aanbesteding gereed bouwplan te ontwikkelen resp. een aanbesteding te laten plaatsvinden.

In geval van renovatie wordt de investering bekostigd op basis van de feitelijke kosten (bijlage IV, deel B). In dat geval wordt de op basis van het bouwplan opgestelde kostenraming resp. de uitkomst van de aanbesteding opgenomen op het programma. Heeft voorafgaande aan het vaststellen van het programma nog geen aanbesteding plaatsgevonden, dan kan de aanbesteding of het vragen van offertes plaatsvinden nadat het programma is vastgesteld. Door te werken met een voorbereidingskrediet kan het realiseren van een bouwplan worden bespoedigd. Het beschikbaar gestelde voorbereidingskrediet maakt onderdeel uit van het totale investeringsbedrag en wordt in mindering gebracht op het totaal vastgestelde investeringskrediet.

Artikel 4. Vaststellen vergoeding voorzieningen

Dit artikel bepaalt op welke wijze de voorzieningen huisvesting onderwijs worden bekostigd. Het is afhankelijk van de voorziening die wordt aangevraagd op welke wijze de bekostiging wordt vastgesteld. Wordt de vergoeding vastgesteld op basis van normbedragen (normatieve kosten), dan is bijlage IV, deel B van toepassing.

Wordt het normbedrag beschikbaar gesteld, dan heeft het bevoegd gezag aanspraak op het beschikbaar stellen van het volledige normbedrag, onafhankelijk van de werkelijke kosten. Dit betekent dat als de werkelijke kosten hoger of lager zijn dan het normbedrag (= uitkomst aanbesteding) in de ene situatie het schoolbestuur een financieel voordeel heeft en in de andere situatie een financieel nadeel. Bij een financieel voordeel moet het schoolbestuur de beschikbare middelen wel inzetten voor het doel waarvoor het is verstrekt: investeren in de voorziening huisvesting onderwijs.

Als het bedrag van de bekostiging, gebaseerd wordt op de feitelijke kosten (zie artikel 4, derde en vierde lid), wordt de bekostiging vastgesteld op basis van ontvangen offertes (de zgn. offertelijst, zie ook artikel 13, eerste lid).

Artikel 5. Informatieverstrekking

Dit artikel verplicht het bevoegd gezag aan burgemeester en wethouders alle informatie te verstrekken die noodzakelijk is om de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs op een verantwoorde wijze te kunnen uitvoeren (zie artikel 112 van de WPO, artikel 110 van de WEC en artikel 6.23 van de WVO). Deze informatie staat los van de informatie die wordt gevraagd als onderdeel van een aanvraag voor het bekostigen van een voorziening. Het betreft de actuele gegevens, zoals:

- gegevens van het bevoegd gezag (o.a. naam en adres voorzitter en secretaris en bankrekeningnummer);
- gegevens van de school (o.a. naam school, naam directeur, adres school, telefoonnummer);
- bruto vloeroppervlakte schoolgebouw;
- naam contactpersoon;
- medegebruik/verhuur.

Om deze informatie op een eenduidige wijze te ontvangen stellen burgemeester en wethouders een formulier vast. Dit formulier wordt aan de bevoegde gezagsorganen toegezonden. Burgemeester en wethouders kunnen in dit formulier opnemen de gegevens die al bij burgemeester en wethouders bekend zijn. Het bevoegd gezag kan zich dan beperken tot het vermelden van de wijzigingen. Beschikt burgemeester en wethouders over digitale informatievoorziening, dan kan van deze digitale informatievoorziening gebruik worden gemaakt.

Artikel 6. Indienen aanvraag

Artikel 6 bepaalt dat een aanvraag voor het programma wordt ingediend door middel van een door burgemeester en wethouders vastgesteld aanvraagformulier. Door te werken met een standaardformulier worden de gegevens die noodzakelijk zijn voor het beoordelen van de aanvraag (zie ook artikel 7) op een eenduidige wijze ontvangen. Dit vergroot de onderlinge vergelijkbaarheid van aanvragen. Voor het overzicht wordt geen aanvraag ingediend. De reden is dat op het overzicht worden opgenomen de aanvragen die zijn ingediend voor het programma, maar niet worden gehonoreerd (zie artikel 96 van de WPO, 94 van de WEC en 6.2 van de WVO en toelichting bij artikel 13).

Ook in de situatie dat de gemeenteraad in overleg met de bevoegde gezagsorganen een meerjarig huisvestingsbeleid (Integraal Huisvestingsplan, (IHP)) heeft vastgesteld (het zgn. 'consensusmodel') moet een aanvraag worden ingediend. De reden is dat een IHP geen juridische status heeft.

Zijn burgemeester en wethouders of een bestuurscommissie ex artikel 82 van de Gemeentewet bevoegd gezag van een openbare school (= integraal bestuur) dan gelden dezelfde procedures en termijnen als voor een bestuur van een bijzondere school. In de bestuurspraktijk is het geen unieke situatie dat een college bij het eigen orgaan een verzoek indient (voor het realiseren van een gemeentelijk project – bijv. stadhuis – moeten burgemeester en wethouders bij zichzelf een verzoek om een bouwvergunning indienen). Dit betekent dat burgemeester en wethouders altijd moet kunnen aantonen dat men de 'eigen' aanvragen ook daadwerkelijk in alle opzichten gelijk behandelt ten opzichte van de andere aanvragen.

Artikel 7. Inhoud aanvraag; gelegenheid tot aanvullen aanvraag; niet behandelen onvolledige aanvraag

Eerste lid

Dit lid bepaalt welke gegevens het bevoegd gezag moet aanleveren wil burgemeester en wethouders de aanvraag in behandeling kunnen nemen. Naast de gegevens van bevoegd gezag en school moet de aanvraag voor de onderbouwing van de benoemde voorzieningen huisvesting onderwijs worden onderbouwd met een leerlingenprognose en/of een bouwkundige rapportage. Burgemeester en wethouders stellen een leerlingenprognose op voor alle basisscholen en deze leerlingenprognose is bepalend als onderbouwing van de aanvraag.

Tweede lid

Het tweede lid bepaalt dat burgemeester en wethouders het bevoegd gezag in staat moeten stellen, als de ontvangen aanvraag niet volledig is, deze ontbrekende gegevens binnen de in dit lid gestelde termijn aan te vullen. Is de ontvangen aanvraag ook op de hersteldatum niet volledig dan besluiten burgemeester en wethouders de aanvraag niet in behandeling te nemen. Dit besluit is een voor bezwaar en beroep vatbare beslissing.

Derde lid

Voor het vaststellen van de noodzaak van o.a. de voorzieningen (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding is het aantal leerlingen dat op de school staat ingeschreven van wezenlijk belang. Schoolbesturen zijn verplicht deze gegevens aan te leveren via de Basisregistratie Onderwijs (BRON). Omdat de ingediende aanvraag is gebaseerd op het aantal leerlingen dat op de school staat ingeschreven op 1 oktober van het jaar dat voorafgaat aan het indienen van de aanvraag (bijv. bij de aanvraag voor programma 2026 is opgenomen het aantal leerlingen op de teldatum 1 oktober 2024), moeten burgemeester en wethouders tijdig beschikken over het werkelijk aantal ingeschreven leerlingen op de wettelijke teldatum van 1 oktober, voorafgaande aan het jaar waarvoor het programma wordt vastgesteld, in dit geval dus 1 oktober

2025. Met de gegevens van de laatste teldatum kan worden vastgesteld of de eerder aangevraagde voorziening, die mogelijk wordt toegekend omdat aan de in bijlage I tot en met III gestelde criteria is voldaan, op basis van de laatste gegevens ook daadwerkelijk noodzakelijk is. De in het derde lid opgenomen termijn is een fatale termijn. Dit betekent dat als de gevraagde gegevens niet tijdig zijn ontvangen burgemeester en wethouders besluiten om de aanvraag niet te behandelen. Dit besluit is een voor bezwaar en beroep vatbare beslissing.

Artikel 8. Opgave ingediende aanvragen

Dit artikel verplicht burgemeester en wethouders om alle bevoegde gezagsorganen een overzicht beschikbaar te stellen van alle ingediende aanvragen. Met dit overzicht hebben alle bevoegde gezagsorganen inzicht in wat er aan aanvragen, zowel vanuit het bijzonder als het openbaar onderwijs is ontvangen en of deze aanvragen al of niet in behandeling worden genomen. Dit betreft algemene informatie en gaat vooraf aan het beoordelen van de aanvragen.

Artikel 9. Toelichting aanvraag; overleg over ingediende begroting

Eerste lid

De mogelijkheid om een nadere toelichting/verduidelijking te vragen of te geven is bedoeld om mogelijke onduidelijkheden over de op zich complete aanvragen te bespreken voordat het programma wordt voorgelegd aan het bestuurlijk overleg (artikel 10). Door een nadere toelichting wordt voorkomen dat het bestuurlijk overleg onnodig belast wordt door allerlei vragen over onduidelijkheden in de aanvragen.

Tweede lid

Voor een voorziening waarvan de vergoeding wordt gebaseerd op de feitelijke kosten wordt bij de aanvraag een kostenraming ingediend. Zijn burgemeester en wethouders na het beoordelen van de ontvangen kostenraming van oordeel dat de kostenraming op een of meer onderdelen moet worden bijgesteld dan vindt hierover overleg plaats met het bevoegd gezag. Als in het overleg geen overeenstemming wordt bereikt over de kostenraming bepalen burgemeester en wethouders de hoogte van de geraamde kosten die in het kader van het vast te stellen programma worden toegekend. Burgemeester en wethouders moeten in de beschikking wel motiveren waarom op het programma is afgeweken van het bedrag dat door het bevoegd gezag bij de aanvraag is overlegd.

Artikel 10. Overleg programma en overzicht; advies Onderwijsraad

Eerste tot en met vierde lid

Burgemeester en wethouders zijn verplicht, voordat het programma en overzicht wordt vastgesteld, overleg te voeren met het onderwijsveld over het voorgenomen besluit. In afwijking van het wettelijke verplichte overleg over het vaststellen of wijzigen van de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs (artikel 102 van de WPO, artikel 100 van de WEC en artikel 6.12 van de WVO) is dit overleg geen 'op overeenstemming gericht overleg'. Uitgangspunt is dat het bedoelde overleg plaatsvindt met alle bevoegde gezagsorganen. In plaats van een overleg met alle bevoegde gezagsorganen kunnen burgemeester en wethouders besluiten het overleg in te richten per onderwijssector (primair, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs). Het overleg over de voorzieningen huisvesting onderwijs kan ook ingebed worden in een breder gestructureerd overleg in het kader van het lokaal onderwijsbeleid, de zgn. lokaal educatieve agenda. Het staat de aanvrager die niet aan het overleg deelneemt vrij om zijn standpunten schriftelijk kenbaar te maken. Degenen die wel aan het overleg deelnemen, moeten voorafgaande aan het overleg op de hoogte zijn van de schriftelijke ingebrachte standpunten, zodat ze daar in het overleg eventueel op kunnen reageren.

Vijfde tot en met achtste lid

De leden 5–8 zijn gebaseerd op artikel 102, zesde lid, van de WPO, artikel 100, zesde lid, van de WEC en artikel 6.12 van de WVO. Zowel een bevoegd gezag als burgemeester en wethouders kunnen de Onderwijsraad advies vragen over het voornemen tot het vaststellen van het programma voorzieningen huisvesting onderwijs. De leden 5 t/m 8 vermelden de procedure die moet worden gevolgd voor het vragen van dit advies. De adviesaanvraag moet betrekking hebben op de relatie tussen het voorgenomen besluit tot het vaststellen van het programma voorzieningen huisvesting onderwijs en de aspecten van vrijheid van richting en vrijheid van inrichting. Burgemeester en wethouders zijn in alle gevallen verplicht het verzoek om advies in te dienen bij de Onderwijsraad en dit verzoek goed te documenteren. Daarnaast moet het verzoek vergezeld gaan van alle stukken die relevant (kunnen) zijn voor de adviseur (artikel 3:9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb)). De Onderwijsraad stelt zich namelijk op het standpunt dat de adviestertermijn van vier weken start vanaf het moment dat de Onderwijsraad beschikt over de stukken die hij relevant acht voor de advisering. Als de Onderwijsraad om advies wordt gevraagd is het van belang dat burgemeester en wethouders goed in de gaten houden dat hierdoor de besluitvorming geen ernstige vertraging oploopt.

De Onderwijsraad brengt binnen vier weken, nadat de Onderwijsraad alle noodzakelijke informatie heeft ontvangen, zijn advies uit. Burgemeester en wethouders zenden het advies van de Onderwijsraad daarna zo spoedig mogelijk aan de bevoegde gezagsorganen. Afhankelijk van het ontvangen advies wordt een nieuw bestuurlijk overleg vastgesteld. Op de wijze waarop de Onderwijsraad adviseert is van toepassing wat in algemene zin over het verstrekken van adviezen is geregeld in de Awb. In dit verband is vooral het bepaalde in artikel 3:6, tweede lid, artikel 3:7 en artikel 3:50 van belang. Zo kunnen op grond van artikel 3:6, tweede lid, burgemeester en wethouders het programma voorzieningen huisvesting onderwijs vaststellen als de Onderwijsraad het advies niet binnen vier weken nadat de adviesaanvraag volledig is, uitbrengt. Op grond van artikel 3:7 zijn burgemeester en wethouders gehouden, al dan niet op verzoek, de gegevens beschikbaar te stellen die de Onderwijsraad nodig heeft voor het uitbrengen van advies. Wanneer burgemeester en wethouders afwijken van het advies van de Onderwijsraad worden op grond van artikel 3:50 van de Awb de redenen daarvan vermeld in de motivering. Het vijfde lid bepaalt dat alle deelnemers aan het overleg in de gelegenheid worden gesteld hun zienswijze te geven over de inhoud van een (voorgenomen) verzoek om advies aan de Onderwijsraad. Dit omdat iedereen erbij gebaat is dat duidelijkheid bestaat over de beweegredenen bij een, meer of alle partijen om zich tot de Onderwijsraad te wenden. Dit laat uiteraard onverlet het recht van een individueel schoolbestuur of van burgemeester en wethouders om de Onderwijsraad in te schakelen als de andere overlegpartners daaraan geen behoefte hebben. De zienswijzen van de schoolbesturen moeten schriftelijk worden vastgelegd omdat de Onderwijsraad bij het vormen van zijn oordeel over een verzoek om advies ook afwijkende meningen zal willen betrekken.

Van een eventueel overleg, nadat het advies van de Onderwijsraad wordt ontvangen, wordt een afzonderlijk verslag gemaakt dat wordt toegevoegd aan de stukken die moeten leiden tot een besluit van burgemeester en wethouders.

Artikel 11. Tijdstip vaststellen bekostigingsplafond, programma en overzicht

Eerste lid

Burgemeester en wethouders zijn verplicht het bekostigingsplafond dat beschikbaar is voor het honoreren van de aangevraagde voorzieningen vast te stellen. Het vaststellen van het bekostigingsplafond is een

afzonderlijk collegebesluit, maar kan in dezelfde vergadering worden genomen als het besluit tot het vaststellen van het programma en overzicht (zie ABRvS 24 december 2008, ECLI:NL:RVS:2008:BG8296). Het bekostigingsplafond staat los van het totaal van het investeringsbedrag van de aangevraagde voorzieningen. Het bekostigingsplafond is uitsluitend bepalend voor de vraag of alle aangevraagde voorzieningen huisvesting onderwijs ook kunnen worden gehonoreerd. Burgemeester en wethouders kunnen een bekostigingsplafond per onderwijssector of per voorziening vaststellen. Achtergrond van deze mogelijkheid is te voorkomen dat één onderwijssector of één bepaalde voorziening structureel voor bekostiging in aanmerking komt, waardoor andere gewenste investeringen niet kunnen worden gehonoreerd. Het onderverdelen van het beschikbare investeringsbedrag voor een specifieke categorie van voorzieningen is een instrument om bepaalde accenten te leggen in de uitvoering van de zorgplicht. Deze onderverdeling kan uitsluitend plaatsvinden op basis van een door de gemeenteraad vastgesteld meerjareninvesteringsplan.

Tweede lid

Uitgangspunt van de verordening is dat het programma en, als dit noodzakelijk is, het overzicht worden vastgesteld voor 31 december van het lopende kalenderjaar. De datum van 31 december is geen fatale termijn. Wordt het programma en overzicht niet voor 31 december vastgesteld dan betekent dit niet dat alle aangevraagde voorzieningen automatisch voor bekostiging in aanmerking komen. Op grond van Artikel 6:2 van de Awb heeft het bevoegd gezag, omdat burgemeester en wethouders niet tijdig een besluit hebben genomen, de mogelijkheid om in deze situatie de procedure van bezwaar en beroep te volgen. De overschrijding van de termijn heeft dus geen (financiële) gevolgen voor burgemeester en wethouders.

Artikel 12. Bekendmaken besluiten vaststellen bekostigingsplafond, programma en overzicht

Artikel 95 van de WPO, 93 van de WEC en 6.5 van de WVO vermelden de criteria die burgemeester en wethouders moeten hanteren bij het vaststellen van het programma voorziening huisvesting onderwijs. Het uitgangspunt voor het overzicht voorziening huisvesting onderwijs is opgenomen in artikel 96 van de WPO, 94 van de WEC en 6.6 van de WVO. In dit artikel wordt bepaald op welke wijze het besluit tot het vaststellen van het programma en overzicht en de besluiten op de aanvragen aan de bevoegde gezagsorganen worden bekendgemaakt.

Eerste lid

Nadat het programma en overzicht zijn vastgesteld, beslissen burgemeester en wethouders op de individuele aanvragen. De aanvragers ontvangen de beschikkingen binnen een termijn van twee weken nadat het programma en overzicht zijn vastgesteld. Voor deze termijn is gekozen omdat de onderwijswetten bepalen (zie toelichting artikel 13, eerste lid) dat binnen vier weken nadat het programma is vastgesteld overleg over de uitvoering van de voorziening moet plaatsvinden met burgemeester en wethouders.

Tweede lid

Op grond van artikel 3:43 van de Awb moeten burgemeester en wethouders het besluit meedelen aan degenen die bij de voorbereiding van het besluit hun zienswijze naar voren hebben gebracht. Omdat het programma en overzicht onderdeel uitmaken van het bestuurlijk overleg dat vooraf gaat aan het vaststellen van het programma is in de verordening opgenomen dat het bekostigingsplafond, programma en overzicht aan alle schoolbesturen worden verzonden.

De onderwijswetten bepalen alleen iets over het ter inzage leggen van het overzicht. Vanwege de samenhang tussen bekostigingsplafond, programma en overzicht is in de verordening opgenomen dat zowel het programma als overzicht ter inzage wordt gelegd.

Artikel 13. Overleg wijze van uitvoering

Dit artikel geeft een nadere invulling aan het wettelijk voorgeschreven overleg over het maken van afspraken over de zaken die van belang zijn om te komen tot het beschikbaar stellen van een investeringskrediet voor de voorziening die op het programma is opgenomen. Door het maken van deze afspraken voorafgaande aan de start van de uitvoering van het project worden onduidelijkheden en misverstanden in het verdere uitvoeringstraject voorkomen. Als basis voor de afspraken geldt de toetsleidraad.

Eerste lid

In artikel 95, achtste lid, van de WPO, artikel 93, achtste lid, van de WEC en artikel 6.7 van de WVO is opgenomen dat burgemeester en wethouders binnen vier weken met het betrokken bevoegd gezag in overleg treden over de uitvoering van het programma. De in dit overleg gemaakte afspraken moeten in een verslag worden vastgelegd. De passage 'voor zover van toepassing' betekent dat niet alle onderwerpen die in dit lid zijn opgenomen betrekking hebben op alle voorzieningen die op het programma zijn opgenomen (voor bijv. de voorziening eerste inrichting is geen bouwplan noodzakelijk) en burgemeester en wethouders daarnaast van mening zijn dat het indienen van het bouwplan en de desbetreffende begroting voor een op het programma opgenomen voorziening achterwege kan blijven. De onderwerpen die besproken moeten worden zijn o.a.:

- het bouwheerschap (onderdeel a), met als uitgangspunt dat het bevoegd gezag optreedt als bouwheer, conform het bepaalde in artikel 103, eerste lid, van de WPO, artikel 101, eerste lid, van de WEC en artikel 6.7 van de WVO). Het alternatief is dat burgemeester en wethouders de voorziening tot stand brengen (artikel 103, tweede lid, van de WPO, artikel 101, tweede lid, van de WEC en artikel 6.7 van de WVO). In het overleg moet worden vastgesteld of van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt. Daarnaast kan besproken worden de mogelijkheid dat de bouw van een multifunctionele accommodatie wordt gerealiseerd door een derde partij;
- het bouwplan, dat moet worden getoetst aan de uitgangspunten zoals die op het vastgestelde programma zijn opgenomen (bijv. aantal vierkante meter bruto vloeroppervlakte);
- het feit dat burgemeester en wethouders in de periode die is verlopen tussen het moment van het vaststellen van het programma en het aanvragen van de goedkeuring van het bouwplan en de kostenraming kunnen toetsen of zich nieuwe feiten en omstandigheden hebben voorgedaan of voordoen, waardoor het eerder genomen besluit moet worden herzien. In het overleg wordt vastgelegd of burgemeester en wethouders gebruik maken van deze mogelijkheid, zodat burgemeester en wethouders, na ontvangst tot goedkeuring van het bouwplan en de kostenbegroting kunnen besluiten om de toegekende vergoeding te herzien;
- de wijze waarop de controle en het afleggen van verantwoording over de besteding van de middelen plaatsvindt. De wijze van verantwoording is grotendeels afhankelijk van de omvang het project (zie ook toelichting artikel 15);
- de afspraak over de wijze van aanbesteding. Voor toegekende voorzieningen is de aanvrager verplicht een aanbestedingsprocedure te volgen. Wordt de voorziening bekostigd op basis van de genormeerde vergoeding dan is de uitkomst van de aanbesteding voor burgemeester en wethouders feitelijk niet relevant, omdat het bevoegd gezag aanspraak maakt op het normbedrag.

Wordt de voorziening bekostigd op basis van de feitelijke kosten dan is de uitkomst van de aanbesteding wel relevant voor het bepalen van de hoogte van het definitieve investeringsbedrag. Uitgangspunt is dat voldaan wordt aan het bepaalde in de Aanbestedingswet 2012 en in relevante Europese regelgeving. Daarnaast is van toepassing wat de gemeenteraad heeft vastgesteld in het gemeentelijk aanbestedingsbeleid over het opvragen van offertes als er geen Europese regelgeving² van toepassing is.

Onderstaand is een tabel opgenomen met een onderscheid naar datgene dat in het gemeentelijke aanbestedingsbeleid is opgenomen voor het opvragen van offertes en wat is opgenomen in de Europese richtlijnen. Bij aanbestedingen van opdrachten onder het Europese drempelbedrag³ kunnen burgemeester en wethouders op verzoek van het bevoegd gezag besluiten van het bepaalde in de tabel af te wijken.

Type opdracht	Uitgangspunten aanbestedingsprocedure (genoemde bedragen zijn exclusief btw)			
	Nationaal		Europees	
	Onderhandse procedure (offerte-traject)	Openbare procedure of niet-openbare procedure met voorafgaande selectie	Europees verplichte procedure	
	Enkelvoudig	Meervoudig		
Werken	Tot € 150.000	vanaf € 150.000,- tot € 1.500.000,-	vanaf € 1.500.000,- tot de Europese drempel	vanaf Europese drempel (€ 5.404.000,- peildatum 2026)
Leveringen en diensten	Tot € 70.000	vanaf € 70.000,- tot de Europese drempel		Vanaf Europese drempel (€ 216.000,- (peildatum 2026)

² Enkele relevante begrippen zijn werken, diensten en leveringen. Onder de definitie 'werken' vallen bouwactiviteiten, zoals nieuwbouw, uitbreiding en dergelijke. Bijlage 1 van richtlijn 2004/18/EG is hierbij beslissend. Onder de definitie 'diensten' vallen de door opdrachtnemers uit te voeren.

³ In de richtlijn 2004/18/EG zijn drempelbedragen opgenomen. Deze drempelbedragen worden eenmaal in de twee jaar opnieuw vastgesteld door de Europese Commissie. Is de geraamde waarde van de opdracht exclusief BTW gelijk aan of hoger dan het vastgestelde drempelbedrag dan moet Europees worden aanbesteed. De drempelbedragen voor de jaren 2026 en 2027 zijn vastgesteld en opgenomen in de tabel.

Als sprake is van huur moet de huurovereenkomst met daarin onder meer de overeengekomen huurprijs vooraf aan burgemeester en wethouders ter goedkeuring worden voorgelegd.

Tweede lid

Om te voorkomen dat in een later stadium misverstanden ontstaan over de afspraken die gemaakt zijn over de uitvoering van de voorziening is bepaald dat de afspraken schriftelijk worden vastgelegd en ter instemming aan de aanvrager worden voorgelegd. Als de aanvrager zijn instemming schriftelijk heeft verleend, dan is daarmee direct vastgelegd dat er overeenstemming bestaat over de wijze van uitvoering van de voorziening. Stemt de aanvrager niet in met het verslag, dan is nader overleg noodzakelijk met als doel alsnog overeenstemming te bereiken. Blijken partijen het ook dan niet eens te kunnen worden over de uitvoering van de voorziening dan wordt dit ook schriftelijk door beide partijen vastgelegd.

Derde lid

Burgemeester en wethouders kunnen in het gevoerde overleg meedelen dat het indienen van een bouwplan en begroting achterwege kan blijven, of dat er geen nadere toetsing aan wettelijke voorschriften of gewijzigde omstandigheden zal plaatsvinden. Over het algemeen betreft het voorzieningen waarvoor in een eerder stadium al een offerte is overgelegd en die weinig of geen voorbereidingstijd meer vergt. Heeft het overleg tot overeenstemming geleid, dan ontvangt de aanvrager binnen vier weken bericht over het moment waarop de bekostiging een aanvang neemt.

Vierde lid

Als blijkt dat in het overleg geen overeenstemming wordt bereikt over de wijze van uitvoering van de voorziening en dit in het vastgestelde verslag is opgenomen dan zijn burgemeester en wethouders de instantie die een definitief besluit neemt. Dit besluit delen burgemeester en wethouders mee aan het bevoegd gezag. In het besluit zijn opgenomen de overwegingen om niet in te stemmen met de door de aanvrager gewenste wijze van uitvoering van de voorziening. Deze mededeling is een besluit in de zin van de Awb, waartegen dan ook voor aanvrager de mogelijkheid van bezwaar en beroep openstaat.

Artikel 14. Instemmen bouwplannen en begroting; tijdstip aanvang bekostiging; toetsen wettelijke voorschriften en nieuwe feiten en omstandigheden; overleggen offertes

De aanvrager kan in principe niet eerder tot aanbesteding overgaan dan nadat burgemeester en wethouders hebben ingestemd met het bouwplan. Uitsluitend als een dergelijk plan naar het oordeel van college gezien de aard van de voorziening niet vereist is kan de aanvrager voorafgaande aan het goedkeuren van het bouwplan de procedure van aanbesteding volgen (zie ook artikel 13, derde lid). In overleg wordt bepaald wat onder het begrip 'bouwplan' wordt verstaan; de goedkeuring hoeft niet steeds te worden gebaseerd op een (definitief of voorlopig) ontwerp, maar deze kan ook worden verleend op basis van een programma van eisen. Daartoe kan aanleiding bestaan als wordt gekozen voor een zgn. innovatieve of integrale aanbestedingsvariant, waarbij in een vroeg stadium van het bouwproces een uitvraag wordt gedaan om tot een selectie van uitvoerende partijen (architect in combinatie met aannemer) te komen.

Nadat burgemeester en wethouders de uitkomst van de aanbesteding hebben ontvangen besluiten burgemeester en wethouders tot het vaststellen van het definitieve bedrag van de bekostiging. Basis voor dit bedrag zijn de overgelegde offertes.

Is geen aanvraag voor een voorbereidingskrediet ontvangen dan kan in het overleg deze mogelijkheid alsnog worden besproken.

Eerste lid

Dit artikel betreft de nadere uitwerking van artikel 103 van de WPO, artikel 101 van de WEC en artikel 6.7 van de WVO en heeft een relatie met artikel 13, eerste en tweede lid. Op basis van de daar gemaakte afspraken wordt het bouwplan en de kostenbegroting ingediend. Burgemeester en wethouders toetsen, voordat het bouwplan wordt goedgekeurd, aan mogelijk nieuwe ontwikkelingen en stelt het bedrag van de bekostiging vast.

Het goedkeuren van het bouwplan zoals dat in dit artikel wordt bedoeld staat los van de goedkeuring van het bouwplan op grond van de bouwverordening, dus het verlenen van de omgevingsvergunning. Op grond van dit artikel wordt het bouwplan getoetst aan de afgegeven beschikking (toegekend investeringsbedrag bij feitelijke kosten en toegekende bvo).

De wijze waarop de begroting die is ontvangen wordt getoetst is afhankelijk van de wijze waarop de voorziening wordt bekostigd. Maakt het bevoegd gezag aanspraak op:

- de genormeerde vergoeding: dan wordt de begroting marginaal getoetst, omdat het bevoegd gezag aanspraak maakt op het normbedrag en burgemeester en wethouders geen hoger bedrag dan het normbedrag beschikbaar stellen,
- de vergoeding op basis van de feitelijke kosten: dan vindt een inhoudelijke toetsing van de begroting plaats om het definitieve bedrag van de vergoeding te kunnen vaststellen. De kostenbegroting die was ingediend bij de aanvraag voor het programma was namelijk een raming van de kosten. Deze begroting had toen als functie te komen tot het vaststellen van een bedrag als onderdeel voor het vaststellen van het programma. Gelet op het tijdsverloop tussen het ontvangen van de aanvraag en het besluit tot het vaststellen van het programma kan het definitieve bedrag van de bekostiging afwijken van de begroting die is ontvangen als onderdeel van de ingediende aanvraag voor het programma. Bij de uitvoering van een voorziening die volgens de offertelijst wordt gerealiseerd, nemen de offertes de rol over van de begroting.

Bij het indienen van de stukken vermeldt het bevoegd gezag tevens op welk moment het bevoegd gezag de werkzaamheden wil starten en in relatie daarmee de bekostiging.

Tweede lid

De in dit lid opgenomen termijnen zijn fatale termijnen. Als burgemeester en wethouders niet binnen de gestelde termijnen beslissen, wordt geacht de gevraagde goedkeuring te zijn verleend en vindt de bekostiging plaats op de wijze en het tijdstip zoals door de aanvrager is aangegeven. De aanvrager kan daarna de procedure voor het aanvragen van de omgevingsvergunning starten. De fatale termijn is noodzakelijk met het oog op een goede voortgang van de uitvoering van de voorziening en de duidelijkheid richting aanvrager. Gelijktijdig met het goedkeuren van het bouwplan en begroting stellen burgemeester en wethouders het tijdstip vast waarop de bekostiging een aanvang neemt, conform het bepaalde in artikel 99, eerste lid van de WPO, artikel 97, eerste lid, van de WEC en artikel 6.9 van de WVO.

Derde lid

Derde lid bepaalt dat voor het vaststellen van de vergoeding niet de laagste prijs maar de economisch meest voordelige inschrijving bepalend is. Dit is conform het uitgangspunt van de Aanbestedingswet 2012. Burgemeester en wethouders kunnen hiervan gemotiveerd afwijken.

Artikel 15. Aanvang bekostiging

Dit artikel is de uitwerking van artikel 102, vierde lid, van de WPO, artikel 100, vierde lid, van de WEC en artikel 6.12 van de WVO. Het geeft burgemeester en wethouders de vrijheid om per voorziening te besluiten op welke wijze het bedrag van de bekostiging beschikbaar wordt gesteld. Deze keuze is sterk afhankelijk van de concrete omstandigheden (o.a. grootte van de opdracht, hoogte van het investeringsbedrag). Uitgangspunt is dat de aanvrager tijdig aan zijn financiële verplichtingen moet kunnen voldoen. Dit betekent bijvoorbeeld dat wordt overeengekomen dat de:

- vergoeding eerste inrichting als normbedrag in één keer wordt uitbetaald;
- vergoedingen voor bouwkundige werkzaamheden in termijnen worden uitbetaald, waarbij wordt aangesloten bij de termijnbetalingen aan de aannemer op basis van de door de aannemer ingediende termijnstaat (automatische verwerking met valutadata in financiële administratie), en
- vergoeding op declaratiebasis wordt betaald na ontvangst van de nota's van het bevoegd gezag.

De vergoeding wordt rechtstreeks beschikbaar gesteld aan de opdrachtgever, tenzij in het overleg als bedoeld in artikel 13 wordt overeengekomen dat de vergoeding door burgemeester en wethouders rechtstreeks aan de opdrachtnemer wordt verstrekt. Op grond van de onderwijswetten bestaat er uitsluitend een relatie tussen burgemeester en wethouders en bevoegd gezag. Vanuit dit uitgangspunt is de formele lijn dat burgemeester en wethouders het bedrag aan het bevoegd gezag betalen en het bevoegd gezag het bedrag aan de opdrachtnemer. Op deze wijze kan het bevoegd gezag ook verantwoording van de ontvangen middelen afleggen. Gedacht kan worden aan een gespecificeerde verantwoording met als bijlagen alle rekeningen die op het project betrekking hebben, of een accountantsverklaring.

Artikel 16. Vervallen aanspraak op bekostiging

Eerste Lid

De data van 1 en 15 oktober zijn gekozen met het oog op het moment dat de gemeentebegroting wordt vastgesteld. Vanuit financieel perspectief is het noodzakelijk om te weten of een via het programma toegekende voorziening in het jaar van toekenning ook daadwerkelijk in dat jaar wordt gerealiseerd, of dat de realisatie in dat jaar door omstandigheden niet mogelijk is. Wordt vastgesteld dat realisatie niet mogelijk is:

in het toegekende programmajaar maar wel in een volgend begrotingsjaar, dan blijft het beschikbaar gestelde krediet gehandhaafd, en

ook niet in een van de volgende begrotingsjaren dan kan het beschikbaar gestelde krediet worden ingetrokken; het gevolg van dit besluit is dat de aangevraagde voorziening te zijner tijd opnieuw moet worden aangevraagd.

De bepaling over het toezenden van onder meer de bouwopdracht is van belang voor burgemeester en wethouders, omdat burgemeester en wethouders na de genoemde data actie in de richting van de aanvrager kunnen ondernemen. De term 'door de aanvrager' betekent dat, als burgemeester en wethouders optreden als bouwheer en de termijn wordt overschreden, het recht op bekostiging niet vervalt. De aanvrager heeft dan immers recht op een voorziening.

Derde lid

Het kan voorkomen dat het bevoegd gezag niet aan de gestelde termijnen kan voldoen. De overschrijding van de termijn kan het gevolg zijn van diverse omstandigheden die buiten de schuld van de aanvrager liggen. Bijvoorbeeld:

- planologische en stedenbouwkundige ontwikkelingen;
- procedures in het kader van de ruimtelijke ordening;
- vervuilde grond.

Het is dan aan de aanvrager om bij burgemeester en wethouders een verzoek in te dienen om de gestelde termijnen te verlengen.

Vierde Lid

De datum in dit lid heeft een relatie met de data in het eerste lid. Als het verzoek van de aanvrager wordt afgewezen moet een zodanige datum worden gekozen dat de aanvrager in de gelegenheid is om alsnog voor de in het eerste lid genoemde datum een bouwopdracht et cetera te overleggen. Als burgemeester en wethouders dus niet tijdig beslissen is voor de aanvrager de in het eerste lid genoemde datum niet haalbaar.

Artikelen 17–20. Aanvragen met spoedeisend karakter en aanvragen herstel en vervanging in verband met schade zonder spoedeisend karakter

Dit hoofdstuk heeft betrekking op twee soorten aanvragen:

- Aanvragen met een spoedeisend karakter, waaronder aanvragen herstel en vervanging in verband met schade met spoedeisend karakter. Het gaat hier om situaties waarin de (behandeling van de) aanvraag gelet op de voortgang van het onderwijs geen uitstel kan lijden.
- Aanvragen herstel en vervanging in verband met schade zonder spoedeisend karakter.

Voor deze soort aanvragen is de reguliere procedure uit hoofdstuk 2 (artikel 6 tot en met 16) niet van toepassing, maar gelden andere procedures.

Aanvragen met spoedeisend karakter:

Er kan zich een calamiteit voordoen waardoor de voortgang van het onderwijs wordt belemmerd. Het bevoegd gezag kan dan op grond van deze artikelen een aanvraag voor het bekostigen van een voorziening huisvesting onderwijs indienen. Het moet duidelijk zijn dat het een calamiteit is die op korte termijn moet worden opgelost en niet kan wachten op de reguliere aanvraagprocedure. Het spoedeisende karakter moet dus duidelijk naar voren komen in de omschrijving van aanvraag. Bij aanvragen met een spoedeisend karakter valt te denken aan:

- brand- en stormschade, waardoor het onderwijsproces met spoed (tijdelijk) in een andere accommodatie moet plaatsvinden;
- herstel van schade die met spoed moet worden verholpen (glasbreuk, inbraak);
- aanvraag tot medegebruik van ruimte in een ander schoolgebouw, als gevolg van plotselinge leerlingentoeename.

De spoedprocedure kan niet worden gebruikt als een soort 'ontsnappingsroute' voor de reguliere procedure, zoals een situatie:

- dat een bevoegd gezag verzuimd heeft tijdig – op grond van artikel 6 van de verordening – een aanvraag in te dienen voor het programma, of

- dat een aangevraagde voorziening niet op het programma is geplaatst wegens het toepassen van de financiële weigeringsgrond omdat het bekostigingsplafond niet toereikend is.

Aanvragen herstel en vervanging in verband met schade zonder spoedeisend karakter:

Om ervoor te zorgen dat ook aanvragen in verband met schade die geen spoedeisend karakter hebben eerder kunnen worden behandeld dan binnen de reguliere procedure, hanteren burgemeester en wethouder een aparte procedure voor deze aanvragen.

Artikel 17. Melding bij aanvragen herstel en vervanging in verband met schade

Bij situaties waarin schade is ontstaan, doet het bevoegd gezag – voorafgaand aan de aanvraag – eerst een melding. Deze melding wordt gedaan binnen de in het tweede en derde lid opgenomen termijnen. Daarnaast moet het bevoegd gezag de noodzakelijke schade beperkende maatregelen nemen. Na de melding moet de aanvrager binnen de in artikel 18 gestelde termijn de aanvraag indienen. Voor andere spoedeisende aanvragen is zo'n voorafgaande melding niet verplicht.

Artikel 18. Indienen en inhoud aanvraag

Eerste lid

Een aanvraag op basis van de spoedprocedure kan gedurende het hele jaar worden ingediend, omdat het moment waarop de calamiteit zich voordoet niet bij voorbaat bekend is.

Tweede lid

Ook een aanvraag tot het bekostigen van herstel en vervanging in verband met schade die gelet op de voortgang van het onderwijs enig uitstel kan lijden, kan het hele jaar worden ingediend.

Vierde lid

Naast de gegevens die noodzakelijk zijn bij het indienen van een aanvraag op grond van de reguliere procedure (artikel 7, eerste lid) is het bevoegd gezag verplicht te motiveren:

- In geval van een aanvraag met spoedeisend karakter: waarom deze voorziening spoedeisend is. Uit de aanvraag moet onomstotelijk blijken dat de aanvraag betrekking heeft op een calamiteit die niet voorzienbaar was en dat het treffen van een voorziening geen uitstel kan lijden, omdat anders het onderwijsproces geen doorgang meer kan vinden.
- In geval van een aanvraag tot het bekostigen van herstel en vervanging in verband met schade: een korte omschrijving van de schade en het geraamde schadebedrag.

Als sprake is van een schade-aanvraag met spoedeisend karakter dient het bevoegd gezag dus zowel de informatie onder sub a als onder sub b aan te leveren.

Vijfde lid

Voor aanvragen met spoedeisend karakter geldt dat – gelet op het spoedeisende karakter van de aanvraag – de termijnen voor het aanleveren van aanvullende gegevens kort zijn gehouden.

Artikel 19. Tijdstip beslissing

Omdat de aanvraag een spoedeisend karakter heeft en/of het om een schade-aanvraag gaat, wordt ook voor de beslistermijn een (relatief) korte periode aangehouden.

Artikel 20. Uitvoeren beslissing

Voor het beoordelen en toekennen van de op grond van (één van) deze procedures aangevraagde voorziening(en) gelden de criteria die zijn opgenomen in de bijlagen I tot en met III van de verordening.

Voor aanvragen met een spoedeisend karakter geldt als extra toets het element van de spoedeisendheid: het treffen van de voorziening kan geen uitstel lijden in verband met de voortgang van het onderwijs. In tegenstelling tot de reguliere procedure kunnen burgemeester en wethouders bij de spoedprocedure geen financiële weigeringsgrond hanteren. Dit blijkt uit de relatie tussen artikel 98, tweede lid, van de WPO en artikel 100, eerste lid, van de WPO, artikel 96, tweede lid, van de WEC en artikel 98, eerste lid, van de WEC en artikel 6.8, van de WVO en artikel 6.10, eerste lid, van de WVO.

Op de uitvoering van de beschikking zijn de artikelen 13 tot en met 16 van toepassing.

Artikelen 21–27. Medegebruik en verhuur

De artikelen 21–27 zijn een nadere uitwerking van artikel 102 van de WPO, artikel 100 van de WEC en artikel 6.12 van de WVO. Op grond hiervan moet de gemeenteraad bij verordening een procedure vaststellen voor het medegebruik en de verhuur. Bij medegebruik en verhuur gaat het nadrukkelijk om delen van lesgebouwen die niet noodzakelijk zijn voor het gebruik door de eigen school.

De artikelen 21 t/m 26 worden door burgemeester en wethouders toegepast als burgemeester en wethouders een aanvraag van een bevoegd gezag voor het bekostigen van een voorziening huisvesting onderwijs hebben ontvangen. Burgemeester en wethouders kunnen besluiten dat de aangevraagde voorziening huisvesting wordt afgewezen omdat door middel van medegebruik in de noodzakelijke huisvestingsbehoefte kan worden voorzien.

Artikel 21. Aanduiden omstandigheden

Onderdelen a en c

Deze bepalingen geven burgemeester en wethouders de mogelijkheid om leegstand te vorderen op het moment dat burgemeester en wethouders op grond van artikel 6 of 18 een aanvraag voor het bekostigen van een voorziening huisvesting onderwijs nieuwbouw, vervangende nieuwbouw of uitbreiding voor een school hebben ontvangen. Burgemeester en wethouders moeten twee zaken vaststellen, te weten dat:

- de school die de aanvraag heeft ingediend ook daadwerkelijk een tekort aan capaciteit heeft; en
- er leegstand binnen een ander schoolgebouw aanwezig is.

Het vorderingsrecht op grond van dit artikel heeft betrekking op medegebruik door een school. Dit medegebruik betekent dat het doel van het vorderen (ruimte voor het geven van onderwijs) in principe in overeenstemming is met de bestemming van het schoolgebouw en aanpassingen niet noodzakelijk zijn.

Onderdeel b

Dit wordt alleen toegepast als een onderwijssector (bijv. voortgezet onderwijs) is ondergebracht bij een instelling die valt onder de Wet educatie en beroepsonderwijs.

Artikel 22. Omschrijving leegstand

Eerste Lid

De leegstand is gekoppeld aan het criterium ‘bruto vierkante meters’. De leegstand wordt vastgesteld op basis van het saldo tussen de vastgestelde capaciteit (bijlage III, deel A) en de berekende ruimtebehoefte (bijlage III, deel B). Bij het vaststellen van de leegstand wordt geen rekening gehouden met de

drempelwaarde. Bij het vorderen wordt geen onderscheid gemaakt in leegstand bij een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs of een school voor voortgezet onderwijs. Dit betekent dat burgemeester en wethouders kunnen besluiten leegstand die wordt vastgesteld in een school voor basisonderwijs toe te wijzen aan een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs, of een school voor voortgezet onderwijs.

Bij het vaststellen van leegstand worden ook betrokken de zgn. eigendoms- en huurscholen, omdat deze schoolgebouwen behoren tot de voorzieningen huisvesting onderwijs en zodoende vallen onder het vorderingsrecht. Het vorderingsrecht kan ook worden toegepast op de leegstaande capaciteit waaraan een bevoegd gezag een andere bestemming (bijvoorbeeld mediatheek, overblijflokaal) heeft gegeven. Genormeerde leegstand waaraan een bevoegd gezag een andere bestemming heeft gegeven moet wijken voor noodzakelijk onderwijsgebruik.

Tweede lid

Een lokaal bewegingsonderwijs kan maximaal 40 klokuren per week voor bewegingsonderwijs in gebruik worden gegeven. Een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs kan op basis van het lesrooster per week maximaal 26 klokuren worden ingeroosterd. Hierdoor wordt voorkomen dat deze scholen buiten hun reguliere lestijden voor het bewegingsonderwijs worden verwezen naar een lokaal bewegingsonderwijs dat nog geen 40 klokuren in gebruik is.

Voor scholen voor het voortgezet onderwijs wordt voor het inroosteren uitgegaan van minimaal 32 lesuren⁴ en maximaal 40 lesuren, omdat voor het voortgezet onderwijs het aantal van 40 lesuren, gelet op de schooltijden voor het voortgezet onderwijs, de maximumgrens vormt. Dit betekent dat als in een lokaal bewegingsonderwijs:

- voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs minder dan 26 klokuren zijn ingeroosterd medegebruik mogelijk is door een andere school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs voor het verschil tussen 26 klokuren en het aantal ingeroosterde klokuren;
- voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs minder dan 26 klokuren of 26 klokuren zijn ingeroosterd medegebruik mogelijk is door een school voor voortgezet onderwijs voor de resterende klokuren tot een maximum van 40 lesuren;
- voor een school voortgezet minder dan 40 klokuren ingeroosterd zijn medegebruik mogelijk is door:
 - a. een school voor basisonderwijs, (een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs mogelijk als de klokuren medegebruik passen binnen de 26 klokuren, en

⁴ In het voortgezet onderwijs wordt gehanteerd het begrip lesuren. Hierbij wordt uitgegaan van een lesuur van 50 minuten, met daarnaast 10 minuten voor het omkleden c.a. van de leerlingen. Voor het vaststellen van de capaciteit en de ruimtebehoefte van een lokaal bewegingsonderwijs voor het voortgezet onderwijs wordt zodoende gerekend met een klokuur.

- b. een school voor voortgezet onderwijs mogelijk voor de resterende klokuren tot een maximum van 40 lesuren.

Medegebruik kan alleen plaatsvinden binnen de voor de betreffende onderwijssector geldende reële schooltijden.

Artikel 23. Nalaten vorderen

Dit artikel geeft de bevoegde gezagsorganen de ruimte in onderling overleg medegebruik te regelen. Als de bevoegde gezagsorganen een onderlinge regeling hebben getroffen is er voor burgemeester en wethouders geen reden om dat te doorkruisen, tenzij burgemeester en wethouders hebben vastgesteld dat de school die medegebruiker is in de eigen accommodatie voldoende capaciteit heeft om alle leerlingen te huisvesten. Als bevoegde gezagsorganen medegebruik onderling hebben geregeld moeten burgemeester en wethouders hiervan in kennis worden gesteld. Burgemeester en wethouders moeten vaststellen of door het medegebruik de (meest) optimale situatie is gecreëerd.

Op het moment dat een school is gehuisvest in meerdere schoolgebouwen wordt in onderling overleg vastgesteld in welk schoolgebouw de leegstand wordt gevorderd. Wordt geen overeenstemming bereikt, dan besluiten burgemeester en wethouders zelfstandig in welk schoolgebouw de leegstand wordt gevorderd.

Artikel 24. Overleg en mededeling

Eerste Lid

Onderdeel van het vaststellen van het programma is het besluit tot het vorderen voor en toekennen van medegebruik in plaats van het toekennen van bijv. een aangevraagde voorziening 'uitbreiding'. Om deze reden maakt het vorderen voor medegebruik onderdeel uit van het wettelijk verplichte overleg over het programma. Voor beide bevoegde gezagsorganen die betrokken zijn bij het voorgenomen besluit tot medegebruik in het kader van het programma bestaat de mogelijkheid een advies van de Onderwijsraad te vragen. Op het programma wordt niet vermeld het besluit tot vordering, dit is een afzonderlijk besluit van burgemeester en wethouders.

Tweede lid

Voor het vorderen van leegstand als een aanvraag voor het bekostigen van een voorziening op grond van de spoedprocedure is ontvangen is geen termijn voor het overleg opgenomen. De aard van de aanvragen kan namelijk met zich meebrengen dat een en ander op zeer korte termijn geregeld moet worden. Uiteraard moet ook hier het 'ontvangende' bevoegde gezag redelijkerwijs de gelegenheid hebben om de nodige maatregelen te treffen.

Derde lid

Een bevoegd gezag waarvan leegstand gevorderd wordt moet de gelegenheid hebben tijdig eventuele (organisatorische) maatregelen te nemen. Daarom is de termijn waarop het besluit tot vorderen bekend moet worden gemaakt zo kort mogelijk gehouden. Voordat burgemeester en wethouders het besluit tot vorderen hebben genomen heeft over dit besluit over het algemeen al overleg plaatsgevonden met het bevoegd gezag. Dit betekent dat het bevoegd gezag in principe al in de gelegenheid is geweest om zich voor te bereiden op het medegebruik.

Vierde lid

Het bevoegd gezag waarvan gevorderd wordt moet weten waar het aan toe is. Om deze reden moeten de in het vierde lid opgenomen elementen in de beschikking worden opgenomen, waarvan vooral de onder 'e' genoemde periode gedurende welke de leegstand wordt gevorderd van belang is. De periode kan bijv. worden gebaseerd op de uitkomst van de leerlingenprognose. Het kan wenselijk zijn om in het besluit tot het vorderen van medegebruik op te nemen dat het vorderen voor medegebruik in ieder geval eindigt als de leegstand voor de eigen school noodzakelijk is. Dit is niet strikt noodzakelijk, omdat uitgangspunt van de verordening is dat eigen gebruik voor medegebruik gaat.

Artikel 25. Vergoeding

Bij medegebruik heeft het bevoegd gezag dat ruimte in medegebruik geeft te maken met exploitatiekosten als gevolg van dit medegebruik. De bevoegde gezagsorganen moeten in onderling overleg de vergoeding voor het medegebruik overeenkomen. Uitgangspunt is dat de werkelijke exploitatiekosten worden vergoed. Dit is redelijk omdat het bevoegd gezag dat medegebruiker is ook bij het gebruik van de eigen accommodatie de werkelijke kosten moet betalen. Deze werkelijke kosten zijn onafhankelijk van de rijksvergoeding materiële instandhouding die het schoolbestuur ontvangt. Worden de werkelijke kosten niet doorberekend, dan is sprake van een indirecte subsidiëring van de medegebruiker en zet het bevoegd gezag dat een gedeelte van de school in medegebruik heeft geven de ontvangen rijksvergoeding niet in voor het doel waarvoor deze wordt ontvangen. De hoogte van de vergoeding is ook afhankelijk van de afspraken die worden gemaakt over de activiteiten die voor rekening van de school en de medegebruiker komen. Als tussen de betrokkenen geen overeenstemming wordt bereikt dan moeten de partijen vaststellen welke procedure wordt gevolgd om te komen tot het vaststellen van het bedrag van de vergoeding. Overeengekomen kan bijv. worden dat een onafhankelijke derde het definitieve vergoedingsbedrag bepaalt.

Artikel 26. Overleg en mededeling

Artikel 26 heeft betrekking op het vorderen voor medegebruik voor culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden. Dit vorderen kan plaatsvinden zowel tijdens als na de schooltijden. Medegebruik voor de genoemde activiteiten kan in overeenstemming zijn met de bestemming van het schoolgebouw (eisen bestemmingsplan), of met het onderwijs dat in het gebouw wordt gegeven, maar dat is niet strikt noodzakelijk. Is het medegebruik niet in overeenstemming met de bestemming van het schoolgebouw, dan betekent dit dat het medegebruik niet eerder kan plaatsvinden dan nadat een wijziging van het bestemmingsplan is vastgesteld. Is medegebruik niet in overeenstemming met het onderwijs van de school dan is het noodzakelijk dat het bevoegd gezag in het overleg met burgemeester en wethouders de gelegenheid krijgt om specifieke wensen aangaande het medegebruik naar voren te brengen. Voor het bevoegd gezag kan daarbij de vrijheid van richting en inrichting een rol spelen.

Het tweede lid vermeldt de onderwerpen die in het overleg tussen college en bevoegd gezag minimaal moeten worden besproken als medegebruik door een niet onderwijsinstelling aan de orde is. Het bevoegd gezag moet, voordat het instemt met het medegebruik, in het overleg in de gelegenheid gesteld worden zich een oordeel te vormen over de aard van de activiteit en de invloed van die activiteit op het onderwijsproces. Afhankelijk van de uitkomst van het overleg en de activiteiten waarvoor het medegebruik noodzakelijk is, kan het noodzakelijk zijn dat besloten moet worden om bepaalde bouwkundige

maatregelen te nemen om hinder te voorkomen. Artikel 26 (bedrag van de vergoeding 'medegebruik') is niet van toepassing op medegebruik voor culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden. Het staat het bevoegd gezag vrij om een ander tarief in rekening te brengen, maar ook aan te sluiten bij de systematiek die is opgenomen in artikel 26.

Verondersteld wordt dat de beoogde organisatie die medegebruiker wordt in het overleg tussen college en bevoegd gezag worden vertegenwoordigd door burgemeester en wethouders. Het is aan burgemeester en wethouders om te besluiten of de beoogde medegebruiker al of niet deelneemt aan het overleg. Het bevoegd gezag, college en de medegebruiker moeten voor de aanvang van het medegebruik schriftelijk een aantal (praktische) afspraken vastleggen. Het kader voor die afspraken wordt gevormd door het besluit tot vordering door college.

Derde lid

Als in het overleg geen overeenstemming wordt bereikt, nemen burgemeester en wethouders een beslissing inzake de openstaande punten. Hiervoor is gekozen om te voorkomen dat door een verschil van mening het vorderingsrecht niet geëffectueerd kan worden.

Artikel 27. Verzoek toestemming college

Verhuur van een gedeelte van een schoolgebouw kan uitsluitend plaatsvinden door de juridisch eigenaar. Dit betekent dat burgemeester en wethouders een schoolgebouw waarvan het bevoegd gezag juridisch eigenaar is niet kunnen vorderen voor verhuur. De afweging om een ruimte te verhuren is uitsluitend de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag moet, als het (een gedeelte van) het schoolgebouw wil verhuren, vooraf aan burgemeester en wethouders toestemming voor de verhuur vragen. Zonder toestemming van burgemeester en wethouders is een huurovereenkomst strijdig met de wet en dus nietig. Bij het aanvragen van de toestemming voor de verhuur moet het bevoegd gezag burgemeester en wethouders inzicht geven in de huurder, de te verhuren ruimte, de activiteiten die in de te verhuren ruimte plaatsvinden, de periode van verhuur en de in de komende jaren te verwachten ruimtebehoefte van de school. Daarnaast betrekken burgemeester en wethouders bij het verlenen van de toestemming ook de te verwachten ruimtebehoefte van de overige scholen. Dit om te voorkomen dat burgemeester en wethouders toestemming voor de verhuur verlenen, maar binnen de verhuurtermijn een aanvraag wordt ontvangen voor bijvoorbeeld uitbreiding van een schoolgebouw.

Met de door het bevoegd gezag verstrekte informatie toetsen burgemeester en wethouders het verzoek aan wet- en regelgeving. Op grond van artikel 108, eerste lid, van de WPO, artikel 106, eerste lid, van de WEC en artikel 6.18 van de WVO is het niet toegestaan om een onderwijsgebouw of -terrein te verhuren als:

- woon- of bedrijfsruimte als bedoeld in artikel 7:232 en 7:290 van het Burgerlijk Wetboek, of
- de bestemming zich niet verdraagt met het onderwijs aan de school.

Burgemeester en wethouders nemen bij het verlenen van de toestemming in ieder geval de voorwaarde op dat als de te verhuren ruimte op (korte) termijn nodig is voor het onderwijs, dat burgemeester en wethouders deze ruimte dan vordert. De wet bepaalt dat de risico's voor verhuur en de eventuele schadeplicht die ontstaat bij het voortijdig opzeggen van het huurcontract door het bevoegd gezag, omdat burgemeester en wethouders gebruik maken van hun vorderingsrecht, liggen bij het bevoegd gezag.

Bij verhuur moet een huurovereenkomst worden afgesloten en een huurprijs bepaald worden. Onderscheid moet worden gemaakt in de vergoeding voor de exploitatiekosten (= gebruiksvergoeding) en de

vergoeding in de investeringslasten (= huurvergoeding). Het schoolbestuur stelt de hoogte van de component 'exploitatiekosten' (beheer en onderhoud van het schoolgebouw) vast. In het derde lid is opgenomen de mogelijkheid voor burgemeester en wethouders om aan de toestemming tot verhuur de voorwaarde te verbinden dat voor de verhuur een huur is verschuldigd, waarvan de hoogte door burgemeester en wethouders worden vastgesteld. Dit lid is een aanvulling op wat in de onderwijswetten is opgenomen. Deze huurvergoeding is wat anders dan de gebruiksvergoeding waarvan de hoogte door het bevoegd gezag wordt vastgesteld en waar het bevoegd gezag aanspraak op maakt. De huurcomponent moet worden afgedragen aan burgemeester en wethouders als bijdrage in de investeringslasten van het schoolgebouw. Aan het verbinden van de voorwaarde tot het betalen van een huurvergoeding zijn voorwaarden verbonden:

- Burgemeester en wethouders moeten kunnen aantonen dat door het niet doorbereken van de huur de gemeente een financieel nadeel leidt;
- de huurprijs moet gerelateerd zijn aan de extra kosten of het verlies aan inkomsten door de gemeente en
- de ontvangen huurvergoeding moet rechtstreeks ten goede komen aan onderwijshuisvesting⁵.

Artikel 28. Staat van onderhoud

In artikel 110 van de WPO, artikel 108 van de WEC en artikel 6.20 van de WVO is geregeld in welke situatie en hoe moet worden omgegaan met de overdracht van een (gedeelte van een) schoolgebouw en –terrein aan burgemeester en wethouders. Over het algemeen is de overdracht van het hele schoolgebouw en –terrein gekoppeld aan het beëindigen van de bekostiging (bijzonder onderwijs) of het opheffen van de school (openbaar onderwijs) door de minister van OCW. Overdracht door het bevoegd gezag van een schoolgebouw en –terrein aan de gemeente vindt uitsluitend plaats als het bevoegd gezag (bijzonder onderwijs, of verzelfstandigd openbaar onderwijs in bijv. een stichting) juridisch eigenaar is van het schoolgebouw. Is de gemeente juridisch eigenaar van het schoolgebouw en –terrein dan vindt geen overdracht van een (gedeelte van een) schoolgebouw en –terrein plaats. Een overdracht kan ook plaatsvinden als vervangende nieuwbouw op een andere locatie is gerealiseerd. Als dit noodzakelijk is wordt in de door burgemeester en wethouders en bevoegd gezag gezamenlijk opgestelde en ondertekende acte opgenomen een termijn waarin het schoolgebouw nog kan worden gebruikt. Bij het einde van het gebruik wordt geen onderscheid gemaakt tussen hoofdgebouwen en dislocaties, omdat dit onderscheid bij het einde van het gebruik niet relevant is. Voor alle gebouwen moet duidelijk zijn op welk moment het gebruik uiterlijk beëindigd moet worden.

De procedure voor het opmaken van een staat van onderhoud bij het beëindigen van het gebruik is gekoppeld aan het beëindigen van het gebruik van een gebouw door het bevoegd gezag. Is sprake van integraal bestuur dan blijft het opmaken van een staat onderhoud achterwege. Vanuit het oogpunt van gelijke behandeling van het openbaar en bijzonder onderwijs kan in materiële zin gekozen worden voor een gelijke handelwijze.

Met 'achterstallig onderhoud' wordt bedoeld het onderhoud dat het bevoegd gezag, met het oog op de onderhoudsplicht, had moeten uitvoeren. Het gaat er dus niet om dat een gebouw nog een extra opknapbeurt moet krijgen voordat het buiten gebruik wordt gesteld. Er is in ieder geval sprake van

⁵ LJN BK0803, Raad van State, 200901067/1/H2 en 201308827/1/A2.

achterstallig onderhoud indien het onderhoudsniveau van het gebouw slechter is dan conditieniveau 3 op basis van NEN 2767.

De staat van het onderhoud wordt opgemaakt voordat de eigendomsoverdracht plaatsvindt, omdat alleen voor die tijd nog eenduidig kan worden vastgesteld aan wie het eventueel achterstallig onderhoud is toe te rekenen. De staat van onderhoud maakt ook onderdeel uit van de op te maken akte van overdracht.

Derde Lid

Burgemeester en wethouders geven de opdracht voor het opstellen van het rapport met daarin een beschrijving van de staat van onderhoud. Deze opdracht wordt, vanuit het oogpunt van objectiviteit, verstrekt aan een onafhankelijke derde, zoals een bouwkundig adviesbureau. Voordat de opdracht wordt verstrekt hebben burgemeester en wethouders overleg met het betrokken bevoegd gezag over de inhoud van de opdracht en over de instantie die deze opdracht uitvoert. Hiermee wordt voorkomen dat achteraf onnodige discussies c.q. meningsverschillen ontstaan over de inhoud van de opdracht en over de keuze van de uitvoerder. Op grond van artikel 5 kunnen bepaalde inlichtingen van het bevoegd gezag gevraagd worden (bijv. beschikbaar stellen meerjarenonderhoudsplan en/of bewijsstukken dat er geregeld onderhoud is uitgevoerd).

Vijfde lid

Als uit de rapportage van de staat van onderhoud blijkt dat bij het opmaken van de rapportage achterstallig onderhoud is geconstateerd en het bevoegd gezag met deze constatering instemt, kan in het overleg overeengekomen worden dat het bevoegd gezag:

- alsnog opdracht verstrekt tot het uitvoeren van het noodzakelijke onderhoud, of
- het bedrag dat gemoeid is met het achterstallig onderhoud aan burgemeester en wethouders betaalt, waarna burgemeester en wethouders de opdracht verstrekken.

Als in het overleg geen overeenstemming wordt bereikt over de uitkomst van de rapportage wordt in het overleg besproken hoe de vervolgpprocedure zal zijn. Er kan worden overeengekomen dat arbitrage plaatsvindt, waarbij beide partijen afspreken zich te zullen neerleggen bij de uitkomst daarvan. Alternatief is dat burgemeester en wethouders zich wenden tot de burgerlijke rechter, op grond van het feit dat het bevoegd gezag een onrechtmatige daad heeft gepleegd door zich niet te houden aan de wettelijke opdracht om een gebouw behoorlijk te gebruiken of te onderhouden.

Zesde lid

Deze bepaling is opgenomen voor de situatie dat er geen enkele aanleiding is om te veronderstellen dat sprake is van achterstallig onderhoud, of een vermoeden over achterstallig onderhoud bestaat, maar er geen reden is om dit nog te laten vastleggen in een rapport. Dit laatste kan zich voordoen als het voornemen bestaat het schoolgebouw dat buiten gebruik wordt gesteld op termijn bijv. te verbouwen voor een andere bestemming of te slopen.

Artikel 29. Mutaties aantal klokuren binnen beschikbare capaciteit; inroosteren en gebruik

Lokalen bewegingsonderwijs zijn een voorziening huisvesting onderwijs en kunnen juridisch eigendom zijn van de gemeente, het bevoegd gezag of een derde. In het kader van de ruimtebehoefte van de lokalen bewegingsonderwijs is het de verantwoordelijkheid van de gemeenteraad om de criteria vast te stellen voor het vaststellen van de ruimtebehoefte en de aanvullende ruimtebehoefte. Deze criteria zijn opgenomen in

bijlage III, deel B. Daarnaast is het de verantwoordelijkheid van burgemeester en wethouders om een rooster bewegingsonderwijs vast te stellen. De omvang van het gebruik door een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs van lokalen bewegingsonderwijs wordt uitgedrukt in het aantal klokuren. Het aantal klokuren is afhankelijk van het aantal gymgroepen. Omdat het aantal gymgroepen afhankelijk is van het aantal formatieplaatsen en het aantal formatieplaatsen afhankelijk van het aantal leerlingen dat op de school is ingeschreven fluctueert het aantal klokuren jaarlijks als gevolg van mutaties in het aantal leerlingen. Voor het verwerken van de jaarlijkse mutaties is de jaarlijkse procedure tot aanvragen in het kader van het programma en de spoedprocedure niet het geëigende middel. Beide procedures zijn te zwaar en te omslachtig voor het verwerken van de jaarlijkse mutaties in het gebruik van de lokalen bewegingsonderwijs. Dit geldt in ieder geval als het aantal klokuren binnen de bestaande capaciteit kan worden opgevangen en dus niet leidt tot een uitbreiding of nieuwbouw van lokalen bewegingsonderwijs.

Tegen deze achtergrond is in artikel 30 een afzonderlijke procedure opgenomen. Uitgangspunt van deze procedure is dat burgemeester en wethouders op basis van het aantal ingeschreven leerlingen op de teldatum 1 oktober het aantal gymgroepen en daarmee het aantal klokuren bewegingsonderwijs vaststellen en op basis van het aantal klokuren het conceptrooster bewegingsonderwijs kan vaststellen. Stellen burgemeester en wethouders vast dat er te weinig capaciteit is, of dat een lokaal bewegingsonderwijs moet worden vervangen, dan kunnen burgemeester en wethouders de procedure voor het aanvragen van bekostiging van een huisvestingsvoorziening starten. Door deze procedure hebben burgemeester en wethouders, als lokale overheid, tijdig zicht heeft op:

- de accommodaties die geschikt zijn voor bewegingsonderwijs, inclusief de accommodaties die op grond van de onderwijswetgeving behoren tot de zgn. 'eigendomsscholen';
- de capaciteit van de accommodaties bewegingsonderwijs;
- het gebruik van de accommodatie bewegingsonderwijs (welke school geeft bewegingsonderwijs in welk gebouw);
- de tijdstippen en het aantal uren dat het lokaal bewegingsonderwijs gebruikt wordt, en
- het gebruik, waarbij moet worden vastgesteld of het een genormeerd gebruik is of dat het gebruik gebaseerd is op feitelijk gebruik.

De verordening kent zodoende de volgende stappen:

- Burgemeester en wethouders stellen voor 31 december op basis van de teldatum 1 oktober het aantal gymgroepen vast op de datum 1 augustus (start schooljaar);
- Burgemeester en wethouders stellen voor 15 januari daaropvolgend een conceptrooster op dat als basis kan dienen het rooster bewegingsonderwijs van het lopende schooljaar en daarin worden de mutaties als gevolg van mutaties in het aantal gymgroepen verwerkt;
- Burgemeester en wethouders stellen de bevoegde gezagsorganen voor 31 januari daaropvolgend in kennis van het voorlopig vastgestelde rooster bewegingsonderwijs voor het komende schooljaar;
- de bevoegde gezagsorganen reageren voor 15 maart op het aangeboden conceptrooster;
- het bevoegd gezag kan burgemeester en wethouders vragen om voor de datum van 15 maart een overleg over het conceptrooster te beleggen;
- Burgemeester en wethouders stellen het rooster bewegingsonderwijs voor het komende schooljaar vast voor 31 maart.

De verordening geeft het bevoegd gezag de mogelijkheid om meer klokuren bewegingsonderwijs aan te vragen dan door burgemeester en wethouders genormeerd is vastgesteld. Burgemeester en wethouders

kunnen dit verzoek honoreren als binnen de bestaande accommodaties daarvoor ruimte beschikbaar is. Aan het bevoegd gezag worden dan de kosten van deze extra klokuren doorberekend.

Artikel 32. Indexering

De in bijlage IV, deel B, opgenomen genormeerde vergoedingen moeten jaarlijks worden aangepast aan de prijsontwikkeling. Omdat bijlage IV integraal onderdeel is van de verordening moet op grond van de onderwijswetten een wijziging van de verordening worden vastgesteld door de gemeenteraad. Om deze zware procedure voor uitsluitend het aanpassen van de normbedragen te voorkomen bepaalt dit artikel dat het jaarlijks aanpassen van de normbedragen wordt gedelegeerd aan burgemeester en wethouders. De uitgangspunten voor de indexering zijn opgenomen in bijlage IV, deel A. Het wettelijk verplichte overleg met het onderwijsveld dat voor een wijziging van de verordening noodzakelijk is, kan plaatsvinden door het toezenden van de voorgenomen prijsbijstellingen en het bieden van de mogelijkheid om hierop te reageren.

Toelichting bij Bijlage I – Beoordelingscriteria noodzaak aangevraagde voorzieningen

In bijlage I zijn opgenomen de criteria die van belang zijn voor het vaststellen van de noodzaak van de aangevraagde voorziening. De bijlage is onderverdeeld in deel A – Lesgebouwen en deel B – Lokalen bewegingsonderwijs.

Deel A –Lesgebouwen

Algemeen

Per voorziening onderwijshuisvesting zijn de criteria voor het vaststellen van de noodzaak van de aangevraagde voorziening beschreven.

Een school kan gehuisvest zijn in een hoofdvestiging of een dislocatie. De dislocatie is bedoeld als tijdelijke huisvesting, voor de situatie dat de hoofdvestiging te weinig capaciteit heeft om alle leerlingen te huisvesten. Is het aantal leerlingen zodanig afgenomen dat alle leerlingen weer op de hoofdvestiging kunnen worden gehuisvest, dan wordt de dislocatie afgestoten. Ontvangen burgemeester en wethouders een aanvraag voor het bekostigen van een voorziening voor een dislocatie, dan stellen burgemeester en wethouders, voordat het besluit deze aanvraag te honoreren, vast of:

- de dislocatie, gelet op het aantal leerlingen, nog als aanvullende huisvesting voor de school noodzakelijk is;
- het mogelijk is alle leerlingen in de hoofdvestiging te huisvesten, eventueel met een bouwkundige aanpassing, of
- er een andere geschikte of geschikt te maken locatie beschikbaar is.

Of het bekostigen van de voorziening in/aan de dislocatie wordt toegekend is op basis van het voorgaande een financiële afweging van burgemeester en wethouders.

Om de beoordelingscriteria van bijlage I te kunnen toepassen moeten burgemeester en wethouders beschikken over minimaal de volgende gegevens:

het aantal leerlingen dat op de teldatum op de school staat ingeschreven;

- het aantal leerlingen dat op lange termijn wordt verwacht;
- het verschil tussen de bestaande capaciteit (= bruto vloeroppervlakte) van het gebouw of de gebouwen die door de school worden gebruikt en de gewenste ruimtebehoefte, en
- zo nodig, de bouwkundige staat van het gebouw of de gebouwen.

Het vaststellen van de periode waarvoor de voorziening huisvesting onderwijs noodzakelijk is, is nodig om desinvesteringen te voorkomen. Is de (aanvullende) voorziening onderwijshuisvesting voor een korte periode noodzakelijk, dan wordt gekozen voor een 'voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening' tenzij een 'voor blijvend gebruik bestemde voorziening' voor de periode waarvoor de voorziening noodzakelijk is beschikbaar is. De periode waarvoor de voorziening noodzakelijk is wordt herleid uit de leerlingenprognose. De leerlingenprognose geeft antwoord op de vraag of het aantal leerlingen op de teldatum voorafgaande aan de datum waarop de aanvraag is ingediend ook de komende jaren nog wordt verwacht. Is de uitkomst van de leerlingenprognose dat het aantal leerlingen waarvoor de aangevraagde voorziening huisvesting onderwijs is bedoeld ook de komende jaren aanwezig is en noodzakelijk is voor een periode van:

- drie jaar, dan wordt geen voorziening onderwijshuisvesting toegekend omdat wordt verondersteld dat de school de extra ruimtebehoefte voor deze beperkte periode binnen de eigen school kan opvangen. Alleen als wordt vastgesteld dat dit onmogelijk is, wordt een andere voorziening goedgekeurd;
- minimaal vier tot maximaal veertien jaar, dan wordt een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening toegekend en
- minimaal vijftien jaar, dan wordt een voor blijvend gebruik bestemde voorziening onderwijshuisvesting toegekend.

De genoemde termijnen gelden niet voor aanvragen die zijn ontvangen voor het bekostigen van de voorzieningen huisvesting onderwijs constructiefouten en vervanging of herstel van schade in geval van bijzondere omstandigheden.

Bij het vaststellen van de noodzaak van de aangevraagde voorzieningen huisvesting onderwijs (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding speelt, onafhankelijk van de periode waarvoor de voorziening noodzakelijk is, een rol de mogelijkheid van medegebruik of ingebruikname van een bestaand gebouw.

In de beoordelingscriteria wordt meermaals gerefereerd aan de term 'passende huisvesting'. Wanneer sprake is van passende huisvesting hangt af van de omstandigheden van het geval. In ieder geval moet de huisvesting binnen de verwijfsafstand liggen. De verwijfsafstanden zijn hier opgenomen.

A.1. Nieuwbouw

Nieuwbouw is noodzakelijk voor het huisvesten van een nieuw instituut of een nieuwe afdeling en heeft dus betrekking op een onderwijsvoorziening die nog niet in de gemeente is gevestigd en voor deze nieuwe voorziening ook geen bestaande accommodatie beschikbaar is.

A.2a en b. Vervangende bouw en renovatie

Vervangende nieuwbouw kan het gevolg zijn van een drietal situaties:

- de slechte conditie (bouwkundige staat) van een gebouw; of
- een herschikkingsoperatie; of
- ontwikkelingen in de ruimtelijke ordening.

Renovatie is alleen aan de orde in situatie 1.1. Slechte conditie gebouw

Investerings in onderhoud leiden altijd tot een levensduurverlenging. Deze schommelt tussen de 20 en 40 jaar. Voor de bouwkundige rapportage is als eis gesteld een rapportage op grond van NEN 2767. De NEN 2767 is een van de criteria om vast te stellen of er een aanspraak bestaat op vervangende nieuwbouw. Voordat de periode van maximaal 40 jaar is verstreken hebben gemeente en schoolbesturen overleg over

de kwaliteit van de onderwijshuisvesting. Afspraken over renovatie/nieuwbouw van een schoolgebouw worden vertaald in het IHP.

Uitgangspunt van de methode van conditiemeting NEN 2767 is dat voor alle bouwkundige elementen een conditie wordt toegekend. Deze kwaliteit kan worden onderverdeeld in de volgende conditieschalen:

Conditie 1 Nieuwbouwkwaliteit of met nieuwbouw vergelijkbare kwaliteit;

Conditie 2 Een bouw- of installatiedeel vertoont kenmerken van een beginnende veroudering;

Conditie 3 Het verouderingsproces is duidelijk op gang gekomen;

Conditie 4 Het verouderingsproces is duidelijk zichtbaar;

Conditie 5 Het verouderingsproces is niet meer te keren;

Conditie 6 De bouwkundige staat is zo slecht dat deze niet meer onder conditie 5 kan worden gerangschikt.

Op basis van de vermelde condities wordt inzicht verkregen in de bouwkundige staat en kan worden vastgesteld of vervangende nieuwbouw noodzakelijk is. Op basis van NEN 2767 worden de verschillende keuzes en bevindingen doorgerekend en bij het bepalen van de keuzes vindt een afweging plaats tussen kwaliteit, kosten en risico's.

Vervangende nieuwbouw heeft een relatie met onderhoud en aanpassen van het schoolgebouw waarvoor het bevoegd gezag de bekostiging rechtstreeks van de minister van OCW ontvangt. Deze vergoeding is niet alleen bestemd voor activiteiten met een kortlopende cyclus, maar ook met een langlopende cyclus (bijv. vervangen kozijnen, leidingen). Om in aanmerking te komen voor vervangende nieuwbouw is in de verordening gekozen voor conditie 5 omdat instandhouding dan niet meer mogelijk is. Dit betekent dat als sprake is van een bouwkundige rapportage met conditie 5 (of 6) in principe een bevoegd gezag in aanmerking komt voor vervangende nieuwbouw, tenzij wordt vastgesteld dat in de afgelopen jaren het onderhoud niet op een verantwoorde wijze heeft plaatsgevonden. Is het schoolbestuur op dit onderdeel nalatig geweest dan kan de aanvraag voor vervangende nieuwbouw worden afgewezen. Wordt in overleg tussen college en bevoegd gezag afgezien van het investeren in onderhoud en aanpassen van het schoolgebouw dan moeten afspraken worden gemaakt over het bekostigen van de totale investering, omdat het bevoegd gezag de voor onderhoud en aanpassen ontvangen rijksvergoeding niet voor dit doel hoeft in te zetten.

2. Herschikkingsoperatie

Vervangende nieuwbouw kan ten tweede het gevolg zijn een herschikkingsoperatie. Dit kan zich in meerdere gevallen voordoen:

- bevoegde gezagsorganen kunnen overeenkomen om schoolgebouwen te ruilen omdat is vastgesteld dat er voldoende capaciteit voor het huisvesten van de leerlingen beschikbaar is, maar dat het ene schoolgebouw een overmaat aan capaciteit heeft en het andere schoolgebouw een tekort aan capaciteit. Door onderlinge ruil, eventueel met een beperkte bouwkundige aanpassing of uitbreiding bij een bestaand schoolgebouw of in relatie met vervangende nieuwbouw voor een bestaand schoolgebouw kan een efficiënte bezetting van de schoolgebouwen worden gerealiseerd en kan mogelijk een schoolgebouw worden afgestoten;
- fusies van scholen kunnen aanleiding zijn voor een herschikkingsoperatie omdat een fusie op schoolniveau ook gevolgen heeft voor de leerlingstromen, waardoor mogelijk door een

beperkte uitbreiding (= vervangende bouw) van het ene schoolgebouw het andere schoolgebouw kan worden afgestoten;

- de herschikkingsgesprekken zoals in het IHP is afgesproken, deze uitkomsten worden vertaald in een uitvoeringsprogramma.

Uitgangspunt van investeringen die het gevolg zijn van een herschikkingsplan is dat een grotere doelmatigheid in het gebruik van de schoolgebouwen wordt bereikt. Bij voorkeur is het voor burgemeester en wethouders een budgettair neutrale investering, dus dat er voor de gemeente geen extra investeringslasten ontstaan. De budgettaire neutraliteit is daarmee (in de basis) vereist en kan bijvoorbeeld worden gerealiseerd als de investering van de vervangende nieuwbouw kan worden gefinancierd uit de (grond)opbrengst van de verkoop van de bestaande (te vervangen) locatie. Eventueel kunnen, nadat hierover overeenstemming is bereikt met het aanvragende schoolbestuur, middelen die het bevoegd gezag van het rijk ontvangt voor het bekostigen van de exploitatie, het onderhoud, en de aanpassingen schoolbestuur als medefinanciering worden ingezet. Een herschikkingsplan kan ook effect hebben op de financiële middelen van schoolbesturen. Hier geldt een intentie dat het voor schoolbesturen ook budgetneutraal moet zijn.

3. Ontwikkelingen in de ruimtelijke ordening

Vervangende nieuwbouw kan verband houden met ontwikkelingen in de ruimtelijke ordening, als gevolg van bijv. stadsvernieuwing, of het herinrichten van een wijk, waarvoor het noodzakelijk is dat het bestaande schoolgebouw of de bestaande schoolgebouwen vervangen wordt/worden.

A.3. Uitbreiding

Uitbreiding wordt toegekend als de bestaande capaciteit van het schoolgebouw of de schoolgebouwen niet voldoende is voor het huisvesten van het aantal leerlingen dat op de school is ingeschreven: de ruimtebehoefte is dan groter dan de beschikbare huisvestingscapaciteit (zie ook bijlage III). Het is aan burgemeester en wethouders te bepalen op welke wijze de gevraagde extra capaciteit beschikbaar wordt gesteld. Bij het besluit kunnen burgemeester en wethouders rekening houden met de eventueel beschikbare capaciteit bij andere schoolgebouwen en als dat mogelijk is in plaats van de gevraagde uitbreiding van het schoolgebouw bijv. medegebruik toekennen.

A.4. In gebruik nemen van een bestaand gebouw

In gebruik nemen van een bestaand gebouw of een gedeelte daarvan is afhankelijk van de volgende factoren:

- het aspect afstand en bereikbaarheid, waarbij het aspect afstand alleen een rol speelt als het gebouw een dislocatie wordt van een bestaande hoofdvesting; is het gebouw noodzakelijk voor het huisvesten van een nieuwe school dan is de ligging niet relevant;
- de omvang van het gebouw is van belang om vast te stellen of en zo ja welke in- of uitpandige investeringen noodzakelijk zijn om te zorgen voor voldoende capaciteit voor het huisvesten van de leerlingen.
- de bouwkundige en onderwijskundige kwaliteit van het gebouw is van belang om vast te stellen welke bouwkundige investeringen noodzakelijk zijn om het gebouw bouwkundig en onderwijskundig geschikt te maken als kwalitatief geschikte huisvesting. Burgemeester en wethouders kunnen besluiten tot het bekostigen van vervangende nieuwbouw als de investeringskosten om het gebouw voor het onderwijs geschikt te maken, zoals aanpassing, uitbreiding en onderhoud, vermeerderd met (eventuele) kosten van verwerving hoger zijn dan de kosten van volledige nieuwbouw.

In gebruik nemen is ook mogelijk:

- als vervanging van een bestaand gebouw aan de orde is en ingebruikneming per saldo geen meerkosten met zich meebrengt;
- bij een herschikkingsoperatie;
- bij ontwikkelingen in de ruimtelijke ordening;

A.5. Verplaatsen tijdelijk gebouw

Verplaatsen van een tijdelijk gebouw kan alleen als het gebouw niet aard en nagelvast aan de grond is verbonden. Bij het verplaatsen van een tijdelijk gebouw moet rekening worden gehouden met de kosten van verplaatsen (verwijderen en opnieuw plaatsen) en het op termijn opnieuw verwijderen. Op dit punt kunnen burgemeester en wethouders een afweging maken tussen het verplaatsen en het bekostigen van een nieuwe voorziening.

A.6. Terrein

Terrein is een voorziening huisvesting onderwijs die niet automatisch wordt toegekend. Vervangende nieuwbouw of uitbreiding van het schoolgebouw kan bijv. op het bestaande schoolterrein worden gerealiseerd. Als voor het realiseren van de genoemde voorzieningen terrein noodzakelijk is, wordt daar bij de eventuele toestemming voor de huisvestingsvoorziening rekening mee gehouden, deze voorziening wordt opgenomen op het programma.

A.7. Eerste inrichting

Uitgangspunt is dat de bekostiging van de eerste inrichting is gekoppeld aan het besluit waarbij het aantal m² bruto vloeroppervlakte wordt uitgebreid, dus bij het toekennen van de voorziening nieuwbouw of uitbreiding. Bij vervangende nieuwbouw bestaat geen aanspraak op toekennen eerste inrichting. De eerste inrichting in het te vervangen schoolgebouw kan worden 'meegenomen'. In afwijking van het geformuleerde uitgangspunt zijn er omstandigheden waarbij een bevoegd gezag aanspraak heeft op uitbreiding van eerste inrichting, zonder dat het gebouw fysiek wordt uitgebreid. Dit betreft de volgende situaties: Bij het toekennen van eerste inrichting is uiteindelijk de ruimtebehoefte en niet de capaciteit van het uitgebreide of nieuwe schoolgebouw leidend. De behoefte aan inventaris is immers afhankelijk van het aantal leerlingen (de ruimtebehoefte). Het is bijvoorbeeld niet nodig om leegstaande klaslokalen te vullen met inventaris.

een bevoegd gezag heeft geen aanspraak op uitbreiding van het schoolgebouw, omdat de school in een (school)gebouw is gehuisvest waarvan de capaciteit groter is dan de ruimtebehoefte, bijv. capaciteit is 1.000 m² en de ruimtebehoefte is 800 m²; op het moment dat de school in dit (school)gebouw is gehuisvest, hebben burgemeester en wethouders besloten om de eerste inrichting toe te kennen voor een bvo van 800 m²; als gevolg van toename van het aantal leerlingen bestaat aanspraak op uitbreiding met 100 m²; deze uitbreiding is groter dan de drempelwaarde en het bevoegd gezag heeft aanspraak op uitbreiding van de eerste inrichting;

een bevoegd gezag heeft aanspraak op uitbreiding van het schoolgebouw met bijv. 100 m², maar besluit de uitbreiding niet fysiek te realiseren; de gewenste huisvesting als gevolg van een toename van het aantal leerlingen wordt opgevangen binnen de bestaande accommodatie(s). In beide situaties bestaat dus aanspraak op het bekostigen van uitbreiding van de eerste inrichting.

Bij fusie van scholen worden twee of meer scholen samengevoegd tot één school. In principe hebben de afzonderlijke scholen tot het moment van fusie ieder voor zich bekostiging voor eerste inrichting ontvangen. Dit betekent dat bij fusie van voorheen afzonderlijke scholen geen aanspraak bestaat op

bekostiging van eerste inrichting als de bruto vloeroppervlakte van de gefuseerde scholen minder of gelijk is aan de bruto vloeroppervlakte van de voor de fusie afzonderlijke scholen. Uitbreiding eerste inrichting wordt uitsluitend toegekend in combinatie met uitbreiding van het schoolgebouw. Bij een fusie wordt voor de gefuseerde school geregistreerd de bruto vloeroppervlakte van de schoolgebouwen van de voorheen aan de afzonderlijke scholen is toegekend.

Bij het verplaatsen van een school om tot een efficiëntere onderwijsportefeuille te komen, bijvoorbeeld naar uitbreidingsgebieden, kan het mogelijk zijn dat er opnieuw eerste inrichting toegekend wordt. De voorwaarden hiervoor moeten nog bepaald worden.

A.8. Medegebruik

Medegebruik is een belangrijk instrument als het gaat om het realiseren van het doelmatig gebruik van schoolgebouwen en de efficiënte inzet van middelen.

Voordat burgemeester en wethouders besluiten tot medegebruik is het noodzakelijk om inzicht te hebben:

- in de periode waarvoor medegebruik noodzakelijk is (door middel van de leerlingenprognose), en
- de periode van medegebruik in het schoolgebouw waar de leegstand is vastgesteld (wordt op korte termijn een toename van het aantal leerlingen verwacht dan is het de vraag of medegebruik zinvol is).
- de alternatieven inzichtelijk zijn, zodat er een belangenafweging gemaakt kan worden.

De verordening kent geen beperking in het aantal locaties waarnaar bij medegebruik van leegstand kan worden verwezen. Wel hanteert de verordening bij medegebruik een afstandscriterium tussen de hoofdvestiging en de ruimte die in aanmerking komt voor het medegebruik, de zgn. verwijfsafstand). In de verordening is als verwijfsafstand opgenomen het criterium 'voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg'. Dit criterium sluit aan bij de Verordening Leerlingenvervoer gemeente Utrecht.

De verordening maakt geen onderscheid tussen leegstand in een schoolgebouw van scholen van verschillende onderwijssectoren. De leegstand wordt vastgesteld op basis van het verschil tussen de vastgestelde capaciteit (bruto vloeroppervlakte) op grond van bijlage III, deel A, en de voor de school vastgestelde ruimtebehoefte op grond van bijlage III, deel B. Of de berekende genormeerde leegstand ook als leegstaande ruimte geschikt is voor medegebruik wordt afzonderlijk vastgesteld.

- Feitelijke leegstand in een school voor basisonderwijs een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs en een school voor voortgezet onderwijs is per definitie geschikt voor medegebruik.
- Ruimten, die een bevoegd gezag met eigen middelen heeft bekostigd, maar waarvoor burgemeester en wethouders een vergoeding verstrekken (zogenaamde eigendoms- en huurscholen) maken onderdeel uit van de voorzieningen huisvesting onderwijs en komen in aanmerking voor medegebruik.
- Ruimten die een bevoegd gezag volledig met eigen middelen heeft gerealiseerd en waarvoor geen vergoeding van de overheid is ontvangen kunnen niet in medegebruik worden gegeven omdat deze ruimte geen onderdeel uitmaken van de voor het schoolgebouw vastgestelde capaciteit (bijlage III, deel A).

A.4 en A.8 Investeringskosten bij geschikt maken voor nieuwe bewoner

In de situatie van het in gebruik nemen van een bestaand gebouw (A.4) en medegebruik (A.8) kan het noodzakelijk zijn dat bouwkundige voorzieningen moeten worden getroffen om het betreffende (school)gebouw geschikt te maken voor de nieuwe bewoner. De investeringskosten van deze investering komen voor rekening van de gemeente.

A.9. Herstel van constructiefouten

Herstel van constructiefouten is een voorziening huisvesting onderwijs. Voordat bekostiging voor een constructiefout wordt toegekend is het van belang vast te stellen dat het daadwerkelijk gaat om een constructiefout en wie verantwoordelijk is voor het ontstaan van de constructiefout. Als sprake is van een ontwerpfout o.i.d. kan de veroorzaker van de constructiefout aansprakelijk worden gesteld voor het herstel. In dit verband speelt ook het moment waarop bekostiging voor een constructiefout wordt aangevraagd een rol. In dit verband heeft de Raad van State uitgesproken dat herstel van riolering waarvoor het schoolbestuur verantwoordelijk was (onder schoolterrein) niet als een constructiefout kan worden aangemerkt maar als regulier onderhoud moet worden gezien. Tussen het moment van het aanleggen van de riolering en het aanvragen van bekostiging lag een periode van 28 jaar. De Raad van State was van oordeel dat, gelet op de levensduur, er op dat moment geen sprake meer kan zijn van een constructiefout, maar dat sprake is van regulier onderhoud⁶. Het herstel van een constructiefout is eveneens geen voorziening huisvesting onderwijs en komt voor rekening van het bevoegd gezag als de constructiefout het gevolg is van nalatigheid van het bevoegd gezag (artikel 100, tweede lid, van de WPO, artikel 98, tweede lid, van de WEC en artikel 6.10, van de WVO⁷. De verordening schrijft verder voor dat de noodzaak van het herstel van de constructiefout moet blijken uit een door het schoolbestuur te overleggen bouwkundig rapportage, die moet zijn opgesteld door een daartoe gecertificeerde, onafhankelijke constructeur.

In de praktijk doet zich regelmatig de vraag voor of een voorziening wel herstel van een constructiefout betreft en of er feitelijk geen sprake is van (regulier, voor rekening van het schoolbestuur komend) onderhoud. Overwogen kan worden om in een dergelijke situatie:

- Een onafhankelijke gecertificeerd deskundige te laten onderzoek of er daadwerkelijk sprake is van een constructiefout (en niet van onderhoud) en de kosten van dit onderzoek te delen;
- Vooraf af te spreken dat het advies van de deskundige bindend of bepalend is voor het besluit tot het al dan niet toekennen van de aangevraagde voorziening.

A.10. Vervangen of herstel van schade aan gebouw en/of inventaris in geval van bijzondere omstandigheden

Het bekostigen van vervangen of herstel van schade in geval van bijzondere omstandigheden is van toepassing als het bevoegd gezag geconfronteerd wordt met schade als gevolg van brand, inbraak of een poging tot inbraak, vandalisme, wateroverlast en storm en deze schade niet is te verhalen op een derde (daderaansprakelijkheid). De bijzondere omstandigheden die zijn opgenomen in het eerste lid onder a zijn limitatief bedoeld. Bij het bepalen van de omvang van de bekostiging wordt rekening gehouden met de situatie van de school. Bij vervanging na brand kan bijvoorbeeld een totaal afgebrande school worden vervangen door een schoolgebouw met minder bruto vloeroppervlakte als de leerlingenprognose daartoe aanleiding geeft. Ook kunnen burgemeester en wethouders in plaats van nieuwbouw een ander

⁶ LJN BJ7202, Raad van State, 200809152/1/H2.

⁷ BX8979, Raad van State, 201200195/1/A2.

schoolgebouw toewijzen. Hiervoor geldt eveneens dat als de schade veroorzaakt wordt door nalatigheid van het bevoegd gezag (bijv. inbraak was mogelijk doordat een raam niet was afgesloten) de kosten voor rekening van het bevoegd gezag komen.

Deel B – Voorzieningen voor lichamelijke oefening

Tot een ruimte voor bewegingsonderwijs wordt niet alleen gerekend het traditionele lokaal bewegingsonderwijs (= gymnastiekruimten), maar ook het gebruik van de (gemeentelijke) sporthal. Een lokaal bewegingsonderwijs kan juridisch eigendom zijn van de gemeente, het bevoegd gezag, of een derde.

B.1. Nieuwbouw, vervangende nieuwbouw, renovatie, uitbreiding of ingebruikgeving

Voor het vaststellen van de noodzaak van een van de gevraagde voorzieningen is een relatie gelegd tussen het aantal klokuren dat moet worden ingeroosterd en de afstand tussen het schoolgebouw dat van het lokaal bewegingsonderwijs gebruik moet maken.

Als vervoer naar een verder weg gelegen lokaal bewegingsonderwijs voor de gemeente financieel een goed alternatief is kunnen burgemeester en wethouders besluiten in plaats van een voorziening het vervoer naar het lokaal bewegingsonderwijs te vergoeden. Voordat hierover een besluit wordt genomen voeren burgemeester en wethouders overleg met het bevoegd gezag. Voor het bekostigen van deze voorzieningen geldt de Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs.

B.3. Eerste inrichting

Aanvullend meubilair voor het inrichten van het lokaal bewegingsonderwijs kan als eerste inrichting worden verstrekt als een bestaand lokaal:

- met een te kleine oefenzaal wordt uitgebreid waarbij de oefenzaal wordt vergroot, of
- vervangende nieuwbouw wordt gerealiseerd met een groter lokaal bewegingsonderwijs.

In deze situaties is de eerste inrichting in het verleden bekostigd voor de toen gerealiseerde oppervlakte en voldoet de bestaande eerste inrichting naar verwachting niet aan de gestelde eisen, respectievelijk is voor deze vernieuwde lokalen bewegingsonderwijs niet eerder de volledige bekostiging eerste inrichting verstrekt.

B.5. Medegebruik

De mogelijkheid van medegebruik in een lokaal bewegingsonderwijs wordt vastgesteld op basis van het rooster bewegingsonderwijs dat burgemeester en wethouders hebben vastgesteld voor de scholen voor primair en speciaal of voortgezet speciaal onderwijs en het rooster bewegingsonderwijs dat het bevoegd gezag van de school voor het voortgezet onderwijs heeft vastgesteld voor de school voor voortgezet onderwijs.

Toelichting bij Bijlage II – Prognosecriteria

Op grond van de artikelen 7, tweede lid, onder a, en 18, eerste lid, is het bevoegd gezag verplicht een leerlingenprognose te overleggen als een aanvraag voor het bekostigen van een voorziening huisvesting onderwijs (vervangende) nieuwbouw, uitbreiding gebouw, eerste inrichting, in gebruik nemen, verplaatsen, terrein en medegebruik wordt ingediend. De leerlingenprognose die door burgemeester en wethouders wordt vastgesteld is hierin leidend. De leerlingenprognose is de basis voor het beoordelen van de noodzaak van de door de bevoegde gezagsorganen aangevraagde voorziening en van belang voor het vaststellen van de periode waarvoor de voorziening huisvesting onderwijs noodzakelijk is.

Burgemeester en wethouders houden bij het opstellen van de leerlingenprognose rekening met gebiedsgerichte en/of beleidsmatige afspraken besluiten af te wijken van de leerlingenprognose. Burgemeester en wethouders kunnen dit onder andere besluiten in het kader van wijkafspraken of bijzondere demografische ontwikkelingen of grote woningbouwontwikkelingen of wanneer er een nieuwe onderwijsaanbieder komt.

Toelichting bij Bijlage III – Beoordelingscriteria capaciteit, ruimtebehoefte en aanvullende ruimtebehoefte

In bijlage III wordt evenals in bijlage I een onderverdeling per voorziening huisvesting onderwijs gehanteerd. Op verschillen tussen de onderwijssectoren wordt bij de sectoren afzonderlijk ingegaan.

Bij het vaststellen van de onderwijscapaciteit van het schoolgebouw die wordt geregistreerd wordt geen rekening gehouden met de m2 bruto vloeroppervlakte die een bevoegd gezag voor eigen rekening heeft gerealiseerd, waar dus geen (rijks)vergoeding voor is verstrekt. Deze capaciteit wordt wel geregistreerd.

Deel A – Vaststellen capaciteit

De capaciteit van een (school)gebouw wordt vastgesteld in m2 bruto vloeroppervlakte. Op basis van de vastgestelde capaciteit kan worden beoordeeld of het (school)gebouw:

- te maken heeft met leegstand, of
- moet worden uitgebreid omdat er een tekort aan capaciteit is (aanvullende ruimtebehoefte, deel C).

De bruto vloeroppervlakte van het schoolgebouw wordt door burgemeester en wethouders opgenomen in de gemeentelijke administratie, omdat dit gegeven van wezenlijk belang is voor het uitvoeren van de verordening. Mutaties die plaatsvinden (nieuwbouw, vervangende nieuwbouw, uitbreiding etc.) moeten op grond van artikel 5 van de verordening door de bevoegde gezagsorganen aan burgemeester en wethouders worden doorgegeven. Door het vastleggen van deze mutaties in de gemeentelijke administratie beschikken burgemeester en wethouders over de meest actuele bruto vloeroppervlakte van de (school)gebouwen. De bruto vloeroppervlakte is een gegeven dat wordt bepaald aan de hand van deel E, de meetinstructie voor het vaststellen van de bruto vloeroppervlakte van schoolgebouwen.

Bij het vaststellen van de capaciteit kan vastgesteld worden dat als gevolg van de indeling van het schoolgebouw de vastgestelde capaciteit niet volledig geschikt is voor medegebruik (bijv. een gangenschool). Het schoolgebouw is dan 'overgedimensioneerd' als gevolg van een onevenwichtige indeling van het schoolgebouw. Op dat moment kan het bevoegd gezag burgemeester en wethouders vragen om de capaciteit lager vast te stellen. Burgemeester en wethouders nemen over dit verzoek een besluit. Besluiten burgemeester en wethouders aan het verzoek van het bevoegd gezag te voldoen, dan registreren burgemeester en wethouders zowel de totale bruto vloeroppervlakte van het schoolgebouw en de bruto vloeroppervlakte dat geschikt als onderwijscapaciteit. Op het moment dat burgemeester en wethouders een aanvraag voor het bekostigen van uitbreiding van het schoolgebouw ontvangen stellen burgemeester en wethouders vast of het mogelijk is de gevraagde uitbreiding geheel of gedeeltelijk inpandig te realiseren waardoor de 'overdimensionering' van het schoolgebouw wordt verminderd.

De capaciteit van een schoolgebouw kan worden verlaagd als daarvoor een wettelijke procedure is gevolgd of als de gemeente toestemming heeft gegeven om een ruimte te verhuren aan voorschoolse educatie.

A.1.2 en A.1.3. Dislocaties

Als de school is gehuisvest in meerdere gebouwen wordt gesproken van huisvesting in een hoofdgebouw en een of meer dislocaties. Daalt het aantal leerlingen zodanig dat het gebruik van een van de locaties kan worden beëindigd, dan is het in eerste instantie aan het bevoegd gezag een besluit te nemen over de locatie die buiten gebruik wordt gesteld en wordt overgedragen aan burgemeester en wethouders, tenzij een van de locaties een gebouw is waarvoor burgemeester en wethouders een huurvergoeding betalen. Een schoolgebouw waarvoor burgemeester en wethouders een huurvergoeding betalen wordt als eerste buiten gebruik gesteld. Als burgemeester en wethouders van mening zijn dat het buiten gebruik stellen van een ander schoolgebouw de voorkeur heeft, dan vindt overleg plaats tussen het bevoegd gezag en burgemeester en wethouders.

A.1.4. Terrein

De terreinoppervlakte waarop het schoolgebouw staat is gelijk aan de grootte van het perceel zoals dit bij het Kadaster is vastgelegd. Het kan voorkomen dat de kadastrale perceelgrenzen niet overeenkomen met de grenzen van het schoolterrein. Oorzaak is vaak dat de terreinoppervlakte van het openbaar groen en eventueel andere openbare gebouwen samen met het schoolterrein als een geheel is geregistreerd. In die situatie wordt voor het schoolgebouw het met overheidsmiddelen bekostigde deel van de terreinoppervlakte vastgelegd.

A.1.5. Inventaris

Het vaststellen van het aantal leerlingen waarvoor eerste inrichting is bekostigd is noodzakelijk voor het beoordelen van een aanvraag voor het bekostigen uitbreiding van eerste inrichting. Zoals ook geldt voor het schoolgebouw, is de uitbreiding van de eerste inrichting gekoppeld aan de uitbreiding met het aantal m² bruto vloeroppervlakte, met dien verstande dat burgemeester en wethouders aansluiten bij de aanvullende ruimtebehoefte, indien de aanvullende ruimtebehoefte lager ligt dan de (uitgebreide) capaciteit van het (nieuwe) schoolgebouw. Uitgangspunt is dat op 1 januari 2020 de eerste inrichting is bekostigd waarop het bevoegd gezag tot die datum aanspraak maakte.

A.1.6. Lokalen bewegingsonderwijs

Het vaststellen van de capaciteit van het lokaal bewegingsonderwijs is van belang om te kunnen vaststellen of het aantal klokuren voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs en een school voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs, of het aantal lesuren voor een school voor voortgezet kan worden ingeroosterd.

A.1.6.2. Terrein

De terreinoppervlakte van een lokaal bewegingsonderwijs is gelijk aan de grootte van het perceel zoals dit bij het Kadaster is vastgelegd. Of de terreinoppervlakte van het lokaal bewegingsonderwijs afzonderlijk wordt geregistreerd is afhankelijk van de ligging van het lokaal bewegingsonderwijs. Als het lokaal bewegingsonderwijs:

- in pandig in het schoolgebouw is gerealiseerd maakt het onderdeel uit van de terreinoppervlakte van het schoolgebouw;
- als aanbouw van het schoolgebouw, of als afzonderlijk gebouw is gerealiseerd op het terrein van het bevoegd gezag wordt het afzonderlijk geregistreerd;
- ligt op een afzonderlijk terrein wordt het afzonderlijk geregistreerd;
- onderdeel uitmaakt van een school voor voortgezet onderwijs en ligt op hetzelfde terrein als het schoolgebouw, dan wordt het niet afzonderlijk geregistreerd.

A.1.6.3. Inventaris

De eerste inrichting van het lokaal bewegingsonderwijs die bekostigd is wordt geacht voldoende te zijn om te voldoen aan de gestelde eisen van het bewegingsonderwijs.

Deel B – Vaststellen ruimtebehoefte

Voor het vaststellen van de ruimtebehoefte is bepalend het aantal leerlingen dat op de teldatum 1 oktober voorafgaande aan het indienen van de aanvraag op de school aanwezig is. Op basis van het aantal leerlingen wordt de bruto vloeroppervlakte (= ruimtebehoefte) vastgesteld. Op basis van de uitkomst van de leerlingenprognose wordt vastgesteld voor welke periode deze ruimtebehoefte noodzakelijk is.

B.1. Lesgebouwen

De ruimtebehoefte voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs en een school voor voortgezet onderwijs wordt gebaseerd op het aantal leerlingen vermenigvuldigd met een m² bruto vloeroppervlakte per leerling. Een school voor voortgezet onderwijs maakt daarnaast aanspraak op een vaste voet, die afhankelijk is van:

- de aard van de vestiging, te weten een hoofd- of een nevenvestiging met spreidingsnoodzaak, en
- de leerweg van de school voor VMBO of praktijkschool.

B.1.1. School voor basisonderwijs

De ruimtebehoefte van de school voor basisonderwijs is opgebouwd uit de basisruimtebehoefte en de aanvullende ruimtebehoefte. De basisruimtebehoefte bestaat uit de vaste voet (200 m²) en de som van het aantal leerlingen dat op de school voor basisonderwijs is ingeschreven vermenigvuldigd met 5,03 m² per leerling. Onderdeel hiervan is een speellokaal. Het is mogelijk om in de berekeningsmethodiek een toeslag toe te kennen in verband met de aanwezigheid van achterstandsleerlingen, hoogbegaafden en nieuwkomers, mits er financiële middelen voor beschikbaar zijn. In de verordening is hiervoor een formule opgenomen.

B.1.2. Speciale school voor basisonderwijs

De basisruimtebehoefte bestaat uit een vaste voet (250 m²) en de som van het aantal leerlingen dat op de speciale school voor basisonderwijs is ingeschreven, vermenigvuldigd met 7,35 m² per leerling. Heeft de speciale school voor basisonderwijs aanspraak op een speellokaal, dan wordt de ruimtebehoefte verhoogd met 90 m².

B.1.3. School voor (voortgezet) speciaal onderwijs

De ruimtebehoefte bij een school een school voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs wordt vastgesteld op eenmaal de vaste voet, verhoogd met de uitkomst van de afzonderlijk berekende bruto vloeroppervlakte voor het aantal leerlingen van de speciaal onderwijs- en de voortgezet speciaal onderwijs-component en van de afdelingen. Is sprake van een of meer afdelingen, dan wordt het aantal leerlingen van een of meer afdelingen bij het aantal leerlingen van de speciaal onderwijs-component opgeteld. Ook bij meerdere afdelingen kan een school slechts eenmaal aanspraak maken op een vaste voet. Heeft de school voor speciaal onderwijs aanspraak op een speellokaal, dan wordt de ruimtebehoefte verhoogd met 90 m².

B.1.4. School voor voortgezet onderwijs

Een school voor voortgezet onderwijs kent uitsluitend de basisruimtebehoefte. De basisruimtebehoefte bestaat uit een vaste voet, vermeerderd met de som van het aantal leerlingen vermenigvuldigd met de m²

bruto vloeroppervlakte per leerling, die geldt voor de onderwijsrichting waarop de leerling staat ingeschreven. De vaste voet wordt toegekend voor de hoofdvestiging van de school voor voortgezet onderwijs en de nevenvestiging met spreidingsnoodzaak. Daarnaast wordt een vaste voet toegekend voor de afzonderlijke profielen in het VMBO. Of sprake is van een nevenvestiging met spreidingsnoodzaak wordt vastgesteld op basis van de door de minister van OCW aan het bevoegd gezag afgegeven beschikking.

Leerwegondersteunend onderwijs (Lwoo) of de gemengde leerweg kan de school voor voortgezet onderwijs uitsluitend aanbieden in relatie met de beroepsgerichte leerweg van een bepaalde afdeling of sector en kan uitsluitend worden aangeboden als de minister van OCW hiervoor toestemming heeft verleend. De school voor voortgezet onderwijs beschikt dan over de betreffende licenties.

B.2. Lokalen bewegingsonderwijs

De ruimtebehoefte van een lokaal bewegingsonderwijs is afhankelijk van het totaal aantal klokuren of lesuren dat in het lokaal bewegingsonderwijs is ingeroosterd. De ruimtebehoefte van de school voor basisonderwijs, speciale school voor basisonderwijs, school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs is afhankelijk van het aantal gymgroepen. Het aantal gymgroepen voor de school voor basisonderwijs is afhankelijk van het aantal formatieplaatsen. Om het aantal formatieplaatsen te bepalen wordt de splitsingstabel gehanteerd die burgemeester en wethouders hanteren bij het vaststellen van de materiele vergoeding. Beschikt de school voor basisonderwijs, speciale school voor basisonderwijs, school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs niet over een speellokaal, dan bestaat aanspraak op gebruik van een lokaal bewegingsonderwijs door de leerlingen in de leeftijd van 4 en 5 jaar. Hierop bestaat geen aanspraak als de school voor basisonderwijs binnen de genormeerde bruto vloeroppervlakte geen speellokaal heeft gerealiseerd.

Deel C – Vaststellen aanvullende ruimtebehoefte

De aanvullende ruimtebehoefte wordt in de volgende stappen vastgesteld:

stap 1 vastgestelde capaciteit (deel A)

stap 2 vastgestelde ruimtebehoefte (deel B)

stap 3 vaststellen aanvullende ruimtebehoefte = saldo capaciteit – vastgestelde ruimtebehoefte

stap 4 vaststellen of saldo van stap 3 gelijk of groter is dan de drempelwaarde⁸

⁸ Drempelwaarde:

- 55 m² bruto vloeroppervlakte voor een permanente voorziening school voor basisonderwijs;
- 50 m² bruto vloeroppervlakte voor een permanente voorziening speciale school voor basisonderwijs of voor een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs;
- 40 m² bruto vloeroppervlakte voor een tijdelijke voorziening voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs en een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs, en
- 10% van de bestaande capaciteit met een minimum van 100 m² voor een school voor voortgezet onderwijs.

stap 5 is de uitkomst van stap 4:

- lager dan de drempelwaarde, dan bestaat geen aanspraak op bekostigen voorziening,
- gelijk of groter dan de drempelwaarde, dan bestaat aanspraak op het bekostigen van een voorziening op basis van de uitkomst van stap 3.

Een school voor basisonderwijs maakt geen aanspraak op extra bruto vloeroppervlakte voor een speellokaal, omdat deze bruto vloeroppervlakte is geïntegreerd in de vaste voet en bruto vloeroppervlakte per leerling. Heeft de school voor basisonderwijs binnen de genormeerde bruto vloeroppervlakte geen speellokaal gerealiseerd dan bestaat geen aanspraak op gebruik van een lokaal bewegingsonderwijs door de groepen 1 en 2 wegens het ontbreken van een speellokaal. In deze situatie kan de school voor basisonderwijs een lokaal bewegingsonderwijs door de groepen 1 en 2 alleen gebruiken als burgemeester en wethouders hiervoor toestemming verlenen, binnen het lokaal bewegingsonderwijs de noodzakelijke capaciteit beschikbaar is en het bevoegd gezag bereid is een huurvergoeding te betalen. Een speciale school voor basisonderwijs en een school voor speciaal onderwijs maken aanspraak op extra bruto vloeroppervlakte voor een speellokaal als deze scholen worden bezocht door leerlingen in de leeftijd tot zes jaar.

Bij een aanvraag voor het bekostigen van de voorziening onderwijshuisvesting uitbreiding wordt vastgesteld of gebruik is gemaakt van de mogelijkheid om de capaciteit van het schoolgebouw lager vast te stellen dan de feitelijke bruto vloeroppervlakte van het schoolgebouw (zie toelichting deel A). Heeft deze situatie zich voorgedaan, dan wordt in de berekening voor het vaststellen van het aantal m² uitbreiding van het schoolgebouw bekeken of het verschil tussen de feitelijk aanwezige capaciteit en de geregistreerde capaciteit kan worden opgeheven resp. verminderd. Doet deze situatie zich voor, dan geldt als uitgangspunt voor het ontwerpen van een bouwplan dat de toegekende uitbreiding in eerste instantie moet leiden tot het verminderen van de zgn. verschiloppervlakte. Dit kan leiden tot het toekennen van een interne aanpassing of beperkte uitbreiding in combinatie met een interne aanpassing van het schoolgebouw. De definitieve keuze is afhankelijk van de investeringskosten die moeten blijken uit een vergelijking tussen de investeringskosten van uitsluitend de aanpassing en de investeringskosten van een combinatie van aanpassing met een eventuele (beperkte) uitbreiding. Op het moment dat wordt vastgesteld dat de investeringskosten van de aanpassing hoger zijn dan de investeringskosten van een (beperkte) uitbreiding van het gebouw kan worden besloten het gebouw uit te breiden.

In het voortgezet onderwijs bestaat pas aanspraak op bekostiging van de voorziening uitbreiding van het schoolgebouw als de gevraagde ruimtebehoefte minimaal tien procent hoger is dan de bruto vloeroppervlakte van de bestaande capaciteit. De wijze waarop de ruimtebehoefte wordt vastgesteld is afhankelijk van de onderwijssoort. Bij het toekennen van de voorziening uitbreiding wordt onderscheid gemaakt in de 'voor blijvend' en de 'voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening'. Wordt toegekend:

- de voor blijvend gebruik bestemde voorziening, dan wordt toegekend de totaal berekende aanvullende ruimtebehoefte, er wordt dus geen rekening gehouden met de drempel van 10%;
- de voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening, dan wordt toegekend het aantal m² dat de 10% overschrijdt, de aanvullende ruimtebehoefte tot 10% moet het schoolbestuur binnen de bestaande capaciteit opvangen⁹.

C.1 en C.2. Voor blijvend en tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

⁹ LJN BW5954, Raad van State, 201107376/1/A2.

Bij het toekennen van ruimtebehoefte wordt onderscheid gemaakt in voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen en voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen. De keuze tussen voor tijdelijk of permanent is afhankelijk van de verwachte periode dat de voorziening noodzakelijk is. Bij een periode van:

- korter dan 4 jaar, dan in principe geen toekenning;
- 4 jaar tot 15 jaar, dan toekennen van voor tijdelijk gebruik bestemde huisvesting;
- langer dan 15 jaar, dan toekennen van voor blijvend gebruik bestemde huisvesting.

C.3. Overige voor blijvend gebruik of voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De mogelijkheid van ingebruikneming is afhankelijk van de vastgestelde ruimtebehoefte in relatie tot de capaciteit van het schoolgebouw. Afhankelijk van de benodigde capaciteit kan een gebouw volledig dan wel gedeeltelijk in gebruik worden gegeven.

De mogelijkheid van medegebruik is afhankelijk van de vastgestelde leegstand in het schoolgebouw en in relatie tot de vastgestelde ruimtebehoefte en de afstand tussen de hoofdvestiging en de vestiging waar het medegebruik kan worden gerealiseerd.

De omvang van het terrein heeft betrekking op zowel de ondergrond van het schoolgebouw als het aangrenzende speelterrein. De minimaal noodzakelijke oppervlakte voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of school voor voortgezet speciaal onderwijs is opgenomen in deel D. Tot het terrein behoren niet de eventueel noodzakelijke parkeerplaatsen, of de ruimte voor een kiss-en-ride-strook.

De omvang van de eerste aanschaf van inventaris of de uitbreiding is gekoppeld aan de voorziening nieuwbouw of uitbreiding. Wordt een van deze voorzieningen toegekend, of een alternatief (bijv. ingebruikgeving, medegebruik), dan ontstaat aanspraak op bekostiging van deze voorziening.

C.4. Lokalen bewegingsonderwijs

De bepalingen rond de verschillende voorzieningen huisvesting onderwijs die betrekking hebben op het lokaal bewegingsonderwijs zijn gelijk aan de bepalingen die van toepassing zijn op het toekennen van voorzieningen voor schoolgebouwen.

Deel D – Minimumnormen bij het realiseren van nieuwe voorzieningen

In de verordening zijn uitsluitend minimumnormen opgenomen. Het is aan het bevoegd gezag om de ruimten en indeling van het schoolgebouw te bepalen. Daarbij moet het bevoegd gezag wel voldoen aan de eisen van het Bouwbesluit.

Toelichting bij Bijlage IV – Normbedragen voor vergoeding en indexering

Algemeen

Artikel 102, derde lid, van de WPO, artikel 100, derde lid, van de WEC en artikel 6.12, van de WVO verplichten de gemeenteraad normen vast te stellen voor het bekostigen van de voorzieningen huisvesting onderwijs die worden toegekend. Bijlage IV is de uitwerking van deze artikelen en deze bijlage heeft een relatie met artikel 4 van de verordening, waarin is opgenomen welke voorzieningen worden bekostigd op basis van normbedragen

Naast het bekostigen van de genoemde voorzieningen onderwijshuisvesting is de gemeente verantwoordelijk voor het bekostigen van de onroerend zaak belasting (artikel 133 van de WPO, artikel 127

van de WEC en artikel 5.22 van de WVO). Het bedrag dat de gemeente voor de OZB moet bekostigen is gelijk aan het bedrag van de opgelegde aanslag.

Deel A – Indexering

De normbedragen moeten jaarlijks worden aangepast aan het dan geldende prijspeil. Met het bijstellen aan de hand van een indexcijfer wordt het normbedrag op een actueel prijspeil gebracht. De verordening hanteert de BDB-index. Het vaststellen van de nieuwe normbedragen is door de gemeenteraad gedelegeerd aan burgemeester en wethouders (artikel 31 van de verordening).

Deel B – Normbedragen

Vergoeding voorbereidingskrediet

In de artikelen 3, 4, 7 en 13 van de verordening is de mogelijkheid opgenomen om een voorbereidingskrediet aan te vragen en toe te kennen. Het voorbereidingskrediet wordt gebaseerd op 8% van het normbedrag zoals opgenomen in deze bijlage, of op 8% van het geraamde bedrag van de feitelijke kosten. Nadat het definitieve bedrag van de bekostiging is vastgesteld wordt bij het beschikbaar stellen van de vergoeding het al beschikbaar gestelde voorbereidingskrediet in mindering gebracht op het bedrag van de vastgestelde bekostiging.

A. B. en C. Nieuwbouw, renovatie en uitbreiding met permanente bouwaard

De opgenomen normbedragen omvatten alle bijkomende kosten, zoals eventuele kosten voor fundering, aansluitkosten, terreininrichting en dergelijke en zijn incl. BTW.

De hoogte van de normvergoeding is voor:

- een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs opgebouwd uit een:
 1. startbedrag, inclusief een aantal m² bruto vloeroppervlakte en
 2. bedrag per m² bruto vloeroppervlakte, welk bedrag voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs afhankelijk is van de onderwijssector.
- een school voor voortgezet onderwijs opgebouwd uit een:
 1. vaste voet (hoofdvestiging en nevenvestiging met spreidingsnoodzaak)
 2. bedrag per m² bruto vloeroppervlakte, afhankelijk van de toegekende ruimtebehoefte per onderwijssoort.

De normvergoeding 'uitbreiding' voor een school voor voortgezet onderwijs wordt als volgt vastgesteld:

- a. per onderwijssoort bepalen het verschil tussen bestaande capaciteit bruto vloeroppervlakte en toegekende uitbreiding bruto vloeroppervlakte;
- b. per onderwijssoort berekenen de vergoeding op basis van het onder a vastgestelde verschil in capaciteit, en
- c. vaststellen de hoogte van de vergoeding.

Deze berekening is noodzakelijk omdat een uitbreiding van een school voor voortgezet onderwijs enerzijds bestaande ruimten in het schoolgebouw moeten worden uitgebreid en anderzijds mogelijk bestaande ruimten in bruto vloeroppervlakte kunnen worden teruggebracht.

Naast de genoemde normbedragen voor de stichtingskosten kunnen, afhankelijk van de toe te kennen voorziening, aanvullende vergoedingen worden toegekend voor bijv. fundering, inrichting van het terrein, het realiseren van een speellokaal en sloopkosten. Kosten voor de verwerving van een terrein zijn niet opgenomen, aangezien deze kosten afhankelijk van de ligging sterk kunnen variëren.

A.2. Kosten voor terreinen

De gemeente moet de grond bouw- en woonrijp opleveren. Dit betekent dat in ieder geval de kosten die verband houden met het bouw- en woonrijp maken (aankoop, aanleggen riolering, schoongrond verklaring, bestrating et cetera) voor rekening van de gemeente komen. Bij vervangende nieuwbouw moet mogelijk het schoolterrein worden heringericht en het schoolgebouw worden gesloopt. De kosten van herinrichting maken onderdeel uit van de kosten van terrein. Sloop kan zijn omdat op de plaats de vervangende nieuwbouw moet worden gerealiseerd, maar ook als de vervangende nieuwbouw elders wordt gerealiseerd. Ook de kosten van het slopen komen dan voor rekening van de gemeente. Krijgt het schoolgebouw een andere bestemming dan is sloop niet aan de orde.

A.3.7. Toeslag voor verhuiskosten bij vervangende nieuwbouw

Op grond van dit artikel bestaat voor alle onderwijssectoren aanspraak op de vergoeding voor de verhuiskosten. Deze vergoeding is afhankelijk van of de school al dan niet tijdens de realisatie van de vervangende nieuwbouw gebruik kan blijven maken van de bestaande locatie. Is hier sprake van, dan bestaat aanspraak op bekostiging van één verhuizing; is hier geen sprake van, dan op bekostiging van twee verhuizingen.

D. Tijdelijke voorziening

Een tijdelijk gebouw kan worden gerealiseerd in de vorm van nieuwbouw, of door middel van huur van een tijdelijke voorziening of bestaande huisvesting (een tijdelijke accommodatie kan ook betrekking hebben op een semipermanent gebouw). De keuze tussen aankoop en huur van tijdelijke huisvesting is afhankelijk van aspecten als de verwachte gebruiksduur, verwerving van eigendom en multifunctioneel gebruik. Tijdelijke lokalen kunnen noodzakelijk zijn:

- als eerste voorziening (nieuwbouw);
- voor het uitbreiden van een permanent hoofdgebouw; en
- voor het uitbreiden van een bestaande accommodatie.

De keuze tussen huur of koop van tijdelijke huisvesting in plaats van het realiseren van permanente huisvesting wordt gebaseerd op de uitkomst van een vergelijking tussen de kosten van:

- tijdelijke huisvesting in relatie tot de kosten van een permanente voorziening, en
- aankoop van tijdelijke huisvesting in relatie met de kosten van huur van tijdelijke huisvesting,

waarbij in beide vergelijkingen rekening moet worden gehouden met de kosten van het plaatsen en het in de toekomst verwijderen van de te huren resp. aan te kopen lokalen.

Afhankelijk van de uitkomst van de berekening kan de conclusie zijn dat gelet op de:

- kosten van de tijdelijke huisvesting in vergelijking met de kosten van de permanente huisvesting alsnog bekostiging voor permanente bouw wordt toegekend (dit speelt vooral als de tijdelijke huisvesting naar verwachting voor lange termijn noodzakelijk is);
- korte periode waarvoor de voorziening noodzakelijk is een huurvergoeding wordt toegekend, of

- periode waarvoor de voorziening noodzakelijk is, wordt overgegaan tot koop van een tijdelijk gebouw omdat dit goedkoper is dan huur.

E. Eerste inrichting

De vergoeding voor de eerste inrichting van een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs bestaat uit een eenmalig startbedrag, incl. een aantal m² bvo en een bedrag per m². Bij een uitbreiding van de eerste inrichting geldt geen startbedrag. Voor het voortgezet onderwijs wordt bij (vervangende) nieuwbouw het bedrag van de bekostiging eerste inrichting waarop de school voor voortgezet onderwijs aanspraak maakt op gelijke wijze berekend als de berekening van vergoeding bouwkosten (vervangende) nieuwbouw. Aanvullende bekostiging eerste inrichting leer- en hulpmiddelen is niet in alle gevallen noodzakelijk:

als een school goedkope ruimte (bijv. algemene ruimte) moet ombouwen voor dure ruimte (bijv. werkplaats of specifieke ruimte) wordt het verschil in inventariskosten gecompenseerd; als een school een werkplaats of specifieke ruimte ombouwt tot algemene ruimte ontstaat de omgekeerde situatie, in principe wordt de school gekort op het bedrag voor inventaris. Als deze situatie zich voordoet wordt vastgesteld dat de school een hoger bedrag aan bekostiging heeft ontvangen dan waarop het volgens de verordening aanspraak maakt. Dit verschil wordt geregistreerd.

F. Lokalen bewegingsonderwijs

De normbedragen voor de lokalen bewegingsonderwijs zijn onderverdeeld in bedragen voor:

- nieuwbouw;
- uitbreiding, en
- eerste inrichting met inventaris.

Bekostiging gebruik:

Hier wordt de hoogte en wijze van vergoeding geregeld voor het gebruik door het primair onderwijs van lokalen bewegingsonderwijs die in eigendom zijn van een schoolbestuur van een niet door de gemeente in stand gehouden school. Anders dan voor de lokalen bewegingsonderwijs die door of vanwege de gemeente beschikbaar zijn voor het onderwijsgebruik, moet in dit geval een vergoeding aan het schoolbestuur worden verstrekt.

Een school voor primair onderwijs welke een gemeentelijke accommodatie gebruikt als lokaal bewegingsonderwijs krijgt hiervoor geen vergoeding. De gemeente bekostigt immers tot aan het genoemde maximum in het eerste lid zelf de exploitatie van dit gebruik. Wanneer een schoolbestuur, niet zijnde de gemeente, eigenaar is van de accommodatie dan dient dit wel een vergoeding te ontvangen teneinde de kosten van het onderwijsgebruik te kunnen dekken.

G. Verhoging vergoeding

Voor het vaststellen van de vergoeding op basis van de feitelijke kosten wordt onderscheid gemaakt in de voorzieningen genoemd in artikel 2, onder a, en de voorzieningen genoemd in artikel 2, onder b en c. In de kostenbegroting van de eerstgenoemde voorzieningen zijn opgenomen de kosten van de architect en het bouwkundig toezicht. Deze kosten maken geen onderdeel uit van de ontvangen offertes voor het

herstel als gevolg van een constructiefout of andere schade. Ook bij het vaststellen van deze niet genormeerde kosten moet rekening worden gehouden met de kosten van technische advisering¹⁰.

H. Huur sportvelden

Een school voor voortgezet onderwijs maakt aanspraak op een vergoeding van burgemeester en wethouders voor het gebruik van een sportveld. Op deze vergoeding bestaat uitsluitend aanspraak als het sportveld niet is gerealiseerd met gemeentelijke middelen. De huurvergoeding is een vergoeding in de investeringskosten. Naast de vergoeding voor de investeringskosten die voor rekening van de gemeente komt kan de verhuurder aan de school voor voortgezet onderwijs in rekening brengen een vergoeding voor de exploitatiekosten. De hoogte van de exploitatiekosten wordt vastgesteld door degene die het sportveld beschikbaar stelt en deze kosten komen volledig voor rekening van het bevoegd gezag.

De gemeentelijke vergoeding is gebaseerd op de periode van 8 weken en wordt alleen vermenigvuldigd met het aantal lesuren dat de school voor voortgezet onderwijs van het sportveld gebruik maakt. Het aantal lesuren is per week. Bijvoorbeeld: Een VO-school heeft 1.000 leerlingen en heeft daarmee 81 lesuren per week bewegingsonderwijs. De vergoeding bedraagt dan 81 x vergoeding 'Huur sportvelden'.

¹⁰ BD3606 Raad van State, 200705694/1.

Verslag op overeenstemming gericht overleg (OOGO) - verordening huisvesting scholen gemeente Utrecht

Datum: 10 juni 2026

Genodigden:

- Dennis de Vries, Gemeente Utrecht Wethouder - voorzitter
- Alle schoolbesturen van het PO, VO en (V)SO
- Floor Dil, gemeente Utrecht VGU
- Gerard van Leeuwen, gemeente Utrecht VGU
- Simone Bechtold, gemeente Utrecht VGU
- Bas Lamers, gemeente Utrecht VGU

Locatie: Restaurant Anafora Maximapark: [Uilenboslaan 1, 3451 GB Utrecht](#)

Aanwezigenlijst schoolbesturen

Naam schoolbestuur	Aanwezig
Al Amana	Niet aanwezig
De Kleine Prins	Niet aanwezig
De Vrije School Utrecht Coöperatief U.A.	Niet aanwezig
Katholieke Scholenstichting Utrecht	Vertegenwoordigd door Wijs!
Koninklijke Auris Groep	Niet aanwezig
Koninklijke Kentalis	Niet aanwezig
LEV-West Nederland	Niet aanwezig
Nederlands Instituut voor Katholieke Kerkmuziek	Niet aanwezig
NUOVO Scholen	De heer J. van Wezel
Prof. Fritz Redlschool	Niet aanwezig
Schoolvereniging Agatha Snellen	Niet aanwezig
SPOUtrecht	De heer A. van Hoepen
Stichting EBVO	Niet aanwezig

Stichting Hindoe Onderwijs	Niet aanwezig
Stichting Monton	Niet aanwezig
Stichting Noor	Niet aanwezig
Stichting Overvecht-Zuid voor het Katholiek Onderwijs (SOZKO)	Niet aanwezig
Stichting Speciaal Onderwijs Midden Nederland	Niet aanwezig
Stichting voor Freinetonderwijs te Utrecht	Niet aanwezig
Stichting PCOU Willibrord	Mevrouw P. van Lange; de heer E. Bemener
Utrechtse Schoolvereniging	Niet aanwezig
Vereniging Educatis	Niet aanwezig
Vereniging van Evangelische Scholen	De heer J. Wisse
Wijs!	De heer P. Kiel

Op Overeenstemming Gericht Overleg (hierna: OOGO) Verordening Huisvesting Scholen Utrecht

Om te komen tot de Verordening Huisvesting Scholen Utrecht is de gemeente het gesprek aangegaan met de schoolbesturen. Er is een werkgroep samengesteld waarin de schoolbesturen zijn vertegenwoordigd en de gemeente Utrecht. Deze werkgroep heeft op de volgende data overleg gevoerd:

11 maart 2026
15 april 2026
13 mei 2026

Tijdens deze overleggen zijn de wensen en ambities geïnventariseerd. Dit heeft geleid tot een aantal wijzigingen. Deze wijzigingen zijn, daar waar overeengekomen, verwerkt in voorliggende stukken.

Voor ligt de verordening huisvesting scholen. De agenda is gedeeld.

Verslag

	Opening, welkom en vaststelling vergadering
	<p>Welkom door Dennis de Vries. Vandaag gaan we ons op overeenstemming richten wat betreft de 'Verordening huisvesting scholen gemeente Utrecht'. Er zijn geen opmerkingen of aanvullingen op de agenda.</p>
1	Toelichting en doel van het OOGO
	<p>Het OOGO is een verplicht overleg dat wordt gevoerd over de Verordening Huisvesting Scholen Utrecht. De stukken worden in zijn geheel doorgeleid voor besluitvorming naar de Raad. Het is daarom belangrijk dat het onderwijsperspectief goed vertegenwoordigd is en er ruimte aan schoolbesturen om te reageren. Dus dank voor ieders aanwezigheid hier en inbreng.</p>
2	Bevindingen schoolbesturen
	<p>Wethouder geeft aan dat hij gisteren een memo van de schoolbesturen doorgestuurd heeft gekregen. Gezien de korte termijn voorafgaand aan dit overleg is de vraag aan de schoolbesturen hoe hij de memo moet lezen, welke status er aan gegeven moet worden, of we dit op het OOGO puntsgewijs moeten bespreken, ook met het risico dat we de niet op tijd klaar zijn. De memo is volgens de besturen bedoeld als verduidelijkingsbehoefte bij een aantal punten waar we er nog net niet helemaal zijn met elkaar.</p> <p>De wethouder geeft aan dat we een aantal punten misschien wel bespreken en aantal niet. De heer van Hoepen geeft aan dat wel ergens een plek moet krijgen. We constateren dat zowel gemeente en schoolbesturen de behoefte hebben om procesafspraken te maken buiten de verordening om.</p> <p>Besloten wordt de memo geen onderdeel te laten zijn van de stukken behorende bij de besluitvorming rond de verordening. We bespreken de punten uit de memo hier mondeling en daar waar de punten relevant zijn voor de verordening nemen we deze mee in verslag en besluitvorming. Punten die niet direct behoren tot de besluitvorming rond de verordening, maar wel vastgelegd dienen te worden, vatten we in proces- en werkafspraken die vorm krijgen buiten het verordeningstraject. We spreken af dat deze proces- en werkafspraken wel een status krijgen, zodat dit de algemeen vastgelegde leidende afspraken zijn die ook overdraagbaar zijn.</p> <p>Het betreft de volgende punten.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Actualiseren Onderwijsloket</u> is nodig om uit te kunnen gaan van de juiste data. De gemeente en de schoolbesturen zijn het eens dat de juiste data belangrijk is voor een juiste beoordeling ook bij de herschikkingsgesprekken waar minimaliseren en maximaliseren onderdeel van zijn. <p>Afspraak: We spreken uit dat de deadline voor einde van 2026 hier stappen in zijn gezet. Geen consequentie voor de besluitvorming op de verordening.</p>

2. Budgetneutraliteit: Schoolbesturen stellen dat de verordening vanuit de gemeente budgetneutraal is maar missen dat dit ook zou moeten gelden voor de schoolbesturen. De heer van Hoepen geeft aan dat het mooi zou zijn als er een zin toegevoegd kan worden dat er intentie is om het voor schoolbesturen ook budgetneutraal te maken, en in over te treden daar waar dit in de praktijk niet zo blijkt. Wethouder geeft aan dat hij wil kijken waar we een zin over deze context kunnen toevoegen.

Afspraak: Geen consequentie voor de besluitvorming op de verordening.

3. Dislocaties en nevenvestigingen: De heer Van Wezel geeft aan dat gemeente en schoolbesturen het samen eens zijn dat de huidige aantallen nevenvestigingen/dislocaties ongewenst zijn, maar dat het in sommige situaties lastig anders kan of zelfs is afgesproken met de gemeente om stichting van scholen in nieuwbouwggebieden mogelijk te maken. Mevrouw Dil geeft aan dat dit in een eerdere sessie ook besproken is en dat de gemeente daarom in de verordening een “kan” bepaling heeft opgenomen. Dit betekent dat de gemeente in principe niet meer meewerkt aan dislocaties en nevenvestigingen, maar hierop een uitzondering kan maken. Hiermee ondervangen we het probleem wat door de wet Meer Ruimte voor Nieuwe scholen wordt veroorzaakt voor het stichten van nieuwe scholen in nieuwbouwwijken. Het geldt daarmee niet voor andere verhuizingen of verplaatsingen. We spreken af dat we, buiten de verordening om, een duidelijke aanvullende afspraak maken over de omgang met de huidige dislocaties en nevenvestigingen. Deze afspraak leggen we vast en wordt overdraagbaar.

Afspraak: Geen consequentie voor de besluitvorming op de verordening.

4. Verdwijnen automatisme na 40 jaar renoveren: De wethouder geeft aan dat het overleg is gericht op het bereiken van overeenstemming, maar dat het mogelijk is dat op onderdelen geen overeenstemming wordt bereikt. De heer Bemener stelt dat onderhoudsbudgetten zijn gebaseerd op een termijn van 40 jaar. Indien deze standaard vervalt, leidt dit volgens hem tot financiële knelpunten voor schoolbesturen, omdat hiermee geen rekening is gehouden. Mevrouw Van Lange merkt op dat dit betekent dat de meerjarenonderhoudsplannen (MJOP's) moeten worden aangepast. Mevrouw Dil vraagt of dit probleem zich ook voordoet in andere gemeenten waar de VNG-modelverordening als basis geldt. De heer Bemener geeft aan dat schoolbesturen anders geneigd kunnen zijn gebouwen na 40 jaar te laten verslechteren. De heer Van Hoepen benadrukt dat een vaste termijn van 40 jaar houvast biedt voor de planning. Mevrouw Dil merkt op dat gebouwen na 40 jaar ook nog van goede kwaliteit kunnen zijn. De heer Van Hoepen stelt voor om in ieder geval een verplicht evaluatiemoment op te nemen. De heer Van Leeuwen geeft aan dat herschikkingen ertoe kunnen leiden dat projecten alsnog in aanmerking komen, hiervoor is in de toelichting van de verordening de koppeling gemaakt met de herschikkingsgesprekken en het uitvoeringsprogramma (UVP) van het IHP. De heer Van Hoepen geeft aan dat dit

de zorgen slechts gedeeltelijk wegneemt. Geconcludeerd wordt dat de kern van het vraagstuk duidelijk is, maar dat hiervoor verdere uitwerking in een proces noodzakelijk is.

Afspraak: Geen consequentie voor de besluitvorming op de verordening.

5. Staat van Onderhoud (NEN2767): In de verordening is aangegeven dat er een staat van onderhoud opgesteld wordt als een school het gebouw verlaat. Hier kunnen financiële consequenties aan verbonden zijn. In sommige gevallen kan het opstellen van een staat van onderhoud niet nodig zijn. Mevrouw Van Lange geeft aan dat ze hier onvoldoende comfort bij heeft, omdat het financiële consequenties heeft of er wel of geen staat van onderhoud opgesteld wordt. De heer Bemener wil het ook koppelen aan de herschikkingsgesprekken, waarin vaker de situatie kan ontstaan dat een school gaat sluiten. Als het sluiten van een school betekent dat er een staat van onderhoud opgesteld wordt en er altijd een bruidsschat meegegeven moet worden, dan kan dat leiden tot andere keuzes. Gemeente geeft aan dat we samen met de schoolbesturen aan de slag gaan om een kader op te stellen wanneer er wel of geen staat van onderhoud opgesteld wordt.

Afspraak: Kader opstellen wanneer staat van onderhoud opgesteld wordt; Geen consequentie voor de besluitvorming op de verordening. Actie is belegd.

6. Opbouw normbekostiging: Schoolbesturen geven aan dat de nieuwe normbedragen uit het IHP zijn niet bekend bij de huisvestingsadviseurs en zij niet kunnen bepalen of dit impact heeft in de nieuwbouw, renovatie opgave. De schoolbesturen stellen voor dat de gemeente de opbouw van de nieuwe normbedragen aan de huisvestingsadviseurs toelicht. De heer Lamers geeft aan dat ook in eerdere besprekingen aangegeven is dat de normbedragen berekend zijn door Merosch. De schoolbesturen zijn er dus bekend mee dat de normbedragen aanzienlijk zijn verhoogd. Het klopt ook dat ze geen inzage hebben in hoe deze zijn opgebouwd. Zo noemt de heer Bemener de kosten voor paalfundering. Er wordt door de gemeente aangegeven dat dit in het normbedrag zit, maar het schoolbestuur kan dat niet checken. Daarnaast stelt de heer Bemener dat het schoolbestuur voor het renoveren van schoolgebouwen 70% van de normkosten ontvangt, terwijl dit in de praktijk door allerlei factoren een stuk hoger is. De heer van Leeuwen geeft aan dat 70% van normbedrag bij renovatie niet de harde eis is, maar uitgangspunt voor de opdracht, aangezien renovatie in de verordening gebaseerd is op werkelijke kosten, gemaximeerd op 100%. De behoefte van de schoolbesturen blijft bestaan op een toelichting bij de normbedragen, toezegging van de gemeente om dit te delen.

Afspraak: Gemeente deelt opbouw normbedragen met de schoolbesturen. Geen consequentie voor de besluitvorming op de verordening.

7. Proces schade: De schoolbesturen geven aan nu geen wijzigingen aan te brengen maar in de volgende wijziging van de verordening het proces en de

termijnen meer af te stemmen op de praktijk. Mevrouw Dil geeft aan dat we het proces zoals we in de huidige verordening staat behouden, maar dat we bij de beoordeling van de schade duidelijkere kaders hebben neergelegd om discussies te voorkomen. Er zijn geen opmerkingen van de schoolbesturen.

Geen verdere actie.

Concluderend

De wethouder vraagt of alle punten voldoende zijn behandeld. Dat is het geval. Dat betekent ook dat het gesprek van het OOGO opgeleverd is dat er overeenstemming is op de voorgelegde verordening met inachtneming van de gemaakte procesafspraken.

Wethouder dankt iedereen voor dit overleg en de intensieve voorbereiding die we daarin allen hebben gedaan.

3 Vervolg

Mevrouw Dil geeft aan dat het verslag zo snel mogelijk wordt gestuurd. Dan heeft iedereen twee weken de tijd om te reageren. Wanneer het verslag definitief is, gaat het naar het college. Het college besluit wanneer de verordening met nadere regel door kan naar de raad zodat deze voor het eind van dit jaar een besluit kan nemen.

In dat traject kijken ook nog juristen mee. Dat kan ook betekenen dat layout en structuur kunnen wijzigen. Deze zullen niet separaat aan de schoolbesturen worden voorgelegd. Dat is wel het geval als er toch inhoudelijke wijzigingen zijn, hoe klein dan ook.

Commissie Samenleving

Dossiernummer 5391
Vergaderdatum 8 oktober 2026
Agendapunt 7
Titel Debat over EU asiel- en migratiepact en ongedocumenteerde mensen

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Samenleving	25 juni 2026
Commissie Samenleving	10 september 2026
Commissie Samenleving	8 oktober 2026
Commissie Samenleving	8 oktober 2026

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	J. Braat	Datum	28 januari 2025
Doorkiesnummer	14030	Kenmerk	30116380
E-mail	j.braat@utrecht.nl	Onderwerp	Stand van zaken na beëindiging Landelijke Vreemdelingenvoorziening (LLV)
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Asiel & Integratie

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over de meest recente ontwikkelingen rond de Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV). Op [11 juni 2024](#) informeerden wij u dat het Rijk voornemens is om de rijksbijdrage aan de LVV stop te zetten per 1 januari 2025. Minister Faber van Asiel en Migratie heeft in september 2024 besloten om daarnaast de convenanten met de gemeenten niet te verlengen en het mandaatbesluit en machtiging van de LVV-gemeenten te beëindigen.

In deze brief gaan we in op vier onderwerpen: 1) juridische ontwikkelingen rond de LVV (bij dit laatste onderwerp vullen we onze eerdere [beantwoording schriftelijke vragen 2024/197](#) van 20 december jl. aan met een aantal updates), 2) de ontwikkeling van een nieuwe, lokale, werkwijze, 3) de aangenomen motie in de Provinciale Staten van Utrecht, 4) de initiatieven vanuit het maatschappelijk middenveld. In deze raadsbrief gaan we nog niet in op de lokale financiële impact van de (juridische) ontwikkelingen rond de beëindiging van de LVV, gezien de procedure nog in een vroeg stadium is. In de volgende raadsbrief zullen wij hier u nader over informeren en scenario's schetsen voor 2026.

Juridische ontwikkelingen rond de LVV

Juridische procedure rond beëindiging LVV

Naar aanleiding van de beslissing van het Rijk om de LVV stop te zetten heeft de gemeente Utrecht in november en december 2024 namens het Rijk alle deelnemers van de LVV Utrecht per brief geïnformeerd over de beëindiging van hun opvang en begeleiding binnen dit programma per 1 januari 2025. Onderstaande update over de juridische procedure die hierop volgde vormt tevens een update op onze eerdere [antwoorden](#) op schriftelijke vragen 10, 11, 12 en 14.

De grote meerderheid van de deelnemers in Utrecht heeft bezwaar aangetekend tegen deze beslissing. Volgens de deelnemers heeft de minister de keuze om de LVV te stoppen niet goed gemotiveerd en zonder individuele belangenafweging gemaakt. Ook stellen zij dat de minister de LVV

Datum 28 januari 2025
Ons kenmerk 30116380

dient te continueren in het kader van haar zorgplicht. De deelnemers die geen bezwaar hebben aangetekend hadden hier verschillende redenen voor (zij maakten bijvoorbeeld gebruik van begeleiding maar niet van een opvangplek, of zij hadden al een verblijfsvergunning maar nog geen vervolghuisvesting of zij wilden niet in de belangstelling staan).

In afwachting van de beslissing op bezwaar hebben in december 2024 Voorlopige Voorziening zaken plaatsgevonden in de rechtbank Utrecht, rechtbank Rotterdam, rechtbank Den Bosch, rechtbank Utrecht en rechtbank Amsterdam. De eis van advocaat Fischer namens de Utrechtse LVV-deelnemers was om de beëindiging van LVV-opvang per 1 januari 2025 op te schorten.

De voorzieningenrechter heeft op 23 december 2024 de Utrechtse LVV-deelnemers in het gelijk gesteld. De rechter heeft geoordeeld, op basis van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, artikel 3 van het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens (verbod op onmenselijke of vernederende behandelingen) en artikel 12 van de Europese Terugkeerrichtlijn in combinatie met arresten Hude uit 2016 en Changu uit 2024, dat de Staat ongedocumenteerden niet actief rechten mag afnemen waardoor zij in een situatie van 'materiële deprivatie' terechtkomen. De [uitspraak](#) luidt dat de Minister zorg moet dragen dat de verzoekers gebruik kunnen blijven maken van de LVV-opvang in Utrecht tot vier weken na bekendmaking van de beslissing op bezwaar. In Amsterdam en Rotterdam zijn de LVV-deelnemers ook in het gelijk gesteld, wat betekent dat ook in deze steden de Minister zorg moet blijven dragen voor de toegang tot opvang tot vier weken na beslissing op bezwaar.

De Minister van Asiel en Migratie heeft per brief aan de gemeente Utrecht bevestigd dat dat het Rijk tot 4 weken na beslissing op bezwaar haar bijdrage zal continueren. De gemeente Utrecht zal de deelnemers die bezwaar hebben aangetekend in deze periode opvang blijven bieden. We verwachten dat het Rijk snel (afwijzend) zal beslissen op het bezwaar van de LVV-deelnemers en hooguit enkele maanden deels zal blijven bijdragen aan de opvang van ongedocumenteerde mensen in Utrecht. Hoewel de Rijksbijdrage tijdelijk is, verwachten we wel dat de juridische procedure langere tijd zou kunnen duren in verband met de beroepsmogelijkheden voor de verzoekers. We blijven de financiële gevolgen van de juridische procedure nauwgezet volgen in samenwerking met de andere "LVV-gemeenten" en zullen u hier in een latere raadsbrief nader over informeren.

Met de uitspraak heeft de voorzieningenrechter de humanitaire ondergrens en zorgplicht voor ongedocumenteerde mensen juridisch gedefinieerd. Het bieden van opvang voor ongedocumenteerde mensen vormt sinds lange tijd een belangrijk onderdeel van 'De Utrechtse Werkwijze'. Hoewel het buiten de scope van de Voorlopige Voorziening viel, zijn en blijven daarnaast (juridische) begeleiding richting bestendige oplossingen en activering belangrijke pijlers in ons beleid.

Juridische procedure toegang tot GGZ-plekken Veldzicht

Sinds 27 januari 2017 kunnen ongedocumenteerde mensen via de Medische Opvang Ongedocumenteerden in Amsterdam, waar we als Utrecht al 10 jaar mee samenwerken, in Centrum voor Transculturele Psychiatrie Veldzicht geplaatst worden. Het gaat om 10 bedden voor ongedocumenteerde mensen (op beveiligingsniveau 3, ook bij vrijwillige opname). Veldzicht helpt mensen met complexe psychiatrische problemen die een gevaar voor zichzelf of hun omgeving vormen. Op die datum is een convenant met Veldzicht en het Rijk inclusief COA getekend die dit mogelijk maken. Onderstaand delen we de meest recente ontwikkelingen rond toegang tot Veldzicht, wat tevens een update vormt op onze eerdere [antwoorden](#) op schriftelijke vragen 16 en 17.

In de loop van 2024 bleek dat aanscherpingen bij Veldzicht ertoe leidde dat in de praktijk plaatsing bij Veldzicht niet meer mogelijk was. Utrecht heeft vervolgens in samenwerking met Amsterdam, Groningen en Eindhoven de lobby gestart bij het Rijk dat veldzicht zich wel aan getekende convenant houden en weer mensen plaatst. Op 4 november 2024 is in de Tweede Kamer unaniem [een motie](#) aangenomen om de veiligheid van ongedocumenteerde mensen met psychiatrische problemen en hun omgeving te waarborgen. In de motie is de regering verzocht om Veldzicht voorlopig beschikbaar te houden voor de behandeling van ongedocumenteerde mensen met ernstige psychiatrische problematiek en dat geen onomkeerbare stappen genomen mogen worden die hen uitsluiten.

Minister Faber en staatssecretaris Coenradie hebben in een kamerbrief bevestigd dat afspraken met Veldzicht niet veranderd zijn. In de praktijk is dit anders gebleken. Een gevaarlijke man met psychiatrische problemen die eerst in Groningen en vervolgens in Amsterdam onder een brug verbleef is de toegang tot Veldzicht geweigerd. Stichting ASKV, die de Medische Opvang Ongedocumenteerden organiseert, heeft in een kort geding van 11 december het Rijk gedaagd. De rechtbank heeft [geoordeeld](#) dat Veldzicht voor opname de aangewezen plek is. Sindsdien is de man opgenomen in Veldzicht.

De afgelopen twee maanden hebben er intensieve gesprekken plaatsgevonden tussen de gemeenten, maatschappelijke organisaties en verschillende ministeries om de afspraken uit het convenant (10 bedden voor ongedocumenteerde mensen op beveiligingsniveau 3, ook bij vrijwillige opname) weer in de praktijk mogelijk te maken. Tot beveiligingsniveau 2 is de Medische Opvang Ongedocumenteerden in Amsterdam in staat om ook Utrechtse ongedocumenteerde mensen op te vangen en te begeleiden naar stabilisatie zonder dat er gevaarlijke situaties ontstaan. Er wordt tevens onderzocht, aansluitend bij het onderzoek wat plaatsvindt voor de COA-populatie, wat er in meer algemene zin mogelijk is qua GGZ-opvang en behandeling voor ongedocumenteerde mensen.

Herzien lokale werkwijze na beëindiging LVV

Naast de beëindiging van de Rijksbijdrage heeft ook het wegvallen van de convenanten en de intrekking van het mandaatbesluit en machtiging van de gemeente een directe impact op de lokale aanpak in Utrecht. Momenteel wordt gezocht naar mogelijkheden om de opgebouwde ervaring, inzichten en lokale samenwerking te behouden, ook binnen de aangepaste vorm en werkwijze.

In het eerste kwartaal van 2025 ontwikkelen we nieuwe samenwerkingsafspraken en werkwijzen met de NGO's uit de Utrechtse keten om zo gestroomlijnd en effectief mogelijk samen te blijven werken. Tijdens deze 'bouwmaanden' zal er onder andere naar de volgende onderwerpen worden gekeken:

Criteria voor aanmelding en de rol van het Aanmeldloket

Per 1 januari 2025 is het [convenant](#) van Rijkspartijen met de gemeente Utrecht niet langer geldig. In dit convenant waren afspraken opgenomen over o.a. de doelgroep en uitsluitingsgronden (waaronder Dublinclaimanten, EU-burgers, mensen met een zwaar inreisverbod en ongewenst verklaarden) van de LVV-voorzieningen. Binnen dit convenant had de gemeente de bevoegdheid om beslissingen te nemen over toelating tot en beëindiging van de opvang en begeleiding. Toetsing voor toegang tot de eerstelijnsopvang vond plaats bij het lokale aanmeldloket, een samenwerkingsverband van vier maatschappelijke organisaties in Utrecht.

In de nieuwe werkwijze zal het aanmeldloket blijven toetsen op toelating. De nieuwe toelatingscriteria, die momenteel in ontwikkeling zijn, zullen naar verwachting in grote mate overeenkomen met de

voormalige LVV-criteria. Daarbinnen zal er ruimte blijven om in het geval van kwetsbaarheid uitzonderingen te maken op deze criteria. De impact van eventuele aanpassingen in de toelatingscriteria zullen we, in samenwerking met het aanmeldloket, nauwgezet volgen.

Kennisdeling binnen het Lokale Samenwerkingsoverleg (LSO)

Zoals we u eerder informeerden betekent de beëindiging van de LVV ook het einde van het Lokale Samenwerkingsoverleg (LSO) met Rijkspartijen en de maatschappelijke organisaties. Het LSO was gericht op het delen van visies, expertise en ervaring (van de NGO's, Immigratie- en Naturalisatiedienst, Dienst Terugkeer & Vertrek en Vreemdelingenpolitie) om tot bestendige oplossingen voor ongedocumenteerde mensen te komen. In de bouwmaanden onderzoeken we op welke manier de NGO's op casuïstiekniveau expertise en ervaring met elkaar kunnen blijven uitwisselen.

Monitoring van resultaten

Vanaf 1 januari 2025 speelt het landelijk Programmabureau niet langer een rol in de monitoring van lokale resultaten en capaciteit. We zijn voornemens om onze lokale resultaten te blijven monitoren zodat zicht blijft bestaan op de samenstelling van deelnemers en resultaten. In het eerste kwartaal van 2025 wordt onderzocht of we, eventueel in samenwerking met de andere LVV-pilotsteden, de bestaande Monitor kunnen blijven uitvoeren en of deze verrijkt zou kunnen worden met nieuwe indicatoren.

Initiatieven met en door het maatschappelijk middenveld

Gezamenlijke actie 'Geef voor je stad'

In de laatste maanden van 2024 hebben we met een groot aantal organisaties uit het maatschappelijk middenveld (waaronder meerdere stichtingen, maatschappelijke organisaties, kerken en fondsen) een [eindejaarsactie](#) georganiseerd. In deze actieweek is aandacht gevraagd voor de nijpende situatie van de stichtingen die zich in Utrecht inzetten voor de opvang, zorg, begeleiding en activering van ongedocumenteerde mensen in Utrecht. Naast een collecte zijn tijdens deze actie ook andere manieren van helpen belicht (vrijwilligerswerk, delen expertise en netwerk, bieden van een logeerplek) waarop mensen hun steentje konden bijdragen. Ook hebben verschillende organisaties inloop en activiteiten georganiseerd voor geïnteresseerden. De collecte heeft tot nu toe ruim €40.000 opgebracht en we zijn momenteel in gesprek hoe dit initiatief en samenwerking duurzaam vorm te geven.

Andere initiatieven

Naast de eindejaarsactie worden ook op andere manieren contacten gelegd met het maatschappelijk middenveld. We staan in contact met een aantal kerken en fondsen, die zeer welwillend zijn om iets te betekenen voor de Utrechtse stichtingen die zich richten op ongedocumenteerde mensen. Wanneer er meer bekend is over de concrete uitvoering van deze initiatieven, informeren wij u nader.

Aangenomen motie 'Menselijke maat voor alle mensen' door de Provinciale Staten van Utrecht

Naar aanleiding van de beëindiging van de LVV is op 13 november 2024 in de Provinciale Staten van Utrecht de [motie 'Menselijke maat voor alle mensen'](#) aangenomen. Het college van Gedeputeerde Staten is in deze motie verzocht om met Utrechtse gemeenten in overleg te gaan over de continuering van de LVV in Utrecht. Specifiek is verzocht om in te zetten op een krachtige lobby richting het Rijk en om in gesprek te gaan over manieren om de kosten voor deze voorziening te verdelen in het geval het

Burgemeester en wethouders

Datum 28 januari 2025
Ons kenmerk 30116380

Rijk haar bijdrage niet levert. Wij zijn met gemeenten en de provincie in gesprek over de manieren waarop de provincie en andere gemeenten iets zouden kunnen betekenen voor de LVV in (regio) Utrecht.

We hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	L. van der Leije	Datum	20 maart 2025
E-mail	lena.van.der.leije@utrecht.nl	Kenmerk	30213924
Type brief	Voortgangsbrief	Onderwerp	Gevolgen kabinetsbeleid op Asiel en Integratie
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Asiel en integratie

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren we u over de impact van het huidige kabinetsbeleid op asiel en migratie voor Utrecht en hoe we daarmee omgaan.

Ingrijpend asielprogramma kabinet heeft grote impact op Utrecht

Het nieuwe kabinet heeft een ingrijpend asielprogramma, dat stevige gevolgen heeft voor de opgaven op het gebied van opvang van ongedocumenteerde mensen, (dakloze) EU-(arbeids)migranten, asielzoekers en inburgeraars. Het Rijksbeleid staat bovendien op gespannen voet met Utrechts lokaal beleid, de verwelkomende stad die we willen zijn, de uitgangspunten van Utrecht als mensenrechtenstad en op onderdelen met de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. De humanitaire ondergrens staat onder druk. Deels gaat het om voornemens en wetsvoorstellen die nog niet ten uitvoer zijn gebracht: dat maakt het onzeker of en op welke manier het Rijksbeleid wordt uitgevoerd en wat de gevolgen zijn voor lokaal beleid. We doen onze uiterste best om de humanitaire ondergrens te bewaken en te voorkomen dat we structuren afbreken die we later mogelijk met hoge kosten weer moeten opbouwen.

In de [brief](#) van 11 juni 2024 hebben we u geïnformeerd over de gevolgen van het Hoofdlijnenakkoord. Inmiddels is een deel van deze beleidsvoornemens verder uitgewerkt of in werking getreden. Hieronder zetten we per opgave de belangrijkste ontwikkelingen in het kabinetsbeleid op een rij en de impact daarvan voor het Utrechts beleid en onze doelgroepen. Voor de opgave Inburgering ontvangt u in Q2 ook een brief over de voortgang en resultaten, inclusief de toegezegde Rapportage Inburgering. Over de opvang van Oekraïense vluchtelingen bent u onlangs geïnformeerd in [de brief van 12 maart](#).

Continuering opvang ongedocumenteerde mensen onzeker zonder Rijksmiddelen

In onze [brief van 28 januari jl.](#) informeerden wij u over de ontwikkelingen rondom de Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV). Hier noemen we alleen kort de stand van zaken.

We hebben in Utrecht 235 plekken voor ongedocumenteerde mensen en begeleiden hen naar een bestendige oplossing. Dat is legaliseren van verblijf, doormigratie of terugkeer naar land van herkomst. Met het stopzetten van de LVV en de Rijksbijdrage hiervoor vanaf 1 januari 2025 ontstonden grote risico's op dakloosheid voor deze mensen en daarmee ook voor de veiligheid en volksgezondheid in de stad.

Zoals reeds met u gedeeld heeft in Utrecht een aantal deelnemers bezwaar aangetekend tegen de beëindiging van de LVV en heeft de voorzieningenrechter hen in het gelijk gesteld (zie [raadsbrief van 28 januari](#)). Het Rijk blijft hierdoor bijdragen aan de opvang van deze ongedocumenteerde mensen in de Utrechtse opvang tot in ieder geval 4 weken na beslissing op bezwaar. Na deze uitspraak over het bezwaar en de vervolgprocedures, stellen wij de raad zo spoedig mogelijk op de hoogte over de uitkomst en de gevolgen.

(Dakloze) EU-(arbeids)migranten: geen compensatie voor maatschappelijke opvang

Het aantal kwetsbare EU-(arbeids)migranten dat in problemen komt en op straat belandt groeit snel. In 2023 hielp Stichting Barka 608 unieke personen, waarvan 463 dakloos; tot en met september 2024 waren dit er al 659, waarvan 508 dakloos. Tijdens de Koudweerregeling werden in de winter 2022-2023 per nacht gemiddeld 45 dakloze EU-arbeidsmigranten opgevangen; deze winter zijn dat er gemiddeld 80-90 per nacht. Dit betreft vooral (Oost-)Europese burgers die als arbeidsmigranten hierheen komen en dakloos raken na het verlies van hun baan, omdat hun huisvesting vaak gekoppeld is aan hun arbeidscontract. Deze toenemende problematiek vraagt om een bredere, gecoördineerde aanpak. Die is er nu nog onvoldoende. In de tussentijd ondersteunen we deze groeiende groep wel zo goed mogelijk met onderstaande initiatieven

Huidige aanpak

- Zeer kwetsbare dakloze EU-arbeidsmigranten vangen we op in het kader van universele mensenrechten. Dit doen we in een intensieve samenwerking met Stichting Barka. Van de mensen die Stichting Barka afgelopen jaar heeft ondersteund, is ongeveer 40 procent duurzaam teruggekeerd naar werk (incl. huisvesting), dan wel naar het land van herkomst. Voor de overige cliënten was het perspectief divers en daarmee ook de ondersteuning: van hulp bij het aanvragen van een uitkering of paspoort tot begeleiding richting verslavingszorg en opvang.
- Er is een informatiepunt ingericht voor EU-(arbeids)migranten bij het Utrecht International Center (UIC). Via een aparte [raadsbrief](#) wordt u hier nader en uitgebreider over ingelicht.
- Daarnaast loopt sinds eind 2023 een pilot met incidenteel Rijksgeld voor de opvang en begeleiding van zeer kwetsbare, dakloze EU-arbeidsmigranten die geen recht hebben op Wmo-voorzieningen. Dit jaar komt het Rijk met een besluit over het structureel maken van deze middelen en mogelijk een landelijke uitbreiding. Op basis van de gesprekken die we voeren met de Ministeries van VWS en SZW, gaan we er vanuit dat de pilot wordt doorgezet, maar is nog geen zekerheid. In de voorjaarsnota 2024 is aanvullend budget van 800.000 euro vrijgemaakt voor een periode tot 2029 om zowel de groeiende groep dakloze EU-arbeidsmigranten als de groep ongedocumenteerde mensen te proberen zo goed mogelijk te helpen.
- Verder willen we werken met de 'Checklist Gelijke Behandeling EU-burgers', die het Rijk in 2024 heeft uitgebracht. Deze checklist maakt inzichtelijk welke EU-arbeidsmigranten wettelijk aanspraak kunnen maken op voorzieningen uit de Wmo. Ongeveer 30 procent van de huidige populatie dakloze EU-burgers in Utrecht zou recht hebben op maatschappelijke opvang in het kader van de Wmo. Dat bleek uit de indicatieve impactanalyse die we hebben uitgevoerd. Voor deze groep gaan we inzetten op: opvangplekken, begeleiding naar hernieuwd perspectief, extra uitvoeringsbudget voor het werken met de checklist, de bijbehorende Wmo-toets en begeleiding. Het Rijk ziet dit niet als taakverzwaring voor gemeenten en biedt geen compensatie, ook niet voor

de implementatie van deze rechtentool. Deze wettelijke taak moet dus extra worden uitgevoerd door een klein team met binnen de bestaande (centrumgemeente-)middelen voor de maatschappelijke opvang. We blijven, samen met andere (G4) gemeenten, inzetten op de lobby richting het Rijk voor meer middelen om deze verbreding en verzwaring te financieren. Door alvast ervaring op te doen met de checklist, krijgen we goed zicht op de structurele kosten voor de uitvoering van de checklist. Daarnaast is het werken met de checklist een mogelijk aanknopingspunt om in de toekomst te achterhalen waar dakloze Eu-arbeidsmigranten hebben gewerkt en gewoond. Daarmee willen we proberen andere gemeenten, bedrijven en woonsituaties te achterhalen en vanuit daar grondoorzaken meer in beeld te krijgen en op te kunnen handelen. Dit vraagt meer dan wat we op dit moment aankunnen en zullen we betrekken bij de voorjaarsnota 2026.

Utrechtse inzet

In 2020 heeft de commissie-Roemer aanbevelingen gedaan voor een landelijke integrale aanpak EU-arbeidsmigratie waarin – naast dakloosheid – aandacht is voor zorg, werk/bedrijven en huisvesting. Een belangrijk deel van de aanbevelingen is nog niet uitgevoerd door het Rijk. Onze lobby is erop gericht dat alsnog te bewerkstelligen.

Gezien de beperkte financiële en personele bezetting concentreren we ons nu op het implementatietraject voor de Checklist Gelijke Behandeling. Daarnaast zijn we met een zoektocht bezig naar meer kleinschalige opvanglocaties, in alle krapte die we hebben in de stad (en financieel), voor dakloze EU-arbeidsmigranten; en een kleinschalige 24-uursopvang voor Europese vrouwen, zodat deze beter begeleid kunnen worden naar herstel dan nu het geval is vanuit de extra plekken in de nachtopvang.

Met o.a. de aanpak voor Overlast Criminele Vreemdelingen (OCV) proberen we het hoofd te bieden aan de toenemende problematiek op straat waarbij meer en meer sprake is van verward gedrag en alcoholmisbruik. We blijven zoeken naar oplossingen voor deze mensen in de bestaande keten. We verwachten daarin wel stappen te moeten zetten die een veilige opvang en inloop kunnen blijven garanderen zowel voor de mensen die worden opgevangen, de veiligheid op straat als voor de professionals.

Naast de lobby richting het Rijk ten aanzien van de gecoördineerde aanpak, richt een lobby vanuit VNG en G4 zich specifiek op het versneld behandelen en invoeren van het toelatingsstelsel voor uitzendbureaus, vanuit de Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten (Wtta).

Uitvoering moties gecoördineerde aanpak Eu (arbeids)migranten

De gemeenteraad heeft in november [Motie 416](#) aangenomen, die oproept om te komen tot een lokale integrale, gecoördineerde aanpak voor EU-(arbeids)migranten, overeenkomstig met de aanbevelingen voor gemeenten van de commissie-Roemer. Gezien de financiële situatie van de gemeente is het niet mogelijk nu al uitvoering te geven aan de uitvoering van deze moties. Wij komen bij de presentatie van de voorjaarsnota met een voorstel ten aanzien van deze aanpak.

Asiel en migratie: onzekerheid en versobering

De nieuwe wetgevingsvoorstellen op asiel en migratie volgen elkaar snel op. In deze [Kamerbrief](#) van 22 november 2024 staat omschreven wat de planning is voor een aantal wetsvoorstellen op asiel: asielnoodmaatregelenwet, asielcrisiswet, het tweestatusstelsel, intrekken spreidingswet en implementatie Europees Asiel- en Migratiepact. Dit gaat om ingrijpende wijzigingen en zorgt voor veel onzekerheid de komende periode voor de asielzoekers zelf en dat horen we ook terug uit de stad. Ook is het nog onzeker wat de impact hiervan is voor gemeenten. Daarnaast is er sprake van een stevige versobering van de budgetten asiel en migratie op de Rijksbegroting vanaf 2027, onder

andere voor het COA en de IND. Hiermee anticipeert het Rijk op de aanname dat er dan een lagere instroom van asielzoekers en andere migranten zal zijn door nieuw landelijk en Europees beleid. Ook bezuinigt het Rijk al vanaf 2025 op de juridische hulp op de AZC's aan asielzoekers door Vluchtelingenwerk. Vanuit de gemeente volgen we de internationale en landelijke ontwikkelingen op de voet. We trekken op met de VNG, G4 en de provincie Utrecht in onze lobby naar het Rijk om zichtbaar te maken wat de negatieve consequenties zijn van deze en andere maatregelen en blijven scherp op de uitvoerbaarheid.

Asielopvang: opgave Spreidingswet

In 2024 werd de Spreidingswet ingevoerd. Op 23 december 2024 bent u via een [brief](#) geïnformeerd over het verdeelbesluit van de minister van A&M. Daarin is bepaald dat gemeente Utrecht nu de wettelijke taak heeft om voor 1 juli 2025 1.946 asielopvangplekken (waarvan 152 voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen) door het COA te laten realiseren. In onze [brief](#) van 17 april 2024 stond ons streven om ten minste 75% hiervan te realiseren in de 1e cyclus van de spreidingswet (voor 1 juli 2025) en op termijn 100%. Dit vanwege de schaarste aan locaties en de doorlooptijd van ruimtelijke ontwikkelingen. We verwachten nu 80% te realiseren, onder de voorwaarde dat locatie Pahud de Mortangesdreef (300 plekken), die in november 2026 afloopt, wordt verlengd. 80% halen we door:

- de opening van de nieuwe locatie Vlampijpstraat begin mei voor de duur van 3 jaar (220 plekken);
- de verlenging van de Bizetlaan voor statushouders tot 1 februari 2026 (50 plekken).

Het nieuwe kabinet is voornemens de Spreidingswet in te trekken, mogelijk al in 2025. Daarmee vervallen de wettelijke taken en budgetten van gemeenten voor het zoeken naar en beschikbaar stellen van locaties voor asielopvang. Als Rijksmiddelen zouden wegvallen voor de zoektocht naar nieuwe locaties en we dit niet meer kunnen financieren, leggen we dat voor aan de raad. Daarnaast hebben we met het Rijk en COA eerder afspraken gemaakt over de cofinanciering van onze lokale uitgangspunten, namelijk kwalitatieve, duurzame en kleinschalige opvang op basis van het Plan Einstein concept. Het is helaas momenteel onzeker of het COA zich bij verlenging van locaties of bij nieuw te ontwikkelen locaties kan of wil houden aan deze (financiële) afspraken. Dit is momenteel onderwerp van bestuurlijke gesprekken met het COA.

Naast de locaties in het kader van de Spreidingswet, zijn we met het COA in gesprek over een opvanglocatie voor langere tijd (duurzame opvang), volgens de kaders die uw raad heeft vastgesteld. Wij betrekken u als we verder zijn met het invullen van de lokale kaders. Daarnaast hebben we een tijdelijke noodopvang in de Jaarbeurs. Deze opvang met 100 plekken voor mannen (uitgevoerd door de Veiligheidsregio Utrecht) hebben we verlengd tot 1 april 2025, onder de voorwaarde dat de asielzoekers snel doorstromen naar opvang elders. In de praktijk blijkt dat COA dit niet lukt door een landelijk tekort aan opvangplekken. Mensen verblijven daardoor te lang in deze sobere voorziening (HUB), die niet voldoet aan de kwalitatief goede opvang die we in Utrecht beogen. We hebben daarom besloten dat deze locatie rond 1 april sluit voor de opvang van asielzoekers. COA zal de bewoners overplaatsen naar andere opvanglocaties in het land.

De VNG heeft ingestemd met de verhoging van het bedrag voor BRP-straten, waardoor Utrecht kostendekkend een BRP-inschrijffoorziening kan realiseren voor 1000 inschrijvingen, waarover we u in de [brief](#) van 4 december 2024 voor het laatst informeerden.

Steeds meer alleenstaande minderjarige vluchtelingen (AMV)

We zien een stijgende vraag naar opvang van AMV in de stad. Dit komt doordat er sinds 2024 een wettelijke opgave is vanuit de spreidingswet voor 152 plekken AMV-opvang door COA en vanuit de

taakstelling huisvesting statushouders een opgave voor 69 plekken AMV-opvang door Nidos. De opening van locatie Nidos op de Amsterdamsestraatweg (9 plekken voor AMV) is uitgesteld vanwege personeelstekort bij Nidos en opent naar verwachting in april als Nidos de kwaliteit van de begeleiding daar goed op orde heeft. Een groter aantal AMV-plekken doet een groter beroep op de zorg en ondersteuning voor deze groep, waarvoor de gemeentelijke middelen onvoldoende meegroeien. Hier hebben we aandacht voor bij het uitbreiden van het aantal AMV-plekken. Ook vraagt de VNG meer budget voor jeugdhulp voor deze groep. Verder blijven we ons inspannen met onze partners Nidos en COA om de vele verhuizingen van AMV tussen verschillende opvanglocaties in het land te verminderen.

Wetsvoorstel bemoeilijkt huisvesting statushouders

In [deze raadsbrief](#) van 24 januari 2025 bent u geïnformeerd over de stand van zaken van de taakstelling huisvesting statushouders en het provinciaal toezicht hierop. Het ministerie van VRO heeft op 17 februari 2025 een wetsvoorstel gepubliceerd om voorrang op huisvesting te verbieden voor statushouders. Dit wetsvoorstel heeft grote consequenties voor zowel de statushouders zelf, de asielopvang, de inburgering en de stad. Wanneer deze wet realiteit wordt valt het volgende te verwachten: een grote druk op de asielopvang en inhumane woonsituaties bij verblijf in eigen netwerk met overbewoning, minder leefbaarheid en meer dakloosheid tot gevolg. Voor statushouders zelf komt hun inburgering lange tijd stil te staan en daarmee het meedoen aan de samenleving. Daarnaast wil het Rijk de taakstelling pas op een later moment afschaffen. De gemeenten zijn dus tot die tijd nog wel verplicht statushouders te huisvesten, terwijl de mogelijkheden om dat te doen ernstig worden belemmerd.

Daarom hebben we meteen na bekendmaking van dit wetsvoorstel met 16 steden de stevige boodschap afgegeven dat het wetsvoorstel ingetrokken moet worden. Ook de VNG roept op af te zien van dit wetsvoorstel, in hun reactie op de internetconsultatie.

Tegelijkertijd kondigde de minister Asiel & Migratie in de [Kamerbrief](#) van 14 februari 2025 maatregelen aan, voor het sneller huisvesten van statushouders. Doel is de uitstroom uit AZC's te stimuleren, omdat met de huidige trend op 1 januari 2026 de helft van de bewoners op AZC's statushouder is. Hierin zijn vergoedingen voor gemeenten opgenomen wanneer zij meer plekken creëren voor statushouders, zoals doorstroomlocaties, het inrichten van (on)zelfstandige woonruimte en verblijf in hotels. Het gaat hierbij voornamelijk om zeer tijdelijke oplossingen en het is onduidelijk waar statushouders daarna terecht kunnen, gezien het hiervoor beschreven voornemen de voorrang voor statushouders bij huisvesting af te schaffen. De VNG heeft op 19 februari 2025 een kritische [reactie](#) gegeven op deze tegenstrijdige maatregelen, die we van harte steunen.

Inburgering: geen passende financiering voor uitvoering Wet Inburgering 2021

Het Rijk komt [bestuurlijke afspraken](#) over passende financiering voor de uitvoering van de Wet Inburgering 2021 niet na. Het uitvoeringsbudget voor inburgering groeit in 2025 en naar verwachting ook in 2026 niet mee met het aantal inburgeraars, terwijl de instroom van zowel statushouders als gezinsmigranten op dit moment twee keer zo groot is dan het aantal waarop het uitvoeringsbudget is gebaseerd. De verwachting is dat in 2025 en 2026 de verdubbeling van de instroom aanhoudt. De VNG en G4 hebben meerdere keren gepleit voor het nakomen van bestuurlijke afspraken door in passend uitvoeringsbudget te voorzien, tot op heden zonder resultaat. Dit getuigt van onbehoorlijk bestuur. Daarnaast groeit ook het re-integratiebudget en de uitvoeringsmiddelen van Werk en Inkomen voor de begeleiding naar werk of participatie op grond van de Participatiewet niet mee met de hogere aantallen inburgeringsplichtigen. Er zijn vanaf 2025 onvoldoende middelen om uitvoering te kunnen geven aan de Wet Inburgering 2021 en begeleiding naar werk of participatie op grond van de Participatiewet.

Datum 20 maart 2025
Ons kenmerk 30213924

Het Rijk voert in 2025 een bekostigingsonderzoek uit naar de kosten voor de uitvoering van de Wet Inburgering 2021. Op basis daarvan neemt het Rijk naar verwachting in 2026 een besluit over structurele financiering. Met oog op landelijke ontwikkelingen zoals de (voorgenomen) maatregelen omschreven bij asiel en huisvesting statushouders voorzien we grote risico's. Het is hoogst onzeker of het Rijksbudget vanaf 2027 wel passend is bij de wettelijke taken. Ook is het mogelijk dat het Rijk het inburgeringsstelsel aanpast en mogelijk zover versobert dat we negatieve gevolgen voor inburgeraars en de stad en daarmee hogere kosten voorzien.

Aan de raad is toegezegd om in 2026 voorstellen voor te leggen voor een definitieve inrichting van de Utrechtse inburgeringsaanpak vanaf 2027. We benutten 2025 voor het herijken van onderdelen van de dienstverlening van de gemeente en opdrachtnemers om beschikbare middelen zo effectief en efficiënt mogelijk in te zetten. Daarin onderzoeken we ook of we alle onderdelen van de wet willen en kunnen blijven uitvoeren. Tegelijkertijd blijven we samen met de G4 bij het Rijk aandacht vragen voor het nakomen van bestuurlijke afspraken en de noodzaak van structureel passend (uitvoerings-) budget voor uitvoering van de Wet Inburgering 2021.

Tot slot: nader in gesprek

Door de nieuwe kabinetsplannen en afnemende Rijksbudgetten komen onze voorzieningen nog verder in de knel. We hebben te maken met schaarse ruimte in de stad; onze partners en de uitvoerend professionals staan onder druk en die druk neemt verder toe. Het is een uitdaging om aan onze wettelijke taken te blijven voldoen en de humanitaire ondergrens te blijven bewaken.

We begrijpen dat deze brief veel informatie bevat en de consequenties wellicht lastig te overzien zijn. We zijn voornemens om een technische sessie hierover te organiseren in mei. Daar informeren wij u over de laatste ontwikkelingen op alle bovengenoemde onderwerpen, de samenhang tussen die ontwikkelingen en de impact op Utrecht. We nemen hierin ook de opvang van Oekraïense vluchtelingen mee.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Anne de Vries	Datum	9 juni 2026
E-mail	anne.de.vries2@utrecht.nl	Kenmerk	34167360
Type brief	Voortgangsbrief	Onderwerp	Lokale, landelijke & Europese LVV-updates
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Asiel en integratie

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over recente ontwikkelingen binnen de opvang en begeleiding van ongedocumenteerde mensen. U leest een toelichting op de huidige stand van zaken in de rechtszaak tegen de beëindiging van de Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV). Daarnaast delen we de resultaten van onze aanpak in 2025 en welke aankomende Europese wetten van invloed zullen zijn op onze aanpak.

Stand van zaken rechtszaak einde LVV

Zoals eerder gemeld in de raadsbrieven van [28 januari 2025](#), [20 maart 2025](#) en [23 september 2025](#) is een meerderheid van de voormalige LVV-deelnemers eind december 2024 in bezwaar gegaan tegen de beëindiging van de LVV door het toenmalige kabinet Schoof. De voorzieningenrechter heeft op 23 december 2024 de Utrechtse LVV-deelnemers in het gelijk gesteld en de Minister van Asiel & Migratie opgedragen om te zorgen voor LVV-opvang tot vier weken na de beslissingen op de bezwaarschriften.

Het duurde tot medio april 2026 voordat het Rijk startte met de beslissingen over de Utrechtse (en Amsterdamse, Eindhovense en Groningse) zaken. We zien tot nu toe twee soorten beslissingen: niet-ontvankelijk voor de groep die niet langer in de LVV-opvang verblijft (bijvoorbeeld doordat zij zijn teruggekeerd of een nieuwe aanvraag hebben gedaan) en ongegrond voor de groep die nog wel in de LVV-opvang verblijft. Bij de eerste groep zou er geen procesbelang zijn, ware het niet dat het Rijk de gemeente Utrecht financieel moet compenseren voor de opvang die zij sinds 1 januari 2025 aan hen geboden heeft. Om het belang van de gemeente Utrecht te borgen, zijn we tegen deze beslissingen in beroep gegaan. Tegen de beslissingen op de tweede groep gaat de advocaat namens de cliënten in beroep. In het beroep hebben wij ons als gemeente gevoegd om onze bredere gemeentelijke belangen, waaronder de financiële, te waarborgen. We denken dat de rechtbank deze beroepszaken in het najaar van 2026 zal behandelen.

In Rotterdam nam het Rijk al eerder beslissingen op bezwaar. Op 24 april heeft de Rechtbank Rotterdam (vergelijkbaar met een eerdere uitspraak van de rechtbank Amsterdam, zie raadsbrief van [23 september 2025](#)) geoordeeld dat van 16 deelnemers de LVV-opvang niet beëindigd had mogen worden omdat de minister onvoldoende heeft gewaarborgd dat deze kwetsbare personen niet in een 'situatie van zeer verregaande materiële deprivatie' terecht gaan komen. Specifiek handelde het kabinet Schoof in strijd met artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en jurisprudentie van het Europees Hof van Justitie.

De gemeente Utrecht biedt al meer dan 20 jaar opvang en begeleiding aan afgewezen asielzoekers. Onze praktijkervaring leert dat de straat geen oplossing is voor het vraagstuk van illegaal verblijf, maar onderdeel van het probleem. De uitspraken van de rechtbanken bevestigen dit beeld en vormen een juridisch bindend toetsingskader voor de opvang van deze doelgroep. Door deelname aan de rechtszaken, willen we de rechtmatigheid van de beslissing om de LVV te beëindigen juridisch laten toetsen.

In de Voorjaarsnota 2025 is besloten om een inschatting van de Rijksinkomsten in te boeken van € 1,3 mln, inclusief middelen vanuit de rechtszaak.

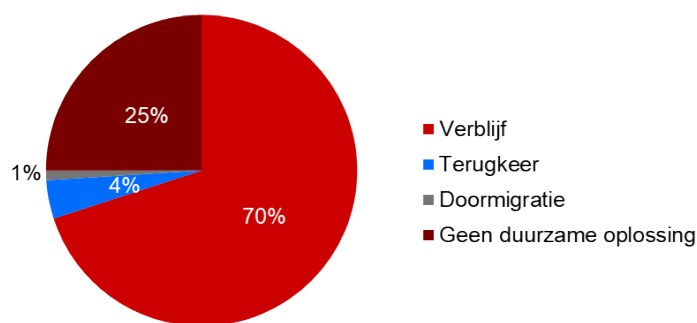
Lokale updates

Terugblik op de resultaten 2025

In 2025 bleef het dankzij bijdragen uit de rechtszaak, een ketenbrede efficiëntieslag (waardoor we konden bezuinigen op de subsidies), aanvullende financiering uit de Voorjaarsnota en Programmabegroting 2025 en (eenmalige) eerdere Rijksbijdragen mogelijk om aan bestendige oplossingen te werken.

Het aantal bezoekers met een verzoek voor opvang en/of begeleiding (402 personen) was in 2025 vergelijkbaar met 2024. Daarvan kwamen er 160 personen (40%) in aanmerking voor opvang en begeleiding op grond van de humanitaire ondergrens (zie beleidsnota [Utrecht Onderdak](#)). Veel mensen die werden afgewezen (in totaal 242 mensen, 60%) dienden veelal hun asielprocedure in een andere lidstaat te doorlopen (de zogeheten Dublin-claim) of hadden recht hebben op opvang in een azc. In tegenstelling tot eerdere jaren was er in 2025 sprake van een oplopende wachtlijst (op 30 april 2026 ging het om 23 personen) doordat minder mensen uitstromen uit de opvang. Dit heeft voor een groot deel te maken met de lopende rechtszaak. Daarnaast ligt dit aan strengere eisen vanuit het Rijk voor herhaalde asielaanvragen, waardoor mensen minder snel kunnen uitstromen. We verwachten dat de schaarste in het aantal opvangplekken aan zal houden terwijl de rechtszaak loopt (waarschijnlijk tot minimaal medio/eind 2027).

In 2025 verlieten in totaal 79 personen de opvang. Het betreft een combinatie van LVV-deelnemers en deelnemers die na het einde van de LVV (in 2025) zijn ingestroomd (de 'Utrechtse deelnemers'). Nog steeds behalen de meeste mensen een (semi-)duurzame oplossing richting verblijf (zie onderstaande grafiek). Dit betreft in de meeste gevallen een herhaalde asielaanvraag, daarnaast inwilligingen van een reguliere verblijfsvergunning. Van de herhaalde asielaanvragen wordt nog steeds een hoog aandeel (87%) toegekend. Een kleiner deel stroomt uit door middel van begeleide terugkeer of soms doormigratie. Voor een kwart werd in 2025 geen oplossing gevonden, deze groep is verdwenen in de illegaliteit.

Wanneer het EU-Asiel en Migratiepact in werking treedt (zie pagina 3), verwachten we dat het aandeel duurzame oplossingen zou kunnen dalen. Herhaalde asielaanvragen zullen in de versnelde procedure worden afgehandeld en er zullen nog strengere criteria worden gehanteerd. Dat betekent niet dat betrokkenen niets te vrezen hebben bij terugkeer, maar dat de drempel om dat aan te tonen veel hoger ligt.

Andere lokale updates

Sinds 2025 gaan we, om alle opvangplekken optimaal te benutten, flexibeler om met de volgorde van instroom van nieuwe deelnemers. Nieuwe deelnemers stroomden voorheen standaard op twee locaties in (Weerdsingel en De Toevlucht), om daarna overgeplaatst te worden naar organisaties zoals Huize Agnes en de Noodopvang Utrecht. Tegenwoordig kunnen mensen hier ook direct worden geplaatst.

Datum 9 juni 2026
Ons kenmerk 34167360

De deelnemers doorlopen hetzelfde begeleidingstraject: eerst worden alle mogelijke perspectieven onderzocht en het meest realistische perspectief bepaald. Als deelnemers zich gemotiveerd tonen om aan het perspectief te werken, worden zij voor langere tijd begeleid en opgevangen.

Daarnaast verstrekken we sinds 2025 leefgeld in afwachting van opvang. Op deze manier kunnen mensen zonder vaste woon- of verblijfplaats langer voorzien in hun eigen levensonderhoud en borgen we de humanitaire ondergrens. Het leefgeld wordt verstrekt door stichting STIL, die samen met VluchtelingenWerk contact met deze deelnemers onderhoudt in afwachting van hun plaatsing.

We zijn ook gestart met een pilot voor opvang en begeleiding van Noord-Afrikaanse ongedocumenteerde mensen. Regelmatig komen zij in beeld als gevolg van overlast en/of criminaliteit. Sinds 2023 begeleidt Meldpunt voor Perspectief door counseling en veldwerk deze groep mensen richting een duurzame oplossing. In de pilot, medegefinancierd door het Rijk, wordt onderzocht of kortdurende opvang bijdraagt aan nog meer oplossingen. In het vierde kwartaal van 2026 informeren we u over de uitkomsten.

Voor deze extra inzet is in 2026 dekking binnen de begroting. Structurele dekking is hiervoor niet aanwezig.

Europese ontwikkelingen

Het Europese Asiel- en Migratiepact (hierna het Pact) gaat op 12 juni 2026 van start. De enige uitzondering op deze startdatum is de Terugkeerverordening. Inmiddels zijn de dialoogonderhandelingen tussen de Europese Commissie, Europese Raad en het Europees Parlement voltooid en is besloten om het grootste deel van de wet onmiddellijk na stemming in het Europees Parlement in te laten gaan (hoogstwaarschijnlijk over enkele maanden).

Op 4 juni hebben we u tijdens een technische sessie geïnformeerd over de verschillende onderdelen van het Pact, de extra nationale maatregelen en de verwachte lokale impact op het beleidsterrein van asiel en integratie. Om de impact van het Pact te kunnen monitoren, is recent het Europees gefinancierde CERV-project "Impact Cities" gestart. Door uitwisseling van handelingsperspectieven met andere Europese steden willen we ook onder het nieuwe asielsysteem de mensenrechten van asielzoekers blijven borgen. De andere deelnemers zijn de steden Berlijn, Zagreb, Athene, Lyon, Anvita (netwerk van Franse welkome steden), From the Sea to the City en InterAlia (Duitse en Griekse maatschappelijke organisaties). Het project biedt kansen om invloed uit te oefenen op Europees beleid en zal in de loop van 2028 eindigen met een eindconferentie in Utrecht.

Vooruitblik

Het kabinet heeft aangekondigd de komende tijd met voorstellen te komen uit de Asielnoodmaatregelenwet (deze werd weggestemd, zie de raadsbrief van [21 april 2026](#)). We volgen of het ook zal gaan om strafbaarstelling van illegaal verblijf en blijven indien nodig invloed uitoefenen op het wetgevingsproces.

Daarbij onderzoeken we de komende maanden de behoeften en mogelijkheden voor een Utrechtse stadskaart (ook wel 'city ID card' genoemd) voor ongedocumenteerde mensen in navolging van diverse Amerikaanse, Canadese en Europese steden. Ook zijn we met het Utrechts hoger onderwijs in gesprek over manieren om de studie(- en visum)mogelijkheden van gewortelde ongedocumenteerde jongeren (18+) in onze gemeente te vergroten. We informeren u in het vierde kwartaal van 2026 over deze projecten mede in het licht van de mogelijke landelijke ontwikkelingen rond de strafbaarstelling.

We hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Jan Braat	Datum	21 april 2026
E-mail	j.braat@utrecht.nl	Kenmerk	34147959
Type brief	informereren	Onderwerp	strafbaarstelling illegaal verblijf
Bijlage(n)		Beleidsveld	Asiel en integratie

Geachte leden van de raad,

We hebben u eerder op [23 september](#) geïnformeerd over de mogelijke lokale impact van de strafbaarstelling illegaliteit. Met deze brief informeren wij u over de meest recente ontwikkelingen rond dit onderwerp.

Landelijke besluitvorming:

Afgelopen week, op 13 en 14 april 2026, zijn de Asielnoodmaatregelenwet, de novelle over de strafbaarstelling van illegaliteit en de wet Tweestatusstelsel besproken in de Eerste Kamer. Op 21 april heeft de Eerste Kamer de wet Tweestatusstelsel aangenomen, voor de Asielnoodmaatregelenwet en de novelle was geen meerderheid.

Utrecht heeft in VNG-verband - samen met een aantal andere grote steden en een netwerk van 120 maatschappelijke organisaties en protestantse en katholieke kerken - actief gelobbyd tegen de strafbaarstelling van illegaliteit. We werden daarin gesteund door vrijwel alle adviesorganen zoals de Raad van State, Raad voor de Rechtspraak en instituut Clingendael. Zij gaven onder meer aan dat in andere Europese landen (zoals Duitsland en Italië) de instroom van asielzoekers niet lager is geworden door de strafbaarstelling. Uitvoeringsorganisatie Dienst Terugkeer & Vertrek waarschuwde dat deze wet vrijwillige terugkeer juist bemoeilijkt. De Dienst Justitiële Instellingen meldde dat zij tot 2030 onvoldoende cellencapaciteit beschikbaar en de Politie dat handhaving van deze wet geen prioriteit heeft omdat hun focus op "echte criminaliteit" ligt. Juridische specialisten als de Commissie Meijers en hoogleraar strafrecht Buruma beoordeelden de wetten als kwalitatief onder de maat.

De overkoepelende boodschap was dat de wetten onuitvoerbaar zijn en dat de beoogde doelen (minder instroom en meer terugkeer) niet behaald zullen worden. Ook kunnen zij ertoe leiden dat kwetsbare ongedocumenteerde mensen vaker in situaties van (seksuele) uitbuiting en mensenhandel terechtkomen, en zij uit angst hun kinderen niet naar school zullen sturen en gezondheidszorg zullen mijden.

Wij zijn als Utrecht opgelucht dat de strafbaarstelling van illegaal verblijf niet wordt doorgevoerd. We blijven als Utrecht Mensenrechtenstad en Welcoming City ons staande beleid van ondersteuning van deze doelgroep voortzetten.

Burgemeester en wethouders

Datum 21 april 2026
Ons kenmerk 34147959

U heeft op 29 januari 2026 de [motie](#) 'Stop de strafbaarstelling van mensen zonder verblijfsstatus, bescherm Utrechtse inwoners' aangenomen. Nu de strafbaarstelling niet wordt ingevoerd, achten we uw motie bij deze afgedaan.

Voor de zomer ontvangt u van ons een raadsbrief die ingaat op de impact van en mogelijke bijstellingen op de volgende wetten en verordeningen:

- Het Europese Asiel – en Migratiepact (ingangsdatum: 12 juni 2026)
- De Europese Terugkeerverordening (ingangsdatum nog onbekend, mogelijk al op 12 juni 2026)
- De Wet Tweestatusstelsel

Zoals eerder toegezegd lichten wij deze wijzigingen graag toe in een technische sessie.

Deze verschillende beleidsveranderingen lopen deels synchroon en overlappen elkaar deels. We denken dat het goed is u te informeren over de mogelijke lokale impact.

We hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Actuele Motie: Stop de strafbaarstelling van mensen zonder verblijfsstatus, bescherm Utrechtse inwoners.

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op donderdag 29 januari '26,

Concluderende dat:

1. Op 18 december 2025 de Tweede Kamer asielwetsvoorstellen heeft aangenomen, inclusief de novelle die strafbaarstelling mogelijk maakt van mensen zonder verblijfsstatus en hulpverleners, en deze nu bij de Eerste Kamer voorliggen;¹
2. Er naar schatting tussen de 23.000 en 58.000 ongedocumenteerde mensen in Nederland verblijven, vaak in grote steden zoals Utrecht;
3. Criminalisering mensen onder de radar drijft, wat het zicht op deze mensen beperkt en leidt tot stigmatisering en uitsluiting, het vermindert toegang tot noodzakelijke zorg en basisvoorzieningen, en leidt tot grote zorgen bij gemeenten, maatschappelijke organisaties, hulpverleners en kerken;²
4. De Raad van State waarschuwt dat hulpverleners het risico lopen strafbaar te worden gesteld voor het bieden van noodzakelijke hulp;³ en dit risico op basis van andere wetsartikelen ook niet uitgesloten is;
5. Een breed maatschappelijk bondgenootschap, genaamd *Stop de Asielwetten*, van maatschappelijke organisaties, kerken en juridische experts deze wetgeving onmenselijk, onuitvoerbaar en onwenselijk noemt;⁴
6. Strafbaarstelling geen effect heeft op de zogenaamde 'grip op migratie' of vertrekbaarheid; zowel internationale ervaringen als kritiek van politie wijzen op hoge kosten en uitvoeringsproblemen;
7. Het wetsvoorstel onzorgvuldig tot stand is gekomen en strijdig kan zijn met EU-wetgeving;
8. Huidige LVV-rechtszaken de Staat verplichten tot opvang via gemeenten;⁵
9. De Raad van de Europese Unie instemt met een terugkeervoorstel, waardoor huiszoekingen en invallen bij particulieren, kerken, NGO's zoals het Leger des Heils en andere veilige opvangplekken mogelijk worden;⁶

¹https://www.eerstekamer.nl/wetsvoorstel/36704_asielnoodmaatregelenwet?df1=vgi8ggaw8fs6#:~:text=Volgens%20het%20kabinet%20legt%20de,op%20de%20voorzieningen%20in%20Nederland

² https://www.ad.nl/praat-mee/opinie-strafbaar-zonder-papieren-dat-is-een-maatregel-voor-de-buhne~a716df22/?mc_cid=f0fce6df19&mc_eid=ec56fef946

³ <https://www.raadvanstate.nl/adviezen/@154193/w03-25-00303-ii/>

⁴ <https://stopdeasielwetten.nl>

⁵ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:RBDHA:2024:21814>

⁶ <https://picum.org/blog/return-regulation-jha-council-to-endorse-police-raids-of-private-homes-to-search-for-migrants/>
<https://www.nd.nl/opinie/opinie/1303117/amerikaanse-toestanden-zijn-hier-ook-denkbaar-met-het-strengs#closemodal>

Overwegende dat:

1. Utrecht een Mensenrechtenstad is waar ieder mens waardevol is en recht heeft op menselijke waardigheid en rechtsbescherming, ongeacht de verblijfsstatus en de raad zich daarvoor inspant;⁷
2. Strafbaarstelling de zorgplicht van Utrecht voor haar inwoners ondermijnt, ongedocumenteerden mensen hun menselijke waardigheid en grondrechten ontzegt, noodzakelijke hulp ontmoedigt en maatschappelijke problemen vergroot;
3. Het bieden van hulp aan mensen in nood nooit strafbaar mag worden gesteld, omdat elk mens telt;
4. Het absoluut onaanvaardbaar is dat zorg-, onderwijs- of andere publieke instanties door onduidelijke wetgeving ongedocumenteerde mensen (gedwongen) gaan 'aangeven' bij de politie;
5. De LVV-keten/bed-bad-brood-regeling, door maatwerk, opvang en samenwerking tussen gemeente, Rijk en maatschappelijke partners bewezen effectief en humaan functioneert en deze aanpak van legalisering, doormigratie en terugkeer landelijk steun en voortzetting verdient.⁸
6. Mogelijke invallen in de Utrechtse opvangketen van ongedocumenteerde mensen in strijd zijn met Utrechts beleid, bestaande LVV-jurisprudentie, de kabinetsbelofte om niet "op ongedocumenteerden te jagen" en de Eerste Kamer-constatering dat "hulp, inclusief de bed-bad-broodregeling, niet strafbaar is".
7. Zowel de voorliggende asielwetgeving, het Migratiepact, de voorgestelde Terugkeerverordening als de wijzigingen van de Vreemdelingenwet directe gevolgen hebben voor het medebewind en de autonomie van gemeenten en deze zorgvuldig moeten worden meegewogen;

Verzoekt het college:

1. Zich, samen met de VNG, de G4 en andere landelijke partners, krachtig uit te spreken richting de Eerste Kamer en formerende partijen tegen strafbaarstelling illegaliteit, met nadruk op de onuitvoerbaarheid en onwenselijkheid daarvan;
2. Te benadrukken dat hulpverleners nooit strafbaar mag worden en dat rechtsbescherming van ongedocumenteerde mensen en hulpverleners noodzakelijk is;
3. In te zetten op landelijke uitrol van de LVV-opvang/bed-bad-brood-regeling, een bestendige oplossing voor mensen zonder verblijfsstatus;
4. In samenspraak met de VNG en ketenpartners lokale maatregelen te ontwikkelen en alles in het werk te stellen om de humanitaire en rechtsstatelijke impact van de asielwetten, de strafbaarstelling en de EU-terugkeerwetgeving zoveel als mogelijk te beperken;
5. De raad te informeren over de stand van zaken in het derde kwartaal van dit jaar, of eerder als er belangrijke nieuwe informatie is.

en gaat over tot de orde van de dag.

Ingediend door:

- Kirsten Alblas, ChristenUnie
- Pepijn Zwanenberg, LINK
- Ruud Maas, Volt
- Ruben Snijder, Student&Starter
- Hester Assen, Partij van de Arbeid
- Venita Dada-Anthonij, D66
- Louise de Vries, Partij voor de Dieren
- Melody Deldjou Fard, GroenLinks
- Gert Dijkstra, EenUtrecht
- Stevie Nolten, BIJ1
- Mahmut Sungur, DENK
- Victor Paalman, Horizon

⁷ Zie [SV 2024 nr. 197 Gevolgen en impact einde samenwerking LVV met Rijk \(met antwoord\)](#), [M424 Voorbereiding op lokale gevolgen van het EU Migratie- en Asielpact 2026](#) M400 Verzet tegen de asielwet, [M376 Op weg naar Utrecht als Vrijhavenstad, luist nu!](#)

⁸ <https://repository.wodc.nl/bitstream/handle/20.500.12832/3223/3287-eindevaluatie-landelijke-vreemdelingenvoorziening-volledige-tekst.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Motie: Voorbereiding op lokale gevolgen van het EU Migratie- en Asielpact 2026

De gemeenteraad Utrecht in vergadering bijeen op donderdag 17 juli 2025, ter bespreking van de Afrondende besluitvorming na debat over Gevolgen Kabinetsbeleid op Asiel en Integratie,

Overwegende dat:

- Het EU Migratie- en Asielpact (Migratiepact) per 12 juni 2026 in werking treedt en het Rijk op 12 december 2024 een Nationaal Implementatieplan heeft ingediend waarin de implementatiestappen en acties zijn beschreven;¹
- Het Nationaal Implementatieplan het Rijk verplicht tot betrokkenheid en afstemming met gemeenten, met name op het gebied van opvang, huisvesting en integratie;²
- De concrete invulling van de gemeentelijke rol en de benodigde ondersteuning voor gemeenten nog in ontwikkeling zijn;³
- Tijdige en goede informatievoorziening richting de gemeenteraad essentieel is om haar kaderstellende en controlerende rol te kunnen vervullen;

Constaterende dat:

- De impact van het Migratiepact op de gemeente nog onvoldoende duidelijk is en voorbereiding gewenst is.
- De recent door de Tweede Kamer aangenomen asielnoodwetten mogelijk niet (volledig) aansluiten op de lokale praktijk en het nieuwe Migratiepact, wat kan leiden tot onduidelijkheden en verwarring in de gemeentelijke uitvoering en verplichtingen.⁴
- Het raadzaam is om een technische sessie te organiseren zodat de raad samen met college kennis kan nemen van de lokale implicaties van het Migratiepact.

Verzoekt het college om:

1. De gemeenteraad uiterlijk in het eerste kwartaal van 2026 schriftelijk te informeren over de stand van zaken rond het Nationaal Implementatieplan en de verwachte impact op de gemeente;

¹https://www.eerstekamer.nl/brief_in/20250625/implementatie_asiel_en/f=/vmojkwf62ccj.pdf

²<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2024/12/06/tk-bijlage-nationaal-implementatieplan-asiel-en-migratiepact>

³<https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-justitie-en-veiligheid/het-verhaal-van-j-en-v/2025/eu-asiel-en-migratiepact-1-jaar-voor-uur-u>

⁴<https://www.adviesraadmigratie.nl/publicaties/adviezen/2025/06/25/advies-over-uitvoerings--en-implementatiewet-asiel--en-migratiepact>

2. In het tweede kwartaal van 2026 een technische sessie voor de gemeenteraad te organiseren waarin het college de gevolgen van het Migratiepact toelicht en ingaat op de gemeentelijke voorbereidingen;
3. In de voorbereiding nadrukkelijk de afstemming met ketenpartners en de VNG te zoeken om de lokale implementatie zo effectief mogelijk vorm te geven.

En gaat over tot de orde van de dag.

Ingediend door:

- Bina Chirino, ChristenUnie
- Venita Dada-Anthonij, D66
- Ruud Maas, Volt
- Hester Assen, Partij van de Arbeid
- Ruben Snijder, Student & Starter
- Gert Dijkstra, EenUtrecht

Technische sessie Europees Asiel- en Migratiepact

4 juni 2026 | 14:30 – 15:30

Gemeenteraad Utrecht

Programma voor vandaag

Uitleg van de asielketen
Aard en omvang Europese Asiel- en Migratiepact

Een aantal belangrijke maatregelen uitgelicht

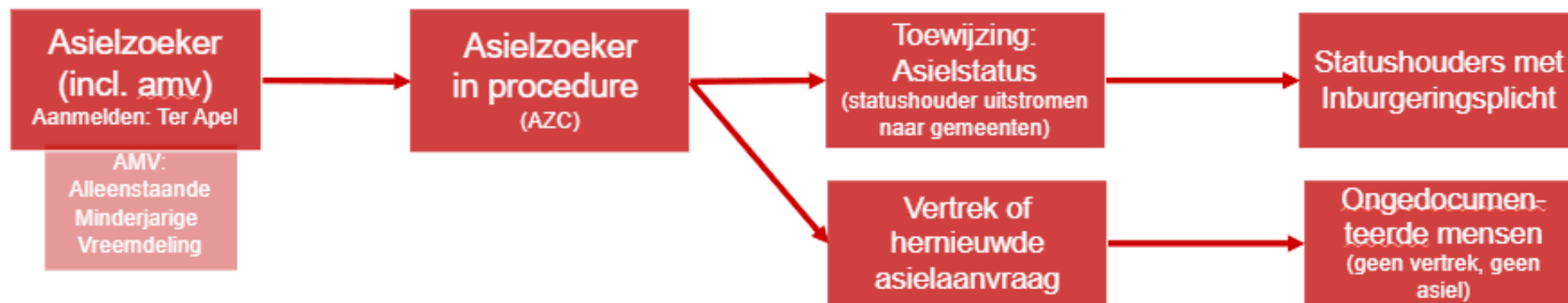

Verwachte lokale impact: verschillende doelgroepen en opgaven

01

Inleiding: Uitleg van de asielketen
Aard en omvang EU-Asiel- en Migratiepact

Hoe zat het ook alweer? Een basaal overzicht

Oekraïense
ontheemden
(in en door gemeenten)

Overzicht Europese Asiel- en Migratiepact

De verordeningen & richtlijn hebben zowel betrekking op:

- de **aankomsten van asielzoekers**, inclusief identificatie en screening
- de **procedures (asiel en terugkeer)** die asielzoekers doorlopen
- de **samenwerking en lastenverdeling** tussen lidstaten onderling en met landen buiten de EU

Asielprocedure-
verordening &
Verordening
terugkeergrens-
procedures

Richtlijn
opvangvoorzieningen

Kwalificatieverordening

Screeningverordening

Verordening asiel- en
migratiebeheer

Terugkeerverordening
(nog in de maak)

Eurodac-verordening

Verordening crisis- en
overmachtsituaties

Uniekader voor
hervestiging

Ruimte voor vragen

02

Een aantal belangrijke
maatregelen uitgelicht

Aankomsten

- Meteen bij aankomst screening van identiteit, gezondheid én veiligheidsrisico's + toewijzen procedure (binnen 7 dagen aan de grenzen)
- Eurodac (databank) wordt aangevuld met veel meer soorten gegevens (gezichtsopnamen, identiteits- en reisdocumenten, kwetsbaarheden) + verlaging leeftijdsgrens (14 naar 6 jaar)
- Strenger regime asielzoekers die doorreizen binnen de EU:
 - snellere overdracht naar eerste land van binnenkomst
 - duurt langer voordat verantwoordelijkheid van eerste land van binnenkomst vervalt

Richtlijn
opvangvoorzieningen

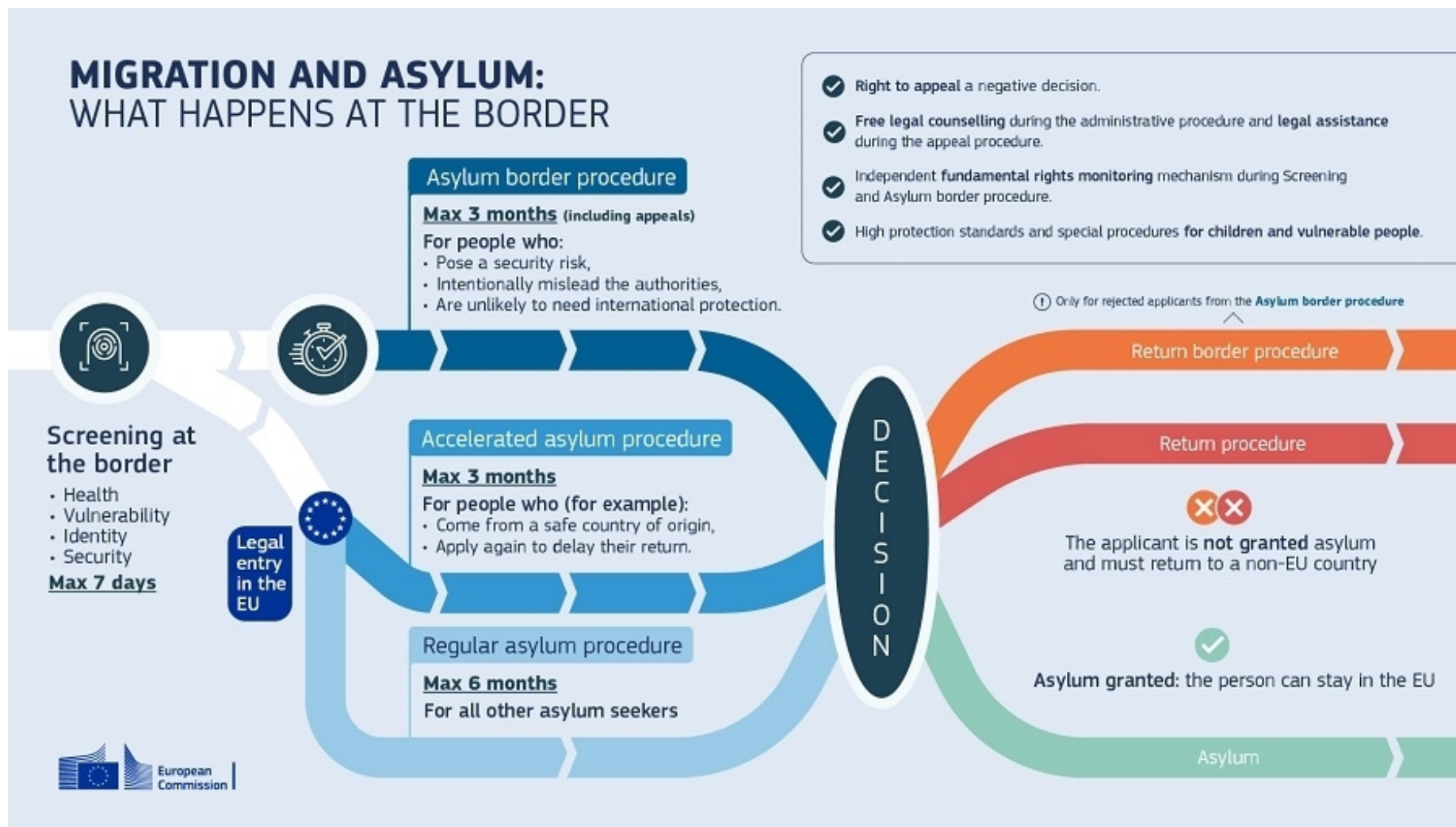
Verordening asiel- en
migratiebeheer

Screeningverordening

Eurodac-verordening

Procedures asiel- en terugkeer

Procedures (asiel)

- Aanscherpingen in de bewijslast bij de asielzoeker en snellere afwijzingen (bijv. bij niet zo spoedig mogelijk indienen asielaanvraag, onrechtmatig verblijf, verdenking opzettelijke misleiding, tegenstrijdige verklaringen).

Inrichting opvang

- Dublin-claimanten: alleen eetgeld i.p.v. leefgeld, vrijheidsbeperking. In Nederland speciale locaties in 4 tot 20 gemeenten, waaronder Gouda. Utrecht niet benaderd, past niet bij Utrecht Mensenrechtenstad & Plan Einstein.
- Beoordeling van bijzondere opvangbehoeften (o.a. minderjarig, slachtoffers mensenhandel, gendergeweld) binnen 30 dagen.
- Kinderen sneller naar school (2 i.p.v. 3 maanden). Alleen asielzoekers in een reguliere procedure mogen aan het werk.

Asielprocedure-
verordening &
Verordening
terugkeergrens-
procedures

Kwalificatieverordening

Richtlijn
opvangvoorzieningen

Procedures (terugkeer)

- Langere termijnen vreemdelingendetentie (van 18 naar 24 maanden). Onbeperkt bij veiligheidsrisico's. Uitbreiding gronden voor detentie: onderduikrisico, gevaar voor uitbuiting, vaststelling nationaliteit/identiteit.
- Mensen kunnen voortaan in theorie ook worden uitgezet naar een willekeurig derde land waar ze niet vandaan komen: de terugkeerhub. Het is aan landen zelf om overeenkomsten met deze landen te sluiten. Eerder dacht het kabinet bijvoorbeeld aan Oeganda.
- Voortaan een Europees terugkeerbesluit – dit maakt het mogelijk voor landen om elkaars terugkeerbesluit te erkennen en uit te voeren.
- De gronden voor huiszoeken en invallen in opvangplekken/kerken/inloophuizen worden verruimd. Bijv. als iemand aangeeft geen nationaliteits- of identiteitsdocumenten te hebben, kan een inval plaatsvinden.

Terugkeerverordening
(nog in de maak)

Samenwerking en lastenverdeling

- Permanent solidariteitsmechanisme: verdeelsysteem om lidstaten met grote aantallen aankomende migranten/asielaanvragen te ondersteunen. Herplaatsingen, financieel of in natura.
- Bij crises en rampen (pandemie, natuurrampen, hybride oorlogsvoering, etc.) zou Nederland of een ander land een verzoek kunnen doen voor tijdelijke afwijking van het Pact en meer solidariteitsbijdragen.

Verordening crisis- en
overmachtsituaties

Aanvullende Nederlandse maatregelen

- Een aantal aanvullende maatregelen ('koppen') met grote impact op de gemeente zijn:
 - Nareis beperkt tot het kerngezin (Wet Tweestatusstelsel)
 - Tweestatusstelsel: niet alleen een andere status (EU-Pact) maar ook *andere rechten en plichten* (Wet Tweestatusstelsel).
Verwachting: mensen met B-status gaan doorprocederen naar een A-status met meer rechten.
 - Geen toegang meer tot rechtsbijstand door VluchtelingenWerk in de eerste fase van de asielprocedure. De IND biedt wel juridisch advies.
 - Afschaffen schrappen van de rust- en voorbereidingstijd en voornemenprocedure. Verwachting idem: meer procedures bij de rechtbanken.
 - Kortere beroepstermijnen dan noodzakelijk.

Aanvullende Nederlandse maatregelen

- Mogelijkheid tot inbewaringstelling van minderjarigen.
- Afschaffen van de verblijfsvergunning asiel onbepaalde tijd, duur verblijfsvergunning asiel bepaalde tijd van 5 naar 3 jaar.
- Positief: het kabinet kiest ervoor om mensen sneller aan het werk te laten gaan (3 maanden) dan waartoe het Pact verplicht (6 maanden).

In plaats van herplaatsingen, kiest het kabinet voor afkopen met €20.000 per plek, net als bijna alle andere EU-landen. Dit zou tot overbelasting van grenslanden kunnen leiden. Onduidelijk maar spannend wat de gevolgen kunnen zijn.

Ruimte voor vragen

03

Lokale impact: opvang **asielzoekers** incl. alleenstaande minderjarige vluchtelingen

Asielopvang

- **Geen problemen bij versnelling onderwijsverplichting** voor primair onderwijs i.v.m. voldoende plek op school (verantwoordelijkheid gemeente). Voor voortgezet onderwijs (verantwoordelijkheid provincie) worden de huidige termijnen nu al niet gehaald dus dit blijft een aandachtspunt.
- **Motiverend dat kansrijke asielzoekers sneller mogen werken** (na 3 i.p.v. 6 maanden). Dit draagt bij aan iemands perspectief/betere integratie.
- **Ongelijkheid tussen groepen.** Beperking nareis tot kerngezin voor alle asielzoekers. Minder mogelijkheden nareis voor subsidiair beschermde (B-status → **meer spanningen op de azc's**).
- Ook meer spanning doordat kansarme asielzoekers (<20% inwilliging Europees) niet meer mogen werken. Ook **nadelig voor hun perspectief**, hier of in hun herkomstland.

Asielopvang vervolg

- Bijzondere opvangbehoeften (binnen 30 dagen in kaart brengen): momenteel zijn voor bepaalde kwetsbare groepen (LHBTQIA+) speciale kamers ingericht. Gemeente houdt vinger aan de pols of de opvang inderdaad voldoende is ingericht op bijzondere behoeften.
- IND geeft geen prioriteit aan behandeling van de aanvragen die voor 12 juni zijn ingediend. Voor de huidige groep in de asielopvang betekent dit **veel langere wachttijden (prognoses variëren van 5 – 8 jaar)**.

Alleenstaande minderjarige vluchtelingen

- Als een familielid wordt gevonden, wordt die lidstaat (bijv. Nederland) in principe verantwoordelijk.
- AMV in principe níet in de grensprocedure én meer waarborgen voor deze groep in de asielprocedure. Hierdoor hebben zij een **grotere kans op een inwilliging**. Mogelijk bijeffect is dat familie vaker kinderen vooruit sturen naar de EU (**meer AMV's**).
- Versteviging beperkingen op detentie, dit zou in theorie kunnen leiden tot meer vraag naar (gesloten) jeugdhulp.

Alleenstaande minderjarige vluchtelingen vervolg

- Betere registratie van AMV's kan **gezinshereniging bevorderen** en zorgen voor **betere tracering** van kinderen die verdwijnen.
- Stevigere nadruk op kleinschalige opvang en het recht op psychische zorg van AMV's sluit goed aan bij onze Utrechtse visie. In praktijk zijn er wel capaciteitsproblemen in de jeugdzorg en GGZ.
- Strengere voorwaarden voor het uitzetten van AMV's – hierdoor zou de **groep jonge ongedocumenteerden groter** kunnen worden.

Ruimte voor vragen

05

Lokale impact: inburgering & huisvesting **statushouders**

Inburgering & huisvesting statushouders

- Verkorting vergunning asiel bepaalde tijd (5 → 3 jaar):
 - Sneller moment van herbeoordeling → **geeft stress tijdens inburgering.**
 - Kans op onderbreking van trajecten (opleiding/werk) door hernieuwde procedures.
 - **De inburgeringsplicht kan al eindigen vóór het aflopen van de inburgeringstermijn.**
- Afschaffing verblijfsvergunning onbepaalde tijd:
 - Minder verblijfszekerheid → **langdurige onzekerheid bij statushouders.**
 - Minder focus op duurzame integratie (taal, opleiding, werk).
 - Mogelijk hogere uitval in inburgeringstrajecten.
 - Werk naast inburgering wordt aantrekkelijker. Om een verblijfsvergunning EU langdurig ingezetene te kunnen krijgen

Inburgering & huisvesting statushouders vervolg

- Beperking nareis tot kerngezin:
 - Langere of blijvende gezinsscheiding → **negatieve effecten op welzijn en leerbaarheid.**
 - Verminderde participatie en langzamer taalverwerving. Vertraagt de inburgering.
- Extra voorwaarden nareis voor B-status (wachttijd, middelen, huisvesting):
 - Ongelijkheid tussen A- en B-status binnen integratie.
 - B-statushouders hebben minder perspectief → risico op afhaken bij de inburgering.
 - Keuze voor werk. Bijvoorbeeld om aan de inkomenseis te voldoen.

Inburgering & huisvesting statushouders vervolg

- **Meer onzekerheid voor gemeenten grootte van het gezin**
- We krijgen te maken met meer alleenstaanden (meest schaarse type woning) → lastiger om de taakstelling voor huisvesting te halen

Ruimte voor vragen

07

Impact: opvang ongedocumenteerde mensen

Opvang ongedocumenteerde mensen

- Meer dakloosheid met asielzoekers op straat die in een ander land asiel aan moeten vragen of direct zijn doorgereisd → **meer drukte op het Aanmeldloket ongedocumenteerden** – vraagt meer capaciteit.
- Snellere beslissingen op asielaanvragen:
 - In theorie zou dit kunnen leiden tot meer terugkeer
 - Maar, ook de kans op onzorgvuldige afwijzingen wordt groter. In dit geval zullen mensen niet terugkeren → **meer vraag naar ongedocumenteerden opvang.**
- Mensen die niet vrijwillig terugkeren kunnen sneller en langer in vreemdelingendetentie geplaatst worden. Dit betekent langere vrijheidsontneming indien iemand niet (sneller) uitgezet kan worden.

Opvang ongedocumenteerde mensen vervolg

- Lastiger & duurder om herhaalde asielaanvraag in te dienen. **Kostenstijgingen voor NGO's die juridische begeleiding bieden** (inwilligingspercentage vanuit Utrecht nu: 87%).
- Meer afwijzingen op administratieve gronden (late indiening, periode van onrechtmatig verblijf) en grotere bewijslast individuele vervolging. Vluchtelingen die gevaar lopen zullen dat door bureaucratische eisen niet meer kunnen bewijzen. Hierdoor zullen **meer vluchtelingen langdurig ongedocumenteerd** zullen raken.
- Verwachting: doorreizen van ongedocumenteerde mensen uit Zuid-Europa (zeker als veel EU-landen de herplaatsingen afkopen en deze landen overbelast raken).
- Gevolgen: **veel meer mensen op straat, langer of herhaald verblijf in de ongedocumenteerd opvang en minder duurzame uitstroom (hogere wachtlijsten).**
- Bij huiszoeken mogelijk onrust in de samenleving (burgerverzet). Spanningen tussen nationaal en lokaal bestuur.

Ruimte voor vragen

Vervolg

- Presentatie wordt toegezonden ter naslagwerk.
- Lokale impact van het Pact monitoren we als onderdeel van EU-gefinancierd project 'Impact Cities' (2026 – 2028) met andere Europese steden.

08

Naslagwerk

Opvang ongedocumenteerde mensen

Onderzoeken naar factoren die een rol spelen bij terugkeer & vreemdelingendetentie

[Toekomst in land van herkomst voor afgewezen alleenstaande minderjarige vreemdelingen vaak moeilijk bespreekbaar | WODC - Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum](#)

[Verschillende belangen en perspectieven bij terugkeer van migranten zonder verblijfsrecht | WODC - Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum](#)

[Investeren in begeleiding migranten met vertrekbevel is zinvol | WODC - Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum](#)

[The Effectiveness of the EU Return Policy at All Costs: The Punitive Use of Administrative Pre-removal Detention](#)

[Return to Sender? Administrative Detention of Irregular Migrants in Germany and the Netherlands](#)

[Bevindingen en aanbevelingen van het Finding Agreement In Return \(FAIR\)-project](#) (Erasmus Universiteit)

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	L. Maats	Datum	1 juli 2026
E-mail	l.maats@utrecht.nl	Kenmerk	34209447
Type brief	voortgangsbrief	Onderwerp	Verlengen en ophogen asielopvanglocaties
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Asiel en integratie

Geachte leden van de raad,

In de [raadsbrief](#) van 12 mei j.l. informeerden wij u over het aantal asielopvangplekken in onze gemeente, de zoektocht naar de vervangingsvraag voor de tijdelijke asielopvanglocaties en voor de renovatie van de locatie aan de Joseph Haydnlaan. Op deze laatstgenoemde locatie zijn tijdens de renovatie, die naar verwachting 3 jaar duurt, 175 opvangplekken niet beschikbaar. In deze brief gaan we in op de oplossingen die we hiervoor voor ogen hebben.

Tijdens de renovatie gaan we tijdelijk het aantal opvangplekken op een aantal bestaande opvanglocaties ophogen, namelijk aan de Europalaan, de Bizetlaan en de AMV opvanglocatie op de Ravellaan.

Op de Ravellaan worden op dit moment 2 groepen met ieder 20 alleengaande minderjarige vreemdelingen (AMV) opgevangen. Op de begane grond komt ruimte vrij omdat de huidige Oekraïense bewoners eind juli verhuizen naar de Kanaalweg. In het najaar verhuizen 120 bewoners van de Joseph Haydnlaan tijdelijk naar deze locatie, zodat zij in dezelfde buurt opgevangen worden. Zo zorgen we voor een doorgaande lijn in school, inburgering, werk en netwerk. De overige 55 opvangplekken ter compensatie van de Joseph Haydnlaan worden tijdelijk verdeeld over de Bizetlaan en de Europalaan.

De Europalaan biedt tijdens de ontwerpfase en tot de transformatiefase naar duurzame opvang ruimte aan maximaal 300 bewoners in plaats van de 200 bewoners die er nu opgevangen worden. De afgelopen periode zijn de kook- en sanitaire voorzieningen in het gebouw geplaatst en zijn de bewoners niet meer aangewezen op de mobiele units op het buitenterrein van de opvanglocatie. In de ontwerpfase is enige vertraging opgelopen, maar we blijven er alert op dat de tijdelijke opvang de ontwikkeling naar een duurzame locatie niet in de weg loopt. Naast de compensatie voor de Joseph Haydnlaan biedt deze locatie dan ook ruimte voor nieuwe instroom. Hiermee komen we tegemoet aan de landelijke vraag naar asielopvang en realiseren we hiermee een groot deel van de taakstelling in

Burgemeester en wethouders

Datum 1 juli 2026
Ons kenmerk 34209447

het kader van de spreidingswet. Ditzelfde geldt voor de Bizetlaan. Hier worden nu 100 statushouders opgevangen, dit aantal breiden we uit naar 148. Daarnaast zijn hier nog 10 kamers beschikbaar voor de opvang van spoedzoekers.

Verlenging opvanglocaties

De opvanglocaties Europalaan en Bizetlaan worden verlengd tot 1 januari 2029 zodat de plekken meetellen voor de tweede cyclus van de Spreidingswet. Hiermee komen we uit op een totaal van 1.938 plekken. De opgave voor de eerste cyclus is 1.946 en voor de tweede cyclus is het opgave 1.834 opvangplekken. Daarmee voldoen we op dit moment aan de Spreidingswet.

Asielopvangplekken regulier:

Locatie	Aantal plekken
Pahud	300
Biltsestraatweg	335
Vlampijpstraat	220
Europalaan	300
Bizetlaan	148
Ravellaan	120
Joseph Haydnlaan	415
Totaal regulier	1.838

Ovangplekken alleengaande
minderjarige asielzoekers:

Locatie	Aantal plekken
Ravellaan	40
De Meern	20
Joseph Haydnlaan	40
Totaal AMV	100

Ondertussen blijven we zoeken naar locaties waar we zo duurzaam mogelijk opvang kunnen bieden aan asielzoekers. Ook geven we bij deze locaties uitvoering aan het Plan Einstein-concept waarbij 'samen wonen, samen leven, samen werken' voor de bewoners en inwoners uit de buurt centraal staat.

We gaan er vanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Utrecht voor Iedereen	Datum	25 juni 2026
E-mail	secretariaatutrechtvooriedereen@utrecht.nl	Kenmerk	34178836
Type brief	Voortgangsbrief	Onderwerp	Verlenging en toekomstige ontwikkeling van de asielopvanglocatie aan de Biltsestraatweg 92
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Asiel en Integratie

Geachte leden van de raad,

Hierbij informeren wij u over de verlenging en beoogde toekomstige ontwikkeling van de asielopvanglocatie aan de Biltsestraatweg 92 in de wijk Noordoost.

Aanleiding

Sinds december 2021 wordt op deze locatie tijdelijke asielopvang geboden aan maximaal 335 asielzoekers. Deze opvang is eerder verlengd tot 15 juli 2026. De druk op de asielopvang in Nederland is onverminderd hoog. Ook heeft de gemeente Utrecht op grond van de Spreidingswet een wettelijke taak om bij te dragen aan voldoende opvangplekken (zie de recente update op [12 mei 2026](#)).

Besluit en toelichting

Wij hebben daarom de intentie uitgesproken om de tijdelijke asielopvanglocatie Biltsestraatweg 92 te ontwikkelen tot een permanente opvanglocatie voor maximaal 300 asielzoekers voor onbepaalde tijd en hiervoor het Utrechts Planproces Gebiedsontwikkeling (UPG) te starten.

Deze locatie ligt in Park Voorveldse Polder en maakt deel uit van de Stedelijke Groenstructuur. Daarom gaan we voor een zorgvuldige inpassing van deze functie, die ook de recreatieve en ecologische waarde van het park zoveel mogelijk versterkt.

Tijdens de overbruggingsperiode verlengen we de huidige tijdelijke opvang voor 335 asielzoekers met 3 jaar van 15 juli 2026 tot uiterlijk 15 juli 2029. De afspraken hiervoor hebben we vastgelegd in een allonge op de bestuursovereenkomst. De tijdelijke en permanente opvanglocatie zullen ruimte blijven bieden aan gezinnen en alleengaanden.

Met dit besluit zetten we een belangrijke stap richting een stabiel en toekomstbestendig asielopvanglandschap in Utrecht, waarin opvangplekken langdurig beschikbaar blijven en er meer continuïteit en kwaliteit in de opvang wordt geboden. Ook draagt dit bij aan onze wettelijke taakstelling in het kader van de Spreidingswet. Hierdoor behouden we ook na 15 juli 2026 (wanneer de eerdere bestuursovereenkomst met COA voor de locatie Biltsestraatweg 92 zou aflopen) onze realisatie van 93% van onze wettelijke taakstelling Spreidingswet.

Op zowel de tijdelijke als permanente locatie zullen we het Plan Einstein-concept voortzetten en verbeteren. Het principe *‘samen wonen, samen leven, samen werken’* voor de bewoners van de

Burgemeester en wethouders

Datum 25 juni 2026
Ons kenmerk 34178836

opvang en inwoners uit de buurt staat hierbij centraal, bijvoorbeeld door gezamenlijke activiteiten. Gedurende de verlenging van de tijdelijke opvang, wordt alvast een stap gezet in de kwaliteitsverbetering door het realiseren van kookvoorzieningen in plaats van catering. Ook het veiligheidsoverleg en het beheeroverleg met omwonenden worden voortgezet.

Vervolg

De omgeving wordt geïnformeerd via een wijkbericht en een laagdrempelige inloop. De permanente ontwikkeling van de asielopvanglocatie werken we uit via het UPG-proces met als eerstvolgende stap het opstellen van een nota van uitgangspunten (NvU). Deze zal ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd, tenzij het gedelegeerd wordt aan het college.

Tot slot

Met het behoud van deze tijdelijke locatie en de doorontwikkeling naar een permanente asielopvanglocatie zetten we als stad een belangrijke stap om structureel te voldoen aan de Spreidingswet én dragen we bij aan het beheersen van de huidige landelijke opvangcrisis voor asiel. We houden u op de hoogte van de voortgang.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,